

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ పర్చలు

అధికార నివేదిక

(తొమ్మిదవ సమావేశము : పరకొండవ రోజు)

మంగళవారము, 2 మార్చి, 1993.

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు

మంగళగిరిలో ట్విర్ల ఫ్యాక్టరీకొరకు సాంకేతిక సహకారానికి సంబంధించి తుది నిర్ణయం

101-

*8284-సర్వశ్రీ గోలి వేదాంజనేయులు (మంగళగిరి), కె.ఆర్. సురేశ్ రెడ్డి (బాలకొండ):- భారీ పరిశ్రమల శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గుంటూరు జిల్లాలో మంగళగిరివద్ద ట్విర్ల ఫ్యాక్టరీకి విదేశీ సాంకేతిక సహకారానికి సంబంధించి తుదిపరిష్కారం జరిగినదా?

(ఆ) లేనిచో, ఆ విషయం ప్రస్తుతం ఏ దశలోనున్నది?

భారీ పరిశ్రమల శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి):- (అ) లేదండీ.

(ఆ) కో-ప్రమోటర్, ఇండానా గ్రూపు యూనిటు అయిన మెస్సర్స్ ఫోర్ మోస్టో రబ్బరు లిమిటెడ్ సమర్పించిన నివేదిక ప్రకారంగా, మొదటి దశలో స్పెషలిటీ రబ్బరు ఉత్పత్తులను చేసే యూనిట్ ను నెలకొల్పే నిమిత్తం ఇండానా గ్రూపు, జపానులోని మెస్సర్స్ షోవా రబ్బర్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి మధ్య ఒక అవగాహన పత్రాన్ని వ్యాసుకోవడం జరిగింది. రెండవ దశలో ఈ యూనిటును మరింత విస్తృతపరచి 1.5 మిలియను ట్విర్లను ఉత్పత్తిచేసే యూనిట్ గా రూపొందించడం అవుతుంది. ఈ దశలో రెడియల్ టెక్నాలజీలో నేపుణులైన మెస్సర్స్ వి.ఎమ్.ఐ. హాలెండువారు కూడా ఈ యూనిట్ లో చేరుతారు.

శ్రీ కె.ఆర్. సురేశ్ రెడ్డి:- స్పీకర్ సార్! ఇప్పుడు మంత్రివరులు చెప్పినట్లుగా ఈ యూనిట్ ను టెక్ అప్ వెయడానికి ప్రతిపాదన ఉందన్నారు. అయితే మొదటి స్టేజీలో రబ్బర్ ప్యాడక్సును గురించి చెప్పారు. ఆ రబ్బరు ప్యాడక్సు ఏమిటి? మరి వాటికి ఎక్స్ పోర్ట్ పొటెన్షియాలిటీలు ఉన్నాయా?

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మొదటి స్టేజీలోని రబ్బరు ప్లాంట్లకు - టెన్సిస్ బాల్స్, షానోల్స్, మాక్రో ఫోరస్ సెపరేటర్స్, రబ్బర్ కోజర్స్, ఇండస్ట్రియల్ రబ్బరు షీట్స్ - వేటి అన్నింటికీ ఎక్స్పోర్ట్ చేసే అవకాశం ఉంది.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju (Vizianagaram):- Sir, this is rather an old Industry and as far as the answer is concerned and its coming into existence is concerned, my question to the Hon'ble Minister for Major Industries is very simple. On 24-9-1992, the Parliament was informed by the Minister of State for Industries, that this land had been acquired and given to the Andhra Pradesh Automobile Tyres and Tubes Limited. While we hear the answer, we heard that there is no mention of the A.P.A.T.T. Ltd. What is the fact Sir? Is this, A.P.T.T.L. is concerned with the Industry or not?

శ్రీ ఎస్. సంతోష్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, స్పెసిఫిక్ క్వశ్చన్ కు స్పెసిఫిక్ ఆన్సర్ ఇవ్వాను. అయితే గౌరవసభ్యులు అశోకగజపతిరాజుగారు అడిగినట్లు 1985లో ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి సంస్థ మరియు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థలతో ఒక జాయింట్ సంవహనం "ఆంధ్రప్రదేశ్ టైర్స్ అండ్ ట్యూబ్స్" (ఎ.పి ఎ టి.టి) అనే సంస్థగా రూపొందించి, క్లిర్ల స్టాక్ మార్కెట్ నెలకొల్పాలన్న ఉద్దేశ్యంతో అప్పుడు ఉన్న లెజిస్లేషన్ పాలసీ విధానం ప్రకారం కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గర లెజిస్లేషన్ పొందడం జరిగింది. దానికి కో-ప్రమోటర్స్ గా, మెన్బర్స్ ఫోర్మేషన్ రబ్బర్ లిమిటెడ్ (ఇండూస్ గ్రూపు) వారు షోవా రబ్బర్, జపాన్ వారితో ఒక అవగాహనకు వచ్చి, ఈ ఫ్యాక్టరీ నెలకొల్పాలన్న ఆలోచన ఉంది.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, did my answer come please? Sir, if you are satisfied, I am also satisfied. My question is - is this Industry involved with this Government because this was answered in Parliament on 24-9-1992 in the Lok Sabha. In Lok Sabha they have given a particular answer - but here the Hon'ble Minister did not mention. The Lok Sabha committed that the land and everything had been handed over to the Company but there is no mention about this by the Minister. Is that the Industry wound up or any liquidation is taking place etc., should be told. What is this Sir? Have we not to understand is it Sir?

శ్రీ ఎస్. సంతోష్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను అదే స్పష్టం చేయదలచుకొన్నాను. కంపెనీను లిక్విడేట్ చేయడం జరగలేదు. కంపెనీ కొనసాగుతున్నది. కో-ప్రమోటర్స్ కొరకు ఇన్ని రోజుల జాప్యం జరిగింది.

Mr. Speaker.- Now you got the answer Mr. Raju - he (the Minister) said that - a Joint Venture is going on, etc.

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Namaskaramandi!

శ్రీ ఎస్. సంతోషరెడ్డి:- మంగళగిరివద్ద 175 ఎకరాల భూమి కూడ ఉంది, దానిని సేకరించడం కూడ జరిగింది.

శ్రీ క. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- ఇప్పుడు ల్యాండ్ ఎక్వయిర్ చేయడమేమిటి అధ్యక్షా? మంత్రిగారిని కొంచెం హామీవర్క్ చేసుకొని రమ్మనండి. డ్విరక్తుగా అసెంబ్లీకి వచ్చి, ఏదో చెపితే ఎట్లా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- కృత్యన్ క్లియర్గా ఉంది.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కె. విజయభాస్కరెడ్డి):- మంగళగిరి చరిత్ర ఎవరికి తెలియండి కాదు. 1964, 1965 సంవత్సరాలలో స్టార్ట్ అయింది. మీరు కూడ పరిపాలన చేశారు. మంగళగిరి స్థల మహిమ ఏమోగాని అక్కడ ఏమి కదలడంలేదన్న విషయం మీకు తెలుసు, మాకూ తెలుసు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అన్నీ హ్యాండ్ ఓవర్ చేసినట్లు పార్లమెంట్లో చెప్పారు.

శ్రీ కె. సాయిరెడ్డి (మాజురాబాద్):- పార్లమెంట్ విషయాలన్నీ ఇక్కడెందుకండీ? మీరు కూడ 1983లో నాలాగే ఇండిపెండెంట్గా గెలిచినవారే. నన్ను మాట్లాడనివ్వండి.

అధ్యక్షా, ఈ ట్వెన్ షాక్టర్ గురించి 20, 25 సంవత్సరాల నుండి వింటున్నాం. మేము చదువుకొంటున్నప్పటి నుండి వింటూనే ఉన్నాం. విదేశీ సాంకేతిక సహకారంతో ట్వెన్ షాక్టర్ని స్థాపించాలనుకొని ప్రారంభించిన షాక్టర్ ఇదీ. మరి విదేశీ సాంకేతిక సహకారం అంటే... అక్కడ ఉన్న రోడ్ల పరిస్థితులను దృష్టిలోపెట్టుకొని తయారుచేస్తారా? లేక ఇక్కడ రోడ్ల పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ట్వెన్ షాక్టర్ని తయారుచేస్తారా? మీకు తెలుసు అధ్యక్షా మన రోడ్ల పరిస్థితి. కాబట్టి మంత్రిగారిని నేను కోరేదీ, మన రోడ్ల పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ట్వెన్ షాక్టర్ని తయారుచేయడంలో సాంకేతిక సలహాలు తీసుకొంటారా?

శ్రీ ఎస్. సంతోషరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ముందు అనుకొన్నట్లుగానే, ఈ షాక్టర్కి విదేశీ సాంకేతిక సహకారం, విదేశీ ఆర్థిక సహకారం కావాలి. అదే విధంగా విద్యాధర రావుగారు చెప్పినట్లు, దీన్ని గురించి నేను వేరుగా వెళ్లనవసరంలేదు. అనేక సందర్భాలలో "మంగళగిరి ట్వెన్ షాక్టర్కి మంగళం" పాదామని ఏవేవో మాటలను మాట్లాడారు. ఏదెల్లా కాలంలో వారు ఏమి పాడారో నాకు తెలియదు కాబట్టి ఈ విషయంలో నేను ఇంతకంటే ఎక్కువ సమాచారం చెప్పదలచుకోలేదు.

అగుమతి ప్రోత్సాహక నిలయములు

102-

*7950-శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి (ధర్మవరం):- వక్కర, వాణిజ్యశాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) సాంప్రదాయక తూర్పు యూరోపియన్ మార్కెట్లను కోల్పోవట వలన దెబ్బతిన్న ఉత్పత్తుల సగుమతులను పెంచుటకు రాష్ట్రంలోని విభిన్న ప్రాంతాలలో ఎగుమతి నిలయములను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందా;

(ఆ) అయినచో, అవి ఎవ్వట ఉన్నవి?

వక్తర, వాణిజ్య శాఖామంత్రి (శ్రీ మహమ్మద్ జానీ):- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

నిజామాబాద్ లో కాగితపు ఫ్యాక్టరీ

103-

*7925-శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- భారీ పరిశ్రమల శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) నిజామాబాద్ జిల్లాలో మెన్స్టిక్ సాంకేతిక విజ్ఞాన ఆధారిత కాగితపు పరిశ్రమను నెలకొల్పుతున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, ఎంతమేరకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించగల అవకాశమున్నది; సదరు ఫ్యాక్టరీ పెట్టుబడి వ్యయమెంత?

(శ్రీ ఎస్. సంత్ శోభ రెడ్డి):- (అ) నిజామాబాదు జిల్లా, బీట్ల మండలం, బండపల్లి గ్రామం వద్ద వ్యాయడానికి, ముద్రించడానికి పనికివచ్చే కాగితం తయారీ ప్రాజెక్టును ఏర్పాటు చేయడానికి మెన్స్టర్స్ రిక్విస్ట్ బిజ్నెస్ అండ్ బోర్డ్స్ లిమిటెడ్ వారు కేంద్ర ప్రభుత్వంలోని పరిశ్రమల మంత్రాంగం శాఖ నుండి ఆమోదాన్ని అంటే ఇండస్ట్రియల్ ఎంటర్ప్రైసెస్ మెమోరాండం పొందారు.

8-40 (అ) కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించిన ప్రాజెక్టు కోసం రూ. 45.00 కోట్ల
ఉ. పెట్టుబడి అవసరం ఉంటుంది. దీనివల్ల రూ. 650 మందికి ఉపాధి లభించగలదు. అధ్యక్షా, ఈ పరిశ్రమలు వచ్చిన తరువాత అనేక యూనిలర్స్ వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఉదాహరణకు లైమ్ ఇండస్ట్రి పేపర్ మిల్లుకు పనికివచ్చే ముడిపదార్థం. దానికి కావలసిన ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్, ఫైనాన్స్ అనిస్టెన్స్ కానీ, ప్రభుత్వవరంగా మేము అన్ని రకాల సహాయం అందిస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్):- మంత్రిగారు అన్నీ అందిస్తామంటున్నారు. ఈ పరిశ్రమలు పెట్టినచోట లోకల్ వాళ్లను, గ్రామస్థులను మరి భూమి వోతుంది, పొలాభివృద్ధి వాళ్ల పాలవడుతుంది కాబట్టి, లోకల్ వాళ్లను 20, 30 శాతం ఊసుకునే విధంగా ప్రభుత్వం ఆదేశాలు యిస్తుందా? లేక ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులలో ఎక్కడ నుండి ఊసుకుంటున్నారు?

అసలే ఇది వాళ్ళపాలిట పెద్ద భూతంలాగా కనిపిస్తూ ఉంటుంది. దీనిని నివారించడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుంది? సెలవు ఇవ్వండి.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ పరిశ్రమలు ఎక్కడెక్కడ పెడితే, అక్కడ పరిశ్రమలలో చాలావరకు స్కీల్డ్ లేబర్ అవసరం ఉంటుంది. కాబట్టి స్థానికంగా స్కీల్డ్ లేబర్ ఉంటే ఆ ఫ్యాక్టరీలలో వాళ్ళను తప్పకుండా తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- స్కీల్డ్ లేబర్ అవసరం అనే పేరుమీద స్థానికంగా ఉన్న వాళ్ళకు 10 ఏండ్ల అనుభవం కావాలి అని చెప్పి నిరాకరించి ముఖ్యపక్కల వాళ్ళను తీసుకుంటున్నారు. వాళ్ళకు అనుకూలంగా ఉండేవాళ్ళను, సన్నిహితులను, హేతులను తీసుకుంటున్నారు. దీని మీద ప్రభుత్వం క్యాటగరికల్ గా ఒక పాలసీ డెసిషన్ తీసుకోకపోతే, జనంలో చాలా వ్యతిరేకత ఉన్నదని గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా నిర్ణయం...

శ్రీ ఎస్. సంతోష్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పరిశీలిస్తాము.

Sri K.R. Suresh Reddy:- Sir, Nizamabad District, being industrially backward, we are thankful to the Hon'ble Minister for creating a right atmosphere for setting up an industry in Nizamabad District. Regarding this Paper Unit, which the Hon'ble Minister has said, which would be coming up and that M/s. Rekvin Tissues and Boards Limited have agreed to set up that unit - and ones this unit comes up, as there is lot of unemployment in that area, mostly Bitla Village and surrounding areas; are there any possibilities of setting up any ancilliary units for this Industry?

If there are any possibilities, have the Government identified these ancilliary units? When the ancilliary units and the industry would come up, would the locals be given the ancilliary units with the help of local Banks etc.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఎక్జామినేషన్స్ ఏమీ చేస్తున్నారంటే తేరళవాళ్ళకు సంబంధించిన ఇనిస్టిట్యూషన్ లో పాస్ అవుతావాళ్ళను, సింగరేణిలో కానీ, ఎక్కడ తీసుకుంటున్నారు. స్థానికులు దూరం వెళ్ళలేరు. ఈ క్లాజ్ పెట్టినందువలన లోకల్ వాళ్ళకు ఇబ్బందికరంగా ఉంది. దీనిని పరిశీలించండి.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సపూర్):- ఈ ఫ్యాక్టరీ ఎక్కడ ప్రారంభిస్తున్నారు? రెండవది నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ పక్కకు విస్తారంగా భూమి ఉంది. దీనిలో ఈ ఫ్యాక్టరీ వేస్తే షెరుకువిప్పి సమీపంలో ఉంటుంది. అందుబాటులో ఉంటుంది కాబట్టి దీనిని పునరాలోచన చేసి ఏమన్నా చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎస్. సంతోష్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వపరంగా ఫ్యాక్టరీ సెలకొల్పడంలేదు. ఇది వ్యక్తిగతంగా ఔత్సాహికులయిన పారిశ్రామికవేత్తలు ముందుకువచ్చి అక్కడ

నెలకొల్పితే అనుమతిస్తాము. విఠల్‌రెడ్డిగారు సూచన బాగుంది చెరకుపిప్పి అక్కడ ఉంటుంది కాబట్టి పరిశ్రమ అక్కడ పెట్టడమే న్యాయంగా ఉంటుంది.

బహువర్త అవార్డును అమలుచేయని వార్తాపత్రికల యాజమాన్యాలు

104-

*6641-సర్వశ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం), సి. విఠల్‌రెడ్డి, కె. బిక్కుం (బార్లంపహాడ్), మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (సూజాతనగర్), వి. నారాయణరావు (మునుగోడు), జి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్నపేట):- కార్మిక, ఉపాధికల్పన శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పత్రికా రచయితలకు, పత్రికా రచయితలుకానివారికి సంబంధించిన బహువర్త అవార్డును అన్ని వార్తాపత్రికల యాజమాన్యములు అమలుచేస్తున్నవా; లేనివో, ఆ అవార్డును అమలుచేయని యాజమాన్యముల వివరములేవి;

(ఆ) తక్కిన యాజమాన్యములు అవార్డును అమలు చేయకుండుటకుగల కారణము లేవి?

కార్మిక, ఉపాధికల్పన, గృహనిర్మాణ శాఖమంత్రి (శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి):- (అ) లేదండీ. 24 వార్తాపత్రికల సంస్థలకుగాను, 15 సంస్థలు ఈ అవార్డును అమలు పరచాయి. నాలుగు సంస్థలు మూతపడ్డాయి. కాబట్టి, అవి ఆ అవార్డును అమలుపరచే ప్రశ్నకు తావులేదు. ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్, డక్కన్ క్రానికల్, ఉషోదయా పబ్లికేషన్స్, వసుంధర పబ్లికేషన్స్, విశాలాంధ్ర యాజమాన్యాలు బహువర్త అవార్డును అమలుపరచడం లేదు.

(ఆ) ఇండియన్ ఎక్స్‌ప్రెస్, డక్కన్ క్రానికల్, ఉషోదయా పబ్లికేషన్స్ వసుంధర పబ్లికేషన్స్ యాజమాన్యాలు ఈ అవార్డుకు వ్యతిరేకంగా సుప్రీంకోర్టులో రిట్ పిటిషన్లు దాఖలుచేశాయి. ఆ రిట్ పిటిషన్లు కోర్టులో పెండింగులో ఉన్నాయి. విశాలాంధ్ర యాజమాన్యం వేషయంట్, ఆ యాజమాన్యం భారీ నష్టాలకు గురి అయినందున, ఉద్యోగులే స్వచ్ఛందంగా బహువర్త అవార్డును వేతనాలను అమలుపరచవద్దని యాజమాన్యాన్ని కోరారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ నాలుగు సంస్థలు మూతపడడంవలన అమలు జరగలేదన్నారు. సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లారు అన్నారు. వారు వెళ్లిన రీజన్ ఏమిటి? అప్పుడు సంప్రదించులు చేశారు విశాలాంధ్రతో, సుప్రీంకోర్టుకు వారు వెళ్లిన రీజన్స్ దయచేసి తెలుపుతారా?

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ కోణ్జీ పత్రికలు సాయంకాలం, కృష్ణా పత్రిక, ఆంధ్రపత్రిక, మేరి-ఎ-దక్కన్ మరి కొంతమంది యాజమాన్యాలు తాము బహువర్త అవార్డు ఇంప్లెమెంట్ చేయలేమని కోర్టుకు వెళ్ళడం జరిగింది. దీనితో యాజమాన్యం యూనియన్ ఒక ఎగ్జిమెంట్‌కు రావడం జరిగింది. కోర్టు ప్రిలిమినరీ జడ్జిమెంట్

ఇన్స్పెక్టర్ క్లర్క్ కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఏదయితే యూనియన్, యాజమాన్యం ఎగ్రిమెంట్ చేసుకుందో ఫైనల్ కేసు డిస్పోజ్ అయ్యేవరకు ఆ ఎగ్రిమెంట్ ఇంప్లిమెంట్ కావాలని డిస్పోజ్ చేసుకున్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సర్, ఈ మూతపడ్డ సంస్థలలో 'ఆంధ్రపత్రిక' కూడా ఉంది. చాలాసార్లు మీ ద్వారా కూడా అడిగాము. ఆ ఉద్యోగులకు రక్షణ కల్పించడానికి, దానికి ఏమయినా అన్విష్టాలు ఉంటే, పెద్దమనుషులకు కూర్చోబెట్టి అమ్మ ఆ ఉద్యోగులకు యిచ్చి పంపాలి. ఏదోవిధంగా దీనిని పరిష్కారం చేయాలి. పరిష్కారం లేదంటే ఏటా? ఉద్యోగులకు రక్షణ కల్పించడానికి తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- 'ఆంధ్రపత్రిక' విషయం అడగడం జరిగింది. ఈ రెండు మేనేజ్మెంట్స్ మధ్య డిస్ ఘాట్స్ జరిగి, ఓనర్ ఎవరు అనేది కోర్టులో పెండింగ్ లో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- చక్కపాటిగారు చేసిన తరువాత చాలా బాగుందని చెప్పారు.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- చక్కపాటి మంచివాడని మేము ఎప్పుడూ చెప్పలేదు. ఎవరూ మంచివారని మేము చెప్పడంలేదు. వారు కోర్టుకు వెళ్లారని మాత్రమే చెప్పడం జరిగింది. ఉషోదయ పబ్లికేషన్స్ క్రింద 'ఈనాడు' న్యూస్ పేజీ, ఈనాడు పబ్లికేషన్స్ అయిన సితార, వతుర, విపుల, అన్నదాత, దక్కన్ క్యానికల్ క్రిందనే ఆంధ్రభూమి వస్తూ, తరువాత ఇండియన్ ఎక్స్ ప్రెస్, ఆంధ్రప్రభ వారు సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అర్థిక పరిస్థితి బాగావున్నవారు కూడా సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లారని చెబుతున్నారు. రీజన్స్ చెప్పలేదు. ఇప్పుడు ఆంధ్రపత్రిక ఉండి చీఫ్ మినిస్టరుగారు మేటింగ్ పెట్టితే బాగుంటుంది. వోయినసారి లేబర్ కమిషనర్ దగ్గరకు కూడా పోయాము. లేబర్ కమిషనర్ దగ్గర నుంచి రిఫర్ అయింది. ఈ హాస్ లో చర్చించడం జరిగింది. చీఫ్ మినిస్టరుగారు అపోజిషన్ లేడర్స్ ను, లేబర్ కమిషనరును పిలిచి సెటిల్ చేస్తామంటే ఇది దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు పెట్టిన పత్రిక, నీజమే. అటువంటి పత్రికలకే కష్టాలు, నష్టాలు వస్తుంటాయి సార్.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్ (ఆచంట):- అధ్యక్షా, బిదావత్ అవార్డును కొన్ని పత్రికలు 8-5 అమలుపరుస్తున్నాయని చెప్పారు. ఆ అమలుపరిచే పత్రికలు ఏవి? ఏ సంవత్సరం నుంచి ఉంటాయి? ఈ బిదావత్ అవార్డును మీరే కండ్ కట్టేయండి. ఇప్పటికే పత్రికా విలేఖరులకు సెక్యూరిటీ లేకుండా పోయింది. ప్రభుత్వం వెళ్తు నుంచి మీరు వేరీకి రక్షణ ఏమి కలిగిస్తున్నారు?

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, బిదావత్ అవార్డును 15 పత్రికలు అమలు పరుస్తున్నాయని చెప్పాను. అవి కోర్టులో పెండింగులో ఉన్నాయి కనుక నేను ఏమీ చెప్ప కూడదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సభ్యుని కోరిక మేరకు ప్రశ్న నెం. 8040ను వాయిదా వేయడం మైనది. తరువాత, 8295 మినిస్టర్ ఫర్ లేబర్.

హైదరాబాద్ పారిశ్రామిక గృహనిర్మాణ పథకం క్రింద నిర్మించిన గృహాల రిజిస్ట్రేషను

106-

*8295(జడ్)-శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముషేరాబాద్):- కార్మిక, ఉపాధికల్పన, గృహ నిర్మాణ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) హైదరాబాద్ నగరంలోని జవహర్ నగర్ కాలనీ, సనత్ నగర్ తదితర ప్రాంతాలలో పారిశ్రామిక గృహనిర్మాణం పథకం క్రింద నిర్మించిన గృహాల సంఖ్య ఎంత?

(ఆ) ఇప్పటివరకు వాయిదాలను పూర్తిగా చెల్లించిన కేటాయింపుదారుల సంఖ్య ఎంత; బకాయిదారుల సంఖ్య ఎంత;

(ఇ) వాయిదా మొత్తాన్ని చెల్లించిన కేటాయింపుదార్ల పేర్లతో గృహాలను రిజిష్టరు చేస్తారా;

(ఈ) లేనచో, అందుకుగల కారణాలేవి?

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- (అ) హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ జంటనగరాలలో సబ్సిడీ సమకూర్చే పారిశ్రామిక గృహనిర్మాణ పథకం క్రింద 2772 గృహాలను నిర్మించడం జరిగింది. ఆ వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

సనత్ నగర్	-	1300
సేతాఫల్ మండి	-	228
చిక్కడపల్లి	-	632
విద్యానగర్	-	380
జమీన్ సాన్ పూర్	-	148
ముషేరాబాద్	-	84

మొత్తం : 2777

(ఆ) 2243 మంది కేటాయింపుదారులు పూర్తిగా ఇన్ స్టాల్ మెంట్లు చెల్లించారు. 529 మంది కేటాయింపుదారులు బకాయిపడ్డారు.

(ఇ) (ఈ) బకాయిలు పూర్తిగా చెల్లించిన 2243 మంది కేటాయింపుదారులకుగాను, 1732 మందికి వారి పేరిట గృహాలను రిజిష్టరు చేయటం జరిగింది. మిగిలిన 511 కేసుల

విషయంలో రిజిస్ట్రేషన్ చేయవలసివుంది. ఈ క్రింది కారణాలవల్ల వారి రిజిస్ట్రేషన్ ఆగిపోయాయి:

1. కొంతమంది కేటాయింపుదారులు అవసరమైన దస్తావేజులు దాఖలు చేయలేదు. వాటిని సమర్పించవలసిందిగా వారికి లేఖ వ్రాయటం జరిగింది.
2. కేటాయింపు నియమావళిని ఉల్లంఘించటం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానంలో 2,243 మంది కేటాయింపుదారులు పూర్తిగా వాయిదాలు పెల్లించారని, 529 మంది బకాయిపడ్డారని అన్నారు; ప్రశ్న (బి)కు సమాధానంలో బకాయిలు పూర్తిగా పెల్లించిన 2,243 మందికి - 1,732 మందికి వారి పేరిట రిజిస్ట్రేషన్ చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. ఇక్కడ (బి)కు సమాధానంలో 529 మంది అన్నారు, (ఇ) (ఈ)కు సమాధానంలో 511 మంది అన్నారు. తక్కిన కేసుల విషయంలో - ఇవి ఎక్కడకు పోయాయో అర్థం కావడం లేదు. ఇక్కడ ప్రధానమైన ప్రశ్న ఏమిటంటే, కొంతమంది కేటాయింపుదారులు అవసరమైన దస్తావేజులు దాఖలు చేయలేదు. వాటిని సమర్పించవలసిందిగా లేఖ వ్రాయడం జరిగింది అని అన్నారు.

ఈ ఇళ్లు దాదాపుగా 40 సంవత్సరాలనాడు కట్టినవి. కే.శే. టంగుటూరు అంజయ్యగారు లేబర్ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, వారు ఒక నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. ఇవి కార్మికుల గురించి కట్టించిన ఇళ్లు, ఈ ఇళ్లు చట్టప్రకృల ఉన్న ఖాళీస్థలం వారికే చెందాలనే ఒక నిర్ణయం ఆయన తీసుకోవడం జరిగింది. హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదులలో ఈ స్కేము క్రింద కట్టిన ఇళ్లకు 40 సంవత్సరాలుగా మేము వారికి నోటీసులు ఇచ్చినాము, ఇంతవరకు జవాబులు రాలేదని చెప్పారు. నేను మంత్రిగానీ కోరేదేమంటే, మీరు ఈ మిగిలిన 529 కేసులుకానీ, 511 కేసులుకానీ, పరిశీలనచేసి, వారికి న్యాయం జరిగే విధంగా స్వర్గీయ అంజయ్యగారు నిర్ణయం తీసుకున్న ప్రకారంగా, ఖాళీ స్థలం మార్కెట్ రేటు ప్రకారం ఏనాడైతే పూర్తి వాయిదాలు పెల్లెస్తారో, అలాడు ఉండే రేటుకు ఇవ్వాలనే విషయంలో గౌరవ మంత్రిగారు ఏమీ నిర్ణయం తీసుకుంటారనేది మీ ద్వారా చెప్పమని నేను కోరుతున్నాను.

.

శ్రీ పి. జనార్ధనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కోదండరెడ్డిగారు 529 మంది బకాయిపడగా, 511 మందికి రిజిస్ట్రేషన్ చేయవలసివున్న విషయం గురించి అడిగారు ఈ 511 మంది, డబ్బులు పేదేసిన తరువాత కొన్ని డాక్యుమెంటులు సబ్మిట్ చేయలేదని, వేరే ఫార్మాటిటీస్ కంప్లైట్ చేయలేదని ఆగిపోవడం జరిగింది. మిగిలినవారు ఇళ్లలో అద్దెకు ఉన్నారు. వారు ఆయా ఇళ్లనుచట్టప్రకృల ఉన్న ఖాళీస్థలాలు కార్మికులకే చెందాలా అంజయ్యగారు ఉన్నప్పుడు జి.ఓ. ఇవ్వడం కూడా జరిగిందని చెప్పారు.

నేను వారితో మనవిచేసేదేమంటే, చట్టప్రకృల ఉన్న ఖాళీస్థలాలు కార్మికులకు చెందాలనే జి.ఓ. ఏమీ లేదు. క్వార్టర్ నిర్మించేటప్పుడు ఇంటి మట్టు కాంపౌండ్ వాల్కు, కేటాయింపు స్థలం గురించి మాత్రమే అంజయ్యగారు 1977లో జి.ఓ. ఇవ్వడం జరిగింది. దాని ప్రకారం చేయడం జరుగుతుందని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- షార్మి సమాధానం రాలేదు. చాలామంది కార్మికులు వేధింపబడుతున్నారు. అది కార్మికుల గురించి కట్టించింది కాబట్టి వారి ఇంటికి మట్టు 60 గజాలుకానీ, 30 గజాలు కానీ, 100 గజాలు కానీ, ఉన్న స్థలం వారికే చెందాలని కోరుతున్నాను. ఎవరైతే ఆ ఇళ్లలో 40 సంవత్సరాల నుంచి ఉంటున్నారో, అటువంటి ఒరిజినల్ గా ఎలాంటి అయిన వారికి ఇళ్లు ఎలాంటి చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- ఎలాంటి ఉంటే, వారికి ఎలాంటి పేస్టాము.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భోసిగర్):- అధ్యక్షా, ఈ పథకం కేవలం హైదరాబాదు, సిక్కింద్రాబాదు జంట నగరాలకు మాత్రమే వర్తిస్తుందా? లేక రాష్ట్రంలో ఉండే మొత్తం పారిశ్రామికవాడలికు ఈ గృహ నిర్మాణ పథకం వర్తిస్తుందా? వర్తించినట్లయితే, ఇంత వరకు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మొత్తం ఎన్ని ఇళ్లు కట్టించారు? డిమాండు బాగా ఉంది కాబట్టి, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మేరు ఎన్ని ఇళ్లు ఇప్పటివరకున్నారని మే ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ ఇళ్లు రాష్ట్రం మొత్తం మీద కట్టించడం జరిగింది. హైదరాబాదు, సిక్కింద్రాబాదు జంటనగరాలలోనే కాకుండా, విశాఖపట్నం, భవశ్యరం, గుంటూరు, పిజయవాడ, గూడూరు, అదోని, సిమెంట్ నగర్, నంద్యాల, వరంగల్, సిరిపూర్, కాగజీనగర్, నిజామాబాదు, ఘటకేశ్వర్ పట్టణాలలో కూడా కట్టించడం జరిగింది. జంటనగరాలలో కాకుండా ఇతర జిల్లాల్లో ఇప్పటివరకు 1,618 ఇళ్లు కట్టించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక్క హైదరాబాదులోనే కాకుండా విశాఖపట్నంలో తిరుపతిలో చాలా ఇండస్ట్రీలు వస్తున్నాయి. ఇంకా చాలా సుదూర ప్రాంతాలలో, మారుమూల ప్రాంతాలలో కూడా చాలా పరిశ్రమలు వస్తున్నాయి. డిమాండు బాగా ఉంది కాబట్టి ఈ సంవత్సరం ఎన్ని కట్టించబోతున్నారు? డిమాండు చాలా ఎక్కువగా ఉండగా రాష్ట్రం మొత్తం మీద వెయ్యి చిల్డ్రన్ ఇళ్లు నిర్మిస్తే ఎలా సరిపోతుంది?

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- అవి ఇప్పుడు కట్టించనవీ కాదు. అవి చాలా పాత ఇళ్లు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేను ఈ సంవత్సరం గురించి మాట్లాడుతున్నాను. సంవత్సరం డిమాండు ఎక్కువ ఉంది కాబట్టి, ఎన్ని ఇళ్లు కట్టించబోతున్నారు?

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కార్మికులకు ప్రభుత్వం తరఫున ప్రత్యేకంగా ఇళ్లు కట్టించే సమస్యలేదు. కానీ అక్కడ ఉండే కార్మిక సంఘాలతో, యాజమాన్యాలతో చర్చించి, గృహనిర్మాణ కార్యక్రమం చేపట్టాలనే ఆలోచనలో ఉన్నాము.

వికలాంగులకు ఫింబను పెల్లింపు

108-

*8178-శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- స్త్రీ, శిశుసంక్షేమశాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సాంఘిక సంక్షేమ వర్గా, రాష్ట్రంలోని ఉపాధికల్పనా కేంద్రాలలో నమోదుచేసుకున్న అనాధలైన వికలాంగులు నెలకు రూ. 30/-ల పింఛనును పొందుటకు వేలుకల్పిస్తూ, సాంఘిక సంక్షేమ (జి.2) శాఖ వారి 24-9-1981 తేదీగల జి.వో.యంఎస్.నెం 135ను జారీచేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఆ పథకం క్రింద పింఛను మంజూరైన విజయనగరం జిల్లాలోని వికలాంగులైన వ్యక్తులకు 1992 సంవత్సరానికి చెల్లింపులు అందవెదను విషయం, పూర్తిగా అందుకైన అనాధ శ్రీ ఎ. శంకరరావు వారిలో ఒకడను విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, చెల్లింపు వేయనందుకుగల కారణములెవ్వి, వికలాంగులకు చెల్లింపు ఎప్పటికీ అందును?

స్త్రీ, శిశుసంక్షేమ శాఖమంత్రి (శ్రీమతి ఎం. వరలక్ష్మి):- (అ) అవును. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖయొక్క ఉత్తర్వుల సంఖ్య 133, తేదీ 24-9-81 మరియు ఉత్తర్వుల సంఖ్య 143, తేదీ 23-10-1982 ననుసరించి ప్రభుత్వము జిల్లా ఉపాధి కల్పనా కార్యాలయములలో తమ పేరు నమోదు చేయించుకున్న వారిలో అందులకు, నిధిలకు, పూర్తి అంగవైకల్యముగల వారికి మరియు శరీరములో ఏ రెండు అవయవములు పనిచేయని వారికి ఈ నిరుద్యోగభృతి నెలకు రూ. 30/-ల చొప్పున మంజూరు చేసినారు. జిల్లా ఉపాధి కల్పనా అధికారులు ఈ భృతినీ మంజూరు చేయుటకు అర్హులుకాగా, జిల్లా బీజెఆర్ అధికారులు ఈ భృతినీ మనీయార్డర్ల ద్వారా సంబంధిత వికలాంగులకు ప్రతినెలా అందజేయుచున్నారు. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ ఉత్తర్వుల సంఖ్య 4, తేదీ 4-1-1985 ప్రకారం ప్రభుత్వము వారు ఈ నిరుద్యోగ భృతినీ నెలకు రూ. 30/-ల నుండి రూ. 50/-లకు పెంచినారు.

(ఆ) కాదు. విజయనగరం జిల్లాలో నిరుద్యోగ భృతి కొరకు ఉపాధికల్పనా కార్యాలయములలో నమోదు చేసికొని అర్హతల ననుసరించి మంజూరు కాబడిన 385 మంది వికలాంగులకు డిశంబరు, 1992 వరకు మనీయార్డర్ల ద్వారా డబ్బు పంపడం జరిగినది. సదరు శ్రీ ఎ. శంకరరావు కూడ నిరుద్యోగ భృతి పొందిన వారిలో ఒకరు. వేరు 10-2-1993వ తేదీన 9 నెలలకు గాను రూ. 450/-లు మనీయార్డర్ల ద్వారా తీసుకొన్నట్లు జిల్లా ఖజానాధికారి, విజయనగరం వారు తెలియపరిచినారు.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, సమాధానంలోనే మంత్రిగారు కొన్ని విషయాలు స్పష్టం చేశారు. అనాధలైన వికలాంగులకు ప్రభుత్వం నెలకు రూ. 50/-

పెన్షన్ గా ఇస్తున్నది. ఎ. శంకరరావుగారికి 10-2-1993 వరకు అంటే, డిశంబరు 1992 వరకు ఆయనకు భృతి వెల్లింపలేదు. ఆయనకు రూ. 450/-లు మనీయార్డరు ద్వారా పంపినట్లు మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పారు. ఇలాగ అందరికి రావలసిన వెల్ ఫేర్ మెజర్ వారికి చాలా అలస్యంగా వస్తోంది. నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే, ప్రభుత్వం, అనాధలైన ఈ వికలాంగులకు కనీసం సెలెక్షన్ సార్వేనా వారికి అందేటట్లు భృతి పంపినట్లయితే బాగుంటుంది చానీ గురించి ప్రయత్నిస్తారా?

9.00 శ్రీమతి ఎన్. వరలక్ష్మి:- తప్పనిసరిగా ప్రయత్నం చేస్తాము.

ఉ.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, ఈ వికలాంగుల పెన్షన్ విషయంలో, రాష్ట్రంలో ఏదో కొద్ది మేరకే ఇస్తున్నారు. వాస్తవంగా అందరికీ ఇవ్వడంలేదు. గత సంవత్సరం 1992లో రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఎంతమంది వికలాంగులకు ఈ పెన్షన్ ఇచ్చారు? రెండవది అర్హులైన వారందరికీ పెన్షన్ ఇవ్వడం సాధ్యమా? కానీ అందరికీ ఇవ్వడంలేదు. ఇద్దరికి ముగ్గురికి తప్ప - ఫిజికల్ హండికాప్డ్ వారికి ఇవ్వడంలేదు. అర్హులైన వారికి కూడా ఇస్తారా?

శ్రీమతి ఎమ్. వరలక్ష్మి:- అధ్యక్షా, 10,135 మంది అర్హులైన వారికి ఇవ్వడం జరుగుతోంది ఇంకా అర్హులైనవారు ఉంటే పరిశీలించి ఇస్తామని తెలియ జేస్తున్నాను.

శ్రీమతి ఈ. సోరామమ్మ:- అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లాలో మహిళా వికలాంగులు చాలా మంది ఉన్నారు మంత్రిగారి దృష్టికి ఆ విషయం వచ్చేదా, లేదా? వారందరికీ పెన్షన్ ఇస్తున్నారా? రెండవది ఆ మహిళలు చాలామంది ఉన్నారు కాబట్టి వారికి ఈ సంవత్సరం నుండి అయినా పెన్షన్లు ఇవ్వడానికి మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఇందులో ఏదో కొద్ది మందికే ఇస్తున్నారు. కనీసం మహిళలకునా పెన్షన్ ఇవ్వ వలసిందిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎమ్. వరలక్ష్మి:- గుంటూరు జిల్లాలో 147 మంది వికలాంగులు ఉన్నారని మా దృష్టికి వచ్చింది. ప్రత్యేకంగా మహిళలు ఎంత మంది అనేది తెప్పించుకొని పరిశీలించి ఇప్పిస్తాను.

శ్రీ డి. వినమలయ్య (ఇందుర్తి):- అధ్యక్షా, బధిరులకు, అంధులకు, వికలాంగులకు మొత్తం మన రాష్ట్రంలో పదివేల మందికే ఇస్తున్నారు. వీరి సంఖ్య పదివేలు కాదు దాదాపు డబ్బల్ ఉంది. ఇప్పుడు కొత్తవారు అప్లికేషన్స్ పెట్టుకుంటే, ఉన్నవారు చనిపోతేనే తప్ప కొత్తవారికి ఇవ్వరా? అప్లికేషన్స్ పెట్టుకున్నవారు అర్హులైన వారికి ఇవ్వడానికి ఈ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుందా? రెండవది: ఇప్పుడిస్తున్న పెన్షన్ చాలా తక్కువ. రూపాయి పదివేల పడిపోయింది. అనేక ధర్మాలు పెరిగాయి ఇప్పుడిస్తున్నది సరిపోవడం లేదు. ఒక కిలో నూనె కూడా రావడంలేదు. దానిని పెంచుతారా? డబ్బల్ చేస్తారా అని మంత్రిగారిని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. వరలక్ష్మి:- గౌరవసభ్యులు చెప్పినది దృష్టిలో ఉంచుకొని తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ సిపాద్. రామచంద్రరావు (తాళ్లరేవు):- అధ్యక్షా, రెండు అవయవాలు వోయినవారికి కన్సిడరేషన్ జరుగుతోంది. ఈ రెండు అవయవాలు పనిచేయనివారు చాలామంది వేల సంఖ్యలో ఎంపాయిమెంట్ ఆఫీసులకు వెళుతుంటే చాలా లీమిటెడ్ గా వస్తున్నారని అంటున్నారు. పదివేల మంది నుండి 50 వేల మంది వికలాంగులు ఉన్నారు. వికలాంగుల సంవత్సరం కూడా జరిగింది. అందులో ఇస్కానీ ఆశించాము. ఈ సంవత్సరం గవర్నమెంట్ దృష్టిలో పెట్టుకొని సంఖ్యను పెంచడానికి ఏమయినా ఉందా? ఇప్పుడు ఈ పెన్షన్ రూ. 50 ఇస్తున్నారు. అది సరిపోవడంలేదు. ధరలు పెరగడంవల్ల రోజుకు కనీసం రూపాయిన్నర రావడంలేదు. దీనిని రోజుకు రూ. 5/- చేయాలని అంటే నెలకు రూ. 150/- చొప్పున ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుందా అని మంత్రిగారిని మే ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. వరలక్ష్మి:- అలాంటిది ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వికలాంగులకు రావలసిన పోస్టులు ఆయా జిల్లాలలో భర్తీ చేయడంలేదు. మిగతా పోస్టులు భర్తీచేసి వికలాంగుల పోస్టులు ఖాళీగా పెడున్నారు. అలాంటివి భర్తీచేయమని ప్రభుత్వ ఆదేశాలు ఉన్నాయా? జనవరిలో ఆదేశాలు ఇచ్చినా అది జరగలేదని, మరల ఆదేశాలు ఇవ్వాలని, ఈనాడు మొత్తం పెన్షన్ కావాలన్న అప్లికేషన్స్ ఎన్ని పెన్సింగ్ లో ఉన్నాయి?

శ్రీమతి ఎం. వరలక్ష్మి:- దానికి ప్రత్యేకంగా ఒక ప్రశ్న వేయండి.

POWERS TO WAKF BOARD TO EVICT ENCROACHERS

109-

*7347-Q.-Sri M. Omkar (Narsampet):- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that nearly 90% of the Wakf properties in the State are under illegal occupation of the third parties;

(b) whether there is any proposal to vest the board with powers to demolish illegal constructions and evict encroachers as is done in the case of Municipal Corporation of Hyderabad; and

(c) if not, how the Government propose to protect the properties of the Board?

On behalf of the Chief Minister (Sri Mohd. Jani):- (a) No, Sir.

(b) Yes, Sir. The matter is under consideration.

(c) Does not arise.

శ్రీ మహమ్మద్ అలీ షబ్బీర్:- గౌరవ మంత్రివర్యులు ఇచ్చిన సమాధానంలో ఎస్ ఆర్ నో తప్ప ఏమీ లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో సుమారు 49 వేలకు వక్కు పోపర్లెస్ ఉన్నాయి. 1,33,000 ఎకరాల భూమి ఉంది. ఇల్లెగల్ కబ్జావుంది. దానిని పోపర్లెస్ చేసేందుకు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సేట్ వక్కు కొత్త చట్టాన్ని తయారుచేసిందా? అదే పది సంవత్సరాల నుంచి వింటున్నాము. ఈ పోపర్లెస్ సేఫ్ గార్డ్ చేస్తామని ఈ సెషన్ లోగా అయినా మంత్రిగారు హామీ ఇస్తారా? రెండవది కర్ణాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాలలో వక్కు బోర్డికి గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ ఇస్తున్నారా అడ్మినిస్ట్రేషన్ గా. కర్ణాటకలో సుమారు రూ 60 లక్షలు, తమిళనాడులో ఒక కోటి రూపాయలు ఇలా అన్ని రాష్ట్రాలలో ఇస్తున్నారు. కేవలం మన రాష్ట్రంలో గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ లేదు. ఇక్కడ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు, దయచేసి ఇక్కడ ఉన్న వక్కు పోపర్లెస్ కాపాడేందుకు మన రాష్ట్రంలో కూడా గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ ఇస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక కోటి రూపాయలు ఇస్తామన్నారు. దాని తరువాత క్యాబినెట్ సబ్-కమిటీ రూ. 5 కోట్లు ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారు. మైసూరిలోకి ముఖ్యమంత్రిగారిపై నమ్మకం ఉంది దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు వక్కు పోపర్లెస్ మీద గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ ఇచ్చి కాపాడాలి అధ్యక్షా.

3.10 శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా నో సార్ అన్న సమాధానం ఇచ్చింది (ఎ)కి, ప్రశ్న 3. చదవకుండా ఆ ప్రశ్నకు అనుగుణంగా నేను నో సార్ అన్నాను. 90 శాతం వక్కు అస్తులు అన్యాయంగా ఉన్నాయా? లేదా అంటే నో సార్ అని చెప్పాను. టోటల్ గా అన్యాయంగా ఉన్నా వేదని అది వక్కు బోర్డు వాళ్ళ స్వాధీనంలో ఉందని చెప్పాలా. రెండవది ఇప్పుడు ఉన్న వక్కు బోర్డు అధికారాలు పరిమితమైనవి. స్వామ్యభిల్ పవర్స్ లేవు. అన్యాయంగా ఉన్న వక్కు అస్తులు తిరిగి స్వాధీనం చేసుకోవడం కోసం పోలీసుల, రెవెన్యూ అధికారుల సహాయం తీసుకొంటున్నాం అలాగే పబ్లిష్మెంట్ ఒక వక్కు చట్టాన్ని తీసుకురావడం కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది అని ఈ సభకి తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. సభ్యులు అడిగిన మూడవ ప్రశ్నకు వక్కు డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ కర్ణాటక, తమిళనాడులలో ఉన్నట్లుగానే మన రాష్ట్రంలో కూడా అలాంటి కార్పొరేషన్ తీసుకువచ్చి ఈ అస్తులను అభివృద్ధి చేయాలనే సదుద్దేశంతో దానిని ప్రభుత్వం ఆమోదం చేయడం జరిగింది. బైలాస్ తయారుచేస్తున్నారు. కోటి రూపాయలు చెన్నారెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఇవ్వడానికి ఒప్పుకొన్నా ఈ బైలాస్ సమగ్రమైన ఒక విధానాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొన్న తరువాత నిర్ణయం తీసుకొంటామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వక్కు బోర్డు వేలాది ఎకరాల భూమిని తరతరాలుగా సేద్యం చేసుకుంటున్నారు. వాళ్ళకు తెలంగాణా టెనెన్సీ యాక్టు ప్రకారంగా సర్టిఫికేట్లు లభించాయి. పట్టా సర్టిఫికేట్లు లభించాయి అటువంటి వాళ్ళకు బేదఖర్ చేయకుండా మీరు కాపాడతారా? రెండవది - మధ్యదళాలే ఈ భూములను విక్రయించారు చట్టవిరుద్ధంగా

అటువంటి వారికి దయచేసి వాళ్ళ అధీనములో ఉన్నవారికి మీరు ఏమైనా మామూలు నష్ట పరిహారము తీసుకొని వాళ్ళకు పట్టాలు ఇవ్వడానికి ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- స్పెసిఫిక్ గా అలాంటిది ఏ ప్రాంతాలు అయి ఉంటే...

శ్రీ సి. విఠల్ రెడ్డి:- మెదక్ లో మళ్ళీ నా నియోజకవర్గంలో 10 ఎకరాలు...

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు వ్యాసి పంపించండి చెబుతారు.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- మధ్యదళాల అటకట్టించేందుకు స్టాట్యుట్ బర్రే పవర్స్ వక్స్ బోర్డుకు కల్పించడం కోసం నూతన చట్టాన్ని ఈ సభలో తీసుకురావడం కోసం సమగ్ర మైన సంపూర్ణమైన ప్రయత్నం జరుగుతోంది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, జానీగారు వక్స్ మినిస్ట్రీగా ఉన్నప్పుడు చెప్పారు అన్యాయాంతాన్ని అరికడతామని ఇప్పుడేమో 90 శాతం ఉండలేదు అన్నారు. అసలు ఎంత శాతం ఉన్నట్టు మీ దృష్టికి వచ్చింది? వాటిని అరికట్టడానికి ఈ మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఎందుకు ప్రయత్నించలేదు? అంతకుముందు మీరు అపోజిషన్ లో ఉన్నప్పుడు ఖచ్చితంగా అడిగారు; తరువాత మీరు మంత్రి అయినారు; మరి ఎప్పుడు చెస్తారు? అధికారాలు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అని చెబుతున్నారు ఎంతకాలంలో చర్యలు తీసుకొంటారు?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, దాదాపు 350 వక్స్ ఆస్తులు అన్యాయాంతంగా అయ్యిందని రాష్ట్ర వక్స్ బోర్డు నోటిఫై చేసింది. 290 కేసులు వోలేసుల, రెవెన్యూ అధికారుల సహాయంతో తీరిగి స్వాధీనము చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇంకా 87 కేసులలో కోర్టుకి అపోజిషన్ కావడం జరిగింది అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్ నగర్):- అధ్యక్షా, నగరంలో చాలాచోట్ల వక్స్ ఆస్తులు ఉన్నాయి అయితే వాటిని వక్స్ అండర్ లో ఉంచారా? లేదా? అన్యులు ఎవరైనా ఆక్రమించుకొన్నారా? ఇది స్పష్టంగా తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉంది. అనేకమంది ఆక్రమించుకొని అనుభవిస్తున్నారని దాని మీద బిల్డింగులు కట్టుకొంటున్నారు. వాటిని తొలగించడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొంటోంది?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, నేను స్పష్టంగా చెప్పాను 1954లో వక్స్ చట్టం ప్రకారం స్టాట్యుట్ బర్రే పవర్స్ వక్స్ బోర్డుకి లేవు. అన్యాయాంతం అవుతున్న మాట వాస్తవం నేను కాదని చెప్పడంలేదు. ఈ ఆస్తుల పరిరక్షణ కోసం సంపూర్ణమైన అధికారాలు వక్స్ బోర్డుకి కలిగించాలి అని చెప్పి దేవాదాయా బిల్లులాంటిది దృష్టిలో పెట్టుకొని కొత్త చట్టం తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము చట్టము వచ్చిన తరువాత అన్యాయాంతం అయిన అన్ని భూములను స్వాధీనము చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర:- అన్యాయాంతం అయిన భూములను స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ఏవిధమైన విధానం అనుసరిస్తారు? వక్స్ ఆస్తులను రక్షించలేని విధంగా మీ యంత్రాంగం

కందనీ స్పష్టమవుతుంది. దానికి మీరు ఏమి చేయబోతున్నారు? రెండవది, ఆర్థికంగా ఇప్పుడు దేవాదాయశాఖ వారికి దేవాలయాల తరఫున ఎండోమెంటు వాళ్ళు కొన్ని డెవలప్ మెంట్ వర్క్స్ కోసం డబ్బులు కేటాయిస్తున్నారని అట్లాగే ఈ వర్క్స్ యొక్క డబ్బులను ఏదైనా డెవలప్ మెంటు కోసం ఖర్చు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- సమాధానం నరేంద్రగారు ఫాలో అయ్యారో లేదో కానీ మనకు ఉన్న లీమిటెడ్ అధికారాలతో రెవెన్యూ వారి సహాయంతో పోలీసుల సహాయంతో అన్వేషాంత భూములను స్వాధీనము చేసుకోవడానికి పర్యంతం చేస్తున్నాం ఇంకా ఎగ్జిక్యూటివ్ పవర్స్ ఇస్తే ఎట్లా అయితే దేవాదాయశాఖ బిల్లు ఉందో, అలాంటి బిల్లు తీసుకువచ్చి దానికి ఇవ్వడానికి పర్యంతం చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకో పశ్చాత్తం దాని కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ వక్స్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషన్ తీసుకువచ్చి ఇట్లా స్వాధీనము చేసుకొన్న ఆస్తులను అమలు చేయడానికి పర్యంతం జరుగుతున్నది.

شہزی محمد امان اللہ خان :- وقف بورڈ کے آئین میں منسٹر صاحب کی بجائے جیٹ منسٹر جواب دیں تو بہتر ہوگا کیونکہ یہ ان کا ہی بورڈ فولیو ہے۔

منٹر اسپیکر :- منٹر صاحب کو جواب دینے کے بعد چیف منٹر کہیں گے۔

شرعی محمد امان اللہ خان:۔ چیف منسٹر کو جواب دینا چاہیے۔ ہندو انڈومنٹ کو جو قانونی اختیارات حاصل ہیں اسی طریقے سے بھی مسلم وقف بورڈ کو قانونی اختیارات دینا چاہیے۔ اس کے تعلق سے میں ۴۴ سال سے یہ بات کہتے ہوئے آ رہا ہوں۔ ہمیں کروڑھارپہیلیک جائیداد ہے جو بے جا استعمال کر رہے ہیں۔ ہندو انڈومنٹ کو جو قانونی اختیارات حاصل ہیں اسی طریقے سے مسلم وقف بورڈ کو بھی قانونی اختیارات دیتے کیلئے کیا آپ اس سیشن میں اس کے قانون میں ترمیم لانگے کہا؟ دوسرا سوال یہ ہے کہ اسپیشل آفیسر کے تقرر کیلئے آپ ایک آئی بی ایس عہدہ دار کو مقرر کئے تھے لیکن ان کے آرڈر کو منسوخ کر دیا گیا۔ پھر جو پرلنس اسپیشل آفیسر سعد حسین صاحب ہیں کام کر رہے ہیں۔ اسپیکر صاحب آپ ہماری طرف سے چیف منسٹر صاحب سے نمائندگی کریں کہ وقف بورڈ میں ایک سکریٹری کی حیثیت سے کمال الدین صاحب کو الیکٹر سٹی میں کام کرتے تھے انھیں ڈائمنسٹر کے بحیثیت سکریٹری وقف بورڈ مقرر کیا گیا تھا لیکن ان کے خلاف باغی کورٹ سے وہاں کے ملازمین حکم التواء حاصل کر لیئے ہیں۔ وقف بورڈ کی کروڑھارپہیلیک جائیداد ہے وہاں کے ملازمین تباہ و برباد کر رہے ہیں۔ کیا وقف بورڈ میں کوئی ایگل وارڈ مقرر نہیں ہے۔ کیوں گورنمنٹ اس حکم التواء کے خلاف کورٹ سے کہیں رجوع نہیں ہوئی۔ چیف منسٹر صاحب اس کا جواب دیں تو بہتر ہوگا۔

شری مہرجانی :- اسپیکر صاحب.....

شری محمد امان اللہ خان :- جانی بھائی آپ تھوڑا بیٹھ جائیے۔

مسٹر اسپیکر :- اسمبلی میں بھی جانی بھائی۔

شرعی محمد امان اللہ خان :- یہاں کے ۲۹ سب بھائی ہیں۔ موقف برادر کو قانونی اختیارات کب دینے والے ہیں۔۔۔

9-20 స్వామ్యశక్తి పవర్ను ఎప్పుడు ఇస్తారు? పొందూ ఎండ్ మెంట్ను ఉన్నది కదా అబ్బా -

8. Yesterday only Kamaluddin Ali Khan, Secretary is transferred.

మిస్ట్రీస్ - మిస్ట్రీస్ జవాబు దియే కే బిజిఫిక్ మిస్ట్రీస్ జవాబు దిగ్గి -
 శ్రీ మహమ్మద్ ఖాన్ :- జిఫిక్ మిస్ట్రీస్ జవాబు దిగ్గి బిజిఫిక్ -

శ్రీ మహమ్మద్ ఖాన్ :- మిస్ట్రీస్ జవాబు దిగ్గి బిజిఫిక్ మిస్ట్రీస్ జవాబు దిగ్గి -
 మిస్ట్రీస్ జవాబు దిగ్గి బిజిఫిక్ మిస్ట్రీస్ జవాబు దిగ్గి -
 మిస్ట్రీస్ జవాబు దిగ్గి బిజిఫిక్ మిస్ట్రీస్ జవాబు దిగ్గి -
 మిస్ట్రీస్ జవాబు దిగ్గి బిజిఫిక్ మిస్ట్రీస్ జవాబు దిగ్గి -

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :- అధ్యక్షా! అస్సల గురించి ఆయన చెప్పారు అక్కడ జరుగుతున్న విషయాలు నేను కూడా చూస్తున్నాను కాబట్టి కొంచెము భయంగా ఉంది. చాలా వాళ్లు తీసుకుపోవడం జరుగుతున్నది. దాంతో ఉద్యోగస్థులు అక్కడక్కడ కన్వీన్స్ కావడం కనబడింది. ఏదైనా ఒక మంచి ఉద్యోగిని వేసి ఇవి అన్నీ రక్షించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కానీ అన్యాయంతో అయిన పోలాలు కానీ అస్సల కానీ మళ్ళీ వెనక్కు తీసుకోవడంలో చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయి. ఇంతకుముందు మాట్లాడిన ఆయన చాలా విషయాలు చెప్పారు. ఏ ఆఫీసరును అక్కడ వేసినా భయపడుతున్నారు. పోలీసు ఆఫీసరును వేసి స్వాధీనం చేసుకొనేదానికి అస్సల రక్షించే ప్రయత్నం చేద్దామన్నా పోలీసు ఆఫీసరును కూడా భయపడుతున్నారు. స్టేషన్ వచ్చిన సంగతి నాకు తెలియదు ఏదైనా మంచి ఆఫీసరును వేసి వచ్చి అస్సల రక్షించాలని ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుంది ఆఫీసరుల అంతా భయపడుతున్నారు. ఎవరినైనా మంచి ఆఫీసరును వేస్తాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- అధ్యక్షా! ముఖ్యమంత్రిగారు సెలవు ఇచ్చినారు. ఆఫీసరుల ఎందుకు భయపడుతున్నారు. పోలీసు ఆఫీసరుల ఎందుకు భయపడుతున్నారు. అన్యాయంతో అయినట్లుంటే దానిని స్వాధీనం చేసుకోవానికి కష్టమని అంటున్నారు. ఏమిటి భయం? ప్రభుత్వం నడిచే విధానం నాకు అర్థం కావడంలేదు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి :- అధ్యక్షా! ఈ ప్రభుత్వానికి భయంలేదు. మళ్ళీ చెబుతున్నాను దయచేసి అంతా చేయడానికి మంచి ఆఫీసరును వేస్తాను. ఉద్యోగస్థులు భయపడుతున్నది వాస్తవం. ఉద్యోగస్థులు భయంతో ఉన్నా, మంచి ఆఫీసరును వేసి అస్సల నిలపాలనేది ప్రయత్నం.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :- అధ్యక్షా! ప్రభుత్వం యొక్క అస్సల రక్షించడానికి ఉద్యోగస్థులు ఎందుకు భయపడుతున్నారు? దాంతో రహస్యం అంతా స్పష్టం కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చహస్యం కాదు. తేనుకొన్న విధానాలకు కొంచెము గుండె జంగాలి. చదుం అన్న చదానికి 4 బడ్జెటు ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎ. చరేంద్ర:- ఏమిటి అర్థం తమరు చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ సక్రమమైన పనికి భయం, భయ, మ ఉన్నది.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- అధ్యక్షా! ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఐ.ఎ.ఎస్., ఐ.పి.ఎస్. అధీనము భయపడుతున్నారని అది నిజమే. నాకు కూడా గుర్తువుంది. అక్కడకు వోయిన వక్ఫ్ బోర్డు సెక్రటరీని మర్డర్చేస్తే బోస్ అవుటు కాలేదు. ఖాదర్ సాఫ్ మర్డర్ అయినది. అంతా కుంభకోణం ఉన్నది. 4 మీలియన్ల ప్యాపర్ మీన్ యూజ్ చెస్తున్నారు. ఎవరైనా మంచి పనిచేస్తే అక్కడికి వోతే అక్కడ మర్డరు అవుతుంది. దాని గురించి no doubt, this Government and especially the Chief Minister is very keenly interested to protect the properties of the Wakf Board. Sir, I do agree that the Chief Minister is keen minded to protect the properties of the Wakf Board. కాని దీనికి ఒక మంచి సెప్రేట్ అధీనమును పెట్టి వెనుకకు పోయినా కూడా ఇప్పటి వరకు స్వామ్యులరే పవర్ను బస్టే అంతా చక్కగా అనుతుంది. వక్ఫ్ బోర్డు సెక్రటరీ బ్యాగ్ ఫర్ అయితే స్టే తెస్తారు. వెన్టేరు ఇంటరెస్టు ఎవరికి ఉన్నది ఎవరు ఉన్నారు. సి.బి.సి.ఎ.డి. ఎంక్యుయరీ పెట్టండి. ఎందుకు స్టే తెచ్చారు. ఫెల్లుస్ కూడా ఇంటికి వస్తాయి. కోట్లకొలది రూపాయల ఆస్తులు ఉన్నాయి. దాని గురించి భయపడటం.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:- నేను ఖచ్చితంగా చాచిని రక్షించాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. అన్యాయాంతం అయిన భూమిలో కొన్ని స్వాధీనం చేసుకోడానికి ఉన్నదానిని రక్షించడానికి తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తుంది ఈ ప్రభుత్వం. అందులో ఎవరు వచ్చినా నా పిధి నిర్వహిస్తాను.

సభా కార్యక్రమము

మిస్టర్ స్పీకర్:- జిరో అవర్ తేనివేసినాము. మీరు ఒప్పుకొన్నారు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా! అందరం కూడా 10 నిమిషాలలో హార్మీ చేస్తాము.

Mr. Speaker:- If you complete within ten minutes I will be much satisfied. I have no objection for Zero-Hour but you are losing the time of short discussion. Yes. Zero-Hour is there.

శ్రీ కె సాయిరెడ్డి:- అధ్యక్షా! కాంట్రవర్షియల్ విషయాల మీద మాట్లాడలేదు తమరిని నీన్న కోరినాము. మీ ఆరోగ్యం కాపాడుకోవాలని మాకు ఎక్కువ వాంఛలు ఇవ్వాలని మీరు తక్కువగా మాట్లాడాలని ఇవాళ తమరి జన్మదినం మూడు వందల అనుకొన్నాము. ఇవాళ తమరి జన్మదినం శుభాకాంక్షలు చెప్పినయండి, మీకు హృదయ పూర్వక జన్మదిన శుభాకాంక్షలు తెలుపుకొంటూ మీ ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీ అందరికీ ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు - అధ్యక్షా! ఇవాళ మీ జన్మదినం, ఇవాళ వెక్కిరవొంగటి దద్దోజనం పెడితే మాకు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీకు మా హృదయపూర్వక శుభాకాంక్షలు 9.30 తెలియజేస్తున్నాము. సాయిరెడ్డిగారు కరీంనగర్ జిల్లావారు కనుక ఆయనకు ఆ విషయం ఉ. తెలుసు కనీసం స్వీట్స్ అన్నా యిప్పించండి

మిస్టర్ స్పీకర్:- చెప్పుకుంటే పట్టుకున్నట్లయిందే. స్వీట్స్ యివ్వడానికి అగ్నీడ్

శ్రీ పి నాగేశ్వరరావు:- అడిగి పెట్టించుకోవడం బాగులేదండీ.

శ్రీ యన్ చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- అడిగయినా పెట్టించుకోవద్దు

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు శుభాకాంక్షలు తెలిపినందుకు నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. మీ అందరికీ ఆ భగవంతుడు ఆయురారోగ్యములనిచ్చి శాసనసభను హుందాగా నడిపించే గుణాలను యివ్వాలని కోరుతూ ధన్యవాదాలు చెపుతున్నాను

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా! గత శాసనసభలో ఒకసారి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. ఏమిటంటే ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన వేటిపై సంస్థల నుంచి ఆక్కడ జె.యస్.బి.యు.గాని యస్.సి., బి.సి, కార్పొరేషన్లు ద్వారా స్కామ్ లో చిక్కుకున్న ప్రముఖమైన ఫేర్గ్రోత్ ఫైనాన్సెస్ లో ఇన్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో ప్రభుత్వాన్ని కోరాము. ప్రభుత్వ నిధులు స్కామ్ లో ఫైనాన్సియల్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ ఎవరైతే చిక్కుకున్నారో మీరు ఎక్కడెక్కడ పెట్టారో వాటిని గురించిన శ్వేతపత్రాన్ని మాకు, ప్రజలకు సభ్యులకు తెలియజేయాలని కోరాము. ***

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది రికార్డులలోకి పోవు. పార్లెమెంట్ క్రియేట్ చేయవద్దు. పేపర్స్ న్యూస్ కి మీరు యిమ్మడియట్ గా అడగకూడదు. దానెక్క ఎంక్యుయరీ చేయమనండి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- గతంలో కూడా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేశాము. ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన పివిధ సంస్థల ద్వారా, ***

మిస్టర్ స్పీకర్:- వేటిని రికార్డుల నుంచి తొలగిస్తున్నాను. కాంట్రవర్షియల్ మాటర్స్ జేరో అవర్తో రావు. నేను దానిని ఎలా చేయడంలేదు. నాగేశ్వరరావుగారు మీరు ఇంకో యిష్యూ ఏదైనా మాట్లాడండి. ఇది పబ్లిక్ కు సంబంధించినదేమీ కాదు. పేపర్ లో 36 వస్తూ ఉంటాయి. వాటిని ఎంక్వయిర్ చేయాలి గానీ యిక్కడ ఎలా చేయడంలేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఏఏ సంస్థలు స్కాంలో యిన్వాల్య్ అయ్యాయన్నది శ్వేతపత్రం యివ్వండి. ప్రధాని అంటే భయపడడం కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్రధానమంత్రి అంటే భయపడడం కాదు. వారికి గౌరవం యివ్వాలి. మీరు నోట్సు యివ్వండి. శ్వేతపత్రం యివ్వండి. మేము వాళ్లకు పంపుతాము. ఇది రికార్డులలోకి పోకుండా చూస్తాము. 304లో ఇది చేరదండే. ఆయన అర్థం చేసుకున్నారు. మీరు చేసుకోవడం లేదు.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి):- మనకు సంబంధించిన వాటి గురించే మాట్లాడాలి. సంబంధించని వాటి గురించి ఏదో పేపర్ లో రాశారు. చేశారని యిష్టానుసారం మాట్లాడడం కాదు. ఆల్ రెడీ కమిటీని అప్పాయింట్ చేయడం జరిగింది. వారు చూస్తున్నారు. ఏదో పేపర్ లో రాశారని ఏదో మాట్లాడకూడదు. ఈ సభకు గౌరవం ఉంది. దానిని గౌరవించాలి. దానికి సంబంధించిన విషయాలు చెప్పండి. అంతేగానీ మీ యిష్టానుసారంగా మాట్లాడవద్దు. దయచేసి అలా మాట్లాడితే బాగుండదు, సభను హుందాగా నడపండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మాధవరెడ్డిగారు, నేనూ అడిగింది ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సంస్థలు, స్కామ్ లో చిక్కుకున్న వ్యవస్థలకు ఆర్థికంగా డిపాజిట్ చేసిన విషయాల గురించి, శ్వేతపత్రాన్ని యివ్వవలసిందిగా మేము అడుగుతున్నాము. ***

మిస్టర్ స్పీకర్:- యిటువంటి వాటి గురించి మీరు శ్వేతపత్రాన్ని ప్రకటించమని అడిగారు. యువర్ డ్యూటీ యీజ్ ఓవర్. వేటిని రికార్డులలోంచి తొలగిస్తున్నాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, రికార్డులలోంచి తొలగిస్తామన్నారు, వేటిని?

మిస్టర్ స్పీకర్:- పేర్లు వచ్చిన దానిని తొలగించాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- దానికి సమాధానం చెప్పమనండి. శ్వేతపత్రం ప్రకటిస్తామని చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జీరో అవర్ కు సమాధానం ఎలా వస్తుంది? ప్రధానమంత్రి కొడుకులు రాకూడదు అని చెప్పాను

(అంతరాయం)

విద్యుత్ శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):- అధ్యక్షా, ఇలాంటి విషయాలలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు పేపర్ లో వచ్చిన వాటిని చర్చనీయాంశాలు అయితే కష్టం. పత్రికలో ఎన్నో వస్తాయి. వాటి గురించి మీ ఆలోచన మీకుంటుంది. మీరు మాట్లాడడానికి, వాటిని రెయిట్ చేయడానికి ఈ సభలో అవకాశం ఉంటుంది. ఇవి అన్ని కూడా యధార్థం అని చెప్పడమా, కాదని చెప్పడమా? ఉదాహరణకు చెబితాను ఒక మాట. *** 9-4 కనుక కొన్ని కొన్ని సందర్భాలలో వచ్చినటువంటి వార్తలు బాధకరమేనని, సత్యదూరమైనటు ఉ. వంటివి కూడా రావచ్చు. ఏమైనా, నేను మనవిచేసేదేమంటే, ఈ వార్తను మనము ఇక్కడ చర్చనీయాంశం చేయడం మంచిది కాదు. అందులో కూడ ప్రధానమంత్రిగారి గురించి ప్రస్తావనచేసి చర్చచేయడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు చేతులు వూపుతూ, కోపానికి వస్తే అయిపోతుందా? వారు మాట్లాడేది మీకు వినడానికి ఓపిక లేకపోతే మీమ్ములను కూర్చోబెట్టవలసి వస్తుంది. వారిని చెప్పనివ్వండి, వారు మాట్లాడిన తరువాత మీకు అవకాశం యిస్తాను.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- ***

మిస్టర్ స్పీకర్:- రామారావుగారి విషయం చెప్పలేదు. అటువంటిది రాకూడదని ఆయన ఆవేదన చెందారు, బాధపడ్డారు అని చెప్పారు. నేను, అదీ, మీదే ఏదీ ఉంచను, అన్నీ తొలగిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రామారావుగారి కొడుకు విషయం అని ఏదో చెప్పాలని అతి తెలివితేటలతో ప్రవర్తించారు, మాకు అభ్యంతరంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను రామారావుగారి కొడుకు విషయం ఉంచడంలేదు, ప్రధానమంత్రిగారి విషయం ఉంచడంలేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రామారావుగారి పేరు ఎత్తినంత మాత్రాన మేము భయపడేది లేదు, ఉలుక్కుపడేది లేదు. కానీ ప్రధానమంత్రిగారి పేరు చెప్పగానే ఉలుక్కుపడి తేచి ఆ పేరు తొలగించాలని ప్రయత్నం చేయడం మంచిది కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రామారావుగారిది గాని ప్రధానమంత్రిగారిది గాని నేను రికార్డులో ఉండడంలేదు. తొలగిస్తున్నాను. రెండు తొలగించాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రములో పేదవారికి సహాయం పేయాలనే దృష్టితో కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలు ఐ-కాంప్లై నడుపుతున్నవి. అటువంటి స్వచ్ఛంద సంస్థ ఒకటి ముఖ్యమంత్రిగారి జిల్లాఅయిన కర్నూలు జిల్లాలోని కొడుమూరులో ఒక ఐ-కాంప్లై జరిపింది. ఆ ఐ-కాంప్లైలో 120 మందికి ఆపరేషను చేశారు. అయితే వారిలో యిప్పుడు 14 మందికి అంధత్వం వచ్చే ప్రమాదములో చిక్కుకునే పరిస్థితి ఏర్పడింది. వారు యిప్పుడు కర్నూలు హాస్పిటల్లో ఉన్నారు, అక్కడ కూడ వారికి ప్రావర్ ట్లోల్మెంటు లేదు. క్రింద అరుగుల మీద పడుకోబెట్టారు. దయచేసి వారిని యిక్కడికి అయినా తేసుకువచ్చి సరైన చికిత్సచేయాలని కోరుతున్నాను. శాశ్వత అంధత్వం వస్తే, కళ్లు బాగుచేయడానికి బదులు కళ్లుచోగొట్టిన వారు బాధ్యతవహించాలి. Either they should be responsible or the Government should take the responsibility. ఎవరైతే శాశ్వత అంధత్వానికి గురి అవుతారో వారికి నష్టపరిహారం యిప్పించడానికి ప్రభుత్వం చర్యతీసుకోవాలని మే ద్వారా కోరుతున్నాను.

Sri K. Rosaiah:- Sir, I take the information. We will instruct the concerned Superintendent.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, ఇది ముఖ్యమంత్రిగారికి సంబంధించిన విషయం. రాష్ట్రములోని సి.ఆర్.ఇ.పి. వర్క్సు అన్ని - ముఖ్యంగా మైనర్ డ్రేన్స్ - థర్డ్ ఫేజ్లో పూర్తిచేస్తామని చెప్పారు. గతములో ముఖ్యమంత్రులుగా ఉన్న చెన్నారెడ్డిగారు, జనార్దన రెడ్డిగారు గత శాసనసభ సమావేశాల్లో మైనర్ డ్రేన్స్ను త్రవ్విస్తామని గట్టి హామీ ఇవ్వడం జరిగింది - రాష్ట్ర నిధులతో - ఇప్పుడు ఆ వర్క్సుకు సంబంధించినవారు 80 కోట్లు ఎక్సెస్ అవుతుంది కాబట్టి మైనర్ ఇరిగేషన్ ట్యాంక్స్, ఇరిగేషను కెనాల్స్ త్రవ్వము అని చెబుతున్నారు. రైతులు చాలా ఆందోళనతో ఉన్నారు రాష్ట్రం మొత్తం మీద. మైనర్ డ్రేన్స్ త్రవ్వకుండా మేజర్ డ్రేన్స్ త్రవ్వడంవల్ల ఉపయోగంలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారిని డిమాండు చేసేదమంటే, యిప్పటికైనీ సరే, మీరు క్లియర్గా ఒక విషయం చెప్పండి. మీరు మైనర్ డ్రేన్స్ను, ఇరిగేషను కెనాల్స్ను త్రవ్విస్తారా లేదా? వాటిని త్రవ్వించకుండా మేజర్ డ్రేన్స్ను త్రవ్వస్తే మురుగునీరు లాగదు. దానివల్ల రైతులకు ఉపయోగం ఉండదు. మైనర్ డ్రేన్స్ను, ఇరిగేషను కెనాల్స్ను త్రవ్విస్తారా లేదా? అని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అప్రెజ్ నోబెడ్.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా, ఇది సేరియస్ ప్రాబ్లెం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- సేరియస్ ప్రాబ్లెం గాబట్టి దీనికి ఆన్సర్ చెప్పమంటారా? ఎట్లా చెబుతారు? నోట్ చేసుకుంటారు, తరువాత చెబుతారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర):- అధ్యక్షా, జేరో అవర్లో అవకాశం యిచ్చారు. స్టేబులమెంటు చేయమనడంలేదు. కొన్ని చేస్తున్నారు, కొన్ని చేయడంలేదు. అది వారి ఇష్టం. ఎవరు నోటు చేసుకున్నారో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ముఖ్యమంత్రిగారు నోటు చేసుకున్నామన్నారు.

శ్రీ బద్దం బాల్రెడ్డి (కార్వాన్):- అధ్యక్షా, సిమ్మి డైరెక్టరు రాజారెడ్డిగారు రాజీనామా చేసినట్లు పత్రికల ద్వారా తెలిసింది. అది వాస్తవమా కాదా అనేది ముఖ్యమంత్రిగారు తెలుపాలి. రాజారెడ్డిగారు మంచి అడ్మినిస్ట్రేటర్, నేతి నిజాయితీ కలిగిన డాక్టరు. అక్కడ కొన్ని అవకతవకలు జరిగాయి, కొన్ని బిల్స్ పేమెంటు చేయమంటే, చేయకపోయినందున, రాజకీయ వత్తిడి, లేకపోతే ప్రభుత్వ వత్తిడి తీసుకువచ్చి ఆయనను రాజీనామాభేసే పరిస్థితులను కల్పిస్తున్నారు. అలాంటి మంచి డాక్టరును మనము వదలు కోవడం మంచిదికాదు. ఇప్పటికైనా ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయమై జోక్యం చేసుకొని వారి రాజీనామాను ఆమోదించకుండా వారినే అక్కడ కొనసాగించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయమై చెప్పాలని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళిపోవుమన్నారు సభ నుండి. అక్కడ పేషెంటులు అందరు ఇబ్బంది పడుతున్నారు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:- స్పీకరుగారిని చెప్పమనండి, జేరో అవర్లో లేవదీసిన ప్రతి అంశానికి మేము జవాబు చెప్పాలంటే చెబుతాము. మీరు చెప్పేది వీంటున్నాము.

Mr. Speaker:- (To Sri B. Bal Reddy). No answer in Zero Hour. It has been decided. They have noted the point. You should not demand reply.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్పల్లి):- రోశయ్యగారు లేవారు సమాధానం చెప్పడానికి, చెప్పనేయండి అధ్యక్షా....

మిస్టర్ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారికి తెలుసు, మనం తీసుకున్న డిసిషన్. టైం వేస్ట్ చేయకండి, నోటెడ్. ఒకవేపు శుభాకాంక్షలు చెబుతున్నారు, మరొకవేపు బి.పి. పెరిగేట్లు చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నోటెడ్.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్):- అధ్యక్షా, వాస్తవంగా ఇది చాలా ముఖ్యమైనట్లు వంటి విషయము. బాల్రెడ్డిగారు చెప్పిన విషయం గురించి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నెక్స్ట్.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను చెప్పే విషయం వేరు. గతములో ఈ సభలో ఎన్నోసార్లు రోశయ్యగారి దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. వారు వాగ్దానం కూడా చేశారు.

అదేమంటే, హైదరాబాదు రేంజ్‌లో ఉండేటటువంటి నాన్ మెడికల్ అసిస్టెంట్లు వోల్టేజీలు కొన్ని వందల సంఖ్యలో ఖాళీగా అయిపోయాయి సంవత్సరాల నుండి ఉన్నవి. వీటికి కేంద్ర ప్రభుత్వం డబ్బు యిస్తుంది. ప్రతి సంవత్సరం కూడా ఉపయోగించుకోకపోవడంవల్ల అది తిరిగి వోల్టేజీ. వెంటనే వాటిని భర్తీవేయాలని కోరినప్పుడు మంత్రిగారు వాగానం చేశారు భర్తీ చేస్తామని. వారు డిపార్టుమెంటుకు తగిన చర్య తీసుకోవాలని చెప్పినప్పటికీ ఈ రోజు వరకు అయిదు సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ వాటిని భర్తీచేయలేదు. మనం కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చే డబ్బును ఉపయోగించుకోలేకుండా పోతున్నాము. రోశయ్యగారు ఆ శాఖమంత్రి గాకపోయినా అసెంబ్లీలో ఆ శాఖ తరపున జవాబు చెబుతున్నారని కాబట్టి యిప్పటికైనా తగిన చర్యతీసుకొని వాటిని భర్తీచేయించాలని కోరుతున్నాను. ఇంతకుముందు యిచ్చిన హామీని గట్టిపరుస్తామని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మరొకసారి కూడా నోట్ చేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గతములో యిచ్చిన హామీని తగ్గించారు. అప్పుడు ఈ వెకెన్సీస్‌ను పూరిస్తామని తగిన యిన్‌స్ట్రక్షన్లు యిస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు అది చెప్పకుండా నోట్ చేసుకుంటామంటున్నారు. అంటే హామీ యిచ్చింది కూడా పోయినట్లెలా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఇచ్చిన హామీని వాటర్‌డౌన్ చేయడంలేదు. జీరో అవర్‌లో మెన్షన్ చేసిన దానికి టెక్నికల్‌గా ఏ జవాబు చెప్పాలో అది చెప్పాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- జీరో అవర్‌లో అడిగిన విషయాలను నోట్ చేసుకున్నప్పటికీ, వారు సమాధానం కావాలని అడిగారు. కాబట్టి జీరో అవర్‌లో అడిగిన వాటికి కూడా ఆన్సర్స్ రావాలి. తరువాత అయినా వారికి ఆన్సర్స్ రావాలి.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నయ్య (హరిశ్చంద్రాపురం):- అధ్యక్షా, ఆర్. అండ్ బి. మంత్రిగారు ఇక్కడ లేరు, లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ శ్రీ కె. రోశయ్యగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో జాతీయ రహదారులు సుమారు 50 కిలోమీటర్లు ఈ రాష్ట్రములో ఎక్కడా లేనటువంటి అధ్వాన్నమైన స్థితిలో ఉన్నాయి. ఆ విషయం రోశయ్యగారికి కూడా తెలుసు. గత నాలుగు సంవత్సరాల నుండి వాటి గురించి జిల్లా ప్రజలు అయితేనేమి, 3.50 ప్రజాప్రతినిధులు అయితేనేమి, అధికారులు అయితేనేమి, వారందరూ పడుతున్న బాధలు చెప్పనలవికాదు. పత్తికలు కూడా వ్యాసివ్యాసి వ్యయం మానివేశారు. జిల్లా కలెక్టరుగారు ప్రభుత్వానికి 40 డి.ఓ. లెటర్లు వ్రాశారు. మేము కూడా గతసారి తమ దృష్టికి తీసుకొని వస్తే కాలింగు అటెన్షన్ ఎక్కితే చేశారు. అయితే అది చర్చకు రాకుండా పోయింది. అది మా దురదృష్టం. అటువంటి అధ్వాన్న స్థితిలో ఏ రహదారి భారతదేశంలో ఉండదని మా ప్రగాఢమైన నమ్మకం. ఇంతకుముందు ఆ రహదారిమీద ముఖ్యమంత్రిగారు రెండుసార్లు ప్రయాణం చేశారు. అప్పుడు ఆర్. అండ్ బి. మినిస్టరుగా ఉన్నటువంటి శ్రీ జె.సి. దీవాకర రెడ్డిగారిని రెండుసార్లు తీసుకొని వెళ్లి స్వయంగా చూపించాము. కానీ ప్రగతి మాత్రం ఏమీ కనిపించడంలేదు. కనుక వెంటనే యుద్ధ ప్రాతిపదికమీద చర్యలు తీసుకోవాలని మే ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను నోటు చేసుకున్నాను. సీనియర్లను మిసిస్టరుగారికి ఈ ఇన్ఫర్మేషను పాస్ అవ్వే దేస్తాను.

Sri Mohd. Amanulla Khan (Chandrayangutta):- I do also agree with what Mr. Bal Reddy said regarding Sri Raja Reddy, the Superintendent of the NIMS. He is a good man. He maintained the Hospital in a very standard manner. That is why, I request the Government not to consider the resignation and be continued as the Director of NIMS. ఇంకొక విషయం అధ్యక్షా. ఒక సంవత్సరం క్రిందట శ్రీ రోశయ్యగారు ఆరోగ్యశాఖాధ్యక్షులుగా ఉన్నప్పుడు ఉస్మానియా హాస్పిటలులో అల్ట్రాసౌండు మెషిన్ పనిచేయడం లేదని చెబితే పనిచేస్తున్నదని చెప్పారు. కానీ అది ఒకటిన్నర సంవత్సరాల నుంచి పనిచేయడంలేదు. Poor people are directed to take the Ultrasound from private institutions and nursing homes. That is why, I request Sri Rosaiah to consider this and start as soon as possible, the Ultrasound Machine.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, శ్రీ అమానుల్లాఖాన్ గారు తెలుగులో చెప్పారు కనుక నేను ఉర్దూలో జవాబు చెప్పాలి. మై దేఖంగా.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- దేఖంగా ఏమిటి, కరుంగా అని చెప్పండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఆ ఇన్ఫర్మేషను తేసుకొని యాక్షను తీసుకుంటాను అని దాని అర్థం.

Smt. Christine Lazarus (Nominated):- It is very disappointing that you did not give me a chance yesterday. That is about a person who has been murdered and my colleague has already raised. I do want to condemn such cases. But the main point is directed to the Home Minister regarding Women's Protection Cell. I have tried to contact the Women's Protection Cell, I have no reply. I want to the Cell one day to find that there is a tent pitched outside where the women have to sit in a pitched tent. This, I think, is very dishonourable. The staff there are not only inadequate but naturally they cannot be courteous because they have so many cases which they cannot handle. I request through you to please see that there qualified social workers are placed not only to see the women but also to attend to the work in time.

శ్రీ సి. వేదవ్యాస్ (మల్కాశ్వుర):- అధ్యక్షా, మీకు శుభాకాంక్షలు. అనేక కారణాలవల్ల అనేక సమస్యలు రాసిననభిలో చర్చించడానికి అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. అందుకే పార్లమెంటులోలాగా ప్రభుత్వం డిపార్ట్మెంటల్ కన్సల్టేటివ్ కమిటీలు వేస్తూనా కానీ మీ ద్వారా అడుగులు వేస్తాను.

ప్రకటన

Mr. Speaker:- All the papers are deemed to have been laid on the Table.

సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు

71st ANNUAL REPORT AND ACCOUNTS (1991-92) OF SINGARENI COLLIERIES LIMITED:

1. Sri K. Vijaya Bhaskara Reddy, Chief Minister to lay on the Table "a copy of the 71st Annual Report and Accounts for the year 1991-92 of the Singareni Collieries Company Limited together with the Audit Report and the Comments of the Comptroller and Auditor General of India, in compliance with section 619-A (3) of the Companies Act, 1956."

REPORT OF THE COMMISSION OF ENQUIRY:

"A copy of the Report of the Commission of Inquiry on the death of two young students belonging to Ashram School at Mohanapuram Village, Gangavaram Mandal, East Godavari District on 7-9-1991 due to encounter between Police and Extremists together with Memorandum of action aken thereon, in accordance with section-3 of sub-section (4) of the Commissions of Inquiry Act, 1952."

2nd ANNUAL REPORT & ACCOUNTS (1990-91) OF A.P. URBAN DEVELOPMENT & HOUSING CORPORATION:

"a copy of the Second Annual Report and Accounts of the A.P. Urban Development and Housing Corporation for the year 1990-91, in compliance with section 619-A (3) of the Companies Act, 1956."

16th ANNUAL REPORT & ACCOUNTS (1990-91) OF A.P. CIVIL SUPPLIES CORPORATION LIMITED:

"a copy of the 16th Annual Report for 1990-91 of the Andhra Pradesh State Civil Supplies Corporation Limited together with the Auditor's Report and the Report of the Comptroller and Auditor General of India in pursuance of Section 619 (4) of the Companies Act, 1956."

సభా కార్యక్రమము

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇప్పుడు షార్జ్ రిస్కేషన్ కేసు ఉంది.

హోంశాఖామంత్రి (డా. ఎమ్. వి. వెంకటారెడ్డి):- రిస్కేషన్ డిమాండ్లు చేస్తాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము ఏ ఎంపీ ఆఫ్ ఆర్గనైజ్డ్ లాబర్ నోట్సు ఇవ్వాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మంత్రిగారి స్టేట్మెంటు ఇచ్చిన తరువాత 304 ఉండదు. మేము క్లెయిము చేయడంలేదు. స్టేట్మెంటు ఇవ్వనీయండని శ్రీ విద్యాసాగరరావుగారు నన్ను అన్నారు. ఇప్పుడు ఎవరికి ఇవ్వాలి. నేను ఎవరికి ఇవ్వాలో డిసిషను చెప్పలేను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారి స్టేట్మెంటు మీద క్యారిఫికేషన్సుకు ఎలా చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్టేట్మెంటు మీద క్యారిఫికేషన్సుకు అవకాశంలేదు. మీరు నిర్ణయం తీసుకోండి. అది ఏమి ఉంది. మీరు 304 అంటే 304 చెబుతాను, స్టేట్మెంటు అంటే స్టేట్మెంటు చేస్తానని మంత్రిగారు అన్నారు.

శ్రీ సిపావ్. విటల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మేము 304 క్రింద ఇవ్వాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరే అంటారు 304 వద్దు అని. అది ఎలా అవుతుందో, లేదో చూడనీయండి. అది ఎలా కాకపోవచ్చు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మీరు కూర్చోండి. శ్రీ విద్యాసాగరరావుగారు స్టేట్మెంటు కావాలని అన్నారు. మీరు 304 క్రింద ఇవ్వామని అంటున్నారు. అది ఎలా అవుతుందో లేదో. ఆయన స్టేట్మెంటు ఇస్తే అవసరం లేదన్నప్పుడు నేను చూడనవసరం లేకపోయింది. 304 అవసరంలేదని అన్నారు. స్టేట్మెంటు కావాలని అంటే మంత్రిగారు ఇస్తానని అన్నారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మేమందరం 304 క్రింద ఇవ్వాము. 304 అవసరమే, అవసరంలేదని అనలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రికార్డు తీస్తాను.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- రికార్డు చూడండి. అన్నది మేము మేము ఇంగిత జ్ఞానంతో ఉన్నాము. ఉన్నట్టువంటి 304ను వేల్డేతే మేము ఉపసంహరించుకుంటాము, దాని స్థానంలో చర్చను ఎలాచేయండి అని నన్ను అన్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చర్చ అనలేదు. స్పెట్ మెంటు అని అన్నారు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- స్పెట్ మెంటు అని మేము అనలేదు. మాకు కావలసింది - ప్రభుత్వమే ఒక స్పెట్ మెంటుతో ముందుకు రావలసింది. ప్రభుత్వం, అధికారులు బేసికలు వంట తప్పిదాలు అవే. మీరు ప్రభుత్వాన్ని, మంత్రులను కొంచెము పులపేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్పెట్ మెంటు ఇస్సానని మంత్రిగారు అన్నప్పుడు మళ్ళీ పులపేయండి, పులపే చేయండి అని అనడం ఏమిటి?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మేము 304 ఉపసంహరించుకుంటామని అని అనడం...

మిస్టర్ స్పీకర్:- 304 పేరు మీద అది ఎలా అవుతుందో లేదో, అది నా చేతిలో ఉంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- 304 ఉంది. దాని విషయం వెళ్ళే ఇప్పుడు ఆ సందర్భం కాదు. ఇప్పుడు స్పెట్ మెంటు ఇస్సా మాకందరికి అవకాశం ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్పెట్ మెంటు మీద అవకాశంలేదు. క్లారిఫికేషన్ను ఉండవు.

10-00 శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- స్పెట్ మెంటు కాబేసి మాకు సర్క్యులేట్ చేయమనండి.
ఉ.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఎలా చేయమంటే నాచేమిపోతుంది...

డా. యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- 304 క్రింద ఎలా చేస్తున్నారా? లేక నన్ను స్పెట్ మెంట్ చేయమంటున్నారా? స్పెట్ మెంటు చేయమంటే స్పెట్ మెంట్ సర్క్యులేట్ చేయమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆ విధముగా వారు అడగడంలేదు, రెండూ వారు అడుగుతున్నారు అట్లాగయితే ఎట్లాగు?

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- 304 క్రిందా? లేక స్పెట్ మెంటు చేయమంటారా అని అడిగితే - ఏంటండి ఇది - ఇది అధికారులను రక్షించాలని వేసే ప్రయత్నం తప్ప-

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు స్పెట్ మెంటు ఇస్సామంటే తప్పా?

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధికారులను రక్షించవలసిన అవసరం మా ప్రభుత్వానికిలేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మేము ప్రశ్నలు వేశాము కనుక - మేము బాధ్యత తీసుకోవాలి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- 304 ఎలోచేయడం ఉండదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఒక విషయాన్ని మీ ముందుకు తీసుకుని వస్తే బిల్లెస్ ఆఫ్ హౌస్ మా మీద పెడితే ఎట్లాగు?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వారు పదేపదే చెబుతూ ఉంటారు - ఏ అధికారిని రక్షించ వలసిన అవసరం మా ప్రభుత్వానికి లేదని. కానీ వారి మీద వర్కలు తీసుకోవడానికి ఎందుకు వెనుకాడుతున్నారు?

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఇవన్నీ మాట్లాడవలసిన అవసరంలేదు. ఇప్పుడు స్పీకుమెంటా? 304 అని... ఈ రెండింటికి సంబంధించిన విషయం ఇది. కొందరు స్పీకుమెంటు కావాలంటున్నారు, కొందరు 304 కావాలంటున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారు స్పీకుమెంటు యివ్వమంటున్నారు; 304 కాదు అన్నారు. అయితే వేల్పు ఏమంటున్నారు, 304 ఎలోచేసి స్పీకుమెంటు యివ్వమంటున్నారు....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అది కాదు సార్..... if the statement does not cover the issue to be raised under 304, until the Speaker feels that it is a fit case to be allowed, you have every right.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను అదే చెబుతున్నాను. నేను ఎలో చేయడంలేదు. వారు అది ఎలో చేయనివ్వరు. ఇది ఎలో చేయనివ్వరు. ఇది కానివ్వరు. అది కానివ్వరు. వారికి డ్రాట్ మీద డిస్కషన్ వద్దు.

Sri K. Vidyadhara Rao:- They should have come up suo moto statement. పేపర్సులో పోలిగాడు ఐ.ఎ.ఎస్ ఆఫీసరు కమిట్ చేశారని చెప్పినాక - వారు మాట్లాడకుండా కూర్చుంటే అది గవర్నమెంటు మీద రిపెక్ట్ అవుతుంది.

Mr. Speaker:- Either 304, or Statement?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఇప్పుడు 304 మీదనా, లేక స్పీకుమెంటు మీదనా, అని చాయిస్ ఉంది. ఈ విధముగా కాలహరణం జరుగుతున్నది. 304 రేపు ఎడ్మిట్ చేస్తామంటే అందుకు అభ్యంతరం ఉండదు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- 304 అనే విషయంలో మీకు వదలివేస్తున్నాము. ***

Mr. Speaker:- Again, it does not go into the record. 304 అని అంటున్నారు. మరల స్పీకుమెంటు అని అంటున్నారు. డ్రాట్ ఎప్పుడు తీసుకుంటారు? You cannot claim. You cannot make me allow it. నేను ఇమిడియేట్ గా

***Expunged as ordered by the Chair.

పోస్తు చేస్తాను. It is my responsibility to pass immediately. Yes drought....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- స్టేటుమెంటు యిస్సానని మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు స్టేటుమెంటు చేయనివ్వండి

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను యివ్వనివ్వను. స్టేటుమెంటు అంటారు, 304 అని అంటారు డ్రాట్ మేద ఇంటంస్ట్ లేదా?

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు యిస్సానని చెప్పి రికార్డులోకి వెళ్లారు. యిప్పుడు స్టేటుమెంటు చేస్తానని చెప్పి - మరలవెనక్కు పోతారా?

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను స్టేటుమెంటు చేస్తానని చెప్పి వెనుకకు పోవడంలేదు. అధికారులను రక్షించవలసిన అవసరం ఈ ప్రభుత్వానికిలేదు. 304 కావాలి అని అంటున్నారు.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- స్టేటుమెంటు చేయండి...

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- 304 కావాలి అని కొందరు, స్టేటుమెంటు కావాలి అని కొందరు - ఈ విధంగా వారి మధ్యనే తగాదాలు ఉన్నాయి.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- This will be very bad on your part. స్టేటుమెంటు యిస్ట్ 304 విత్ డ్రాట్ చేసుకోవాలి. అందుకని స్టేటుమెంటు యిస్ట్-

(ఇంటరప్షన్స్)

It is very bad on your part. I should not say... నేను ఏమనాలి. ఆ పదము అయితే బాగుంటుంది. అది వాడితే ప్రివీలేజ్ అంటారు.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- నేను చెప్పిన విషయం రికార్డులోకి పోవడంలేదు. మీరు చెప్పింది రికార్డులోకి పోతున్నది - నేను చెప్పిన విషయం ఏమంటే-

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు ఉపసంహరించుకుంటున్నానని చెప్పారు. రికార్డు చూసే చెబుతున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- ఆ 304 రెసిడెన్షియల్ ఇనిస్టిట్యూషన్లు. ఈవాళ ఆ సమస్య మీద చర్చకు అనుమతిస్తే ఆ 304 ఉపసంహరించుకుంటామని చెప్పాము. దీని మీద మాట్లాడడానికి నిర్ణయముగా ఉన్నాము. దీని మీద మంత్రిగారు స్టేటుమెంటు యిస్సామన్నారు. దీని మీద యిచ్చినటువంటి 304 రేపుగాని, ఎల్లుండిగాని ఎలా చేస్తున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు క్లయిమ్ చేసినదే తప్ప మిగతావారిది రాకూడదు అనా...

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- It is very bad Sir. నేను అనలేదు సార్.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఈలోగా ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారిని సస్పెండు చేయండి. ఆయనను ఇమిడియేట్‌గా సస్పెండు చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏమి యాక్షను తీసుకుంటున్నారనేది మీరు అడిగిన 304 మీద రావచ్చు....

డాక్టర్ యం.వి. మొసూరారెడ్డి:- నేను స్టేటుమెంటు చేయడానికి రెడీగా ఉన్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను రేపా, ఎల్లండా అని విచారింతున్నాను. కానీ నన్ను ఫోర్సు చేయవద్దు....

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- నా 304 ఎడ్మిట్ చేస్తున్నారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను ఇప్పుడే ఎందుకు చెప్పాలి - రేపు ఎప్రిసియేట్ చేస్తారు....

Sri K. Vidyadhara Rao:- ***

Mr. Speaker:- Nothing will go on record. డ్రాట్‌మీద ఇంటరెస్ట్ ఉంటే చెప్పండి.

(Interruptions)

డాక్టర్ యం.వి. మొసూరారెడ్డి:- స్పీకర్ సార్....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపాచ్. విత్‌రెడ్డి:- 304 ఎడ్మిట్ చేస్తానని మీరు వాగ్దానం చేశారు....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అన్నదానికి ఒప్పుకోను. ఇప్పటికే 10 నిమిషాలు అయి పోయింది. డ్రాట్‌మీద డిస్‌కషన్ సరిగా 12 గంటలకు కోట్‌చేస్తాను.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:- మేము నోటీసు ఇచ్చి మూడు రోజులు అయినది. మీకు మూడు రోజుల నుంచి దీని మీద తమరికి చెబుతూనే ఉన్నాము. కానీ ఈ రోజున స్టేటు మెంటు యిస్సారని చెబుతున్నారు. మా 304 మాట ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు 304 అడుగుతున్నారు. వారు స్టేటుమెంటు అడుగు తున్నారు. డిఫరెంట్ ఆఫ్ ఓపినియన్‌లోకి వెళ్తున్నారు.

***Expunged as ordered by the Chair.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి:- వారు స్టేటుమెంటు అడిగారేమో. మేము నోటీసు యిప్పిన దగ్గర నుంచి అడుగుతూనే ఉన్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డిఫరెన్సు ఆఫ్ ఓపినియన్ వచ్చింది.

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఈ విషయంలో ఈ ప్రభుత్వము ఏ అధికారిని రక్షించవలసిన అవసరంలేదు. 304 కావాలా? స్టేటుమెంటు కావాలా? అనే విషయం వచ్చింది. నేను స్టేటుమెంటు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. నిన్న చెప్పిన విషయం - నేను స్టేటుమెంటు చేస్తానని. 304 క్రింద ఎలొచేస్తే 304 క్రింద డిస్ కస్ చేద్దాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరూ రెండూ యివ్వమంటున్నారా?

Sri K. Vidyadhara Rao:- We would like to know what the Government acted on it. ఇంతవరకు ఆయన మీద ఏమి యాక్షను తీసు కున్నారని అడుగుతున్నాను. అది చేయకుండా స్టేటుమెంటు చేయమంటారా? 304 క్రింద డిస్ కస్ చేద్దామా అని మంత్రిగారు ఈ రెండింటికి ముడిపెడుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఏమి యాక్షను తీసుకున్నది చెబితే 304 ఎట్రాగవుతుంది?

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నియమ నిబంధనలు లేకుండా అడిగితే ఎట్రాగు?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఆయన ద్వారా గత ప్రభుత్వము చందాలు వోగ్గు చేసు కున్నారు. అందుకే వారిని వెనకేసుకుని వస్తున్నారు.

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- వాళ్ళకే అట్రాంటి అవసరాలు ఉన్నాయి. మాకు అవసరంలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాగిరెడ్డిగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆంధ్రదేశము అన్నపూర్ణ అని, ధాన్యాగారము అని...

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri Ch. Vidyasagar Rao:-

(Interruption)

It is very serious.

Mr. Speaker:- Very seriously I am saying. I am not allowing any statement or anything. 304 ఎలొచేస్తూ నేను డెనిషను

సభా కార్యక్రమము.

2 మార్చి 1964

11

తేసుకుందాను. 304 క్రింద ఎటోచేస్టి డిస్కషను ఉంది. దీనిని help. డాట్ సెబ్బెక్టును పోస్టుపోను చేయవలసి ఉంది. I am going on a serious issue drought.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- నేను షేరిచ్చిన 304ను ఎటోచేస్టి డిస్కషన్ ఉండదు. ఇది రూలు పొజిషన్. 304 ఎటోచేస్టి ఉరొకే కెబురాలు. దీనినే ఇది డిస్కషన్ వదు. కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు:- ఏమి చర్యలు తేసుకున్నారో చెప్పమని. మంత్రిగారిని.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మేకు డ్రపుట్ మేద ఇంటరెస్ట్ లేదా? డెప్టీగా కూర్చోకండి లే ఎటా? నన్న కూడా ఈ విధంగా వేశారు. టైం వచ్చింది వేయకండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

Dr. M.V. Myscoora Reddy:- It is unfair on their part, sir.

Mr. Speaker:- Nothing will go on record.

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను ఎవరినీ ఎటోచేయను.

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు:- ప్రభుత్వము ఆ అఫేసరును షేర్డ్ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నది. అందువల్లనే ఏమీ చెప్పకుండా దాటవేస్తున్నారు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- మేము ఎవరినీ షేర్డ్ చేయవలసిన అవసరంలేదు. స్టేట్మెంట్ ఇవ్వాలన్నా, లేక 304 మేద సమాధానము ఇవ్వాలా మేరే డిస్కషన్ చేస్తుంటే.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, హోంమినిస్టరుగారు ఇప్పుడే స్టేట్మెంట్ ఇవ్వాలి.

Dr. M.V. Myscoora Reddy:- They cannot dictate terms.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు:- సంతోషంగా సామరస్యంగా ఈ ఇష్యూను పరిష్కారం చేస్తూ బాగుంటుంది. 304 అని. స్టేట్మెంట్ అని ముడిపెట్టి మేము ఏదో దోషులమన్నట్లుగా

చెప్పడానికి వలెను. ఇది ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విషయం. రాష్ట్ర ప్రజలకు బాగా తెలుసు, లెజిసిలేట్ కూడా కనుక వినిపిస్తున్నారు ఏమీ చెబుతారో..

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- మరల మాట్లాడుతున్నారు. ఇప్పటికే 20 మినిట్స్ టైం పోగొట్టారు.

డాక్టర్ యం.పి. మైసూరారెడ్డి:- నేను చెప్పడానికి నిర్ధంగా ఉన్నాను ఇప్పుడు కూడా -

శ్రీ సిహెచ్. విద్యానాగరరావు:- ఏమీ యాక్షన్ తీసుకున్నారో చెప్పమనండి అధ్యక్షా.

Mr. Speaker:- I donot allow any body.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యానాగరరావు:- అధ్యక్షా, మేము పదేపదే అడిగినా మీరు సమాధానము చెప్పనయడంలేదు. ఇది దారుణము ఇది సీరియస్ ఇష్యూ. రాఘవరెడ్డిగారి దగ్గర, మా దగ్గర దీనికి సంబంధించిన రికార్డుంది. పత్రికలలో కూడా వచ్చింది. ప్రధానమంత్రిగారి నుండి కూడా వచ్చింది. ప్రభుత్వము దీని మీద స్టేట్మెంట్ ఇవ్వకుండా, 304 పేరు చెప్పి, రికార్డులను తారుమారు చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. దీనికి నిరసనగా మా పార్టీ వాకౌట్ చేస్తున్నది.

(బి.జె.పి. సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు)

డాక్టర్ ఎం.పి. మైసూరారెడ్డి:- నేను ప్రభుత్వము తరపున స్టేట్మెంట్ ఇవ్వడానికి గానీ, 304 మీద గానీ చెప్పడానికి నిర్ధంగా ఉన్నాను. కనుక, వారు వాకౌట్ చేయడం బాగా లేదు. కాబాలంటే స్టేట్మెంట్ ఇప్పుడు కూడా ఇవ్వడానికి నిర్ధంగా ఉన్నాను.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Our demand is that he should first tell us what action has been taken against the Officer.

Dr. M.V. Mysooru Reddy:- The point....

Sri K. Vidyadhara Rao:- First tell us about the action taken ఏమీ యాక్షన్ తీసుకున్నారో చెప్పమనండి. కప్పడాలు పద్ధతి మంచిది కాదు. సమాధానము చెప్పించండి.

డాక్టర్ ఎం.పి. మైసూరారెడ్డి:- ఏమైనా స్పీకర్గారు ఎలాచేసిన తరువాతనే, స్టేట్మెంట్ గానీ, 304కు సమాధానము గానీ చెబుతాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒకవైపు స్టేటుమెంటు కావాలన్నారు, మరొకవైపు 304కు సమాధానము కావాలని అంటున్నారు. నేను 304కు ఎలాంటి ప్రోక్లేమేషన్లు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వారము రోజుల క్రిందట మేము ఇచ్చే 304 నిర్ణయ ఇచ్చాము. తమరుగానీ, ప్రభుత్వముగానీ తేల్చుకొని ఉండే చెప్పబడిన స్టేట్మెంట్ అయిపోయి ఉండేది కదా. ఇప్పుడు స్టేట్మెంటేనా, 304నా అదే అడగడం చాలా.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను ఇప్పుడు స్టేట్మెంట్ చేస్తాను. I am ready to give the statement.

Mr. Speaker:- You may. But, then, I am not allowing 304. The Government is not understanding my point. Either of the two can be allowed. అందువల్ల 304 కావలెనా, స్టేట్మెంట్ కావలెనా? చెప్పండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మేము కోరిందలా, చేయాలని ఎక్కడలేదు.

(ఇంటర్వెన్షన్)

మా సమస్యలను మేము ముందు పెడతాము. దానిని ఆరోపించి నిర్ణయం తీసుకోవలసిన బాధ్యత తమరిపై ఉంది. ప్రభుత్వము ఇంతకన్నా ఎక్కువ కావాలనుకున్నప్పుడు, స్టేట్మెంట్ చేసే అధికారము వారికుంది. దాన్ని ఎవరూ కాదనలేదు. ప్రభుత్వము స్టేట్మెంట్ చేయడం మంచిదే. చెప్పనీయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్టేట్మెంట్ చేస్తే 304 ఎలా చేయను. This is not good. I know the rules, I know the law. కావాలంటే రూలు చూపిస్తాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మినిస్టరుగారు స్టేట్మెంట్ చేస్తానని అంటున్నారు. చేయ నీయండి.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- స్టేట్మెంట్ ఇస్తే 304 వేరేదాని చేసుకొంటామని నిన్ను చెప్పారు సార్.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- స్టేట్మెంట్ కు, 304కు ఎలాటి సంబంధము లేదు. This is House property. స్టేట్మెంట్ చెబుతామని అంటున్నారు. చెప్పనీయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- స్టేట్మెంట్ ఇస్తే 304 అడగరా?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మేము అడిగినవన్నీ మీరు ఎలా చేస్తారా? మేము నూరు అడుగుతాము. మీరు ఎలా చేస్తారా?

Sri N. Chandra Babu Naidu:- Government is prepared to give statement.

(Interruptions)

మిస్టర్ స్పీకర్:- 374 ఉపసంసారిండుకుంటారా? I request all the Members to resume their seats.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరాద్రిడ్డి:- నేను ఒకదానికే జవాబు చెబుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రేపు 304 ఎలా వస్తాను. It is left to me.

10.10

ఉ.

శ్రీ జి. నర్సిరెడ్డి:- గవర్నమెంటు స్టేట్ మెంటు ఇస్తాము అన్నప్పుడు స్పీకర్ గారు.

శ్రీ ఎన్. ఎంద్రబాబునాయుడు:- లేనిపోని అనుమానాలు మేరే క్రియేట్ చేస్తున్నారు.

అభివర్ణ : రాష్ట్రంలో అనావృద్ధిపెన్షన్

శ్రీ జి. నాగిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆంధ్రదేశం అన్నపూర్ణ దేశానికే ధాన్యాగారం మరి మనం ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం వ్యవసాయక రాష్ట్రంగా ఎంతో కాలముగా పేరుపెందింది. ఈరోజుకి ఇది వ్యవసాయక రాష్ట్రమే. ఈ వ్యవసాయక రాష్ట్రములో, నేనంటే రాయలసీమ నుంచి వచ్చినవాడిని, కులుకు కాటకాలకు అలవాటుపడ్డవాడిని కానీ ఈనాడు ఆంధ్రదేశం యావత్తు మహబూబ్ నగర్ అనండి, అనంతపురం అనండి, చిత్తూరు, కరీంనగర్, మెదక్, నిజామాబాదు, నల్లగొండ, పూకాశం, కృష్ణా, రంగారెడ్డి, పశ్చిమ గోదావరి మొదలైన జిల్లాల్లో వర్షాభావంవల్ల తీవ్ర అనావృద్ధి పరిస్థితులు నెలకొని ఉన్నాయి. మరి ఆంధ్రదేశం అంతా ఇంత తీవ్ర అనావృద్ధి పరిస్థితులు నెలకొని ఉంటే ప్రభుత్వం కేవలం రెండు జిల్లాలనే - మహబూబ్ నగర్, కడపను కరువు జిల్లాలుగా గుర్తిస్తాను అంటోంది. ఇటు వంటి పరిస్థితులలో మొత్తం ఆంధ్రదేశాన్ని మనము ఒకసారి అవలోకనంచేస్తే పరిస్థితి విచిత్రంగా ఉంది అంటే చాలా జిల్లాలలో త్రాగునీటికి కటకటా అంటున్నారు. ఈ సంవత్సరం దాదాపు 7,604 గ్రామాలలో అసలు త్రాగునీటికి నీరేలేదు. నీటివనరులు పూర్తిగా ఎండి పోయాయి వనరులు లేవు అని ప్రభుత్వమే చెబుతున్నది. వోతే 7,879 గ్రామాలలో ఉన్న వనరులు ఎండిపోతున్నాయి, ఇంకీ పోతున్నాయి, ఇంక కొద్ది రోజులలో అసలు త్రాగు నీరు ఉండదు 7,897 గ్రామాలలో అని ప్రభుత్వ లెక్కలే తెలుస్తున్నాయి. ఇలాంటి అనావృద్ధి పరిస్థితులలో కరువునుగానీ, నీటి ఎద్దడినిగానీ ఎదుర్కోడానికి ప్రభుత్వం కృత నిశ్చయముతో ముందుకురావడంలేదు అని తెలుపుతున్నందుకు నేను ఎంతో బింకిస్తున్నాను. ఒకసారి మనము జిల్లాల పరిస్థితిని అవలోకనంచేస్తే వివిధ జిల్లాల్లో కరువు పరిస్థితులు ఇట్లా ఉన్నాయి. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 61 మండలాలలో కరువుతో మలమల మాడుతూ ఉంటే బీజినేపల్లి మండలం ఖానాపూర్ లో నరసింహారెడ్డి అనే వ్యక్తి, విరల్ మండలం నేదురుదొడ్డి తాండలో వసులవాత్తు సేవ్యానాయక్ అనే ఒక ఆదాపిక జాతి వ్యక్తి, భూతాపూర్ కి చెందిన తాటిపర్తి గామములో ఉన్న మిద్దె ఎల్లయ్య అనే వ్యక్తి, మొత్తం ముగ్గురు వ్యక్తులు ఆకలితో చచ్చిపోయారని నివేదికలే మనకు తెలుపుతున్నాయి. మరి మూడు చావులు, ఆకలిచావులు ఒక మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోనే జరిగాయి అంటే ఇవి వునకు తెలుసు కానీ మనకు తెలియకుండా ఎన్ని ఆకలిచావులు అయ్యాయో! ముఖ్యంగా అనంతపురం జిల్లాలో ఎన్నో ఆకలిచావులు జరిగినట్లు నాకు తెలుసు కానీ వాటిని ప్రభుత్వం

గుర్తించలేదు. తెక్కాచారాలు వేయలేదు, అధికారపూర్వకంగా ప్రకటించలేదు అని చెప్పి మే, దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఒక మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోనే దాదాపు 50 వేల మంది తిండికి లేక వలసవెళ్ళారు. తాగడానికి నీరు లేక మరీ కొన్ని లక్షల మంది అల్లాడిపోతున్నారని మే, దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అదేవిధంగా అనంతపురం జిల్లాలో 63 మండలాలలో 50 మండలాలలో కరువు తీవ్రంగా విలయతాండవం చేస్తున్నది. దాదాపు 15 లక్షల ఎకరాలలో వేరుసెనగ వేయవలసి ఉండగా కేవలం 10 లక్షల ఎకరాలలో వేరుసెనగ పంటపెడితే అందులో కూడా ఎర్రగొంగళి తిన్నంత తింటే మిగతాది వర్షాభావంవల్ల ఎండిపోయింది. పోతే 3 లక్షల ఎకరాలలో మాత్రమే వేరుసెనగ పంట బయటకు వస్తూ ఉంటే ఆ వేరుసెనగ పంట అకాల వర్షంపడిపోయింది. కొన్ని లక్షల ఎకరాలలో రెండు మూడు లక్షల ఎకరాలలో పంట చేతికి తెచ్చుకుంటే ఆ పంటకు గిట్టుబాటు ధర రైతులకు లేకుండా పోతున్నదని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. అదేవిధంగా అనంతపురం జిల్లాలో పాప్.ఎల్.సి. సిస్టమ్ క్రింద ఖరీఫ్ సీజన్ లో మిజరబల్ ఫెయిల్యూర్ ఆఫ్ వాటర్ రెగ్యులేషన్, ప్రభుత్వం వాటర్ రెగ్యులేట్ చేయడముతో, నీటిపారుదలను రెగ్యులేట్ చేయడముతో విఫలం అవడంవల్ల దాదాపు లక్ష ఎకరాలలో బీసీపెట్ల ఎండిపోయాయి. అప్పుడు బీసీపెట్ల ఎండిపోయాయి, అప్పుడు పంటలు ఎండిపోయాయి కనీసం ఇప్పుడయినా నీళ్లు ఇస్తామని చెప్పి ప్రభుత్వపరంగా జిల్లా మంత్రి ప్రకటించడం జరిగింది అధికారపూర్వకంగా. ఈ రేబీ సీజన్ లో 2 టి.ఎమ్.సి. నీరు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. ఆ ఆశతో ప్రజలు మరో 60 వేల ఎకరాలలో ఇప్పుడు ప్రత్తి, వేరుసెనగ కానీ సనఫ్లవర్ కానీ పంటలు పెడితే ఆ పంటలకు 2 టి.ఎమ్.సి. నీరు డ్రైవర్షన్ రాక 60 వేల ఎకరాలలో పంటలు ఎండిపోతున్నాయి. అదే విధంగా నల్లగొండ జిల్లాలో వరి, సజ్జ, జొన్న పంట మూడు లక్షల హెక్టార్లలో వేయవలసివుండగా కేవలం 93 వేల హెక్టార్లలో మాత్రం పంట పూర్తిగా నష్టమైతే మిగతా 20 వేల హెక్టార్లలో మాత్రమే పంట చేతికి వచ్చింది. చిత్తూరు జిల్లాలో వరి, జొన్న, సజ్జ, రాగి, వేరుసెనగ పంటలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. ఈ జిల్లాలో వేరుసెనగ పంట 2-40 లక్షల ఎకరాలలో వేస్తే 80 వేల ఎకరాలలో పంట పూర్తిగా నష్టమయింది. మిగతా 1-20 లక్షల ఎకరాలలో 20 శాతం మాత్రమే పంట దిగుబడి వచ్చింది. దాదాపు రూ. 1.75 కోట్ల పంట నష్టం చిత్తూరు జిల్లాలో జరిగిందని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. మరీ అదేవిధంగా ప్రకాశం జిల్లాలో రూ. 64 కోట్ల పంట నష్టం, కడప జిల్లాలో రూ. 250 కోట్ల పంట నష్టం, కర్నూలు జిల్లాలో రూ. 150 కోట్ల పంట నష్టం, కరీంనగర్ జిల్లాలో రూ. 130 కోట్ల పంట నష్టం జరిగి ఆంధ్రదేశములో ఆ ప్రాంతం, ఈ ప్రాంతం, ఏ ప్రాంతం లేకుండా కోస్తా ఆంధ్ర దగ్గర నుంచి, రాయలసీమ దగ్గర నుంచి, తెలంగాణ మారుమూల ప్రాంతాల వరకు కూడా అన్ని ప్రాంతాలను సమంగా కరువు ఈ సంవత్సరం ఆంధ్ర దేశాన్ని అతలాకుతలం చేసిందని చెప్పి మే దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. నీజంగా మనము ఒక్క విషయాన్ని దీర్ఘంగా, సుదీర్ఘంగా ఆలోచనచేస్తే కృష్ణా డెల్టా ఆంధ్రదేశానికి నడిబొడ్డు. అక్కడ కరువు రావడానికి వీలులేదు. మరీ కృష్ణా డెల్టాలో ఈ సంవత్సరం మూడు నెలలు ఆలస్యంగా వరినాట్లు వేయబడ్డాయి. అదేవిధంగా నాగార్జునసాగర్ క్రింద వాలుగు నెలలు ఆలస్యంగా వరినాట్లు వేయబడ్డాయి. ఇప్పుడు భయంకరమైన పరిస్థితి, మనము ఎన్నడూ కనిపిసి ఎరుగము. నేను రాయలసీమ ప్రాంతము నుంచి వచ్చినవాడిని అని మీకు తెలుపుతూ, రాయలసీమలో కరువు ఎప్పుడూ మా ముంగిళ్ల ముందే విలయతాండవం చేస్తుంది మేము కరువులో పుట్టాము, కరువులో పెరిగాము, కరువులోనే బ్రతుకుతున్నాము.

కానీ, మా పరిస్థితి ఇతరులకు రాకూడదు, ఇతరులు కూడా మా దుస్థితిని ఎదుర్కోకూడదనే మేము ఎప్పుడూ కూడా కోరుకుంటాము. అటువంటివి, ఇప్పుడు మొత్తం ఆంధ్రదేశం అంతా ఈ కరువులో విలవిల్లాడిపోతూ ఉంటే ఇంక దారితెన్నూ లేదని మీకు మనవి చెప్పన్నాను. ఒకసారి చరిత్రను మనము వెనక్కి తిరిగి అలోచనచేస్తే 1872లో ధాతునామ సంవత్సరములో ధాతు కరువు రాయలసీమను, తెలంగాణా వెనుకబడిన ప్రాంతాలను తీవ్రంగా కలచివేసింది. అప్పుడు కలరా, పేగు, కరువు, ఈ మూడు కలిసి అనేక వేల మందిని పొట్టన పెట్టుకుంది. అనేక వేల పశువులు చచ్చిపోయాయి. సరిగ్గా 1872 నుంచి 1912 అంటే 40 సంవత్సరాలకు 1912లో డొక్కల కరువు అని ఒక కరువు రాయలసీమ ప్రాంతములో, తెలంగాణా ప్రాంతములో విలయతాండవంబేస్తే - ఇప్పుడు పక్కాశం, నెల్లూరు జిల్లాలు కూడా అప్పుడు రాయలసీమ క్రింద లెక్క, ఆ ప్రాంతాలలో కూడా కరువు విలయతాండవం చేసి డొక్కల కరువు అనే పేరుతో కలరాతో కలిసివచ్చి కొన్ని వేల మందిని చంపడమే కాకుండా కొన్ని వేల పశువులను పొట్టన పెట్టుకుంది.

(శ్రీ కె. ఎర్రన్నయ్యుడు అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

అదేవిధంగా సరిగా 40 సంవత్సరాల తరువాత 1912, 1952లో రాయలసీమలో ఈ కరువువల్ల అనేక వేల మంది చచ్చిపోయారు. అనేక వేల మంది నిరాశ్రయులు అయ్యారు. అనేక వేల మంది వలసపోయారు. అటువంటి పరిస్థితులలో అప్పటి జవహర్‌లాల్ నెహ్రూగారి పృథుత్వం అక్కడ గండి కేంద్రాలు పెట్టి గండిపోసి పృజలను బ్రతికించుకొంది. మహాబాద్ నగర్ జిల్లా, రాయచూర్ జిల్లా, బళ్లారి జిల్లా కూడా అప్పుడు రాయలసీమ ప్రాంతానికే వస్తాయని చెప్పి మనవిచేస్తున్నాను. ఈ జిల్లాలు 1952లో అటువంటి పరిస్థితిని ఎదుర్కోంటే అప్పుడు జవహర్‌లాల్ నెహ్రూగారి పృథుత్వం గండిపోసి పృజలను బ్రతికించుకొందని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మళ్ళీ సరిగా 40 సంవత్సరాల తరువాత 1992లో మరొకసారి ఈ కరువు ఈ ప్రాంతాన్నే కాదు, యావత్తు ఆంధ్రదేశాన్ని అతలాకుతలం చేసింది, యావత్తు ఆంధ్రదేశాన్ని బీభత్సం చేస్తున్నదని చెప్పి మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఒకనాటి కరువు 1872 కరువు ధాతు కరువైతే, 1912 కరువు డొక్కల కరువు అయితే, 1952 కరువు ధాతు కరువు అయితే 1992లో ఈ కరువును త్రాగు నీటి కరువుగా నేను వేర్కొంటున్నాను ఈనాడు దాదాపు 7,604 గ్రామాలలో త్రాగడానికి బొత్తిగా నీటివనరులు లేవు. దాదాపు 7,829 గ్రామాలలో ఉన్న నీటివనరులు పూర్తిగా ఎండిపోతున్నాయని చెప్పి మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. మరి ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఏవిధంగా అయిన సరే త్రాగడానికి గుక్కెడు నీరు ఏ విధంగా అయినా ఇవ్వవలసిన ధర్మం ఈ పృథుత్వం మీద ఉందని నేను మీకు మనవిచేస్తున్నాను. 1912వ సంవత్సరంలో అప్పటి కరువు చూస్తే అక్కడి నుంచి వచ్చిన బ్రిటిష్ ఇంజనీర్లు సర్ ఆర్మర్ కాటన్‌గారు కరిగిపోయి గోదావరి ఆనకట్టను మనకు నిర్మించి ఇచ్చారు; అప్పుడు ఈ దేశానికి వచ్చిన సర్ మెకంజీగారు కరిగిపోయి ఈ నిజాము, మదరాసు రాష్ట్రాల పరిపాలకుల చేత తుంగభద్ర డామను ఉమ్మడిగా నిర్మింపజేశారు. సర్ ఆర్మర్ కాటన్‌గారు ఒక ప్లైవేటు కంపెనీచేత కె.సి. కెనాల్‌ను త్రవ్వించారు. ఈనాడు మన చరిత్రలో ఎన్నడూ కనిపిసి ఎరుగని పరిస్థితి. రాముడు మనవాడు కాదు, కృష్ణుడు మన వాడు కాదు, అశోకుడు మనవాడు కాదు ఎవ్వరూ మనవారు కాదు. ఈనాడు చరిత్రలో మొట్టమొదటిసారిగా తెలుగువాడు భారత సామ్రాజ్య అయితే మనమంతా ఏమని కలలుకన్నామంటే తప్పకుండా ఈ ఆంధ్రదేశం

నందనవనం అవుతుంది, ఈ ఆంధ్రదేశానికి మహర్షి రావోతున్నదనీ, త్యాగడానికి తగినన్న నేతలు, కట్టడానికి తగినంత బట్ట, ఉండడానికి ఇల్లు లభిస్తుందని, ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్రం సుభిక్షంగా మారిపోతుందని కలలు కనడం జరిగింది. ఈనాడు ఒక తెలుగువాడు ఢిల్లీ గద్దెనెక్కితే మనకు జరిగింది ఏమిటి? పోలవరం ప్రాజెక్టును సెంట్రల్ ప్రాజెక్టుగా డిక్లర్ చేశారా? ఇప్పంపల్లి రిజర్వాయరుకు క్రియరెన్సి ఇచ్చారా? లేక ఎల్లంపల్లి రిజర్వాయరును కడతామన్నారా? లేదే. సెంట్రల్ ప్రాజెక్టులుగా డిక్లర్చేసి, వేటికి కావలసిన మొత్తాన్ని సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ భరించి ఈ ప్రాజెక్టుల ద్వారా అపారమైన విద్యుత్తును ఉత్పత్తిచేసి, ఆంధ్రదేశానికి అవసరమైన విద్యుత్తును అందజేస్తారని, ఆంధ్రదేశాన్ని - ఆదిలాబాద్ నుంచి అనంతపురందాకా, శ్రీకాకుళం నుంచి చిత్తూరుదాకా పారించజేసి సస్యశ్యామలం చేస్తారని మనం ఆశించడం జరిగింది. కానీ తెలుగువాడు గద్దెనెక్కిన తరువాత తెలుగుజాతి నిర్వీర్యమై పోయింది. ఈనాడు ఆంధ్రదేశంలోని రైతులూ, రైతు కూలీలూపడుతున్న బాధ ఏనాడూ పరిత్యక్తం కనిపిసి ఎరుగనిది. ఏదో నందనవనం అవుతుందని మనం భావేస్తే తెలుగువాడు గద్దెనెక్కిన తరువాత పెరిగిన ఎరువుల రేట్లతో, మారిన వ్యవసాయ విధానంతో ఈనాడు రైతూ, రైతు కూలీ బక్కచిక్కి, కొనబోతే కొరిపి, అమ్మబోతే అడిచి అయి, దిక్కుతెలియక దీనాలాపన చేస్తున్నారు; ఉరిపోసుకు వస్తున్నారు, ఆకలితో మలమల మాడిపోతున్నారు; ఇలాంటి వీనమైన పరిస్థితి దీనమైన పరిస్థితి నేవమైన పరిస్థితి ఆంధ్రదేశానికి మునుపెన్నడూ దాపురించలేదు, దాపురించదని కూడా సభద్వారా మేకు మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా ఒక్కసారి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. మనసు ఉంటే మార్గం ఉంటుంది. పాలన్నీనా భూమి రాళ్లతో కప్పబడి మనిషి కూడా నడవలేని పరిస్థితి, అక్కడ ఏ మొక్కా మొలవనీ పరిస్థితి. అలాంటి పరిస్థితుల్లో రాళ్లను కరిగించి, రాళ్లను తేసివేసి నారింజ పెట్లనుపెట్టి, నారింజ వనాలతో ఆ భూభాగాన్ని ఎంతో సుభిక్షంగా తీర్చిదిద్దడం జరిగింది. అదేవిధంగా రాజస్థాన్ లోని జైసాల్ మిర్ జిల్లా మొత్తాన్ని ఇంద్ర కెనాల్ తో నందనవనంగా తీర్చిదిద్దడం జరిగింది. మనం ప్రయత్నిస్తే ఏ దుస్సాధ్యాన్నయినా సాధ్యం చేయవచ్చు. అక్కడి పాలకులు ఇలాంటి పనులు చేసినప్పుడు, జైసాల్ మిర్ జిల్లాను నందనవనంగా తీర్చి దిద్దగలిగినప్పుడు, ఎడారిని నందనవనంగా చేయగలిగినప్పుడు మన ప్రాంతాన్ని మాత్రం ఎందుకు బాగుచేసుకోలేమో ఒక్కసారి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. రాయలసీమ ఒక్కటే కరువుతో ఉండనుకొన్నాం, రాయలసీమ ఒక్కటే కరువుతో కరిగిపోతున్నది అనుకొన్నాం, రాయలసీమను ఎప్పటికీ బాగుచేయలేమని అనుకొన్నాం. ఈ రాయలసీమను ఇప్పటికైనా మెరుగుచేస్తారా? రాయలసీమకు ఇప్పటికైనా ఏదైనా చేస్తారా? రాయలసీమకు తగినన్ని నీటి కేటాయింపులు చేస్తారా? రాయలసీమను సస్యశ్యామలం చేస్తారా అని మనం ఎదురు చూస్తున్నాం. ఆరాటపడుతున్నాం, అందరినీ ప్రశ్నిస్తున్నాం; మనలో మనమే మననం చేసుకొంటున్నాం. కానీ ఈరోజు రాయలసీమకంటే వీనంగా మహబూబ్ నగర్ వచ్చింది; రాయలసీమకంటే వీనంగా నల్లగొండ వచ్చింది. రాయలసీమకంటే వీనంగా రంగారెడ్డి జిల్లా కూడా వచ్చింది. ఇలాంటి పరిస్థితి వచ్చిందంటే మనం ఏమాత్రం శృద్ధవహించక పోవడమే, కరువు పరిస్థితులను ఎదుర్కోవాలని తపించకపోవడమేనని మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. పోతే నేను మీ అందరి ద్వారా సభకు మనవిచేసి కరువుతో బాధపడుతున్న జిల్లాలను, ప్రాంతాలను కరువు జిల్లాలుగా ప్రకటించడానికి బదులు కొంతమేరకు సర్వస్వంగా వర్షంపడింది, 60 పర్సెంట్ లోపల పడింది కాబట్టి ఈ వ్యాంశాలు కరువు ప్రాంతాలు కావు అని మెటలర్జికల్ డిపార్ట్ మెంట్ వారు ఇచ్చిన నీవేదిక ఆధారంగా మేము

చెప్పడం జరిగిందని ప్రభుత్వం పేర్కొంది. 60 శాతం లోపల వర్షంపడిన ప్రాంతాలు కరువు ప్రాంతాలు కావని చెప్పడం ఎంతో శోచనీయమైన విషయమని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఎందుకంటే వానపడితే ఎలా పడాలో చెప్పాను. అదునుకు తగిన పదును ఉంటే విత్తనాలు వేస్తాము. విత్తనాలు వేసిన తరువాత పైరు ఎదుగుదల ప్రకారం రెండుమూడుసార్లు దశల వారేగా వర్షాలుపడితే ఆ పంటపడుతుంది. దశలవారేగా అదనపు పదును ఉంటే ఆ పంట పండుతుందని మనందరికీ తెలుసు, మనం రైతు బిడ్డలం. వర్షంపడితే ఒక్కసారి పడడం, లేకపోతే అసలే పడకపోవడం జరిగిన పరిస్థితులలో అది అతివృష్టి లేదా అనావృష్టి అవుతుందే తప్ప అది కరువు కాదని చెప్పడానికి ఎలా వేలు అవుతుందని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈరోజు వర్షపాతం ఉందంటున్నారు కానీ ఈ వర్షపాతం ఇటు తెలంగాణాలోనూ, అటు రాయల సీమలోనూ ఏ ఒక్క యెరువునూ నింపలేదు. కనీసం వేళ్ళమీద లెక్కబెట్టదగిన సంఖ్యలో కూడా ఆంధ్రదేశంలో చిరువులు నిండలేదని చెప్పవలసివస్తే ఇది ఎంతటి తీవ్రమైన పరిస్థితిలో మీరు ఒక్కసారి ఆలోచించాలని మనవిస్తున్నాను. గత సంవత్సరం వంద అడుగుల లోతు బోర్ వేస్తే ఈ సంవత్సరం ఆ బోర్ లలో నేళ్ళు ఉండడంలేదు. మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం 130 అడుగులు వేయవలసివస్తోంది. ఈ సంవత్సరం 130 అడుగుల లోతువేస్తే వచ్చే సంవత్సరం జలం ఇంకా లోతుకుపోయి భూగర్భ జలం లేకుండాపోయే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. కాబట్టి ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులపై శ్రద్ధవహించి వెంటనే మేజర్ ఇరిగేషన్, మైనర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను ఎంతవరకు వేలవుతుందో అంతవరకు తీసుకోవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. మనకు మేజర్ ఇరిగేషన్, మైనర్ ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్లు కాకుండా గ్రామండ్ వాటర్ డిపార్ట్మెంట్ల కూడా ఉంది. కానీ ఈనాడు గ్రామండ్ వాటర్ డిపార్ట్మెంట్ అన్నది కేవలం ఒక మాన్యుమెంట్ గా, అలంకారప్రాయంగా కనపడుతోంది తప్ప దానివల్ల ప్రయోజనం లేకుండా పోతోంది. గ్రామండ్ వాటర్ డిపార్ట్మెంట్ ప్రతి ప్రాంతాన్ని సందర్శించవలసిన అవసరం ఉంది, ప్రతి ప్రాంతాన్ని సర్వేచేసి ఎక్కడ భూగర్భ జలాలు ఉన్నాయో కనుక్కోవలసిన అవసరం ఉంది. అవసరమైతే ఎంత లోతుగా వేల్చితే అంత లోతుగా డిగ్ లింగ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఏ గ్రామంలో, ఏ పట్టణంలోన్నా నేరులేదో అక్కడ ఎంత లోతుకుపోయి అయినా నేరు తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. కానీ గ్రామండ్ వాటర్ డిపార్ట్మెంట్ కు ఎన్నడూ కూడా ప్రత్యేకంగా బడ్జెట్ అంటూ కేటాయించదు. గ్రామండ్ వాటర్ డిపార్ట్మెంట్ కేవలం ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ కో.బి.సి. కార్పొరేషన్ కో. లేక డి.ఆర్.డి.ఏ. వంటి సంస్థలకో ఒక టూల్ బాక్స్ గా పని చేస్తోందే తప్ప దానికి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి లేకుండా పోయిందని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. మనకు తాగినీరు కావాలంటే అది ఎక్స్ పరిమెంట్ లో ఎక్స్ పాన్యైబిషన్ చేయాలి. ఎక్స్ పరిమెంట్ లో ఎక్స్ పాన్యైబిషన్ చేయాలంటే వాళ్ళకు తగిన రిగ్గులు కావాలి, తగినంత బడ్జెట్ కావాలి. సెంట్రల్ గ్రామండ్ వాటర్ వారి వద్ద డిప్ డిగ్ లింగ్ రిగ్స్ అంటే 1500 అడుగుల నుంచి 2000 అడుగుల లోతువరకూ డిగ్ లింగ్ చేసే సామర్థ్యం కలిగిన రిగ్గు సెట్స్ ఉన్నాయి. అలాంటి రిగ్గు సెట్స్ 5, 10 అయినా ఉండాలి. జిల్లాకు ఒక రిగ్గు సెట్ చొప్పున అయినా గ్రామండ్ వాటర్ డిపార్ట్మెంట్ కు కొనివ్వమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. వేటి ద్వారా ఎక్స్ పరిమెంట్ లో ఎక్స్ పాన్యైబిషన్ చేయించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా రైతుకు అత్యవసరంగా ఏదైనా చేయాలంటే ఎండిపోయిన బావులలో నేళ్ళు తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. ఈ పని చేస్తున్నది కోఆపరేటివ్ రూరల్ ఇరిగేషన్ కార్పొరేషన్. రూరల్ ఇరిగేషన్ కార్పొరేషన్ను ఎందుకు కోఆపరేటివ్ సెక్టార్ లో పెట్టారో నాకు తెలియదు కానీ వెంటనే దానిని చిన్ననేటిపారుదల శాఖ క్రిందికి తీసుకురావాలని

ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రూరల్ ఇరిగేషన్ కార్పొరేషనుకు అనుబంధంగా ఉన్న కేటాయింపులు ఏమీలేవు. అంతకాకుండా ఆ కార్పొరేషన్ ప్రవీణులైన ఎంపాలర్లు అర్జీక వనరులు లేకపోతే ఆ కార్పొరేషన్లో ఉన్న రిగ్ సెట్టింగు వని కచ్చితంగా చెప్పి ఇంకా ఉన్న ఎం.డి. ఒరిస్సా ప్రభుత్వాన్ని కాంటాక్ట్ చేసి రిగ్గింగును ఎరిస్సా ప్రభుత్వానికి వంపిస్తున్నట్లు నాకు సమాచారం వచ్చింది. ఇది కిన్నడానికి ఎంత నిమగ్నం ఉందో తెలుసు ఒక్కసారి ఆలోచించండి. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో వేలాది బావులలో చెరులను పెట్టాలి అలమటిందిపోతే అంత బావులలో బోర్లు వేయడానికి రూరల్ ఇరిగేషన్ కార్పొరేషన్ వచ్చి ఉన్నాడని లేక బోర్లును ఒరిస్సాకు వంపిస్తోందంటే ఇది సిగ్గుచేరి మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల వెంటనే రూరల్ ఇరిగేషన్ కార్పొరేషన్కు స్వయం ప్రతిపత్తి కల్పించి దానిని మైనర్ ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంటు క్రిందకు తీసుకువచ్చి, తగిన సిబ్బంది కేటాయించి రిగ్గు సెట్టింగు సమకూర్చి, వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఉక్కడైతే రైతులు ఆకలితో అలమటిస్తూ బావులలో నీళ్లు రావాలని కోరుకుంటున్నారో ఇంకాపోయిన ఆ బావులలో నీళ్లు వచ్చేలా చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను అదేవిధంగా ఈరోజు మైనర్ ఇరిగేషన్ సక్రారుకు వంద కోట్లు కేటాయించామన్నారు ఈ సంవత్సరాన్ని "మైనర్ ఇరిగేషన్ సంవత్సరం"గా ప్రకటించే నిజంగా వందకోట్లు రూపాయలు కేటాయస్తే అది హర్షణేయమే. కానీ గత సంవత్సరంలో 57 కోట్లు కేటాయించి, ఈ సంవత్సరం 43 కోట్లు అదనంగా కేటాయించారు. కాబట్టి, దీన్ని మైనర్ ఇరిగేషన్ ఉ. సంవత్సరంగా ప్రకటిస్తున్నాం అంటే ఇది భాష్యం కాదని మేకు మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, 53 కోట్లు కేటాయించింది గత సంవత్సరం అది కేవలం ఎస్టాబ్లిష్మెంటు ఛార్జీస్కు మాత్రమే, సర్వే ఛార్జీస్కు మాత్రమే పే చేయడం జరిగింది. చెరువుకట్టలు, ఒక్క బీడ్జిని పూడ్చలేదు. ఎస్.సి. కార్పొరేషన్కు యిచ్చిన డబ్బుల ద్వారా పంచాయతీరాజ్ వారు చెక్ డామీలు కట్టడం మినహా ఎక్కడ కూడా ఊటచెరువులు గానీ, బెన్ననీటి చెరువులు కానీ ఎక్కడా కూడా కట్టలేదని మే దృష్టికి తెస్తున్నాను. ఇంకా 40 లక్షలు అదనంగా కేటాయస్తే ఇన్వెస్టిగేషన్ ఛార్జీస్కు పోతాయి కానీ చెరువుల నిర్మాణంకు ఏమాత్రం ఉపయోగపడవు. 47 లక్షలలో ఐ.డి.సి.కి సర్పడానికి సరిపోతుంది. ఈ బెన్ననీటి వనరులు, పర్కులేషన్ ట్యాంకులను కట్టడానికి గానీ ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంటు ఖర్చుచేయలేదు. ఈ మొత్తం ఏమాత్రం చాలదు. నిజంగా మీరు దీన్ని మైనర్ ఇరిగేషన్ ఇయర్గా డిక్లర్ చేయదలచుకున్నారా? చేయదలచుకుంటే, రైతుకు ఉపయోగపడే విధంగా కనీసం 300 కోట్లు బిడ్జెట్ కేటాయింపులు జరపాలి. మీరు ఖచ్చితంగా అన్ని ప్రాంతాలకు కూడా ఊట చెరువులను, బెన్ననీటిపారుదల ట్యాంకులను వెంటనే కట్టడం మొదలుపెట్టాలి ఈ కట్టడంలో ప్రోగ్రెసు ఉంది. ప్రోగ్రెసు డిలే అవుతుంది. ఎన్నో చెరువులను సర్వే చేస్తాము; 100 చెరువులు సర్వే మొదలు పెడితే అఖిరికి కట్టడానికి శాంక్షన్ అయ్యింది మొత్తం చెరువులలో రెండు వర్సెంటు మాత్రమే. ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసినా మనకు ఎక్కి కూషన్లోకి రావడంలేదని మనకు తెలిస్తే ఎంత బాధపడవలసిన అవసరం ఉన్నదని మేకు మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి, ఈ మైనర్ ఇరిగేషన్ ఎక్కికూషన్లో విఫలమవుతున్నాయి. డిలే అవుతున్నాయి. ప్రోగ్రెసును సింప్లిఫైచేసి వెంటనే అనంతవార్షిక్ బిల్లుకు, మహాబాద్ నగర్ బిల్లు, నల్లగొండ, ప్రకాశం బిల్లులలో భూగర్భజల సంపదను పెంపొందించడానికి అవసరమైతే ప్రభుత్వం ముందుకువచ్చి ఎక్కడ పర్కులేషన్ ట్యాంకును తీసుకోవాలని చెప్పి

మీకు మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా అన్ని వనరులను ఉపయోగించి, రాష్ట్ర పృథుత్వం కాని, కేంద్ర పృథుత్వం కాని ముఖ్యంగా రైతులు, రైతు కూలీలను ఆదుకోవడానికి ముందుకు రావాలి. ఈరోజు రైతులు ఆకలివాదులు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. మారుకేకార్యకు రాయితీలు ప్రకటించడం కాదు; లారీలకు, కాస్టటిక్స్కు రాయితీలు ప్రకటించడం కాదు. వాటికి రాయితీలు ప్రకటించి టైరు, ట్యాబుల మీద పెంచితే, వంకాయ, బెండకాయల ధరలు పెరిగేటటువంటి పరిస్థితి ఉంటే, ఏవిధంగా సామాన్యులకు న్యాయం కలుగుతుంది? ఏ విధంగా రైతు కూలీలకు న్యాయం కలుగుతుంది? ఏ విధంగా రైతులకు న్యాయం జరుగుతుందని నేను చేయిచాచి అడుగుతున్నాను. కాబట్టి, అక్కడ రైతే పృథుత్వం అయినా, ఇక్కడ రాష్ట్ర పృథుత్వం అయినా ఏ పరిస్థితుల్లో కూడా రైతులు, రైతు కూలీలను ఆదుకోవడానికి ముందుకు రాకపోతే మీరు బడ్జెట్ మెన్టరీజం చేసి చూపించినా, ఎన్ని సగిష్టలు చూపించినా కూడా ఎంత సమోహనాన్ని పృజల మీద విసరాలనుకున్నా అవన్నీ కూడా ఉపయోగపడవని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. పృజలు వెయ్యి కళ్లతో ఆతురతతో ఎదురు చూస్తున్నారు. ఈ పృథుత్వాలు మాకు ఏమీ చేస్తున్నాయని చూస్తున్నారు. పృజలకు పృథుత్వం తగినట్లు పనిచేసేటట్లు నిధులను యిచ్చి కరువును నిర్మూలించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్యయ్య:- ఈరోజు కరువు గురించి సభ ముందు వివరణ ఉండడం జరిగింది. ఈ కరువు గురించి మాట్లాడేముందు ఒకటి, రెండు మాటలు చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది. కరువు గురించి పూర్తిగా తెలిసినటువంటివాడిగా నాకు ఉన్న అనుభవం మీ ముందు పృథుత్వానికి చెప్పదలచుకున్నాను. కరువు గురించి ఒక్కమాట చెప్పవలసివస్తే, ఈ పృథుత్వానికి ముందు చూపులేదు ఏమోననిపిస్తుంది. ఒకవేళ దూరదృష్టి లేకుంటే దురదృష్టంకరం అది కాదు అధ్యక్షా, సాధించలేనటువంటి సావితేత వైఖరి అవలంబించి, వర్షాలవైపు వేచిచూడడం లాంటి వైఖరిని పృథుత్వం వీడనాడాలని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. కరువు అయితే ఏదో ఒకసారి వచ్చిపోతుంది, ఒకసారి మనం బాధపడుతాము, కదాయని మనకు ఈనాడు ఉన్నటువంటి స్కెకిల్ సిస్టమ్ తెలుసు. పృథి ఐదు సంవత్సరాలకు ఒకసారి కరువు అనేది తప్పకుండా కొన్ని పాఠశాలలో వస్తుంది. అది అధికారులకు, శాస్త్రజ్ఞులకు తరువాత అనుభవిస్తున్న పృజలకు తెలిసిపోయిన సంగతి. అటువంటి దానికి ఈ కరువును ఏవిధంగా అరికట్టాలి; ఎదుర్కొవాల్సిన అవసరం ఉందో పృథుత్వం దాన్ని గమనించడంలేదు. కరువును ఎదుర్కొనడంలో దాన్ని శాశ్వతంగా రాకుండా చేయడంలో - వచ్చిన దాన్ని ఏవిధంగా పృజలు భయభ్రాంతులు కాకుండా చేయాలో అది సాధించడంలో వైఫల్యం పెందిందని మళ్ళీ నేను మీ ద్వారా పృథుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. అందుకు ఇది పృథుత్వం గమనించవలసిన అవసరం ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. పృథుత్వం మొన్ననే కలకర్త సమావేశం చేస్తే, ఆ సమావేశం నాటివరకు బారిఫీలు సమావేశం ముందు పెట్టారు. కరువు ఏవిధంగా ఉందో వారి లెక్కల్లో చెపుతున్నాను. అసలు మొదట్లో వర్షాలు రానేలేదు. రాకపోతే వీత్తనాలు వేయడం మానేశారు. రైతులు ఒకవేళ ఆ తరువాత వచ్చిన వర్షాలకు వీత్తనాలు వేశారు; వేసిన తరువాత ఆగస్టులో ఒకసారి వర్షంపడితే, సెప్టెంబరులో వర్షంలేదు; వేసిన వీత్తనాలు పూర్తిగా ఎండిపోయాయి; పంటలు ఎలా ఎండి పోయాయో లెక్కలు చూస్తే అర్థమవుతుంది. జిల్లాలవారీగా మీ ముందు వివరించదలచాను.

అసలు వర్షపాతం కూడా మహబూబ్ నగర్ లో 611 సాధారణ వర్షపాతం ఉంటే 281 ఉన్నది; మెదక్ లో 810కి 622 ఉన్నది; నిజామాబాదులో 949కి 645 ఉంది, కడపలో 326కి 240 ఉన్నది; చిత్తూరులో 380కి 250 ఉన్నది అనంతపూర్ లో 1073కి 250, గల్లూరి గొండలో 555కి 410; కరీంనగర్ లో 794కి 624; రంగారెడ్డి జిల్లాలో 1200కి 350 ఉన్నది, ఇరుతా ఎందుకు చెప్పతున్నాను అంటే, 14 జిల్లాలో వర్షాలులేవు. వర్షం పడకపోతే అసలు పంటలు లేకపోతే రెండు జిల్లాలో మాత్రం కరువు ఉందని చెప్పవచ్చు. సత్యదూరమున విషయం. ఇవన్నీ మీరు ఈ పృజల ముందు, సభముందు చెప్పండి, ఇది శివార్లకరమున విషయంగా నేను చెప్పదలచుకున్నాను. ఇటువంటి విషయాలను - వర్షం పడడం ఆనెం, వర్షంపడిన తరువాత వచ్చే ఇబ్బందులు వేసిన విత్తనాలు కూడా వర్షంపడ్డప్పుడు విత్తనాలు వేసినా నష్టపోయారు. విత్తనాలు పోయి, ఎరువులు, క్రిమిసంహారక మందులు పోయి, పంటలుపోయి రైతాంగం అఘోరిస్తుంది. అక్కడ వర్షాలుపడ్డాయి కాబట్టి, వర్షపాతం ఉన్నదని లెక్కలు చూపుతున్నారు. ఈ వర్షపాతం పరిస్థితి చూస్తే శ్రీ రామిరెడ్డిగారికి తెలియండి కాదు బ్రిటిష్ వారు తీసుకున్న కొలమానాన్ని తీసుకువచ్చి లెక్కకడితే ఎలా సమ్మతి? ఈ రోజులలో వర్షం యీ గట్టు మీద పడితే ఆ గట్టు మీద పడడంలేదు. ఈ మండలంలో పడితే ఆ మండలంలో పడదు అనే ఆలోచన కలిగి మనం వుంటే, యింకా మనకు కరువు ఎలా అరికట్టాలనే విషయం స్పాక్సికల్ గా ఆలోచిస్తే తప్ప పృజలకు ఏవిధమైన పృయీజనం లేదు. పృజలకు ఏవిధమైన యిబ్బందులు వున్నాయో చూస్తే తప్ప, కళ్యాణరామస్వామి తప్ప దానికి సరైన చర్యకీసుకుంటే తప్ప ఈ పృభుత్వం ఎన్నిమాటలు చెప్పినా పృజలు నమ్మలేని పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. ఇది సగ్గు సత్యమని పృజలు అఘోరిస్తున్నారు. పృజలు యిబ్బందులు చెప్పడానికి ఏమాత్రం అయినా ఆసక్తి లేకుండా ఉన్నారు. కరీంనగర్ రంగారెడ్డి, నిజామాబాదు, మెదక్, మహబూబ్ నగర్, కర్నూలు, కడప జిల్లాలో ఉన్న మెట్టు ప్రాంతాలలో తీవ్రమైన పరిస్థితి ఉన్నది. కరీంనగర్ లో ఎలా ఉంటుంది లేదు అంటారు; కరీంనగర్ లో శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు ఉందని చెప్పవచ్చు. మీకు తెలుసు, కరీంనగర్ కూడా ఒక ప్రాంతంలో మాత్రమే ప్రాజెక్టు వున్నది. ఆ ప్రాజెక్టు ఏరియా లోపల ఒక లక్క ఎకరాలు కాస్త అయితే, చివరి ప్రాంతంలో ఎండిపోయి అట్లా కరువు వచ్చింది. 34 మండలాలలో కరువు కాదు కదా నేరు లేదు, మంపినేరు, సాగునేరు లేదు ఆయోమయంలో జనం ఆలోచిస్తున్నారు. పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని, 34 మండలాలలో పృజలు అఘోరిస్తున్నారు. అఖిరికి పృజలకు నేరులేదు, పశువులకు మేతలేదు, కనీసం నేరులేదు మనుష్యులకు మొత్తం రాష్ట్రంలో పశువులను నమ్ముకునే రైతు వాటిని కడితేలకు అమ్ముకుంటున్నారు. ఆయోమయంలో ఏడుస్తున్నారు. అటువంటి పరిస్థితుల్లో కరువులేదని దాటవేసి పారిపోతే, ఈ మధ్య ఒక టిక్సికల్ గా కరువు కరువు అంటున్నారు కాబట్టి, వారి నోటికి ఇంత బొక్క కొడితే - మండలాలలో ఒకటి, రెండు బొక్కలు, లేకపోతే నాలుగు కుంటలు, చెరువులు కట్టడానికి 10 వేలు, 5 వేలు యిచ్చి కరువు అయిపోయింది అనే పరిస్థితుల్లో ఆలోచిస్తే పృజలు నమ్మరు; నమ్మినా అది పృజలకు ఉపయోగపడుతుందా? పృజలకు ఉపయోగపడేవిటటువంటి కార్యక్రమాలు ఏమాత్రం చేయడంలేదని మీ ద్వారా పృభుత్వానికి పదేపదే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. కరువును తక్కువ అంచనా వేస్తే కరువును నివారించే చర్యలు తీసుకోవాలి. కరువు రాకుండా చేయాలంటే, వర్ష కాలువలు శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద ఇందిరాగాంధీ పృకటింబారు. వరద

కాలువలు తీసుకోగలిగితే కరీంనగర్ మెట్ట ప్రాంతాలు, వరంగల్ మెట్ట ప్రాంతాలు, నల్లగొండ మెట్ట ప్రాంతాలు ఎంతో సస్యశ్యామలం కావడానికి మార్గం ఏర్పడుతుంది. అప్పుడు 20 లక్షలు యిచ్చాడు; వేతులు దులుపుకున్నారు. ఇందిరాగాంధీగారు శాంక్షన్ యివ్వినప్పటికీ ధూర్జకాలేదు. 15 సంవత్సరాలుగా వేలాది మంది ధర్మాలు, పికెటింగులు చేసి ప్రభుత్వం డెస్కో సేసం పెట్టుకుని ఉంటే, ఈ కరువును ఎలా అరికట్టగలుగుతారు? 10 50 అది నస్తే ఈనాడు ఆ ప్రాంతానికి కరువు ఉండేది కాదు. బావులలో, బోర్వెల్స్ లో నీరు ఉండేది. త్రాగునీరు ఉండి పంటలు, జంతువులు, పక్షులు బ్రతకడానికి అవకాశం ఉండేది. ప్రభుత్వానికి దూరవృత్తి తేకవోవడంవల్లనే ఆ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టలేదనే విషయం ధైర్యంగా చెబుతున్నాను. ఇప్పటివరకీ ప్రాజెక్టు విషయం కూడా మనవివేస్తాను ఈనాడు కంటే కొంచెం అనేకరకాలుగా బాదపడుతున్నారు. ఇప్పటివరకీ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం జరుగితే ఈనాడు అదనంగా ఏడువచ్చుకొని లభించడమే కాకుండా మూడు జిల్లాలకు నీరు లభించేది. 80 లక్షల ఎకరాల భూమికి నీరు లభించేది. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఎందుకు చేపట్టలేదు? ఈ ప్రభుత్వానికి ముందుమాట, దూరదృష్టి లేదు అనడానికి ఇది తార్కాణం. పోలవరం, చింతలపల్లి, శ్రీశైలం ఎడమకాల్య, సింగూరు, భీమా, ఈ ప్రాజెక్టుల నన్నింటినీ సక్రమంగా చేపట్టి, పూర్తిచేసి ఉంటే కరువుకాటకాలు వచ్చినప్పటికీ పంటలను కాపాడే శక్తి ఉండేది. అటువంటి శక్తి, సామర్థ్యాలను కోల్పోయామా, లేదా అనే విషయం ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, తూర్పు గోదావరి, కృష్ణా, నెల్లూరు జిల్లాలో పంటలు కొంతవరకు సంతృప్తికరంగా ఉన్నట్లుగా కలెక్టర్ల సమావేశంలో పేర్కొనడం జరిగింది. పంటలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి. పంటలు సంతృప్తికరంగా ఉన్నాయని పేర్కొన్న ప్రాంతాలలో కూడా అనేక బొట్ల వైరస్, రకరకాల తెగులు, పురుగులు, క్రిమీకీటకాలవల్ల పంటలు చెడిపోయి, ఫలసాయం చేతికి అందవలసిన తరుణంలో పంటలు ఎండిపోయాయి అటువంటి జిల్లాలు కొన్ని ఉన్నాయి వాటిని అరికట్టే కార్యక్రమం చేపట్టలేదు. తెగుళ్ళవల్ల పంటలు ఎండి పోయిన ప్రాంతాలలో తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి? ప్రభుత్వం తెక్కల ప్రకారమే కుంటలు, చెరువులు పూర్తిగా ఎండిపోవడంవల్ల 8 వేల గ్రామాలలో నీరు లేకుండా పోయింది అందువల్ల వేసిన బోర్వెల్స్ లో కూడా నీరు లేకుండా ఎండిపోయాయి. మరలా కొత్త బోర్వెల్స్ వేసినప్పటికీ నీరు రావడంలేదు. 800 గ్రామాలలో త్రాగు మంచినీటి సౌకర్యం లేదు. మండలానికి మూడో, నాలుగో బోర్వెల్స్ వేసి, కుంటలకు మట్టివేసి ఆలోచనవేసి, కరువు సీపారా కార్యక్రమాలను మేము చేపట్టాము అని ప్రభుత్వం అనుకుంటే, ఏప్రిల్, మే నెలల వరకు చూస్తాము అని అనుకుంటే, అప్పటిదాకా ప్రాజెక్ట్ బిగ్గిరే అవకాశాలు మృగ్యం అవుతాయి అనే విషయం నేను చెప్పదలచుకున్నాను.

ఆదిలాబాదు నుండి అనంతపురం వరకు కూడా పంటల పరిస్థితి దయనీయంగా ఉన్న పరిస్థితి దాపురించింది. ఆదిలాబాదు, కరీంనగర్ జిల్లాలను చూసినప్పుడు ఈ ప్రాంతములలో పక్కి పూత పూర్తిగా రాలిపోయింది. ఈ పంట పూర్తిగా దెబ్బతిన్నది. ఈ ప్రాంతాలలో మనం తక్కువ అందనాలువేసి పంటలను మభ్యపెట్టే పరిస్థితి ఉండడంవల్ల సరి అయిన ఫలితం రాదు. నల్గొండ, కర్నూలు, రాయలసీమలోని పరిస్థితులను చూస్తే చాలా దయ నీయంగా ఉన్నాయి. ఇందాక మిత్రులు నాగిరెడ్డి కూడా చెప్పారు. నల్గొండ, కర్నూలు

జిల్లాలో మీర్చిపంట కూడా పూర్తిగా దెబ్బతిన్నది. అటువంటి పరిస్థితులను ఎదుర్కోవడానికి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయడంలేదు. ఎరువులు, క్రిమిసంహారకమందుల ధరలు పెరగడం, అదుకునే నాణ్యం లేక రైతాంగం బాధపడడం జరుగుతోంది. ఏదో ఉపశమనంగా కొంచెం వేసి ఉరుకోవడం సరి అయిన విధానం కాదు. పంట లెక్కలు కూడా ఈ ప్రభుత్వం యిచ్చినవి సరికాదు. కోటానుకోట్ల రూపాయల పంట దెబ్బతిన్న ఈ ప్రాంతాలను మనం తక్కువ అంచనావేసి ప్రజలను మభ్యపెట్టడం భావ్యంకాదు. కర్నూలు జిల్లాలో 3 లక్షల పాకార్లలోని వేరుశనగ పంట సెప్టెంబర్ నెలలో వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల గింజపట్లక, కోట్ల రూపాయల పంటకు నష్టం పాలింది. అంతే కాదు 80 వేల ఎకరాలలో పొద్దు తిరుగుడు పంట కూడా గింజ సరిగాపట్లకపోవడంవల్ల దెబ్బతిన్నది. కడప జిల్లా పరిస్థితి దారుణంగా ఉంది. రూ. 170 కోట్ల పంట నష్టమైనట్లుగా ప్రభుత్వ లెక్కలే చెబు తున్నాయి. కనీసం రూ. 300 కోట్ల పంట నష్టం అయిందని నాలాంటివారు గమనించిన సత్యం మీ ముందు పెట్టదలచుకున్నాను. చిత్తూరు జిల్లాలో 2 లక్షల 40 వేల ఎకరాలలో వేరుశనగ పంట పూర్తిగా దెబ్బతిన్నది. 20 శాతం పంట కూడా వేలికి రాలేదు. సరి అయిన పురుగుమందులు లేకపోవడం కరెంట్ కూడా సరిగా లేకపోవడం కూడా ఇందుకు కొంత వరకు కారణం. ఇక్కడ కూడా అంచనాలు సరిగాలేవు. తక్కువ అంచనాలు వేశారు. ఇక అనంతపురం జిల్లా సంగతి వేరుగా చెప్పనవసరంలేదు. పంటలు పండక, త్రాగునీరు లేక వ్యవసాయ కూలీలు వలసపోతున్నారు. ఈ వలసను అరికట్టే చర్యలను ప్రభుత్వం తీసు కోవడం లేదు. అధికారులు ప్రభుత్వానికి తెలియజేసినా పట్టించుకునే పరిస్థితులు లేవు. రైతులు దీనావస్థ ఇంతా అంతా కాదు. వారి పరిస్థితి చెప్పనలవి కానిదనే విషయం ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేయదలచుకున్నాను. మెట్టి ప్రాంతపు రైతులను అదుకోవడం కోసం, కుంజలు, చెరువులు పూడ్చడంతోబాటు వారి కష్టసుఖాలను కూడా చూడవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉంది. కరువును నివారించడానికి కావలసిన తాత్కాలిక చర్యలను వెంటనే చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇంతకుముందే మీత్తులు చెప్పినట్లుగా నీరులేని ప్రాంతాలలో యిన్వెట్ బోర్స్, బోర్వెల్స్ను నేటిమట్టం ఎంత లోపలికి ఉండో చూసి, అంత లోతువరకు వేసి, భూగర్భ జలాన్ని వెలికితీసి రైతాంగానికి త్రాగునీటి సౌకర్యం కల్పించడమే కాకుండా వ్యవసాయ బావులను కాపాడడానికి కూడా ఉపయోగించ వలసిన అవసరం ఉంది. అంతేకాకుండా రైతులకు తగు సహాయక సహకారాలను అందించడం కోసం విత్తనాలు, ఎరువులు, క్రిమిసంహారక మందులపైన సబ్సిడీ యిచ్చి పంటలు పండించేందుకు రైతులను పురిగొల్పవలసిన అవసరం ఉంది. లేనట్లయితే రైతు పూర్తిగా వ్యవసాయం మానివేసి పరిస్థితి ఉంది. అంతేకాకుండా ఎండిపోయిన వ్యవసాయ బావుల విషయంలో కరెంట్ బిల్స్ రద్దు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పాత బకాయిలను వసూలు చేయడం మొదలుపెడితే, కరెంట్ లేకుండానే వర్షాధారం మీదనే పంటలు పండిస్తా మనే దశకు రైతు వస్తాడు. తద్వారా దేశం వ్యవసాయికంగా వెనుకబడి పోవడం ఉంది. అటువంటి ప్రమాదాలను నివారించడం కోసం రైతులకు తగు సహాయ సహకారాలను అందించడానికి ప్రభుత్వం పూనుకోవాలి.

అధ్యక్షా, మంచినీటి బోర్వెల్స్ కొత్తవి వేయించాలి అంతేకాకుండా మధ్యలో ఆగిపోయిన మంచినీటి పథకాలను త్వరగా పూర్తిచేయవలసిన అవసరం కూడా ఉంది. 50 శాతం, 70 శాతం అయిపోయి, మిగతా భాగం డబ్బులేక ఆగిపోయిన స్కేముస్, చేతగాక వేతులు ఎత్తివేసి పెండింగ్ పెట్టిన స్కేముస్ ఎన్నో ఉన్నాయి. నల్గొండ జిల్లాలో రూ. 17 కోట్లతో డ్రింకింగ్ వాటర్ స్కేముస్ ప్రారంభంచేసి, రూ. 7 కోట్లు మాత్రం మంజూరు చేశారు. రూ. 10 కోట్లు లేక పూర్తి అయ్యే అవకాశం ఉండి ఆ స్కేముస్ ను పక్కకు పెట్టారు. బోర్వెల్స్ ఎండిపోయినాయి. మిగిలిపోయిన పనులనుచేసే అవకాశంలేదు. అదే విధంగా కరీంనగర్ జిల్లాలో రూ. 16 కోట్లకు గాను రూ. 3 కోట్లు మాత్రమే యివ్వారు. మిగతావి పెండింగ్లో ఉన్నాయి. కొన్ని బావులు పూర్తి అయి ఎనర్జయిజేషన్ చేయవలసినవి ఉన్నాయి. కొన్ని స్కేముస్ కరెంట్ మోటర్స్ యివ్వక పెండింగ్లో ఉన్నాయి. కొన్ని డ్రింకింగ్ వాటర్ స్కేముస్ వర్క్ పూర్తి అయి షెఫ్తెన్ వేయక పెండింగ్లో ఉన్నాయి. వివిధ దశలలో పెండింగ్లో ఉన్న స్కేముస్ అనేకం ఉన్నాయి. కోట్లాది రూపాయలు వృధా చేసుకొని, స్కేముస్ పూర్తిచేయలేక పెండింగ్లో పెట్టిన దశను పూజలు గమనిస్తున్నారు. వీటన్నింటికీ డబ్బును కేటాయింపి రక్షిత మంచినీటి పథకాలను పూర్తిచేస్తూ, పూజలకు మంచి నీటిని అందించే అవకాశం ఉంటుంది. కలెక్టరుగ్గా "ఎక్కడ నీరు ఉంటే అక్కడ నుండి నీరు తెచ్చుకోండి. రెండు కిలోమీటర్లు, మూడు కిలోమీటర్లు అయినా ఫరవాలేదు. బోర్వెల్స్ వేసే పరిస్థితి ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు" అని చెబుతున్నారు. బోర్వెల్స్ వేసినా నీరుపడే పరిస్థితి లేదు. అని కొందరు కలెక్టరుగ్గా చెబుతున్నారు. బోర్వెల్స్ వేసినా దండుగ, నీరు ఇంకా లోపలికి పోతుంది. నీరు ఉండదు అని చెప్పి పూజలను సంతృప్తిపరుస్తున్నారు. ఈ విధంగా సంతృప్తిపరచడం సరి కాదు. ఎంత లోతు అయినా సరే బోర్వెల్స్ వేసి పూజలకు నీరు అందించాలి. ఆగిపోయిన స్కేముస్ అన్నింటినీ పూర్తిచేయాలి. రక్షిత మంచినీటి కార్యక్రమం వెనువెంటనే చేపట్టాలి. ఇన్వెట్ బోర్స్ వేయడమే కాకుండా భూమిలోని నీటిని, తేమను కాపాడడం కోసం ప్రాజెక్టులను చేపట్టడమే కాకుండా, చేపట్టిన ప్రాజెక్టులను సత్వరమే పూర్తిచేయాలి. డ్రిప్ యిరిగేషన్ ను కూడా వెంటనే పూర్తి చేయవలసిన అవసరం ఉంది. అనేక మంది మెట్ట ప్రాంతాలలో కూడా తోటలను వేస్తారు. డ్రిప్ ఇరిగేషన్ విధానంలో నీరు వృధా కాకుండా తోటలను పెంచవచ్చు. మా ప్రాంతంలో తోటలు పూర్తిగా ఎండిపోయి నీటి మక్క లేక రైతు కటకటలాడుతున్నాడు. డ్రిప్ ఇరిగేషన్ చేపట్టడానికి కావలసిన కార్యక్రమాలను వెంటనే చేపట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. కేంద్రం యిప్పిన రూ. 1,000 కోట్లతో అనంతపురం జిల్లాలో రాయలసీమలో తగు స్కేముస్ చేపట్టి ఆ ప్రాంతాన్ని కాపాడకపోతే ఆ ప్రాంతం బీటలువారే పూపాడం ఉంది. తెలంగాణాలో కూడా అదే పరిస్థితి రాబోతున్నది. ఇటువంటి ప్రాంతాలన్నీంటినీ కాపాడడానికి కావలసిన కార్యక్రమాలను చేపట్టవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తూ, కరువు జిల్లాలో కరువు నివారణ కార్యక్రమాలను చేపట్ట వలసిందిగా కోరుతూ, ఈ అవకాశం యిప్పిన తమరికి ధన్యవాదాలను సమర్పిస్తూ తెలపు తేసుకుంటున్నాను.

1-00

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి (మడకసెర):- అధ్యక్షా, 1992-93వ సంవత్సరంలో కేవలం ఒకటి, రెండు జిల్లాలలోనే కాకుండా ఈ కరువు పరిస్థితి దాదాపు రాష్ట్రంలోని సగం ప్రాంతాన్ని ఆవరించడం చాలా దుర్మృష్యకరమైన విషయం. దాదాపు 14 జిల్లాలలో ఈ

కరువు విలయతాండవం చేస్తున్నప్పుడు ఆ సందర్భంలోనే ముఖ్యమంత్రిగా శ్రీ విజయ భాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చారు. అతను పదవీ స్వీకారం చేసిన వెంటనే మాట్లాడిన మారాష్ట్రంలో కరువు పరిస్థితులను గురించే. కరువు ఉన్న ప్రతి జిల్లాకు కూడా తాను వెడతానని, కరువును వెంటనే యుద్ధప్రాతిపదికమేద ఎదుర్కొంటాను అని చెప్పారు. అదే ప్రకారంగా కొన్ని జిల్లాలకు అతను వెళ్లి చూడడం జరిగింది. మిగతా కొన్ని జిల్లాలను చూడలేక పోయినా, ఈ కరువు నివారణకు రూ. 47 కోట్లు ఇవ్వినందుకు సంతోషం కానే ఈనాడు ఉన్నటువంటి కరువు పరిస్థితులను ఎదుర్కొడానికి ఈ మొత్తం సరిపోతుందా అనేది ప్రశ్న. ఇదివరకెన్నడూ లేని విధంగా ఇన్ని జిల్లాలలో కరువు రావడం వల్ల ప్రభుత్వానికి సహజంగానే దీనిని ఎదుర్కొనేందుకు కష్టం కావచ్చును. ఇదివరకెన్నడూ లేని విధంగా రూ. 47 కోట్లు ఇప్పినా కానీ - ఈ మొత్తం ఎక్కువే కావచ్చు కానీ ఈ ప్రాంతాన్ని, కరువు పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుంటే, దీనిని ఎదుర్కొనడానికి ఈ రూ. 47 కోట్ల మొత్తం ఏ మాత్రం సరిపోదని నేను తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు, ఈ కరువు వల్ల త్రాగే నీటి సమస్య చాలా తీవ్రంగా వుంది. గతంలో ప్రతి గ్రామంలో కూడా అనేకమైన బోర్స్ వేశారు. గత సంవత్సరం వర్షాలు లేక చాలా బోర్స్ ఎండిపోయాయి. చివరకు ఏదో గ్రామం నుంచి దూరంగా 200, 300 అడుగులలో బోర్స్ వేసినా కూడా అవి కూడా ఎండి పోయినందువల్ల, రక్షిత నీటి సరఫరాకు వేసిన ఆ బోర్స్ వల్ల ఉపయోగం లేక ఆ గ్రామాలలో నీరు లేక పోయింది. పశుగ్రామానికి వస్తే, వర్షాలు లేవు; ఎంతో అలస్యంగా వర్షాలు వచ్చాయి. తరువాత ఉడలు దిగేటప్పటికి, కాయ అయ్యేటప్పుడు వర్షాలు రాలేదు. కనీసం పశుగ్రామం అన్నా తీసుకుందాము అన్న పరిస్థితులలో, పూర్తిగా ఎండిపోయినప్పుడు వర్షాలు వచ్చి కానో, కునో ఉన్న పశుగ్రామం కూడా కుళ్ళిపోవడం వల్ల పరిస్థితి చాలా దయనీయంగా తయారయింది. ఈ రోజున రైతు కూలేలే రైతులు కూడా కూలి చేసుకుని జీవనం చేసే దయనీయమైన పరిస్థితి ఉంది. రైతులు కూలి చేసుకోడానికి అయినా పని ఉందా అంటే అదే లేని పరిస్థితి. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన రూ. 47 కోట్ల చాలా తక్కువ మొత్తం. దానిని ఇంకెంతో ఎక్కువ చేయవలసిన అవసరం ఉందని ప్రత్యేకంగా గుర్తుంచు కోవాల్సిన అవసరం ఉంది. అనంతపూర్ జిల్లా వాళ్లం మేము. ఈ ఆసెంబ్లీ ఎప్పుడు సమావేశమయినా - శీతాకాలం సమావేశాలలో కానీ, బడ్జెట్ సమావేశాలలో కానీ, వేసవి కాలం సమావేశాలలో కానీ చివరకు మూడు రోజులకు సమావేశమయినా కరువు పరిస్థితి గురించి మాట్లాడకుండా ఉండే సందర్భం లేదు. ఏ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పటికీ ఇది తప్పనిసరి. కానీ దురదృష్టం ఏమో కానీ కొన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్న నిబంధనలవల్ల నష్టం జరుగు తోంది. డ్రవుట్ మేన్యూవల్ ఏర్పాటుచేశారు; దీనివల్ల చాలా నష్టం ఉంది. ఈ రోజు ప్రభుత్వంలో రెవెన్యూ మంత్రిగారు అందించిన సమాచారాన్నిబట్టి చూస్తే, మా జిల్లా అనంత పూర్ లో ఈ సంవత్సరం వర్షపాతం 488 మిల్లీమీటర్లు అని చెప్పారు. అక్కడ తక్కువ వర్షపాతం లేదన్నారు. (వన్) 8 మిల్లీమీటర్లు అని మాట చెబుతున్నారు. మరి కొన్ని బోల్స్ 900 ఎం.ఎం., 800 ఎం.ఎం., 1000 ఎం.ఎం., వర్షపాతం ఉన్నప్పటికీ కూడా అక్కడ (-)20 ఎం.ఎం. అనీ (-)15 ఎం.ఎం. అనీ చెప్పారు. నేను మిగతా ప్రాంతాలను గురించి మరొక విధంగా చెప్పడం లేదు కానీ డ్రవుట్ మేన్యూవల్ వల్ల మనకు చాలా తీవ్రమైన నష్టం జరుగుతోంది. ఈ రోజు వర్షపాతాన్ని కాదు, క్రాప్ ఈర్స్ కూడా

స్టేట్ ఏవరేజీ తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఒక విషయం చెప్పాలంటే, ఈ రోజు అనంత పూర్ జిల్లాలో 500 ఎం.ఎం.కు పైగా నార్మల్ రెయిన్‌ఫాల్ ఉండాలి. దానికి కొద్దిగా 300 ఎం.ఎం. వచ్చినా కరువు లేదంటారు. మరొక జిల్లాలో 1200 ఎం.ఎం. నార్మల్ రెయిన్ ఫాల్ ఉండాలి. అక్కడ 800 - 900 ఎం.ఎం. రెయిన్‌ఫాల్ ఉన్నా కూడా కరువు ఉందని అంటారు. ఈ రోజున వేరుశనగ ఈల్డ్ చూస్తే ఎకరానికి 8 సంచులు ఉండాలి. అక్కడ 4 బస్తాలుంటే కరువు లేదంటారు. మిగతా పాంటాలలో ఎకరానికి 15 బస్తాల గౌండేనట్లకు 10 బస్తాలు పండినప్పుటికి కూడా అక్కడ కరువు ఉందని అంటారు. ఇది చాలా విచిత్రమైన విషయం. ఒక ఎకరానికి ఈ సంవత్సరం మా జిల్లాలో 4 బస్తాలకు మించలేదు. దీనికెంత ఖర్చవుతుంది? కూలేరెట్లు కానీ, పిత్తనాల రెట్లు కానీ, ఎరువుల రెట్లు కానీ చూస్తే చాలా తీవ్రమైన నష్టం కలుగుతోంది. పశుభుత్వం ఆలోచించాలి. పశుభుత్వాన్ని పశుత్వంగా నేను కోరుతున్నాను. డృవుట్ మేన్యవల్‌ను సంపూర్ణంగా మార్చవలసిన అవసరం వుంది. బూజు పట్టిన, 30, 40 సంవత్సరాల క్రితం తయారుచేసిన ఈ మేన్యవల్ వల్ల చాలా అనర్థాలకు దారితీస్తుంది. దీనికి ఒక కమిటీ ఏమయినా వేస్తారా? లేక నిపుణులతో కూడిన కమిటీ లేదా ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారులతో, స్పెండిస్టులతో కానీ కలిపి కమిటీ వేసి, కూర్చోవాలి. అనంత పురం జిల్లాలో సంవత్సరం సంవత్సరానికి పెరుగుతున్న కరువు పరిస్థితి చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. రాష్ట్ర పశుభుత్వమే కాదు కేంద్ర పశుభుత్వం కూడా ఈ దేశంలోనే అతి తక్కువ వర్ష పాతం ఉన్న జిల్లాలో అనంతపురం రెండవదిగా గుర్తించినప్పుడు వీళ్లు ఏదో నియమ నిబంధనలు పెట్టడం 65 శాతం కంటే తక్కువ వర్షపాతం అయితేనే దానిని కరువుగా చెప్పడం చాలా వేంతగా వుంది. ఈరోజు కేంద్ర పశుభుత్వమే నిర్ణయించింది అతి తక్కువ వర్షపాతం ఉన్న జిల్లాలో ఇది రెండవదని, శాశ్వత కరువు జిల్లాగా ప్రకటించిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతవరకూ కేవలం రెండు జిల్లాలనే ప్రకటించారు. ఆ విధంగా కొన్ని జిల్లాలలో అని కాకుండా ఆ జిల్లాలో ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి కరువు జిల్లాలుగా ప్రకటించాలని మనవి చేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం 1991-92లో అనంతపురం జిల్లాను కరువు జిల్లా అని ప్రకటించకపోయినా పెద్ద ఎత్తున కరువు నివారణ కోసం రూ. 7.5 కోట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. 1992-93 కూడా దాదాపు అంతే వర్షపాతం ఉంది. ఈ సంవత్సరం ఇచ్చిన నిధులు చాలా తక్కువ. డిస్పిక్స్ ప్లానింగ్ బోర్డులో కూడా రెండుసార్లు రిజిల్టాషన్ పాస్ చేసి పంపించాము. డి.ఆర్.డి.ఏ.లో కూడా పంపించాము. కలక్టరుగారు కూడా తమ నివేదికతో పంపారు. ఇప్పుడు వెంటనే కరువు నివారణ కోసం తాత్కాలికమయిన ఉపకమనం కోసం రూ. 33 కోట్లు ఆ జిల్లాకు ఇవ్వాలని కోరడం జరిగింది. కాబట్టి నేను ఆ రూ. 33 కోట్లు వెంటనే విడుదల చేయాలని కోరుతున్నాను. కరువుకు ఇంకా కొంచెం మనం ఉపకరిస్తున్నామేమో నివారించేది పోయి అన్న బాధ కలుగుతోంది. డిక్సికల్ డియాలజిక్స్, మెన్స్ డిపార్ట్‌మెంట్ గుర్తించారో లేదో కానీ ఈ కరువుకు నిలయమైన పాంటాలు కొన్ని ఉన్నాయి. ఇసుక పశుభుత్వం వారే అమ్ముతున్నారు. ఇసుక అమ్మడం వల్ల పక్కనే ఉన్న బెంగుళూరు ఇంకా కొన్ని మహానగరాల నుంచీ వందలాది, వేలాది లాభాలతో ఇసుక తీసుకు పోతున్నారు. దానివల్ల నష్టం ఎక్కువ అయింది. ఎందుకంటే ఎప్పుడయినా, ఏదయినా అడ్డువస్తామన్న కొద్దో గొప్పో వర్షం వస్తే ఆ పడిన జిల్లా వెంటనే పోతుంది. భూమిలో ఇంకే పరిస్థితి లేదు. అదే కనుక ఇసుక 3, 4 అడుగులు ఉంటే పడిన పశు జిల్లా భూమిలో

ఉండి గొండ్ పాటర్ బేబుల్ పెరిగే అవకాశం ఉంది. తాత్కాలికం అనుకోండి శాశ్వతం అనుకోండి ఆ ఇసుకను అమ్మే పరిస్థితి దయచేసి వెంటనే ఆపండి. దానివల్ల, మేకు వచ్చే లాభం ఎక్కువ ఏమీ లేదు. ప్రభుత్వానికి రూ. 10లు వస్తుంటే బయటవాడికి లక్షలాది, కోట్లాది రూపాయలు గడిస్తున్నాడు. ప్రభుత్వానికి లాభం కంటే నష్టమే ఎక్కువ ఉంది. కనుక ఇసుకను అమ్మడం ఆపేయండి. గత ప్రభుత్వంలో తెలీసో, తెలీయకో చేశారు. అదే ఇంకా కొనసాగుతోంది. దానిని వెంటనే ఆపాలి.

ఫ్లోర్నీ:- ఇంకా చాలామంది సభ్యులున్నారు. త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- రెండు మూడు సూచనలు చేసి ముగిస్తాను. గొండ్‌నట్ ఆయిల్ నేడ్ ఫెడరేషన్ వారు జారీచేశారు. కానీ రేటు చాలా తక్కువ వుంది. క్వింటాలుకు రూ. 1000/- లుగా బేయాలి. రాబోయే సీజన్‌కు ఆ ప్యాంశంలో గొండ్‌నట్ నేడ్‌కు ఉపయోగకరమయిన ఒక్క విత్తనం కూడా దొరకదు. నాణ్యమయిన విత్తనాలు పండించాలంటే ఎక్కువైనానా ప్రొక్యూర్‌చేసి నెక్స్ట్ సీజన్‌కయినా మంచి గొండ్‌నట్ ప్రొక్యూర్ చేయాలని ఇంతకు ముందు కోరినట్లుగా గొండ్‌నట్ మాన్యుయల్‌ను మార్చాలి. ఆయా జిల్లాలలో ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి ఏ ఏ ప్యాంశాలు కరువుకు నిలయమ్మ ఉన్నాయో వాటిని గుర్తించి కరువు ప్యాంశాలుగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. శాశ్వతమయిన కరువు నివారణ కోసం అనంతపురం జిల్లాకు గత రెండు సంవత్సరాలుగా గతంలో ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్. జనార్ధన్‌రెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడు ప్రధానమంత్రిగారు శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు పట్టపర్తి వచ్చినప్పుడు అనంతపురం వచ్చి శాశ్వత కరువు నివారణ కోసం రూ. 1028 కోట్లతో ప్రత్యేకమయిన పథకాన్ని రూపొందించడం జరిగింది. అనంతపురం జిల్లా, ఎం.ఎల్.ఏ.లు, ఎం.పి.లు ఢిల్లీ వెళ్లి మళ్ళీ కోరాము. 15 రోజుల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి నివేదిక అందితే ఇవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఇస్తామన్నారు. ఆ నెలలయింది ప్రణాళిక అందలేదు. అనంతపురం జిల్లా శాశ్వత కరువు నివారణ కోసం ప్రత్యేకమయిన పథకాన్ని వెంటనే తయారుచేసి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రికమెండు చేసి పంపించాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ శాశ్వత కరువు నివారణ కోసం తుంగభద్ర ప్యారలల్ కెనాల్ కావాలి. అప్పుడు బంగారప్పగారు జనార్ధన్‌రెడ్డిగారు సమక్షంలో ప్రధానమంత్రిగారికి ఈ విషయం చెప్పారు. వెంటనే బేకప్ చేయాలని వారు ఆదేశించారు. కాబట్టి వెంటనే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దానిని కూడా బేకప్ చేయాలని కోరుతున్నాను. వర్షపాతం తక్కువ ఉంటే కృత్రిమ వర్షాలు కురిపించే పరిస్థితులు కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కరువు పరిస్థితి వర్ధిల్లేటప్పుడు చాలా వివారం కలుగుతోంది. మాకు అసలు ఈ ప్రభుత్వం మొద్దుబారిపోతున్నదా, లేక మొండిబారి పోతున్నదా అన్నది అర్థం కావడం లేదు. బీజేప్ ప్రభుత్వం పాయాములో భారత ప్రజల పట్ల వైఖరి ఎలా ఉండేదంటే గుంటి కేంద్రాలు పెట్టి గుంటి వోసేవారు. 6 అబాల లోపల కూర్చోసేవాడు వస్తూ పడుకుంటే అప్పుడు మాత్రమే కరువుగా గుర్తించాలని నాడు బీజేప్ గవర్నర్ మెంటు గుర్తించింది. కరువు విషయంలో ప్రకిసారి గొడవ వేస్తూనే ఉన్నాము. ప్రభుత్వం

పృథివీ తన పద్ధతులు మారుస్తాము అన్నారు. కానీ ఏమీ చేయడం లేదు. వ్యవసాయం ఇదీవరకు లాగా లేదు; వ్యవసాయ పరిస్థితి చాలా సుస్థిరంగా ఉంది. సాంకేతికంగా ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టాలి; అటువంటి పరిస్థితిలో అది పరిగణనలోనికి తీసుకోకుండా ప్రభుత్వం కాకుల లెక్కలాగా కొన్ని లెక్కలు తయారుచేసింది. ఆ లెక్క ప్రకారం వస్తేనే కరువు ఉంటుంది అని 20 నుంచి 50 శాతం లోపుల వర్షపాతం మైనానే ఉంటే కరువు జిల్లా లేకపోతే లేదు అని చెప్పడం జరిగింది. ఆ లెక్క ప్రకారం ఉన్నా కూడా కొన్ని జిల్లాలలో కరువుగా ప్రకటించడం జరగలేదు. రెండు జిల్లాలను మాత్రమే ప్రకటించారు. కరువు ప్రకటించినప్పుడు కూడా ఎట్లా ఉండేది - సెప్టెంబరు ఆఖరుదాకా వర్షాలు సక్రమంగా లేకపోతే పంట పోయినట్లు కరువు వచ్చినట్లు అక్టోబరులో ప్రకటించేది. ప్రకటించిన తరువాత వ్యవసాయానికి కంటింజెన్సీ ప్లాన్ సిద్ధంచేసి అవసరమయిన చర్యలు తీసుకునేది. కరువు ప్రకటించడం వల్ల రైతాంగానికి సౌకర్యంగా ఉండేది. వ్యవసాయ కూలీలకు పనులు దొరికేలా ఏర్పాటుచేశారు. సక్రమంగా అప్పులన్నీ రేషెడ్యూల్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. వసూళ్లు అప్పటికే కంటింజెన్సీ ప్లాన్ తయారుచేసి రెండవ వంటకు ఏదీవేస్తే బాగుంటుందో నిర్ణయం చేసి ఆ విధంగా రైతులను తయారుచేసేవారు. ఇప్పుడు ఇవన్నీ చేయడం లేదు. ఈ సంవత్సరం ప్రభుత్వం కరువు అని ప్రకటించింది రూ. 47 కోట్లు ఇచ్చిందని చెబుతున్నారు. ఇది ఎట్లా ఉందంటే ఒక సామెత గుర్తుకు తెస్తున్నది. "ఒక గురువు దగ్గర ఒక శిష్యుడు ఉండేవాడు. రోజూ ఈ శిష్యుడు పుజాసామానులు తెచ్చి ఇవ్వడం, విగ్రహాలు తుడిచి పెట్టడం పూజ చేసుకోవడానికి అన్నీ సిద్ధం చేసేవాడు. కొన్ని రోజులయిన తరువాత ఆ గురువుగారు ఆ విగ్రహాలను శుద్ధిచేసుకోవడానికి ఉపకృమించగా అందుకు ఆ శిష్యుడు వద్దు స్వామీ అని అంగీకరించలేదు. ఎందుకంటే అప్పటికే ఆ విగ్రహం క్రింద డొల్ల ఉంది. దానిని కొంచెం కొంచెం కరిగింపేసాడన్న మాట ఆ శిష్యుడు. అలా ఉంది " పోయిన సంవత్సరం 1992-93లో ఇచ్చింది రూ. 12 కోట్ల బిల్లర్. ఈ సంవత్సరం దానితో కలుపుకుని రూ. 25 కోట్ల 1.20 బిల్లర్ ఇచ్చారు. "మీద మీకే పెట్టాము, ఇదే మా సహాయం" అన్నారు. కరువు సహాయం ఉ. రెగ్యులర్ సహాయం ఒకటేనా? ఈనాడు జిల్లాలలో ఎన్ని గ్రామాలను కేటగిరీ 1, కేటగిరీ 2 అని నేరు లేని గ్రామాలుగా గుర్తించి, మంచిన్నీటి పథకాల కోసం ప్రకటించి, కేంద్ర ప్రభుత్వం క్రియరేషన్ ఇచ్చింది? ఆ విధంగా ఇచ్చిన వాటిని ఎప్పటికీ పూర్తి చేస్తారు? దానికే దిక్కు లేకపోతే, అవి అక్కడే పడిఉండగా, ఇప్పుడు మళ్ళీ సమస్య గ్రామాలు వస్తున్నాయి. అసలు ఇంతకు ముందు సమస్య గ్రామాలనే పూర్తి చెయ్యకుండా, మిగతా గ్రామాలకు దీనిలో వాటికి మళ్ళీ ఇదెట్లా అవుతుంది? కరువు పరిస్థితి ఎప్పటికీ పూర్తవుతుంది? ఈ 20 సమస్య గ్రామాలకు కూడా ఎందుకు కరువు క్రింద ప్రకటించలేదు? ఇది ప్రభుత్వం కావాలని చేస్తున్న పని కాదా? కరువు క్రింద ప్రకటిస్తే, అప్పులు వసూలు కావనీ, బ్యాంకుల లోన్స్కు రేషెడ్యూల్ చెయ్యాలనే దురుద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ఉందని ఆరోపణ చెయ్యవలసి వస్తుంది. ఇప్పటికే ఒక వరుస మంత్రులు వచ్చి మా జిల్లాను చూసి వెళ్ళారు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను చూశారు. మా జిల్లాకు వచ్చిన రోజున వారు చెప్పారు. తాము చూసినంత వరకూ వరన్ట్ ఎఫెక్టివ్ డిస్పిక్ట్ ఇదే అన్నారు. ఆయన వెళ్ళిపోయారు. ఇప్పుడు విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చిన తరువాత ఈయన కూడా చూస్తే, ఎప్పుడు ప్రకటిస్తారంటే కలెక్టర్స్ కాన్ఫరెన్స్లో ప్రకటిస్తామని అన్నారు. అదే పోయింది. ఇంకా

వర్షించి, ప్రకటించే ఎద్దే ఉంది. ఇంకా ప్రకటించలేదు దానిని ఎక్కడెక్కడ చూడాలి అడుగుతున్నట్లుగా ఉంది. వ్యవసాయ డిమాండుతో తప్పుడు లెక్కలు చూపుతున్నారు. కరువు వచ్చిందంటే, సేద్యం తగ్గిందంటే, పంటలకు నష్టమయిందంటే, కానీ ముతక ధాన్యాలు సిమెంట్ కంటే ఎక్కువ పండాలుంటే. ఇంకో తమాషా. గత సంవత్సరం 10 లక్షల 60 వేల టన్నులు పండితే, ఈ సంవత్సరం 12 లక్షల 50 వేల టన్నులు పండాలున్నారు. అంటే మనకు మనం మోసం చేసుకోడానికి ఈ లెక్కలు తయారుచేస్తున్నారా? ప్రజలను మోసం చెయ్యడానికి ఈ లెక్కలు తయారుచేస్తున్నారా? ఇది తప్పుడు లెక్కలు ఎక్కడనుంచి వస్తున్నాయి? కాకుల లెక్కలివే. ఏదో ఒకటి వ్యాసి ఇవ్వడమూ, వేళ్ళదగ్గరేమయినా పుస్తకాలున్నాయా చూసుకోడానికి, ఏదయినా నమ్ముతారా అన్నట్లుగా ఉంది ఇది వాస్తవమేనా అసలు? వర్షపాతం ఇన్ని జిల్లాలలో తక్కువగా ఉందన్న తరువాత కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటన చెయ్యాలి కదా? తక్కువ అనడానికి నవంబరు మాసంలో ఎక్కువ వర్షపాతం పడింది, ఆ తరువాత తక్కువ పడింది, మొత్తం కలిపి ఏవరేజీగా ఇంతని అంటారు పెనకటికి ఒకడు నదిలో మునిగినట్లుగా ఉంటుంది ఈ లెక్క మొదట నదిలో మట్టం. అడుగు ఉందనే, తరువాత స్థాయిలో 2 అడుగులు ఉందనే, చివరకు 3 అడుగులుంటుందనే ఏవరేజీగా మూడడుగులు ఉంటుందని అంచనా వేసి పోదాం వదలని మునిగిపోయాడట. సాక్షానికి అనుకూలంగా ఉండా, లేదా అనే విధంగా ప్రభుత్వం పరిగణించదా? ఇది చాలా తేవ్వమ్మైన విషయంగా ప్రభుత్వం తేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే దీనికి తోడు కరెంటు కొత. వ్యవసాయానికి 13 గంటల ఇస్తామంటే బావీ క్రింద చేసుకుందామని అనుకుంటే నేరు అడ్డుకొలిపోతుంది. వాటర్ బేబుల్ పడిపోతోంది. దానికి తోడు కరెంటు కొత. ఓంతు రెండు విధాల చెడిపోతున్నాడు. పరిస్థితి చూడండి. వారికే అర్థం అవుతుంది. మంచినీరు విషయంలో కలక్టర్లు ఏం చెబుతున్నారంటే, మొత్తుకోగా, మొత్తుకోగా మండలానికి రెండు బోర్స్ ఇచ్చారు. ఎవరికి మంచినీరు ఇవ్వాలో, ఆ రెండూ ఎవరి ముక్కులో పెట్టాలో అర్థం కాకుండా సిగ్గుపడే పరిస్థితి ఉంది. ఆగిపోయిన స్టేషన్స్ అన్నా పూర్తి చెయ్యండి. కొన్ని మోటార్లు కాలిపోయాయి. కొన్ని సోర్సెస్ ఎండిపోయాయి, వాటిన్నా చూడండి అంటే అదీ దిక్కులేని పరిస్థితి అయింది ఒక్క నల్గొండ జిల్లాలోనే ఒక లక్ష మంది వ్యవసాయ కూలీలు వలస పోతున్నారు. లెక్కలు కావాలంటే చూసుకోండి, అర్థం అవుతుంది. ఎన్ని జిల్లాలలో ఇట్లా వలస పోతున్నారో తెలుస్తుంది. మనం ఫిడెలు వాయిండుకుంటూ కూర్చున్నట్లుగా ఉంది పరిస్థితి ఏ విధంగా కూడా ప్రజల యొక్క ఆపదను లెక్కలోకి తేసుకోలేదు. ఇక క్యాష్ ఇన్ స్యూరెన్స్ అన్నారు. దీనితో ఎంత మందికి సహాయం చేశారు? అసలు కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటిస్తే కదా సహాయం వచ్చేది. ప్రకటన చెయ్యకుండా పంట పోయిందని నష్టం వస్తుందా? అదీ లేదు. రంగారెడ్డి జిల్లా వారు చెప్పిన ప్రకారంగా కరువు క్రిందకు రాదు. వెళ్లి చూడమనండి. రెవెన్యూ మంత్రిగారిని చూడమనండి చాలా ప్రాంతాలలో ఇదే పరిస్థితి ఉంది వర్షంపడ్డ బోట కూడా - ఉదాహరణకు కృష్ణా జిల్లాలో నవంబరులో పడింది, మొదటి దశలో వర్షపాతం వల్ల రూ. 70 కోట్ల విలువ గల మిర్చి పంట మెరెన్స్ పోయిందంటున్నారు. అట్లాగే మిగతా పంటలు కూడా పోయాయి. అనంతపూర్ జిల్లా గురించి రఘువేరారెడ్డిగారు, మిగతా వారు వివరంగా చెప్పారు. అటువంటి అనంతపూర్ జిల్లా ప్రభుత్వ లెక్కలోనే లేదు. ఎందుకు? ఈ ప్రభుత్వం కచ్చితమైనది ఉందని అర్థం

అవుతోంది. ప్రజలందరి వారు బాధ్యత ఏమిటి? ఇది ఏ మాత్రం అర్థం కాకుండా ఉంది మంచినీటికి ప్రభుత్వం ఇచ్చింది ఏ మాత్రం చాలదు. ఇందుకు అదనంగా ఇవ్వమనండి. పశుగాసానికి కరువు లేదు అనీ, ఎవరూ పశువులు అమ్ముకోవడం లేదనీ అన్నారు. మంత్రిగారిని రమ్మనండి. చూపిస్తాను. ఎన్ని పశువులు కోతకు వస్తున్నాయో తెలుస్తుంది. ఇది చాలా అన్యాయం. దీనివల్ల డయేరియా ప్రారంభమయింది ప్రజలు చనిపోతున్నారు. నల్గొండ జిల్లాలో ఉంది. మిగతా జిల్లాలనుంచి వార్తలు వస్తున్నాయి అతీసార వ్యాధి తీవ్రంగా ఉంది. సర్వేన తిండిలేకపోయింది. పని బయ్యలేని వృద్ధులన్నారు. వారితో చెబారు. ఇదివరకు కరువు వస్తే రెండు, మూడు నెలలకు ఒకసారి రూ. 30, రూ. 40 వాపును రూ. 90, రూ. 100 ఇచ్చేవారు. ఇట్లా ముసలీవారికీ, పనిపిల్లలకు ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు అదీ లేదు ఏదీ ఇవ్వలేదు మేమున్నాం కదా? మేము చూడకుండా చాలుగా ఇచ్చారా? తెలియదు. రెండు బోర్స్ తప్ప ఏమీ లేదు. మైనర్ ఇరిగేషన్ కు గండ్లు పూడ్చి దానికి ఇచ్చారు రెండు, మూడు ఏళ్లనుంచీ పడిన గుంటలు పూడ్చడానికి ఇచ్చారు. ఇది తప్ప ఏం లేదు. కొన్ని చావులలో ఇన్ వెట్ బోర్స్ కు రైతులకు అవకాశం ఇవ్వండి. పశుగాసాన్ని సప్లయ్ చెయ్యండి. దీనికి కూడా తీవ్రమైన కరువు ఉంది పనికల్పించడానికి ఇతర విధాల డబ్బు కేటాయించాలి తక్షణమే 14 జిల్లాలలో కరువు క్రింద ప్రకటించ మనండి. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఇంతవరకూ రిపోర్టు పంపారా? కేంద్రం నుంచి ఎవరూ వచ్చి చూడరు. ఇప్పుడు పంపితే వర్షాకాలంలో వచ్చి, అంతా పప్పుగా ఉందంటారు. ఈ పరిస్థితులను సరిచేయాలి

డాక్టర్ పి. శివరామకృష్ణారావు (బద్వేల్):- అధ్యక్షా, ఈనాడు రాష్ట్రంలో నెల కొన్న ఈ కరువు పరిస్థితి మీద చర్చించే సందర్భంలో ప్రభుత్వంగా ఈనాడు ఒక విషయాన్ని సభదృష్టికి తెస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగా విజయభాస్కరరెడ్డిగారు పదవీ బాధ్యతలు స్వీకరించిన పంతులే ఈ రాష్ట్రంలో నెలకొన్న పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకుని అనావృష్టి ప్రాంతాలను దర్శించి, అక్కడ కావలసిన వసతులు కల్పించడానికి అనేక కార్యక్రమాలు తీసుకున్నారు. గత 5 మాసాలలో ఆయన వివిధ జిల్లాలలో ఉన్న పరిస్థితిని సమీక్షించి అక్కడ ఏ ఏ వసతులు కావాలి, ఈ పరిస్థితులను ఎదుర్కోడానికి ప్రజలకు చెయ్యవలసిన సహాయ సహకారాలేమిటి అన్నది దృష్టిలో ఉంచుకుని కావలసిన డబ్బును వేలయినంతవరకూ, ప్రభుత్వ వనరులను దృష్టిలో ఉంచుకుని డ్రాట్ అని డిక్లర్ చేయక పోయినా కొన్ని జిల్లాలలో ఆ డబ్బును పంపారు. కానీ ముఖ్యమైన విషయం తమదృష్టికి తెస్తున్నాను ఈ సమావేశానికి ఒక ఎజెండాను ఇచ్చారు. ఈ నోట్స్ ను ఈ రోజున టేబుల్ మీద పెడితే, మేము ఎప్పుడు చదివేది? అందులో విషయాన్ని ఎప్పుడు ఆకళింపు చేసుకునేది? ఎప్పుడు ప్రభుత్వ దృష్టికి తేవాలి. దయచేసి గమనించాలి. ఇటువంటి ముఖ్యమైన సందర్భాలలో ఇచ్చే నోట్స్ ను సమగ్ర ఇశ్నకు ఒక రోజు ముందుగా పంపాలి మేడార్ జరగాలి కనుక మీరు తప్పకుండా, సీరియస్ గా తీసుకోవాలి ఇప్పుడు గల పరిస్థితులను, ఈ నోట్స్ చూస్తే, ఇందాక రాఘవరెడ్డిగారన్నట్లుగా బీజేపీ కాలంలో గల పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకుని కరువును గురించి ఆలోచిస్తున్నట్లు ఉంది. మారిన వాతావరణం, పరావరణం, సాంఘిక పరిస్థితులను దృష్టిలో ఉంచుకుని చేయాలి వర్షపాతం ఎట్లా ఉంది

జిల్లాలో అన్నది కూడా మాసి ఆలోచించి పృథుత్వ గైడ్‌లైన్స్ ఫిక్స్ చేసినట్లు లేదు నాకు అర్థం కావడం లేదు. As per the legend used by the Indian Meteorological Department అని మొదలుపెట్టారు. "The legend" అన్నారు. Is it necessary, now, even after 45 years of our independence to go according to the Legend that has been fixed by the British People? No - absolutely no. We have to adopt certain norms. We have to go for certain new things which are existing to our conditions - దానిని మనం దృష్టిలోపెట్టుకోవాలి కానీ, ఎప్పుడో బ్రిటిష్ పీరియడ్‌లో చేపట్టిన కార్యక్రమాలను, వారు రూపొందించిన డ్రాట్ మాన్యువల్ ప్రకారం చేస్తూ మాత్రం మంచిది కాదు.

రాష్ట్రంలో 1/3 వంతు భాగం ఎప్పుడూ కరువుతోనో, లేక తుఫానులతోనో బాధపడే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. మేకు తెలుసు - మా రాయలసీమలోని కర్నూలు, కడప, అనంతపురం మరియు చిత్తూరు జిల్లాలు, అలాగే తెలంగాణా ప్రాంతంలోని మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలు ప్రతివారు సంవత్సరాల్లో మూడు సంవత్సరాలు కరువుతోనో ఉంటున్నాయి. అటువంటప్పుడు ఈ డ్రాట్ మాన్యువల్‌ను దృష్టిలోపెట్టుకొని చేయాలంటే అది సాధ్యమయ్యే పనికాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు మా ప్రాంతంలో ఉన్న సమస్యలను స్వయంగా ఆకళింపు చేసుకొన్న వ్యక్తి కాబట్టి, మా కడప జిల్లాను "కరువు జిల్లా"గా డిక్లర్ చేశారు. దానికి ఇతోధికంగా కృషి చేసిన మా జిల్లా ఇన్‌ఛార్జ్ మంత్రి శ్రీ మహమ్మద్ జానీగారు, జిల్లా మంత్రి అయిన శ్రీ మైసూరారెడ్డిగారు అలాగే ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి మా జిల్లా వాసుల తరఫున, మా జిల్లా లెజిస్లేటర్స్ తరఫున హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను;

కానీ అధ్యక్షా, మా జిల్లాలోని మంచినీటి సదుపాయం కొరకు 10 కోట్ల రూపాయలను మాత్రమే మంజూరు చేశారు. ఈ పది కోట్ల రూపాయల్లో కూడ 50 శాతం చెడిపోయిన బోర్ల స్పెర్‌ఫార్ట్ రిపేర్ కొరకు, హ్యాండిల్స్ బాగుచేయడంకొరకు ఉపయోగించాలి. క్రొత్త బోర్స్ వేయడానికి మిగతా డబ్బు చాల తక్కువగా వుంది. మనం ఇప్పుడు ఇంకా మార్చి రెండవ తేదీలోనే ఉన్నాం. నేను ఇప్పటికే పంచాయతీరాట్ ఛీఫ్ ఇంజనీరుతో మా జిల్లాలో ఉన్న నీటి సమస్య గురించి మాట్లాడాను. నేను ఏమి చెప్పినప్పటికీ అధ్యక్షా, మార్చి మొదటి వారంలోనే జిల్లాలో 50 శాతం నీటి సమస్యతో బాధపడుతున్నది. ఏప్రిల్, మే నెలలు వచ్చేటప్పటికీ ఇది ఇంకా సేరియస్ అవుతుందన్న విషయాన్ని మేరు దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మా అదృష్టం కొద్దో ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ సభలోనే ఉన్నారు. వారు కడప జిల్లాలో ఉన్న కరువు పరిస్థితులను ఆకళింపు చేసుకొన్న వ్యక్తి కాబట్టి, మంచినీటి సదుపాయంకొరకు ప్రత్యేకంగా కనీసం 20, 25 కోట్ల రూపాయలు ఇంకా రిలీజ్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆ విధంగా చేయకపోతే, కరువు పరిస్థితుల నుండి మేము గట్టున వడే అవకాశం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

అసలు ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే, కడప జిల్లాలో కరువు ఉందని ఎప్పుడో చెప్పాల్సింది. చెప్పడానికి వారు కూడ సిద్ధపడ్డారు. కానీ రిపోర్టులు రావడంలో కొంత

అలస్యం జరిగింది. అదే విధంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లా రిపోర్టును తేసుకొనిరావడంతో కూడ అలస్యం అయింది. అయినప్పటికీ సందర్భానుసారంగా ముఖ్యమంత్రిగారు తగిన చర్య తీసుకొన్నారు.

అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు రాఘవరెడ్డిగారు అన్నారు "కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఎవరైనా ఇక్కడకు రావలసిన అవసరం ఉందా లేదా" అని. నిజమే, వాస్తవంగా ఇంతటి దారుణమైన పరిస్థితులలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఒక కమిటీ ఇక్కడకు వచ్చి చూస్తే, మనకు ఇంకా రావలసిన నిధులు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రావడానికి వీలు ఉండేది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం త్వరలో ఆ విషయంలో కూడ తగిన చర్యతీసుకోవాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి ఏదైనా కమిటీ ఇక్కడకు వచ్చే పరిస్థితులను కల్పించవలసిందిగా కూడ వారిని కోరుతున్నాను.

కడప జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటించిన తరువాత ఏయే మండలాలు నోటిఫై చేయాలన్న దానికి మూడు పాయింట్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. అసలు దాదాపుగా జిల్లా అంతా కరువు ప్రాంతం క్రిందకు వస్తుంది - ఏదో కాన్స్. కే.సి. కెనాల్ బెడి మినహాయిస్తే. నా నియోజకవర్గమైన బద్వేల్ లో ఉన్న అట్లూరు, గోపవరం, కలసపాడు, పోరుమామిళ్ల మరియు బి. కొడూరు ఆరు మండలాలను డ్రాబ్ మండలాలుగా డిక్లర్ చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. కడప జిల్లాను కరువు జిల్లాగా డిక్లర్ చేశారు కాబట్టి, వెంటనే ప్రభుత్వం వారు కలుగజేసుకొని, కోఆపరేటివ్ లోన్స్ పెల్లింపును వచ్చే సంవత్సరానికి వాయిదా వేయాలని సహకార మంత్రిని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా రెవెన్యూ సహాశ్నను వాయిదా వేయడానికి ఉత్తర్వులు ఇవ్వాలని రెవెన్యూ మంత్రిగారిని కూడ కోరుతున్నాను.

రైతులకు, ఒక రకమైన ఇబ్బంది ఉంది. ఎస్.సి., ఎస్.టి. మరియు బి.సి.లకు చెందిన భూములకు కావలసిన బోర్డు ఏదో ఒక స్కేమ్ క్రింద వస్తున్నాయి కానీ రైతులకు తమ భూముల్లో నేటి వసతి అభివృద్ధి కోసం బోర్డు కావాలంటే, ఏ స్కేమ్ క్రింద ఇవ్వడం లేదు. ఇప్పటికైనా ఏదైనా స్కేమ్ తీసుకొని, ఈ డ్రాబ్ ఫండ్ లో నుండి కనీసం 20, 25 కోట్ల రూపాయలకు ఇరిగేషన్ డెవలప్ మెంట్ క్రింద వచ్చే సర్వేస్ బోర్డు వచ్చేదానికి కృషి చేయాలని కోరుతున్నాను. సబ్-స్ట్రాక్చర్ వాటర్ మా ఊర్లో ఎక్కువగా ఉంది. అటువంటి వాటర్ ను యుటిలైజ్ చేసుకోవాలంటే ఐ.డి.సి. బోర్న్ తప్పకుండా రావలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి ఐ.డి.సి.కి 20, 25 కోట్ల రూపాయలు విడుదలచేసి, మా జిల్లాలో ఉన్న కరువును నివారించమని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ, నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ (శ్రీకాకుళం):- అధ్యక్షా, ఈవేళ కరువు గురించి మాట్లాడుకొంటున్నాం. చాల సంతోషం. గత 8, 10 సంవత్సరాల నుండి ప్రతి సంవత్సరం మనం ఈ కరువు గురించే మాట్లాడడం ఒక రివేబెడ్ ఇన్ సూగా మారింది అన్నది మీకు తెలియండి కాదని ఈ సందర్భంగా మీకు నేను మనవిచేసుకొంటున్నాను. అటువంటి రివేబెడ్ గా వస్తున్న సమస్య మీద నేరియస్ గా ప్రభుత్వం అలోచించవలసిన అవసరం వచ్చిందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

మన రాష్ట్రం ముఖ్యంగా వ్యవసాయక రాష్ట్రం. అయితే, వర్షాల కొరత నైఋతి, ఈశాన్య ఋతుపవనాల మీద మనం ఆధారపడటం వల్ల, వాతావరణంలో వచ్చే ప్రతికూల పరిస్థితుల మూలంగా రాష్ట్రంలో వర్షపాతం చాల తగ్గిపోతున్నది. కొన్ని ప్రాంతాలలో వర్షం లేకపోవడం, కొన్ని ప్రాంతాలలో పంట సమయంలో వర్షాలుపడటంవల్ల ఈవేళ అనేక పంటలు నాశనం అవుతున్నాయన్న విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా నేను తెలియచేసుకొంటున్నాను. శ్రీకాకుళం, విజయనగరం వైజాగ్ జిల్లాలలో వర్షాలు ఎక్కువగా పడటంవల్ల మురుగునీటి పారుదల వ్యవస్థ సరిగాలేక పంటలు దెబ్బ తినడం జరిగింది అని రిపోర్టులో తెలియచేయడం జరిగింది.

ముఖ్యంగా ఈ కరువు గురించి మాట్లాడేటప్పుడు, మనం టాకిల్ చేసేటప్పుడు, ఒక ప్రక్క ఇరిగేషన్ పెంచుకోవాలి, ఒక ప్రక్క ఎలక్ట్రికల్ కనెక్షన్లు పెంచాలి అదే విధంగా వ్యవసాయ రంగంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సామాన్య రైతులకు అందచేయడానికి మనం ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ విధంగా వివిధ డిపార్టుమెంట్లు, కో-ఆర్డినేషన్ వల్లనే ఈ సమస్యను మనం అధిగమించడానికి అవకాశం ఉంటుందని నేను తెలియజేసుకొంటున్నాను. మీకు తెలుసు, శ్రీకాకుళం జిల్లా సంబంధించినంతవరకు అక్కడ డ్రైయింగ్ సిస్టమ్ బాగా లేదు. పంటలు చేతికి వస్తాయన్న తరుణంలో బాగా వర్షాలు పడటం వల్ల అనేక సందర్భాలలో తేవ్ర నష్టం కలగడం మీకు తెలియండి కాదు.

బడ్జెట్లో వ్యవసాయ రంగానికి కేటాయిస్తున్న కేటాయింపులు చూస్తే, గతంలో కన్నా చాల వరకు తగ్గించబడుతున్నది, గత సంవత్సరం 123 కోట్ల రూ.లు ఇస్తే ఈ ఏడు కేవలం 113 కోట్ల రూ.లు ఇవ్వడం జరిగింది నాకు తెలిసినంతవరకు ఈ కరువు అన్నది ఒక రిపిటిట్ గా వస్తున్నది కాబట్టి వ్యవసాయదారులకు సాంకేతికపరమైన విజ్ఞానాన్ని మనం ఇవ్వాలి. మెట్ట ప్రాంతాలలో ఏయే పంటలు పండించాలో పరిశోధనలు చేసే ఇక్విసాట్ సంస్థ మనకు ఉన్నది. కాబట్టి ఆ సంస్థ చేసే పరిశోధనా ఫలితాలను మనం రైతాంగానికి అందజేయాలి. అటువంటి పరిస్థితులలో వ్యవసాయ రంగానికి కేటాయింపులను కుదించడం వల్ల, రైతులకు ఏ విధంగా సాంకేతిక పరిజ్ఞానం అందచేయగలుగుతామని ఈ సందర్భంగా నేను మంత్రిగారిని ప్రశ్నిస్తున్నాను. వ్యవసాయదారుల నిరక్షరాస్యులు కావడం వల్ల వారికున్న పరిజ్ఞానం వరకే పంటలు పండిస్తున్నారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో వర్షాలు తక్కువగా కురేనేటప్పుడు ఏ పంటలు వేయాలో అనే ఒక అవగాహన రైతాంగానికి రావాలి. అటువంటి అవగాహన కలిగేందుకు మనం ప్రయత్నం చేస్తున్నామా అని మంత్రిగారికి అడుగుతున్నాను. మనం సర్వేన కోఆర్డినేషన్ చేయలేకపోతున్నాం. అందుకోసమే, తరచుగా వచ్చే సవాళ్ల నెదుర్కోవడానికి మనం చాలా సిరియస్ కన్సర్నీతో, నీరియస్ ఆటోచనతో ప్రయత్నంచేయాలి. ఈ విషయంలో మనం చాల వరకు ఫలితాలు సాధించలేకపోతున్నాం.

మీకు తెలుసు, రాష్ట్రంలో ఈవేళ ఇరిగేషన్ పోటన్షియల్స్ ఎంతవరకు ఉన్నదన్నది. కేవలం 40 నుండి 45 శాతం రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రాజెక్టుల ద్వారా సేద్యపు నీటి వసతిని రాష్ట్ర

ప్రజలకు కల్పిస్తున్నాం. అయితే ఈ ప్రాజెక్టులు కూడ ఎక్కువగా నైరుతి, ఈశాన్య బుతుపవనాల కారణంగా వచ్చే వర్షాల మీదే ఆధారపడటం వల్ల కూడ ఒక్కొక్కసారి ఆ నీటిని కూడ మనం ఇవ్వలేకపోతున్నాం. నైరుతి, ఈశాన్య బుతుపవనాలు తక్కువగా ఉన్నప్పుడు తీసుకోవలసిన చర్యల గురించి రైతాంగాన్ని ఎదుర్కొనే వేయడానికి మనం చాలా సరియైనగా ఆలోచించాలి. నాకు తెలిసినంతవరకు ఈవేళ రైతుకు యిచ్చే సాంకేతిక పరిజ్ఞానం చాలా తక్కువగా వుంది. అధ్యక్షా, చాలా మంది యిప్పుడు బేకు పెట్టు పెంచుతామని చాలా స్వేములు వస్తున్నాయి. వర్షపాతం తక్కువగా వున్నప్పుడు ఎటువంటి క్యాప్ వేస్తే లాభసాటిగా వుంటుందో వారికి తెలిస్తే, వారికి అదే విధంగా దీర్ఘకాలిక బుజాలు మంజూరు చేయగలిగితే వారికి ఒక రకమైన ఆలోచన పేరేషన్. ఈ రోజు ఈ కరువు పరిస్థితిని చాలావరకు అధిగమించగలిగేవారమని మనవి చెప్పాను. శ్రీకాకుళానికి సంబంధించినంతవరకు వంశధార గురించి అనేకసార్లు ప్రస్తావించాం. కేవలం 2 కోట్లు, 3 కోట్లు యిస్తున్నారు. ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఎక్స్ పెండిచర్ కు ఒకటిన్నర, రెండు కోట్లు అయితే ఈవేళ వంశధార ప్రాజెక్టు కోసం ఎంతవరకు ఈ యొక్క ఫండ్సును వినియోగ పరచుకుంటాం? ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ఎక్స్ పెండిచర్ ఎక్కువ, వర్కు తక్కువ అని మీకు తెలియండి కాదు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఈ సేద్యపునిటికోసం, ఇరిగేషను కోసం, వనరులను పెంచుకోవాలి. ఎలక్ట్రికల్ మోటార్ల కోసం విద్యుత్ కనెక్షన్లు యివ్వడం కోసం ఎలక్ట్రిసిటీని పెంచుకోవాలి. వినూత్నమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ప్రజానీకానికి అందించుకోవాలి. గతంలో ఎకరానికి కేవలం 15 బిస్కాలు పండిస్తే ఈ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వల్ల ప్లా ఈర్స్ వచ్చేక 30 బిస్కాలు పండించుకుంటున్నాం. సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఈవేళ రాడికల్ గా ప్రజానీకానికి తీసుకెళ్లగలిగితే ఈ పరిస్థితులను ఎదుర్కోడానికి అవకాశం వుండేది. ఈనాడు యిచ్చిన ఫండ్సు గురించి ఆలోచిస్తే మండ్రి నీళ్లు కోసం 25 కోట్లు యిస్తే, కేవలం పట్టణాలకు 6 కోట్లు అయితే గ్యామీజుప్రాంతాలకు కేవలం 18 కోట్లు. మీకు తెలియండి కాదు, ఈవేళ మనం జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు మీటింగు పెట్టుకున్నప్పుడు, నియోజకవర్గానికి కరువు నిధులతోరెండు, మూడు బోర్డు యివ్వడమో, వాటిని సెట్ రైట్ చేయడమో జరుగుతోంది. గ్యామీజు ప్రాంతాలకు 18 కోట్లు యివ్వారు. జిల్లాకు 60-70 లక్షలు ఖర్చు అవుతాయి. వేటిలో మండలానికి రెండు మూడు బోర్డు యిస్తే ఈ కరువు పరిస్థితి పూర్తయిపోతుందని ఆ అవగాహనతో మనం పోతున్నాం. అంతకాకుండా ఇది రివీజ్ ఇష్యూ. దీనిని సేరియస్ గా తీసుకుని విద్యుత్తుకీ, ఇరిగేషనుకూ, వ్యవసాయానికీ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని కోఆర్డినేట్ చేస్తూ వినూత్నమైన డిపార్టుమెంటల్ మోనిటర్డ్ షనులో వ్యవసాయ రంగానికి చెందని నీరక్షరాస్యతైన వ్యవసాయదారులకు తీసుకువెడితే ఈ కరువు పరిస్థితిని అధిగమించగలమని తెలియజేస్తూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా॰ బి॰ రాజేశ్వరరావు (వర్ధన్నపేట):- మాకు యిచ్చిన నోట్ లో స్పష్టంగా డిఫినిట్ రెయిన్ ఫాల్ అని అన్నారు. శ్కాంటీ లేదన్నారు. మైనస్ 60 శాతం కంటే కూడా ఎక్స్ సె రెయిన్ ఫాల్ : ఫార్మేట్ ఉంటాయని అన్నారు. నాకనిపిస్తోంది, ఎక్కడా కూడా డ్యాట్ నిబుడయేషను లేదని. మనం యింకా ఎజ్ ఓర్డ్ సిస్టం అంటే వంద, రెండు వందల ఏళ్లు

క్రితం సిద్ధం ఘోర అవుతున్నాం మండలాన్ని యూనిట్‌గా తీసుకోమని మన ప్రభుత్వం చేసినా, రిజెక్షన్ చేసినా తీసుకోవడం లేదు. ఫామిన్ కోడ్ అనేది మన దగ్గర లేదు. మనం దానిని నిర్ణయించడానికి లేదు. అది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ సబ్జెక్టు. నేను మనకి చెప్పి, అవసరమైతే ఒక తీర్మానం చేద్దాం. Requesting the Central Government to change the Famine Code. ఎక్కడైతే మైనస్ 60 శాతం కంటే ఎక్కువ వుందో ఆ మండలాన్ని మనం తీసుకునే సమస్య లేదు. మైనస్ 60 శాతం కంటే డిఫిసిట్ రెయిన్‌ఫాల్ డిల్లజన్ కావచ్చు. నేను అనేది వాస్తవ మండలాల్లో మైనస్ 60 శాతం కంటే ఎక్కువ వున్న డిల్లజన్లు, అంటే ఏడవ, మహబూబ్ నగర్, అనంతపురం డిల్లజన్లు. ప్రభుత్వం మళ్ళీ ఎరనాటి రేరహ్మత్ వేయ తీసుకోవడం వంటివి యూనిట్‌గా కాకుండా, మండలాన్ని యూనిట్‌గా తీసుకోవాల్సి ఒకవేళ మన రెజెన్సీ మనిష్యురగారి వద్ద ఒక లక్ష రూపాయలు వుండి, నా వద్ద ఏమీ లేకుండా వుంటే లెక్కపూర్వకంగా మాయిద్దరి సరాసరి 50 వేలు అయితే, రెజెన్సీ మనిష్యురగాడు నాకు 50 వేలు ఇస్తుంటే నేను ఒప్పుకుంటాను. అదేమీ లేకుండా ఏవరేజీ తీసి వచ్చు లేని మండలం. ఒక మన్న మండలాలను రెంటినీ కలిపి సరాసరి చేసి వచ్చు లేని మండలాలను, ఒక మన్న మండలాలను రెంటినీ కలిపి సరాసరి చేసి వచ్చడం ఒక ఉపాధానాలు యివ్వడానికి గానీ మరేం కాదు. ఈ సరాసరి దామాషా పద్ధతి సరికాదు. వాస్తవంగా గోండ్ రియాలిటీను సరిగ్గా పోజెక్టు యూజీ గోండ్ రియాలిటీను ఏ మండలంలో ఏ మేరకు, ఎంత శాతం ఛార్జీ మిందో చూడటం ప్రాథమికం. సరిగ్గా పోజెక్టు వేయలేదని నేను మేధావీర మనవి చేస్తున్నాను ఇచ్చిపోతూనా అధికారులను మళ్ళీ పంపించి అర్బి డి.ఎ.ఎ.ను సర్వే చేయించి, మండలాలను యూనిట్‌గా తీసుకుని, ఎక్కడైతే మైనస్ 20 శాతం కంటే కెఫిటీ ఎక్కువ వుందో ఆ మండలంలో సర్క్యూమెన్స్ కరువు నివారణ చర్యలు తీసుకోవాలి. తర్వాత 13 డిల్లజన్లలో ఫామిన్ అసి, కరువు నివారణ అంధానలు వేస్తున్నారు ఈ 13 డిల్లజన్లలో ఎన్ని మండలాలున్నాయి? ఈ 13 డిల్లజన్లలో కొన్ని మండలాల్లో మైనస్ 20 శాతం కంటే తక్కువవే ఉన్నాయి కాబట్టి పెచ్చిన నీధులు డిల్లజన్, అన్ని మండలాలకు కాకుండా వాస్తవంగా ఈ 13 డిల్లజన్లలో పర్సెంటం ఏ మండలాల్లో నిజంగా ఎందుకీ నాటికి యివ్వాలని, అలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ మాజీ ముఖ్యమంత్రి ఒక క్లియర్ కేంద్రానికి సంబంధించిందానీ వుంది. అప్పుడు రాజకీయంగా అసమర్థత, సమర్థత, ముఖ్యమంత్రుల మార్పుల వల్ల మన దగ్గర సౌత వెస్ట్ మాన్యుస్ డెయిల్ బయినా వివరాలు కేంద్రప్రభుత్వానికి యివ్వలేదు. మనం మీజరబుల్ గా ఫెయిల్యూరం సంత్రీ గవర్నమెంటు మినిస్టరుగారు తోకే సభలో he has mentioned Maharashtra, Karnataka, Kerala and Madhya Pradesh, but he omitted Andhra Pradesh. We failed to present the situation and furnish the particulars to the Central Government. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుండి మనం కోల్పోయాం. పరిస్థితులను ఎన్నో వేయడంతో మనం ఫెయిల్యూరం అదే విధంగా కలెక్టర్ల మీటింగులో నవంబర్ 16న ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పారు. You go ahead with the Protected Water Supply Schemes. అదే విధంగా ఎక్కడ నీటి కొరత ఉందో అక్కడ ఆ సమస్యకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చి తక్షణమే తగిన చర్యతీసుకోమని, ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ బోర్ వేయమని,

ఎక్కడ నీరు యిబ్బంది వుందో అక్కడ నీళ్లను పోవేట్ చేయమని, అవసరమైతే బ్యాంకర్ల ద్వారా యిమ్మని చెబితే సంతోషించాం. మేము పంచాయతీరాజ్ చీఫ్ ఇంజనీరుగారి వద్దకు పోయాం ముఖ్యమంత్రిగారన్నారు కదా అని. స్టేట్ మెంట్ యివ్వడం ఫర్వాలేదు, మాకు ఫండ్లు రావాలికదా అన్నారాయన. రిలీఫ్ కమీషనరుగారు వరంగల్లు జిల్లాకు వచ్చారు. ఆదేశాలు యివ్వడమే గాని నిధులు ఎన్ని యిస్తున్నారు? ఈ విషయాన్ని గమనించవలసిన అవసరమనకున్నది. పొబిక్వెడ్ వాటర్ స్కేమ్స్ ఆన్ గోయింగ్ వి గాని, వన్నవి గాని పూర్తి చేయాలంటే మీరు యిచ్చేది మోరేదేన్ 300 కోర్ట్స్. ఎన్నో పథకాలు 50 నుంచి 60 శాతం పూర్తికానివి వున్నాయి, వాటికి ఎన్ని నిధులు యిస్తున్నారు? ఎన్ని యిస్తే పూర్తవుతాయి? నేను ఒక తండాకు పోవడం జరిగింది. అక్కడ ఒక గిరిజన యువకుడు నావద్దకు వచ్చి నా భార్య నన్ను ఎదర్ని పుట్టింటికి పోయిందన్నాడు. వరకట్నమో మరో సమస్య వుందను కున్నాను. ఆయన చెప్పింది ఏమిటంటే ఆ తండాకు ఒక కిలోమీటరు దూరంలో బోరు వుంది. ఇదివరకు మంచినీళ్లు బావి దగ్గర్లో వుండేది కానీ దానిలో నీళ్లు లేనందున ఒక కిలోమీటరు పోయి నీళ్లు తెచ్చుకోవాలని అతడి అత్తగారు వచ్చి అతడి భార్యను తీసుకుపోయింది. ఏదో తన కూతురు సుఖంగా సంతోషంగా వుంటుందని సంవత్సరం క్రితం వెళ్లి చేస్తే రోజు నీళ్లు కోసం 5 - 10 బిందెల కొరకు ఇంతదూరం వెడుతూ వస్తూంటే ఇక ఏమీ సుఖంగా సంసారం చేస్తుందని తీసుకుపోతున్నానని ఆమెను తీసుకుపోయిందట. ఈనాడు అనేక గిరిజన తాండాలలో భార్యలు భర్తలను వదలిపెట్టి వెళ్లే పరిస్థితి ఏర్పడింది. రెండు మూడు కిలోమీటర్లకు పైబడిన దూరాన్ని - పైన ఎండ, నెత్తిన కుండ, కడుపున మంట - ఈ పరిస్థితుల్లో అంతదూరం నుండి నీరు తేవలసి వస్తున్నది. అనేక మంది స్త్రీలు మన అక్కలు, చెల్లెళ్లు, తల్లులు, పిల్లలు ఈ పరిస్థితుల్లో వుంటే మన ప్రభుత్వం ఎన్ని నిధులను కేటాయిస్తున్నది? ఈనాడు వన్న పరిస్థితుల్లో రాష్ట్రం మొత్తం మీదవరి 30.29 లక్షల హెక్టార్లలో నాట్లు వేయవలసి వుండగా 25.91 హెక్టార్లలో మాత్రమే నాట్లు పడ్డాయి. 69.56 లక్షల టన్నుల పంట మనకు పండవలసి వుండగా కేవలం 62.04 లక్షల టన్నులు మాత్రమే పంట పండింది. అదే విధంగా వేరుశనగ, రబీ వరి పంటలు కూడా సరిగా పండలేదు. రబీ వరి నాట్లు వరంగల్ జిల్లాలో 5 శాతం మాత్రమే నాట్లు పడ్డాయి. పరిస్థితి ఎలా వుందనేది తమరే ఊహించండి. వరి పంట పండక పోతే తిండిగింజలకు కొరత ఏర్పడుతుంది. అదే విధంగా పశుగ్రాసానికి కూడా కొరత ఏర్పడుతుంది. మన రాష్ట్రంలో జొన్న, మొక్కజొన్న, తుణుకానాల్ పంటలు ఎక్కువగా లేనందున పశుగ్రాసంగా కూడా వరిగడ్డినే ఎక్కువగా వాడుతున్నారు. ఇండాక రాఘవేంద్రగారు చెప్పినట్లుగా పశుగ్రాసం కొరత కూడా తీవ్రంగా ఉంది. ఆ విషయం కూడా అధికారులు రిపోర్టు యిచ్చారు. వరంగల్, కరీంనగర్, మహబూబ్ నగర్ ప్లావేలలో అనేక పశువులు, పాడి గేదెలు, లేగ దూడలు కూడా కబ్బెలకు తరలించబడుతూ కనబడతాయి. అనేకమంది రైతుకూలీలు, కార్మికులు వలసపోయే పరిస్థితి కూడా వుంది. ఈనాడు వర్షాభావపరిస్థితులు ఎక్కువగా వున్నాయి. రాష్ట్రంలో 140 మిలియన్ హెక్టార్లు డ్రౌట్ ప్రాన్ట్. ఏరియా అవుతే, 40 మిలియన్ హెక్టార్లు ఫ్లడ్ ఎఫెక్టివ్ ఏరియా వుంది. మన ప్రభుత్వం ఫ్లడ్స్ వచ్చినప్పుడు యిమేడియేట్ గా రియార్క్ట్ అవుతూ వుంది. ఫ్లడ్స్ రిలీఫ్ యాక్టివిటీస్ కొరకు ఫండ్స్ అవసరమైతే ప్రపంచబ్యాంకు దగ్గరకో, యితర దేశాలకో వెళ్లి మన సహాయం అర్థించి,

11-50

ఉ.

సహాయం పొందుతున్నాము. కరువు పరిస్థితులు ఎదురైనప్పుడు ఇతర దేశాలనుండి ఆర్థిక సహాయంకొరకు మనం ప్రయత్నం చేయడం లేదు. ఫండ్స్ను డెవలప్ చేయడానికి కూడా మనం ప్రయత్నం చేయడం లేదు. అవసరం అవుతే కొన్ని ఫండ్స్ను డెవలప్ చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ఆ విధంగా ఫండ్స్ను డెవలప్ చేసి త్రాగునీరు లేని గ్రామాలకు ట్యాప్ ప్రయారిటీ యిచ్చి బోర్వెల్స్ను డ్రీల్ చేయవచ్చు. అంతే కాకుండా డిఫంక్ట్గా ఉన్న బోర్వెల్స్ను రిపేయర్ చేయడం కోసం మెకానిక్స్ను నియమించవలసిన అవసరం వుంది. పత్తి మండలానికి ఒక మెకానిక్ వుంటున్నాడు. అతను ఆ మండలంలోని 150 లేదా 200 బోర్వెల్స్ను బాగుచేయవలసి వుంటుంది. అతను కొన్ని గ్రామాలకు వెళ్లి బోర్వెల్స్ను రిపేర్ చేయాలంటే నెల అంతకంటే కూడా ఎక్కువ సమయం పడుతోంది. అందువల్ల అదనంగా బోర్వెల్ మెకానిక్స్ను తాత్కాలిక ప్రాతిపదికపై అయినా సరే నియమించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. జవహర్ రోడ్గార్ నిధులను డెవలప్ చేసి బావులను తోడు చేయడం, బోర్వెల్స్ త్రవ్వడం మొదలైన విధానాల ద్వారా త్రాగునీటి సమస్యను నివారించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అవసరమైతే రూల్స్ను మాడైజ్ చేసి అయినా సరే ఫండ్స్ను నియమించవలసిన అవసరం వుందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

(బెల్)

కరువు పరిస్థితులు ఈ రకంగా వుండగా, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కరువు పరిస్థితులు వుండి కూడా, ఫండ్స్ వచ్చాయి. దానికి కారణం ఏమంటే, తుంగభద్రా డ్యామ్ దగ్గర 3.5 క్యూసెక్కుల నీటిని సడన్గా, ఏవిధమైన ఎనాన్సమెంట్ లేకుండా రిలీజ్ చేశారు. ఆ ప్రాంత ప్రజలకు తెలియచేయకుండా సడన్గా రిలీజ్ చేయడం వల్ల ఫండ్స్ వచ్చి కర్నూల్, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలలో అనేక వేల ఎకరాల భూమి యిసుకమేటలు చేయడమే కాకుండా పంటనష్టం కూడా జరిగింది. పంటనష్టాన్ని పూడ్చడానికి, ఇసుక మేటలను తొలగించడానికి, నివారణ చర్యలను యింతవరకు చేపట్టలేదు. గౌరవనీయులు రెవెన్యూ మంత్రిగారు చెప్పారు, ఎక్కడా రెవెన్యూ శిస్తు వసూలుచేయడం లేదు అని. నేను ఈ విషయంలో ఒక విశ్లేషణ తెచ్చాను. తరువాత తమరికి ఇస్తాను. అధ్యక్షా, బలవంతంగా శిస్తు వసూలు చేస్తున్నారు. వరంగల్ జిల్లా రాయపర్తి, తుర్కూరు మండలాల్లో వర్షాభావపరిస్థితులు వున్నప్పటికీ బలవంతంగా శిస్తు వసూలుచేస్తున్నారు. పెంచిన నీటి తీరువా విషయంలో ఆరు, సంవత్సరాల బకాయిలను వసూలుచేస్తున్నారు. కలెక్టర్ కు, ఆర్.డి.ఓ.కు, ఎం.ఆర్.ఓ.కు చెప్పినా, టార్గెట్ ఫిక్స్ చేశారు కాబట్టి ఫోర్స్ చేసి అయినా సరే వసూలు చేయవలసిందే అని అంటున్నారు. మేధావీ మంత్రిగారికి మనవిచేసేది ఏమంటే వెంటనే శిస్తు వసూలును నిలుపు దల చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి యిన్ స్ట్రక్షన్స్ యివ్వమనండి. వర్షాభావ పరిస్థితులు వున్నప్పటికీ శిస్తు వసూలును నిలుపుదల చేస్తూ, యిప్పటివరకు యిచ్చిన ఋణాలను తాత్కాలికంగా వాయిదా వేస్తూ యిమేడియేట్ గా యిన్ స్ట్రక్షన్స్ యివ్వమనండి. ప్రభుత్వం రైతుల కొరకు వున్నది. ప్రభుత్వం రైతు కూలీలను అదుకుంటుంది, పనులు కల్పిస్తుంది. రోడ్గార్ నిధులు, యితర నిధులు మళ్ళించి అయినా సరే పనులు కల్పిస్తుందే అనే హామీని ప్రజలకు యివ్వమనండి. లేకపోతే ప్రజలు వలసపోయే ప్రమాదం వుంది.

స్నేలకు, తాండాలలో వుండే హరిజన, గిరిజన స్నేలకు కూడా హామీ యివ్వండి. మంచినీటి సమస్యను పరిష్కారం చేస్తామని చెప్పమనండి. మీద్యారా పృథుత్వానికి మనవివేసదీ ఏమంటే, దేవుడి మీద భారంవేసి జూన్, జూలై వరకు ఏ యిబ్బంది వున్నా పడండి, పట్టించుకునే పరిస్థితి లేదు అనే పరిస్థితి ఏర్పడకుండా చూడండి. రెవెన్యూ శాఖమంత్రి, యితర మంత్రులు జిల్లాలలో పర్యటించండి, ముఖ్యమంత్రిగారు కొన్ని జిల్లాలలో పర్యటించారు. ఇంకా 15 జిల్లాలలో పర్యటించవలసి వున్నది. గౌరవనీయులైన మంత్రిగారికి కరువు నివారణ చర్యలు ఏమీ తీసుకుంటున్నారో తెలుపవలసిందిగా తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అదృశం యిప్పిన సమయం ధన్యవాదాలను తెలుపుకుంటూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. కిరణ్ కుమార్ (అచ్చంపేట):- అధ్యక్షా, ఈ అంశం మనకు క్రొత్తదేమీ కాదు. గత రెండు, మూడు సంవత్సరాలుగా శాసనసభ సమావేశాల్లో కరువు గురించి చర్చలు జరుగుతున్న విషయం తమకు తెలియండి కాదు. శ్రీ కొట్ల విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తక్షణమే కరువును దవచేశారు. ఆయన తక్షణమే కరువు గురించి చర్చలు తీసుకోవలసి వచ్చింది. ఆయన ముఖ్యమంత్రి అవుతూనే అనేక జిల్లాలను పర్యటించి రైతులు, రైతు కూలీలు పడుతున్న యిబ్బందులను చూసి, కరువు నివేదికలు వచ్చినపెంతనే కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించి సత్వర చర్యలను తీసుకోవడం జరుగుతుందని ప్రకటించారు. ఆ రిపోర్టులు రావడంతో కొంత యిబ్బంది ఏర్పడి ఒకటి, రెండుసార్లు అధికారులను పంపడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టును తెప్పించుకొని, ముఖ్యంగా మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ, కడప, కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలను దుర్భిక్ష ప్రాంతాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా మనం మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను చూసినట్లయితే కొన్ని భాగాలను విడగొట్టడం జరిగింది. వర్షాభావ పరిస్థితులను గురించి జిల్లా ప్యానింగ్ బోర్డులో అయితేనేమీ, జిల్లా పృజాపరివత్తులో అయితేనేమీ ఏకగ్రీవంగా తేర్మానం చేసి పంపించాము. మొత్తం జిల్లా అంతటినీ కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించవలసిందిగా కోరడం జరిగింది. ప్రాధికారాలతో వుండే అధికారులు పల్లె ప్రాంతాలకు వెళ్లి అక్కడి దుర్భిక్షం గురించి స్టాటిస్టిక్స్ తీయడం జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా ఈ సందర్భంగా ఒక విషయం తమ దృష్టికి తీసుకురాదలమ కున్నాను. అర్బన్ ఏరియాలో కాలం గడుపుతూ, నాగరిక జీవనానికి అలవాటుపడి, గామా లలో వంట వొలాలు తిరిగి తప్పుడు రిపోర్టు పంపడం అనేది చాలా అధ్వాన్నమైనటువంటి పరిస్థితి. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాను గురించి ఎప్పుడయితే సమీక్షచేశామో, రెవ్యూ చేశామో అప్పుడున్న వర్షపాతం వేరు. రిపోర్టులో పేర్కొన్న వర్షపాతం వేరు. వర్షపాతం ఎక్కువగా రిపోర్టులో నమోదు అయింది. అలా ఎందుకు పెరిగిందో అర్థం కావడంలేదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా తెలంగాణాలో వైశాల్యంలో పెద్దది, దరిద్రంలో అంతకంటే కూడా పెద్దది. అంతేకాక ఆకలి చావులు కూడా అక్కడ చాలా రోజులనుంచి జరుగుతున్నాయి. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో, ఉండే పాలమూరు పేరు మీద అనేక ప్రాజెక్టులు ఉన్నా, అక్కడి లేబర్ ఇతర రాష్ట్రాలకు, గట్టి దేశాలకు కూడా వలసపోవడం జరుగుతున్నది. కానీ వారి అతి, గతి ఎవరూ పట్టించుకున్న పాపం వోలేదు. ఏ ప్రభుత్వమూ కూడా వారి గురించి పట్టించు కోలేదు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఆకలి చావులు సంభవించున్నాయని వారి మిత్రపక్షాలైన కమూనిస్టు, మార్క్సిస్టు పార్టీలవారు చెప్పినప్పుడు,

అవి ఆకలి చావులు కాదు. మరే రకమైన చావుతో అని వివరీతమైన వ్యాఖ్యానాలుచేసి, ఆకలి చావులు లేవు అని చెప్పుకోడానికి అనేక పర్యాయాలు చేసింది అప్పటి ప్రభుత్వం. అంతే కాకుండా ఆకలి చావులు వస్తున్న జిల్లాల గురించి అప్పుడు ఏమాత్రం కూడా శ్రద్ధవహించలేదు.

తెలంగాణాలో మహబూబ్ నగర్ జిల్లా చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. అక్కడ లేబర్ ఎక్కువ. వారు దారిద్ర్యం కారణంగా, అనేక ప్రాంతాలకు వలసపోతున్న పరిస్థితి ఉంది. దాదాపు మూడు నాలుగు మాసాల క్రితం అక్కడ ఉండే లేబర్, దాదాపు 60 వేలు 70 వేల మంది హైదరాబాదు, బొంబాయి వంటి అనేక పట్టణాలకు వలస వెళ్ళిపోతే, ఇంటి దగ్గర ఉన్న ముసలి, ముతక, తినడానికి తిండిలేక, కాటికి కాళ్ళుచాచి, చావడానికి సిద్ధంగా వున్నారు. మళ్ళీ మరొకసారి అక్కడ ఆకలి చావులు పెరుగుతున్నవనే విషయం కూడా మేము చెప్పడం జరిగింది.

మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో నేటి సమస్య చాలా ఎక్కువగా వుంది. అంతేకాదు, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో, ముఖ్యంగా మా ప్రాంతంలో అప్పంపేట, అమరాబాదులను అప్పర్ ప్లాట్ అనడం, అవి కొన్ని వేల అడుగుల ఎత్తులో ఉండడంవల్ల మంచినీటి సమస్య వున్నది. ఒక విషయం ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. నేటి సమస్యాత్మక గ్రామాలను గుర్తించడంలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పప్పులోకాలు వేసిందనే విషయం ఈ అంకెలు మాస్టే తెలుస్తుంది. ఈ రోజు పత్రికలలో చూశాను, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో దాదాపు 10 వేల గ్రామాలు నేటి ఎడ్యుడిని ఎదుర్కొంటున్నాయని. వాటికి ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు నేటి వసతికి సరిపోదనే విషయం, ముఖ్యంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు అంతకంటే సరిపోదనే విషయం నేను ఈ సందర్భంగా మీద్యారా ప్రభుత్వానికి తెలియచేస్తూ, ఇంతకంటే ఎక్కువ నిధులను కేటాయించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇప్పుడే చెప్పినట్లు, కరువు జిల్లా దరీద్రంతో అలమటిస్తున్న జిల్లా, ఆకలి చావులకు పేరెన్నికగన్న జిల్లా అయిన మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని లేబర్ ఈ దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలకు, ఇతర దేశాలకు, గర్భి దేశాలకు వెళ్ళిపోతున్నా, గర్భి దేశాలలో కూడా అనేక ప్రాజెక్టులు నిర్మాణాలు చేసిన ఆ లేబర్ కు మనం ఈ వాళ ఏమీ న్యాయం చేసే పరిస్థితిలో లేము. అంతే కాకుండా, లేబర్ పేరుమీద ఒక కార్పొరేషన్ పెట్టి, దాదాపు రూ. 2 కోట్లు మూలధనంగా కేటాయించి, వారికి కావలసిన ఆర్థిక పరిస్థితులు ఏర్పరచి, వారి పరిస్థితి సక్రమంగా ఉండడానికి కాలసిన పరిస్థితులను కల్పించవలసిన అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అయితే, ఈ మధ్యనే ఎస్.ఆర్.ఎస్.ఏ అవే ఒక సంస్థ వచ్చి, కొద్ది రోజులలో ఈ ప్రాంతాన్ని ప్రభుత్వం పట్టించుకోకపోతే, ఈ ప్రాంతంలో కావలసిన వసతులు చేయనట్లు అయితే, ఈ మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ఎదారి ప్రాంతంగా మారే పరిస్థితులు ఉన్నాయి కాబట్టి, దీనిని సక్రమంగా చూడవలసిన అవసరం ఉందని రిపోర్టు ఇవ్వడం కూడా జరిగింది. అంతేకాదు, అన్నీ ఉన్నా అబ్బడి నోబోల్ శని అన్నట్లు రెండు జీవనదులు మా దగ్గర ఉండి, మేము

మాడి, అకలి చావులు వచ్చి, ఇబ్బందులు పడుతున్నామే తప్ప, ఒక్క ప్రాజెక్టుకు కూడా నోచుకోని పరిస్థితులలో ఉన్నాము. జూరాల ప్రాజెక్టు గురించి ఇక్కడ చాలామంది మాట్లాడారు; మనం తొందరలోనే ఇస్తామన్నాము; కానీ అది కనుచూపు మేర ఎక్కడ కనపడడం లేదు. అలాగే భీమా ప్రాజెక్టు గురించి మాట్లాడాము, దాని గురించి కూడా ఏమీ లేదు; గడవిన రెండు బడ్జెట్లలో పరిశీలనలపల్లిన ప్రాజెక్టు, కల్యాకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకం, తక్కిన పథకాలు కూడా పెట్టారు; మా దురదృష్టం ఏమో తెలియదు కానీ, ఈసారి బడ్జెట్లలో అది కనపడలేదు; అది కనపడకపోవడం చూస్తే "కన్సేప్ట్ ఫ్రైస్, డెలివర్స్ ది ఫింగ్" అనే సామెత గుర్తుకు వస్తుంది; మేధ్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేసేదమంటే, ఈ భీమా ప్రాజెక్టు కానీ, పరిశీలనలపల్లిన ఎత్తిపోతల పథకం అయితేనేమి, కల్యాకుర్తి ఎత్తిపోతల పథకం అయితేనేమి; కొద్ది విజయభాస్కరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం రావడంతోనే, సేద్యానికి, ప్రాజెక్టులకు పెద్ద పీట వేసింది. 100 కోట్ల రూపాయలు చిన్న నీటి పథకాలకు కేటాయిస్తూ, 1993-94 సంవత్సరాన్ని మైనర్ ఇరిగేషన్ ఇయర్ గా ప్రకటించడం జరిగింది. కానీ ఈ ప్రాజెక్టులను అందులో చేర్చడం జరుగలేదు. ఈ ప్రాజెక్టులను అందులో పర్చాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను; అంతేకాకుండా ఈ నీటి సమస్య గురించి నేను ముఖ్యంగా ఒక చిన్న విషయం మనవిచేస్తాను. మొన్న శనివారం, ఆదివారాలలో నేను ఒక దగ్గరకు వెళితే, అక్కడ ఒక లంబాడీ తండాలో కొన్ని పశువులు రోడ్డు మీదపడి చచ్చిపోయి ఉన్నాయి; ఈ పశువులు ఎట్లా చచ్చిపోయాయని నేను అడిగినపుడు అక్కడ ఉన్న లంబాడీ సోదరీమణులు - మాకు మాడు రోజులనుంచి నేరు లేకుండా చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నాము. వాటికి కూడా నేరు ఇచ్చే పరిస్థితులలో లేకపోవడంవల్ల అవి చచ్చిపోయాయని చెప్పారు; మా జిల్లాలో, మా ప్రాంతంలో ఎటువంటి దుర్భరమైన పరిస్థితులున్నాయో ఈ ఉదాహరణ ద్వారా తెలుస్తుంది. ఉట బావులకైతేనేమి, తక్కిన నీటి వసతికి అయితేనేమి, మంచినీటికి అయితేనేమి, కావలసిన అనేక కార్యక్రమాలను ప్రభుత్వం చేపట్టవలసిన అవసరం ఉంది. నా నియోజకవర్గంలో అప్పర్ పాట్లో అమరాబాద్ లో కావలసిన పశుగ్రాసం ఉంది. పశుగ్రాసానికి కావలసిన ఆహారం నిలువ చేయడానికి ప్రభుత్వం సంబంధిత అధికారులకు తగిన ఆదేశాలు జారీచేసి, పశుగ్రాసానికి నిలువ చేసి రైతులను ఆదుకోవడానికి కావలసిన పరిస్థితులను కల్పించాలి.

కరువు విపరీతంగా వచ్చి, అనేక ఇబ్బందులుపడి అనేక వేల మంది సన్న, చిన్నకారు రైతులు ఇబ్బందులుపడి, వారు పట్టణ ప్రాంతాలకు తరలి వెళ్లి కూలి చేసుకునే పరిస్థితులు వస్తున్న ఈ కాలంలో సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులను, రైతు కూలీలను రెవెన్యూ అధికారులు మేరు ఇప్పుడే గతంలో మేరు చేసిన అప్పులను తీర్చాలని అంటున్నారు; వీకర్ సెక్షన్స్ వారికి కొన్ని పక్కా గృహాలను నిర్మించాము; అక్కడ ముసలే ముతకా తప్ప పనిచేయగలిగేవారు ఎవరూ కూడా లేరు; వారందరూ పట్టణ ప్రాంతాలకు వలసివెళ్లి తలదాచుకొనే పరిస్థితుల్లో ఉంటే, రెవెన్యూ అధికారులు విప్లవవిధిగా వారి అప్పులు వసూలుచేసే కార్యక్రమాన్ని పెట్టుకున్నారు; నేను ముఖ్యంగా రెవెన్యూ మంత్రిగారికి అయితేనేమి, ఈ ప్రభుత్వానికి అయితేనేమి, మేధ్వారా మనవిచేసేదమంటే, ఈ కార్యక్రమాన్ని తక్షణమే ఆపింది, వాయిదా వేయించాలని మేధ్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

అట్లాగే, కొంమండి గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని పరిస్థితుల గురించి ఏమాత్రము అనుభవం లేని అధికారులు రిపోర్టులు ఇచ్చినంత మాత్రాన కరువు నెలకొని ఉన్న మా జిల్లాలను కరువునుంచి తీసివేయడం జరిగింది. కానీ అది నిజం కాదు. మేకకు మేడ క్రింద ఉన్న గడ్డం నుంచి పాలు తీస్తారో, లేక వెనుకనుంచి, కాళ్ళ మధ్య పాలు తీస్తారో తెలియని పరిస్థితుల్లో ఉన్న ఈ అధికారులు రిపోర్టులు ఇస్తున్నారు.

ఫైర్మన్:- 10 నిమిషాలనేపు టీ బ్రేక్ కొరకు సభను వాయిదా వేస్తున్నాను

(The House then adjourned at 12.09 p.m.)

సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12.10 గంటలకు సమావేశమైనది

-(శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

లఘుచర్చ

రాష్ట్రంలో అనామృషిపైన

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- మంత్రీగారు లేరు. ఇది ఎలా? కష్టం ఈ స్పెసిఫిక్ డిస్ కషన్ వేస్తున్నప్పుడయినా కన్సర్వేర్ మినిస్టర్ ఉండాలండే.

ఫైర్మన్:- రెవెన్యూ మినిస్టర్ ఇక్కడే ఉన్నారు. ఆయన వస్తారు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఇది మామూలు అలవాటు. తమరు దయచేసి సంబంధిత మంత్రులను పిలిపించవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఇప్పుడే వస్తారు, వారు వచ్చేవరకూ నేను చూస్తాను.

(రెవెన్యూ శాఖామంత్రి సభలోకి ప్రవేశించారు)

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్న విధానం, ధోరణి గురించి చెప్పదలచాను. ఈ కరువు కొన్ని ప్రాంతాలలో నీలయంగా ఏర్పాటు చేసుకుంది. అది ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కొన్ని ప్రాంతాలను వదలకుండా ఎప్పటికీ ఇక్కడే ఉంటాను అనే ధోరణిలో ఉంది. ఈ సందర్భంలో నేను మనవిచేసింది ఏమిటంటే, ఈ ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ, ప్రకృతి సంవత్సరము ఈ ఆసెంబ్లీ సమావేశాలు జరిపినప్పుడు ఏవో ప్రాంతాల్లో కరువు ఉందనీ, వర్షాలు లేవనీ, రైతుకులీలు, రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారనీ, త్రాగే నీరు కొరత అనీ ఈ సమావేశాలలో మాట్లాడిన మాటలు అన్నీ పత్రికలలో చూసేదే తప్ప గవర్నమెంట్ స్పందించి నిజంగా ఈ రాష్ట్రం ఎప్పుడూ కరువుకాకాలకు గురి జాతొంది. 12.2
వాటికి శాశ్వతమైనట్టువంటి ఒక పరిష్కారం కనుక్కొందామన్న మాట ప్రభుత్వం ఈ రోజువరకూ మ.

ఆలోచించలేదు అని తమరిద్దరూ మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ రామరెడ్డిగారు రెవీన్యూ మంత్రి అయినారు, తప్పుకుండా వార్షిక గతంలో ఉన్న పశుభుత్వాలకు ఉన్న చెడ్డ పేరు తుడిచి పెట్టి ఇలాంటి పరిస్థితి మళ్ళీ మళ్ళీ రాకుండా వర్షాలు లేని ప్రాంతాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి శాశ్వతమైన పరిష్కారమార్గం కనుగొనేలా పయత్నం చేస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా క్రింద చూస్తే వర్షాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి ముఖ్యంగా వారు ఈరోజు అనావృష్టి ప్రాంతంగా మహబూబ్ నగర్ నీ, కడపను పక్కబోయారు. ఈ ప్రాంతాల్లో వర్షము చాలా తక్కువగా కురిసిందనీ, పంటలు బాగా పండలేదనీ, చెరువులు నిండలేదనీ, పెరులు సరిగా సాగు కాలేదనీ, తాగినీరుకి ఇబ్బంది ఏర్పడిందని రైతుకూలీలకు పనిలేదని గుర్తించిన తరువాత కూడా వారు ఏమన్నారు అంటే ఈ రెండు జిల్లాల అనావృష్టికి గురియైనాయి కాబట్టి అనావృష్టి ప్రాంతాలుగా గుర్తించామన్నారు. చాలా మామూలు నూట చెప్పురు. వాస్తవంగా ఈ రెండు జిల్లాలను కరువు జిల్లాలుగా గుర్తించవలసి ఉండేది. కరువు ప్రాంతాలుగా పక్కబోయి. మనకు కేంద్ర సహాయం వస్తుంది; వాటికి పశుత్వకమైన నిధులను ఏర్పాటుచేసే పరిస్థితి వస్తుంది. ఆ ప్రాంతాలలో ఉండే ప్రజానీకాన్ని ఆదుకోవలసిన బాధ్యత పశుభుత్వం పై ఉంది. ఏదీచే వాడి కళ్ళనేళ్ళు తుడిచే విధంగా అనావృష్టి ప్రాంతంగా డిక్లర్ చేయడం జరిగింది. మెహబూబ్ నగర్ కి మూడు కోట్ల ఇరవై అయిదు లక్షల రూపాయలు ఇచ్చారు. ఈ డబ్బు వల్ల జరిగేది ఏముంది అధ్యక్షా; దీనివల్ల ఒరిగేది ఏముంది. ఆ ప్రాంతంలో ఉండే ప్రజానీకానికానీ రైతుకూలీలకుగానీ ఏమైనా పనులు కల్పించుతారా? ఇవే సరిపోతాయా? ఇక్కడ ఇరవై అయిదు లక్షల జనాభా వుంది, ఈ 25 లక్షల జనాభాకి మూడు కోట్ల ఇచ్చినట్లైతే ఎంత సరిపోతుంది? ఎక్కడ సరిపోతుంది, ఏవిధంగా మేరు ఆ జిల్లాని ఆదుకొంటారు? ఈ కరువు పరిస్థితిలో ఆదుకొంటారు అన్నమాట ఆలోచించక తప్పదు నేను గతములో ఎన్నోసార్లు మా జిల్లాలో ప్లానింగ్ బోర్డులో కాన్యండ్ లేక ముఖ్య మంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు అనేక సందర్భాలలో ఇక్కడ ఉండే ఇబ్బందులను, రైతులు ఎదుర్కొనే సమస్యలను వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. మేకందరకూ తెలుసు మెహబూబ్ నగర్ జిల్లా అంటే పాలమూరు లేబర్ అనేది భారతదేశంలో చాలా పశ్చాతి చెందిన లేబర్ ఎందుకు అంత పశ్చాతి చెందింది అన్నది ఆలోచించాలి. ఆ ప్రాంతంలో ఉండే జనాభాకి తగినన్ని పనులు ఆ ప్రాంతంలో లేవు. వ్యవసాయ కూలీలకు పనులు లేవు వారు ఎల్లప్పుడూ కరువు కాటకాలకు గురౌతూ ఉంటారు. అందుకని వలసపోయి జీవీస్తూ ఉంటారు. పెద్ద పెద్ద కాంట్రాక్టర్లు వేళ్ళకు పనికల్పిస్తూ బాగా పనితీసుకొని లాభం వొంది ఆ లేబర్ కి ఒక మంచి పేరు తెచ్చిన మాట మేకు తెలుసు, మంచి పేరు ఎందుకు వచ్చిందండే, ఎక్కడా ఆధారం లేక ఢిక్కమో రామచంద్రా అని గ్రామాలను వదిలిపెట్టి పనిచేసే కూలీ చేసుకొనే పరిస్థితి వచ్చింది. దానికి ఈ పాలమూరు లేబర్ అని పేరు వచ్చిందని చెబుతున్నాను. ఈ రోజు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో చూసినట్లయితే కరువు నివారణచేసి ప్రజానీకానికి భుక్తి గానీ, వ్యవసాయానికి పనులు కల్పించే అవకాశాలు లేవు అని కాదు అధ్యక్షా చాలా వసరులు ఉన్నాయి. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో కృష్ణా, భీమా, తుంగభద్ర వంటి పెద్ద పెద్ద నదులు ప్రవహిస్తున్నా వ్యవసాయం చేసుకోడానికి నేరు అందించే వసతులు ఎన్ని ఉన్నాయని అడగు తున్నాను; అసలు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉండే అన్నే జిల్లాల కంటే అతి తక్కువ వసతులు కలిగిన జిల్లా మా మహబూబ్ నగర్ జిల్లా అని పశుభుత్వం గుర్తించాలి. చాలా అన్యాయం

చేశారు. ఈ నదులు నిండా నీరు పారుచూ ఉంటే ఆ ఊళ్ళ నీరుని ఇతర ప్రాంతానికి తరలించి ఆ ప్రాంతాన్ని ఎండవెట్టి జనాన్ని కూడా ఎంతో పరిస్థితి ఏర్పాటుచేశారని చెప్పడానికి చాలా విచారంగా ఉంది. మళ్ళీ ప్రభుత్వానికి ఎన్నోవారు ఈ సమావేశాలలో రోజయ్యగారిని, ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రార్థిస్తున్నాం అయ్యా వెనుకబడిన ప్రాంతాలు అనామస్మృతితో బాధ పడుతున్న ప్రాంతాలను గుర్తించి ఈ ప్రాంతాలలోని ఇబ్బందులను తొలగించడానికి ఒక సమగ్రమైన పథకాన్ని...

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ముమ్మలను ప్రార్థించకూడ లేదు నర్సిరెడ్డిగారు భగవంతుని చూసి ప్రార్థిస్తే బాగుండేది, ప్రకృతి సకలముగా ఉంటే ఎన్నో సకలంతో నడుస్తూ ఉంటే ఎవరికి ఎవరూ అడగకుండానే సరిపోతుంది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, భగవంతుడు మన ప్రార్థనలు ఎప్పుడు వంటాడు అంటే మనము అంతా ప్రజాప్రేమం కోరి మంచి పనులు చేసి ఈ దేశం బాగుండాలనే కోరిక ఉంటే భగవంతుడు మన ప్రార్థనలు వంటాడు అది లేకుండా మనం చేసేది చెడు పనులు మనం చేసే మేలుకోరేది లేదు అప్పుడు భగవంతుడు ఎక్కడ వంటాడు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, భగవంతుడు ఎప్పుడు కూడా భక్తులను అట్టే వంటాడు. నీవు నీజమైన భక్తుడివ్వేనే మనమందరం చెడ్డవాళ్ళవ్వేనా అంతా సవ్యంగా ఉండాలనే ఆయన తప్పకుండా అలాగే ఇస్తాడు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ సభలో ఉండే మనమందరం కూడా భగవంతుడి భక్తులకంటే కూడా, భక్తులకు భక్తులం అధ్యక్షా ఆ భక్తులకు భక్తుడిగా ఉంటే మనము నేరుగా భగవంతుడి భక్తులుగా ఉండడం గమనించాలి అధ్యక్షా. మన ప్రార్థనలతో రాష్ట్రంలో దేశంలో ఉండే జనాన్ని అంటే భగవంతుని భక్తులు ఎవరు అయితే ఉన్నారో వారిని సంతోష పెట్టి వాళ్ళకు భక్తులుగా ఉండి ఈ సభకు మనం వస్తున్నాం చేయవలసినదంతా మన పరిధిలో ఉన్నంతమేరకు ఏమీ సమకూర్చగలుగుతామో, ఏమీ చెయ్యగలుగుతామో అనే ఆలోచన, రానినీ ఆధారంగా చేసుకొని రోశయ్యగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను డబ్బులు అన్నీ మూలకట్టుకొని దగ్గర పెట్టుకొన్నారని ఏమైనా మా వంతుకి ఎవ్వే వాటా మాకు పడేసి దయచేసి మమ్మలను బాగుచేయండి. అయ్యా అని మిమ్మలను పదే పదే ప్రార్థిస్తున్నాను. దయచేసి మీరు ఏమైనా సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

(బ్రీ)

అధ్యక్షా, ఈరోజు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో మూడు జీవనదులు ప్రవహిస్తున్నాయి కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలంటే చాలా కార్యక్రమాలు ఉన్నాయి. మీరు పెద్ద ప్రాజెక్టులు చేపట్టవలసిన అవసరం లేదు ఒక చిన్న భీమా ప్రాజెక్టు చేపట్టండి సభలో మేమే అర్హిస్తున్నాం. దీనికి మీరు ఎటా 10 లక్షల రూపాయలు కేటాయిస్తున్నారు అది నిబ్బంది జీతాలకు సరిపోవడంవల్ల ఎలాంటి రూపకల్పన లేకుండానే పోతోంది. కాబట్టి దీనికి

ఎక్కువ మొత్తం కేటాయించి ఆ ప్రాంతంలో ఉండే కొద్దోగ్గావో కరువు నివారణా సహాయ కార్యక్రమాలు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక రెండవది - ఇప్పుడు మా దగ్గర జూరాల ప్రాజెక్టు, ఆర్.డి.ఎస్. రెండు ప్రాజెక్టులు ఉన్నాయి. రాజులుబండ డేవర్షన్ స్కీమ్ (ఆర్.డి.ఎస్.) క్రింద మీరు ఆ ప్రాజెక్టు ప్రతిపాదన చేసినప్పుడు ప్రభుత్వం వారు ఇచ్చిన హామీ ఏమంటే దాని గురించి 85 వేల ఎకరాలకు నీరు అందించుతాం అని ఎప్పుడు కానీ దురదృష్టవశాత్తు ఈ ప్రాజెక్టు 20 సంవత్సరాలు యార్ది అయినా ఈ రోజు వరకు కూడా 50 వేల ఎకరాలకు మించి నీరు అందించలేదు. ఇంకా 35 వేల ఎకరాలకు నీరు అందించ వలసి ఉంది. ఇలాంటి కొత్త ప్రాంతాలలో కరువు ప్రాంతాలలో, వర్షాలు లేని ప్రాంతాలలో చుర్రే జాప్యం చేస్తున్నారు. విస్మరిస్తున్నారు, ఎందుకు ఆ ప్రాంతానికి నీరు అందించాలి అనుకుంటున్నారా? ఏమిటే మీ విధానం? ప్రభుత్వాన్ని తమరిద్వారా అడుగుతున్నాను. అంతే కాకుండా ఈ జీవనదులన్నీబీషిస్ ఏవో రిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ ఏర్పాటుచేసి ఆ ప్రాంతాలలో ఉండే ప్రజానీకానికి నీరు అందించి సేద్యం బాగుపరచే అవకాశం ఉంది. ఈ పని లేని వారికి పని కల్పించే అవకాశం ఉంది. అది కూడా మీరు ఎప్పుడూ చేపట్టడం లేదు. చాలా అక్కువ రిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్లకు మైనారిటీలో తీసుకొన్నారు. ఎక్కడైతే వాస్తవంగా ఎద్ద పెద్ద కాలువలు పారుతున్నాయో అక్కడ రిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా మళ్ళీ కాలువలకు నీరు తోడి మెట్ట ప్రాంతాలకు నీరు ఇచ్చే స్కీమ్స్ పెడుతున్నారు. నిజంగా ఎల్లప్పుడు ఎండిపోయిన ప్రాంతాలు వాస్తవంగా పంటలు పండకుండా జీవిత్యం తాండవించేటవంటి ప్రాంతాలను బాగు పరిచేటవంటి అభిప్రాయం ఈ ప్రభుత్వానికి లేకపోవడం, ప్రజానీకాన్ని మోసం చేయడం కాదా అని తమరి ద్వారా అడుగుతున్నాను. అందుకని నేను ఒక సలహా యిస్తున్నాను. మే యొక్క ఆజ్ఞను శిరసావహించి తొందరగా ముగించే ప్రయత్నం చేస్తాను. నాది ఒక సలహా కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు ప్రభుత్వం చేపట్టవలసిన బాధ్యత ఎంతైనావుంది. అది కూడా శాశ్వతంగా చేపట్టాలి. అలా చేయాలంటే డబ్బుకావాలి. డబ్బు ఎక్కడనుంచీ తేవాలన్న సమస్య వుంది. ఈ సందర్భంలో నేను ప్రభుత్వానికి ఒక ప్రతిపాదన చేయదలచుకున్నాను. మీరు బడ్జెటును రూపొందించేప్పుడు, ప్రతి సంవత్సరం 5 శాతం దాంట్లో కేటాయింపులు కరువు నివారణ పథకాలకు తీసుకున్నట్లయితే, దీనిని అలాగే వౌదువు చేసుకుంటూపోయి నిల్వ చేసుకుంటే ఒక నిధిని ఏర్పాటుచేసుకోవచ్చు. అప్పుడు ఎప్పుడు కరువు వచ్చినా వాటిని ఎదుర్కొనడానికి వేటాటుంది. అందువల్ల ప్రభుత్వం దీనిని గూర్చి ఆలోచించాలనే తమద్వారా మనవిచేస్తూ, తెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు (అలేరు) - అధ్యక్షా, చాలా దురదృష్టకరం ఈ రాష్ట్రంలో ప్రత్యేకంగా నల్గొండ జిల్లా ఎన్నో ఏళ్లుగా కరువు ప్రాంతంగా వుంది. ఈనాడు ప్రభుత్వం దీనిని కరువుప్రాంతంగా గుర్తిస్తున్నది. అయినప్పటికీ దీనికి ఒక శాశ్వత ప్రాతిపదిక ఏర్పాటుచేయడం లేదు. ముఖ్యంగా నా నియోజకవర్గం, శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారి నియోజకవర్గం, సుమారు 10, 15 మండలాలలో ఈ గొండు వాటర్ డిపార్ట్మెంటు వారు సర్వేచేసి అందులో గొండు వాటర్ తగ్గిపోయిందని అన్నారు. దీనిని డార్క్ ఏరియాగా ప్రభుత్వపరంగా ప్రకటనచేశారు. యిప్పుడు ఈ డార్క్ ఏరియాలో నీళ్లు లేవు కాబట్టి దీనిని డార్క్ ఏరియాగా చెప్పడమయితే జరిగింది. గానీ అక్కడ నుంచీ ఇసుక రవాణా

చేయిస్తున్నారు. ఏదో రకంగా వీళ్ళకు లోను తీసుకునే అవకాశం లేదు. డి.జి.డి.పి. స్కీములు బంధు అయ్యాయి. ఏ పథకాలూ లేవు ఏదైనా చేసుకుని బాగుపడదామంటే లోనులు లభించే పరిస్థితిలేదని మీద్యారా తెలియజేస్తున్నాను అలాగే గతంలో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు జనగాం వచ్చి ప్రత్యేకంగా 1934లో దీనిని కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించడం జరిగింది. కరేనగర్, వరంగల్, నల్గొండ జిల్లాలకు శాశ్వతంగా నేరు అందించే ఎత్తిపోతల పథకం, శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు పథకాన్ని ఈ మూడు జిల్లాలకు అందించే ప్రయత్నం చేస్తామని అనాడు వారన్నారు ఈనాడు అంధ్రుడైన ప్రకృతి ప్రధానమంత్రిగా వున్నారు. ఒకే పార్టీ కేంద్రంలోనూ యిక్కడా ఉంది ఈనాడు యింట్లో ప్లెట్ లింక్స్ లేమీ కూడా లేవు. అయినప్పటికీ 10 లక్షల రూపాయలు, పోయిన సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరం కూడా 20 లక్షల రూపాయలు వెప్పారు చాలా దుర్లభమైనవి. యిలా 5 వేలు, 10 వేల రూపాయల పెట్టుబడితో ప్రాజెక్టు ఎన్ని సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయబడుతుంది. ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి వుంటే, ఒక ప్రాజెక్టుకు ఈనాడు 900 కోట్ల రూపాయలు కావలసి వుండగా 20 లక్షల రూపాయలు యిస్తూవుంటే అది నిజంగా ప్రాజెక్టులను పూర్తిచేయాలనా, లేదా? దాని ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? ప్రజలకు మేలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి వున్నదా? లేదా అన్నది దీనిని చూడే అర్థమవుతోంది. ముఖ్యమంత్రిగారు మా నల్గొండ జిల్లాకు వచ్చి కరువు జిల్లాగా ప్రకటించడానికి కలెక్టర్ల కాన్ఫరెన్సును పెట్టాలన్నారు. పెట్టారు జిల్లాను ఏవిధంగా వుందో ప్రత్యేకంగా చూసి వచ్చినారు. కానీ దీనిని యిప్పటికీ కూడా కరువు జిల్లాగా ప్రకటించలేదు. ఈనాడు నా నిరూపకవర్గం ఒక డార్క్ ఫీరియాగావుంది. అసలు నేళ్లు లేవు. పంటలు పండక తర్లిందంటుంటే చాలామంది వీధాల్లోనూ వదువుకు పంపించే పరిస్థితిలో లేరు. వ్యవసాయారులకు సంబంధించిన కరెంటు బిల్లులు అయితే కట్టాలి. ఈ ప్రభుత్వం శాశ్వతంగా కరువు నివారణ పనులు చేపట్టకపోగా, ఈ ప్రాంతం డార్క్ ఫీరియాగా, కరువు ప్రాంతంగా వుంది. దీనికి అధిక నిధులు సేకరించాలని, కేటాయించాలని ఆలోచించకుండా, ఈనాడు బీద ప్రజానీకానికి తిండికి, 2 రూపాయల కిలోబియ్యాన్ని 3.50కి పెంచారు. ఈ విధంగా పేద ప్రజానీకానికీ, సన్నకారు రైతులకూ, వ్యవసాయ బావుల కరెంటు బిల్లు పెంచారు. యిన్ని విధాల పెసలు తీసుకోవడం తప్ప పేద ప్రజానీకానికి కావలసిన కార్యక్రమాలను ఈ మూడు సంవత్సరాలలో ఒక కార్యక్రమం కూడా లేని దుర్లభమైన పరిస్థితి యిది. అందుకని ఈనాడు ప్రత్యేకంగా రైతాంగానికి ఎక్కడైతే కరువు జిల్లాలు వున్నాయో అక్కడ ఈ వ్యవసాయ కరెంటు బిల్లులు మాఫీ చేయవలసిన అవసరం వుంది. ముఖ్యంగా కరువు జిల్లాల్లో వీధాల్లోలు ఖేబులు చెల్లించలేని పరిస్థితిలో వున్నారో అక్కడ వారికి ఖేబులు కూడా మాఫీ చేయాలని అర్హిస్తున్నాను ఈనాడు అదేరకంగా అప్పుల వసూళ్ళను కూడా చేస్తోంది ఒకప్రక్క మంచినీళ్లు లేక, వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి వేలు లేదు. అటువంటి పరిస్థితులలో అప్పులు వసూలు కార్యక్రమాన్ని కూడా ప్రభుత్వం విరమించుకుంటే మంచిది ప్రభుత్వపరంగా ఎక్కడయితే కరువు జిల్లాలో ఈనాడు పేద ప్రజానీకం, రాఘవండ్రిగారు చెప్పినట్లుగా కరువు ప్రాంతాల నుంచే లక్షలాది మంది వలసగా పట్టణాలకు తరలించబడిన పరిస్థితివుంది. కనీసం కరువు జిల్లాల్లో అయినా రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం ఏర్పాటుచేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను సుమారు వందమంది ఎం.ఎల్.ఏ.లు వున్న మేము ఢిల్లీకి వెళ్లి అక్కడ ప్రధానమంత్రిని ప్రత్యేకంగా

కలుసుకున్నాము. అక్కడ ప్రాజెక్టుల విషయం, ఇక్కడ శాశ్వత కరువు నివారణలు జరుగడానికి, ఈ ప్రాంతాలు సస్యశ్యామలం కావడానికి ప్రత్యేకంగా ఈ ప్రాజెక్టులు అన్ని క్రియరేషన్స్ బాగుంటుందని, ప్రధాని దృష్టికి తేవడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా చెప్తున్నాను. మీరు చాలా నిమగ్నంగా ఉన్నారు. మీ నియోజకవర్గం సస్యశ్యామలంగా ఉందా? అడవులు, రోడ్లు సరిగా లేవు. మొన్న నాకు చెప్పారు. మీ ప్రాంతంలో కాలేజీలో స్టాఫ్, అటెండర్స్, క్లర్కులు కూడా లేని పరిస్థితిలో ఉందని. ఎవరైనా అక్కడ పోస్టు చేయబడితే, అక్కడకు పోతేనే పరిస్థితులని, అంతటి రేమోట్ ఏరియా అని మరి మీ నియోజకవర్గం పరిస్థితి ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉంది. అలాగే ఈ రేమోట్ ప్రాంతాలకు ప్రత్యేక నీదులు కేటాయించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. చిత్తశుద్ధితో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి ప్రజల పక్షాన నిలబడి చేయాలి. ప్రజలకు కావలసిన పనులు చేయవలసిందివోయి ప్రజలను దెబ్బకొట్టే పరిస్థితిలో ఈ ప్రభుత్వం ప్రయాణిస్తున్నది. ప్రజానీకానికి ఏమీ మేలు జరగడంలేదు. ముఖ్యంగా నల్గొండ జిల్లా పరిస్థితిని యిప్పటికైనా అర్థం చేసుకొని దానికి న్యాయం చేయవలసిందిగా ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాం.

12-40 శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (దుగ్గిరాల):- అధ్యక్షా! రాష్ట్రంలో ఈనాడు నెలకొనివున్న మ. పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు ఈ డౌబ్ అనే దానికి డెఫినిషన్ అనేది ఒకనారి మనవిచేస్తున్నాను. బీబీఘవారి కాలంలో బోర్డు ఆఫ్ స్టాండింగు ఆర్డర్లు అనేది ఉండేది. ఈ బోర్డు ఆఫ్ స్టాండింగు ఆర్డర్లు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు ఏమీఉంటే పంటలు ఆరు అణాలు తక్కువ పండితే కనుక దీనికి కరువు పరిస్థితులు అని శిస్తు మాఫ్ చేయాలనే ఆలోచన ఉండేది అట్లాగే యావరేజీ రైయిన్ఫాల్ తక్కువగా ఉంటే కరువుగా డిక్లెరు చేయాలనే ఆలోచన బీబీఘ గవర్నమెంటులో ఉండేది. బోర్డు ఆఫ్ స్టాండింగు ఆర్డర్లును ఇన్ కార్పొరేటు చేసినారు, ఈనాటికి కూడా మనం ఆలోచనచేస్తే ఈనాడు సర్క్యులేటు చేసినటువంటి నోటుచూస్తే యావరేజీ రైయిన్ఫాల్ రాష్ట్రం మొత్తం మీద అనంతపురం జిల్లా తక్కువగా ఉంది. 450.5 అట్లాగే తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రకాశం జిల్లా 679.2 ఉంది. దురదృష్టం ఏమీఉంటే ఈ సంతతవరం రాష్ట్రం రైయిన్ఫాల్ దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు 679, 747.5 ఉంది అని చూపించడం జరిగింది. నవంబరు 14, 15 తేదీలలో దాదాపు 26 సెంటీమీటర్ల వర్షం కురిసింది. దానిని లెక్కలోకి తీసుకొని ఎక్కువ రైయిన్ఫాల్ చూపించారు. పంటల పరిస్థితిని నెమరల్ కెలామేట్స్, తుఫానులు వచ్చి ఎక్కువ వర్షాలు పడుతున్నాయి. దానివల్ల రైయిన్ఫాల్ ఎక్కువ చూపించడం జరిగింది. మా ప్రాంతానికి చాలా అన్యాయం జరిగింది. ముఖ్యంగా మా నియోజకవర్గానికి సంబంధించినంతవరకు మొన్న బడ్జెటు స్పేస్ లో చెప్పాను. మంచినీళ్లు కరువు ప్రధాన సమస్యగా ఉన్నది. జిల్లా ప్రజా పరిషత్తు నుంచి ఒక లక్షా 97 వేలు జనరల్ ఫండ్ నుంచి ఖర్చుపెట్టుకోమని కలెక్టరుగారు ఆదేశాలు ఇచ్చినారు. ఆ ఎమౌంటును రియంబర్స్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. డింగికింగు వాటరు ఫార్వర్డింగ్, పంటలు ఈల్డు రాలేదు ఈ కారణాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని పర్సూరు నియోజకవర్గంలో కారంచేదు మండలం, ఇంకొల్లు మండలం మంగుళూరు మండలం, పర్సూరు మండలం ఈ నాలుగు మండలాలలోని పరిస్థితిని కలెక్టరు దగ్గర నుంచి రిపోర్టు తెప్పించుకొంటే పంటల యొక్క పరిస్థితిని, డింగికింగు వాటర్ ఫార్వర్డింగ్ పరిస్థితి ఏవిధంగా ఉంది. రైయిన్ఫాల్ పరిస్థితులు తెప్పించి ఆ ప్రాంతంలో

సౌకర్యం కలుగజేయడానికి ఎవరొంటు ఎక్కువ ఎలాబ్ చేయమని మనవిచేస్తున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిపాలనలో అనుభవజ్ఞులు శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు 36 కోట్ల 17 లక్షల రూపాయలు దూరదృష్టితో ఆలోచించే వెంటనే డబ్బును విడుదల చేశారు. 1075 లక్షల రూపాయలు మైనర్ ఇరిగేషన్ కు, 408 లక్షల రూపాయలు పంచాయతీరాజ్ డిపార్టుమెంటుకు మొత్తం మీద డౌటు పరిస్థితి ఎదుర్కొడానికి తక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలని కార్మికులకు సౌకర్యాలు కల్పించేయాలంటే కొన్ని పనులు మీరు శాంక్షన్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మిదేవి (కళ్యాణదుర్గం):- అధ్యక్షా! ఈరోజు కరువు గురించి మనవిచేయడానికి అవకాశం కల్పించినందుకు చాలా సంతోషం. రాష్ట్రంలో అతివృష్టి, అనావృష్టి పెరుగుతూనే ఉన్నది. అతివృష్టివల్ల కొన్ని ప్రాంతాలు దెబ్బతీసి కరువు తాండవించడం, అనావృష్టివల్ల కొన్ని ప్రాంతాలలో కరువు తాండవించడం తద్వారా మరి ప్రజలు అంతా బాధపడటం జరుగుతుంది. నేను అనుకుంటాను - ఒక్కొక్కసారి ప్రకృతిమాతకు కూడా కొంత బాధతో ఈ వైపరీత్యం కల్గిందే అవకాశం కనిపిస్తున్నది. నేను ఇంటర్ మీడియట్ చదువుకొనే రోజుల్లో మా జిల్లాలో అందరూ చెప్పేవారు. డెసర్టు అయిపోతుంది అని మరల అంతా అడవి అయిపోతుందని. ఎన్నో సంవత్సరాల క్రిందట చెప్పారు. ఇంకా కరువు తాండవిస్తున్నదంటే నిజంగా బాధకలుగుతుంది. శాశ్వతమైనటువంటి కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించి ఈనాడు క్రాంగెసు ప్రభుత్వం ద్వారానే మేజరు, మీడియం, ప్రాజెక్టులు కట్టి ఎంతో అభివృద్ధి సాధించాము. కానీ ప్రకృతి వైపరీత్యంవల్ల మనకు కొన్ని అనర్వాలుకల్గి, దానివల్ల కరువుతాండవం జరుగుతున్నది. ఏమైనా రాయలసీమ, తెలంగాణా ప్రాంతాలలో ఎక్కువ బావులమీద ఆధారపడటం ఉన్నది. మరి ప్రాజెక్టులు కట్టడానికి అవకాశం లేనటువంటి ప్రాంతాలను మనం పరిశీలించి అక్కడ కరువు నివారణ కార్యక్రమాలను చేపడితే బాగుంటుంది. మా అనంతపురం జిల్లాలో వర్షం మీద ఆధారపడి శాశ్వతమైనటువంటి కరువు నివారణకు కావలసినటువంటి సౌకర్యాలు ఏమిటంటే మైనర్ ఇరిగేషన్ పనులు అక్కడ చేయండి. చెరువులు, కుంటలు, ఊటలు పేస్టు అయిపోతూ ఉంటాయి. వాస్తవంగా మేము శ్రీ అంజయ్యగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు రిప్రజెంటేషన్ తయారుచేసి స్టాటిస్టిక్స్ ఆయనకు తెలపడం జరిగింది. తప్పకుండా ఇన్ వెస్టుగేటు చేయించి కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు చేపడతామని చెప్పడం జరిగింది. కానీ ఇంతవరకు వాటిని మనము విస్మరిస్తున్నాము. శాశ్వతమైనటువంటి వనరులు కల్పించినట్లయితే కొన్ని ఏరియాలు బాగుపడే అవకాశం ఉంటుంది. అనంతపురం జిల్లాలో కళ్యాణదుర్గం మరీ దుర్గపరిస్థితిలో ఉంది. రానురాను గొండువాటిర చాలా తగ్గిపోయే అవకాశం ఉన్నది. ఇప్పటికి వాటిర ప్రాజెక్టు వచ్చింది. మంత్రివర్యులు ఇన్ వెస్టుగేటు రిపోర్టు రెడీ ఉన్నట్లయితే కేవలం ఎక్కడైతే బావులమీద ఆధారపడటంవంటి రైతాంగం ప్రాంతాల్లో మొట్టమొదట ఈ కరువు నివారణ కార్యక్రమాలు చేపట్టాలి. ఎక్కడైతే చెరువులు ఊట కాల్యలు తెగిపోయిన చెరువులు ఇమీడియట్ గా బేకీఆప్ చేసి ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు రైతాంగ కుటుంబం నుండి వచ్చినటువంటి వారు ఆయన రాగానే రైతాంగాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మైనర్ ఇరిగేషన్ వర్క్స్ బేకీఆప్ చేసినట్లయితే రాష్ట్రం బాగుపడే అవకాశం ఉందనే ఆలోచనతో ఈ

సంవత్సరం మైనర్ ఇరిగేషన్ ఇయర్ గా డిక్లర్ చేయడం చాలా సంతోషం. మైనర్ ఇరిగేషన్ మంత్రి శ్రీ శంకరరావు చాలా శ్రద్ధ తీసుకొంటున్నారు. మైనర్ ఇరిగేషన్ పనులు బేకీఆఫ్ చేయాలని అంతేకాకుండా ఇప్పుడు 100 కోట్ల రూపాయలు అంటున్నారు. వాత దానిలో ఖర్చు పెట్టకుండా కొత్తదానిలో ఖర్చుపెట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను ఇప్పుడు గామీణ నేటి ఫధకాలు కానీ భూగర్భ జలాలుకానీ ఇవి చాలా బాధాకరంగా ఉంటుంది. ఈ ఎస్.సి.లకు ఎస్.బి.లకు భూములు ప్రతి ఒక్కరికి పంచుతున్నాము. నేళ్లు కావాలి. ఒక బావిని త్రవ్వడానికి ఒక జియాలజిస్టును పంపిస్తే ఆయా ప్రదేశాలలో నేళ్లు పడడానికి అవకాశం లేదని అంటున్నారు. కానీ అదే సందర్భంలో ప్లైవేటు వాళ్లకు చూపించినట్లయితే తక్కువ నేళ్లు పడడం జరుగుతూ ఉంది. ఇది ఎందుకు ఆ విధంగా జరుగుతుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే రైతులు పంట పండించేటప్పుడు, వారు విత్తనాలు కొనేటప్పుడు ఒక ధర ఉంటుంది. పంటలు పండించిన తరువాత ఆ రైతులుపడే బాధలను మనము మాడలేము. రైతులకు పంటచేతికి వచ్చిన వెంటనే ధనమని రేట్లు పడిపోయి, రైతులు, రైతు కూలీలు సిర్వీస్ లకు అయిపోవడం జరుగుతోంది. అందుకని వారికి గిట్టుబాటు ధర వచ్చేట్లుచేస్తే బాగుంటుంది. సకాలములో వారికి ఎరువులు, విత్తనాలను సరఫరా చేయాలని కోరు తున్నాను.

12 50 ఇకపోతే తెలుగుదేశము ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు, రైతు దేశానికి వెన్నెముక అని చాటి
మ. చెబితే మేము ఎంతో సంతోషపడ్డాము ఏదో చేస్తారని. కానీ మా కళ్యాణదుర్గం నియోజ వర్గములో కన్నెపల్లి, ఔర సముద్రము, బిగ్గ సముద్రం అనే చెరువులు 1984వ సంవత్సరములో తెగిపోతే - 500 కుటుంబాల వారు వీటి మీద ఆధారపడి జీవిస్తుంటే - సేద్యం చేసుకుంటూ - రేపేరు చేయనందువల్ల వారందరు కూడ కనెకల్లుకు వలసపోయే దుర్గతి పట్టింది. ఎన్నిమేట్లు కూడ తయారుకావేదు. అప్పుడు రైతులు ఎంతో హీనంగా బాధపడ్డారు. అందుకని వాటిని వెంటనే మరమ్మత్తుచేసి, వారికి సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఏమైనా, రైతుకు ఎకరానికి మూడు బస్తాల పంట రావడం లేదు; మా ప్రాంతములో - శెనగకాయలు వేసుకున్నా, ఎక్కడో స్కెక్లను వచ్చి దాని గాలి తగిలి మొత్తం అంతా నల్లగా అయిపోయి పొట్టులేకుండా తయారు అయిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. పశువులకు మేత దొరకని పరిస్థితి ఉంది. అనంతపురం ఎప్పుడు కరువు ప్రాంతము అని ప్రజానియకుడు అంటున్నాడు, కానీ దానిని కరువు ప్రాంతముగా డిక్లర్ చేసి శాశ్వత వనరులు కల్పిస్తే బాగుంటుందని చెబుతున్నాను. వెంగళరావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు, మేమంతా అడగడం జరిగింది - వరల్డ్ బ్యాంకు నుండి కొంత లోన్ తీసుకొని జిల్లాను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు కూడ మంత్రిగారికి మనవిచేసేదేమంటే, ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడి, మరొకసారి అసెంబ్లీకి వచ్చి కరువు, కరువు అని మాట్లాడకుండా అనంతపురం జిల్లాకు, తెలంగాణాలోని జిల్లాలను, ఆంధ్రలో కూడ కొన్ని కరువు జిల్లాలు ఉన్నవి. వాటికి కూడ సహాయపడండి. రాయలసీమ రక్షాల సేమగా మార్చకపోయినా కనీసము, సరిపోయినన్ని కరువు నిధులు యిప్పించి కావలసిన సౌకర్యాలను కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ఏమైనా మంత్రిగారు అనంతపురం జిల్లా మీద కొంతదయ చూపి శాశ్వత కరువు నివారణ కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని కోరుకుంటూ, ఈ అవకాశం యిప్పినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. పెంచలయ్య (నూజురుపేట):- అధ్యక్షా! కరువు గురించి చర్చించే యందులో పృథుత్వం తరఫున యిచ్చినటువంటి నోటు కూడ కరువు మాదిరిగానే ఉంది. is erratic ఒకటి కారణం ఏమంటే, పృతి సంవత్సరము యావరేజీ వర్షపాతం, కాదు నెలలకు, ఏడు నెలలకు కాదు యావరేజీ వేసి - యాక్చువల్ గా రికార్డు చేసిన 12 నెల వర్షపాతంను యావరేజీ వేస్తారు గానీ యిక్కడ యిచ్చినటువంటి ఎనెగ్జర్ 1లో 7 నెల యావరేజీచేసి యిచ్చారు - 28, 20, 30 లోపల వేశారు. Actually they have not given correct figures to members. మాకు ఈ తప్పుయితడక సమాచారము అందించారు. అధ్యక్షా, తమరు వినాలి.

Mr. Speaker:- I have seen it. మీరు చెప్పేది నేను వింటున్నాను. నా దృష్టి కూడ ఆ స్టేటుమెంటు ఉంది, నేను చూస్తున్నాను. నేను అప్పావదానం చేసేవాడిని వుండి.

శ్రీ జి. పెంచలయ్య:- మీరు వింటే మాకు తృప్తి ఉంటుంది. మా జిల్లాలో నార్మల్ వర్షపాతం ఉంటే 12 నెలలకు సంబంధించిన యావరేజీ 641 ఉండాలి, యాక్చువల్ గా 456 అంటిన్యూస్ గా పడవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పుడు యాక్చువల్ గా ఎంత పడింది? 32 వర్షం పడింది, అంటే 68 వర్షం పడినట్లే ఉంది. కనుక అధికారులు ఇచ్చిన సూచన మీరకో లేకపోతే ఇంకెవరో యిచ్చిన సూచనమేరకో 12 నెలల యావరేజీ వేయకుండా 7 నెలల యావరేజీ తీసి - 28.9 అంటే 29 మాత్రమే తక్కువ ఉన్నట్లు చూపించారు. అన్ని తప్పులే ఉన్నవి. యాక్చువల్ గా 12 నెలలకు యావరేజీ తీసుకోవాలి. 7 నెలల యావరేజీ తీసుకోవడం తప్పు. పోతే ఇంకా కొన్ని విషయాలు చెప్పాలి. ఇక్కడ మీరు యిచ్చిన దానిలో the Government have declared only in parts, Mahabubnagar and Cuddapah Districts as drought affected అన్నారు. దానిపైన ఏమైనా జి.ఓ. యిచ్చారా? జి.ఓ.లు ఉండాలి గదా. ఎక్కడ ఉంది జి.ఓ.? మీరు ఏమీ చేశారు? కొన్ని ప్రాంతాలను కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించామని అన్నారు. వేరే యాక్టివిటీ జి.ఓ.? జి.ఓ. లేకుండానే ప్రకటించామంటే ఎట్లా? మీరు యిచ్చిన సమాచారం అంతా తప్పుల తడుకలాగా ఉంది. ఇలాంటి సమాచారము యిచ్చి యిక్కడ మమ్ములను మాట్లాడమంటే ఎట్లా మాట్లాడుతాము? నెంబరు 3. Currently no distress sale of live-stock or migration loss of cattle has been reported from any of the Districts అన్నారు. మళ్ళీ క్రింద ఏమన్నారు? Further, as a precautionary measure against the outbreak of contagious diseases and epidemics in the livestock population in the State, the Veterinary Department staff have commenced a programme of providing preventive inoculation and, or vaccinations అన్నారు. అంటే దీనివల్ల మీరు చెప్పకనే చెబుతున్నారు. ఒకవేళ పశువులను తరలించడంలేదు, ఎవరు బయటకు పోవడంలేదు అని చెబుతూనే మరొకవేళ మిగతావి అన్ని చేశామని సమాచారము యిస్తూ ఉంటే ఇది సమగ్రమైనటువంటి సమాచారమా? నెంబరు 4. నేను ఇంకొకటి చెబుతున్నాను. మీరు యిచ్చిన రిపోర్టులో ఏ సమాచారం అయితే

యిచ్చారో, జిల్లాలకు సంబంధించి స్టేటుమెంటు యిచ్చినటువంటిది - ఎన్‌జెర్ - 3లో, ప్రతి జిల్లాకు ఎంత పేజీలు యిచ్చారనేది తెలియజేశారు. ఎక్కడి నుండి ఇచ్చారు? ప్యాన్‌లో యిచ్చారా. నాన్‌ప్యాన్‌లో యిచ్చారా? దేని కొరకు యిచ్చారు? డ్యాట్ పనుల కొరకు యిచ్చారా? మా జిల్లాలో ఎక్కడైనా ఒక బోరు వేశారేమో చెప్పమనండి, మండలానికి ఒక బోరు అయినా వేశారా? పేషమనండి, వేయలేదు. అఖరుకు మదన్‌మోహన్‌రెడ్డిగారి నీయోజకవర్గములో ఉన్నటువంటి పెనగలూరు మండలంలో అయితేనేమి, మా చెట్లెల్ల మండలంలో అయితేనేమి 500 అడుగులు పోయినా నీటిమట్టం రావడంలేదు. అటువంటి పరిస్థితి ఉంటే కనీసం ఆ జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటించారా చెప్పమనండి. ఏదో చేశామని కంటిమీద పువ్వు చర్చ చేసి ఇంకొకటి కాదు. కనీసం డి.ఓ.లు అయినా యిస్తే ఎక్కడ ఏమీ చేశారనేది తెలిసింది. ఏ మండలంలో చేసింది చెప్పడానికి వీలుండేది. మీరు యిచ్చినటువంటి ఈ నోటులో కొన్ని ఇస్తామంటున్నారు - మా రాయలసీమలోని కడప, కర్నూలు, అనంతపురం, విత్తూరు జిల్లాలో యిప్పటికే వాటర్ బేజుల్ ఎంతో క్రిందికి పడిపోయింది. పడిపోయిందనే విషయం మీరు ఒప్పుకుంటారు. అక్కడి రైతులు పంపులు పెట్టుకోవాలంటే రెండు, మూడు వందల అడుగుల బోరుకు పోతే తప్ప నీరు రావడంలేదు. పడిపోయిన పవర్ మోటారు పెట్టుకుంటే తప్ప నీరు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. అయితే మీరు రైతులకు ఏ రకంగా సబ్సిడీ యిస్తున్నారు? పది హార్స్ పవర్ పెట్టుకుంటే డబుల్ కరెంటు ఛార్జీస్ కట్టమంటున్నారు - వంద రూపాయలపై చీల్చర కరెంటు ఛార్జీస్ కట్టమంటున్నారు అధ్యక్షా, నేను గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారిని అడగటమన్నాను. దుర్భిక్ష ప్రాంతాలైనటువంటి కడప, కర్నూలు, అనంతపురం, విత్తూరు జిల్లాలో మీరు రైతులకు ఇచ్చేటటువంటి ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జీలను తగ్గించండి. రైతులు తాళిబొట్టులు అమ్ముకొని డబ్బు తీసుకొని వచ్చి పెడుతున్నారు. 10 హెచ్.పి. ఉన్నవానికి తగ్గించకుండా మిగిలినవోటి తగ్గించి వారందరినీ ఈ రకంగా సష్టం చేయడం మంచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రాంతంలో శిస్తు మాఫీ చేయాలని ప్లానింగు బోర్డులో అడిగితే మంత్రి శ్రీ మైసూరాద్దిగారు చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కూర్చోండి. ఒక్కొక్కరికీ 2 నిమిషములు చొప్పున ఇస్తున్నాను. మీకు 2 నిమిషములు పోయి, 3 నిమిషములు పోయి 5 నిమిషములు ఇచ్చాను.

శ్రీ టి. పెంపలయ్య:- ఒక్క నిమిషము అధ్యక్షా, ప్లానింగు బోర్డులో అడిగితే శిస్తు మాఫీ చేస్తున్నామని అన్నారు. కానీ నిర్బంధంగా వసూలు చేస్తున్నారు. నా నీయోజక వర్గంలోని ఏ బాంకులో కూడా నీరులేదు. కానీ బలవంతంగా శిస్తు వసూలు చేస్తున్నారు. అది నిలుపుదల చేయండి. ఎక్కడైతే నేతృత్వో అక్కడ మండలానికో 10 బోర్లు అయినా ఇవ్వండి. 10 బోర్లు ఇవ్వలేరా? ఇంతవరకు ఒక్క బోరు కూడా ఇవ్వలేదు. ఇదివరకు కొడూరు పండ్లకు ప్రసిద్ధి. ఈరోజున అక్కడ పండ్లుకాదు కదా అఖిరికి ఏమీ పండటం లేదు. ఇదివరకు అరటితోటలు అక్కడ బాగాపండేవి. ఇప్పుడు పండటంలేదు. ఇప్పుడు చాలా చిన్నచిన్న కాయలు ఉంటున్నాయి. అటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు మీరు శిస్తులు వసూలు చేస్తున్నారు. కనీసం వాటిని ఏమైనా భీమా పథకం పెడదామా అంటే అదీ లేదు. ఏ ఏ జిల్లాలలో, ఏ ఏ తాలూకాలో, కనీసం ఏ ఏ మండలాలలో కరువు డిక్లెర్ చేశారు అని అడుగుదామంటే దానికి సమాధానం లేదు. భీమా పథకం వర్తింపజేస్తారా అంటే అదీ లేకుండా ఉంది. విత్తనాలు అసలు లేకుండా పోతున్నాయి. విత్తనాలు సరైనవి సరఫరా చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్.- మేరు కూర్చోండి. వ్యవధి లేదు.

శ్రీ టి. జీవన్రెడ్డి (జగిత్యాల):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో కరువు పరిస్థితులు వలయ తాండవం చేస్తున్నాయి. ఇది చాలా తీవ్రంగా తీసుకోవలసిన విషయం. ఏది ఏమైనప్పటికీ రాష్ట్రంలో గౌరవనీయులైన శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు పదవీ బాధ్యతలు చేబట్టిన తరువాత సాధ్యమైనంతవరకు జిల్లాలు పర్యటించి అక్కడున్నటువంటి వాస్తవ పరిస్థితుల దృష్ట్యా మంచినీటి సమస్య పరిష్కారం కోసం కానీ ఊటపెరువుల మరమ్మత్తుల కోసం కానీ నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. కరీంనగర్ జిల్లా అనగానే ఇది శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు అయకట్టు పరిధిలో ఉన్నటువంటి జిల్లా. ఇక్కడ నీటి సమస్య ఉండడనే భావన అందరిలో ఉంటుంది. కానీ వాస్తవం చెప్పాలంటే కరీంనగర్ జిల్లాలోని సగ భాగం ఎస్.ఆర్.ఎస్.పి.తో కవర్ కావడం జరుగుతుంది. మిగిలిన సగ భాగం రాయలసీమ ప్రాంతంకన్నా ఎక్కువ కరువుతో ఉందని నేను బాధతో వ్యక్తం చేస్తున్నాను. ఈ కరువు పరిస్థితి దృష్ట్యా అక్కడున్నటువంటి మంచినీటి సమస్య తీర్చడానికి ప్రత్యేకించి నిధులు కేటాయించవలసిన అవశ్యకత ఎంతైనా ఉంది. దానితోబాటు పశువులకు కావలసిన పశుగ్రాసం కోసం కానీ పశువులకు కావలసిన నీటి కోసం కానీ చర్యలు తీసుకోవాలి. మంచినీటి సమస్య గురించి ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి బోరు బావులు మనం వేసుకుంటూ రావడం జరుగుతున్నది. ఆ బోరు బావులలో ఇది వరకున్నటువంటి నీటిమట్టం లోతుకు పోవడంవల్ల చాలా నీటి ఎద్దడిని ఎదుర్కొంటున్నాము. ఆ సమస్యతోబాటు పశువులకు కావలసిన పశుగ్రాసం అందించడంతోబాటు పశువులకు కావలసిన నీటి వసతిని కూడా ఏర్పాటు చేయవలసిన అవశ్యకత ఎంతైనా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా డ్రాట్ డిక్లరేషను గురించి చూసినప్పుడు ప్రభుత్వం ఇది జిల్లాల వారీగా చేబట్టడం జరుగుతున్నది. మన రాష్ట్రంలో మహబూబ్ నగర్, కడప, కర్నూలు - ఇటువంటి కొన్ని జిల్లాలలో మాత్రమే డ్రాట్ డిక్లరేషన్ చేయడం జరిగింది. వాస్తవంగా ప్రభుత్వం ఇచ్చినటువంటి నివేదికలో కూడా కరీంనగర్ లాంటి జిల్లాలో కూడా కరువు ఉందనే విషయాన్ని ధృవీకరించారు. కానీ ఇటువంటి జిల్లాలో కరువు డిక్లరేషన్ చేయకపోవడంవల్ల ప్రభుత్వం నుంచి కొన్ని నిధులు పొచ్చించి అక్కడున్నటువంటి మంచినీటి సమస్యను తీర్చడానికి అవకాశం లేకుండా పోతున్నది. డ్రాట్ డిక్లరేషన్ చేయబడినటువంటి ఏరియాలో ఆ ప్రాంత ప్రజలకు దొరికేటటువంటి రెమిషన్లు - శిస్తు మాఫీ గురించి కానీ పాఠశాలల విద్యార్థులకు స్కూలు ఫీజు మాఫీ గురించి కానీ వ్యవసాయ రుణాలు పొందినవారికి లోను కన్వర్షను పొందే అవకాశాలు కానీ లేకుండా పోతున్నాయి. ఈ సంవత్సరం వసూలు చేయవలసిన అప్పులు వచ్చే సంవత్సరంలో వసూలు చేసేటటువంటి అవకాశాలు ఏవైతే ఉన్నాయో అవి డ్రాట్ డిక్లరేషన్ జిల్లాలో ఉండటం జరుగుతుంది. అవి పొందే అవకాశం మాకు లేకుండా పోతున్నది. అందుచేత మేరు మొత్తం జిల్లాను కేంద్రంగా తీసుకోకండి. ఏ జిల్లాలో అయినా కానీ ఆ జిల్లాలో ఉన్నటువంటి మండలాలను ఒక పరిధిగా తీసుకొని ఏఏ మండలాలలో అయితే కరువు ఉందని, ఏఏ మండలాలలో అయితే వర్షపాతం తక్కువగా ఉందని మేరు ధృవీకరించడం జరిగిందో ఆ మండలాలను మేరు డ్రాట్ గా డిక్లరేషన్ అక్కడ ప్రభుత్వం తరఫున ఇచ్చే రెమిషన్లు ఇవ్వడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. కొన్ని ప్రాంతాలలో వర్షాలుపడినా కానీ అవి సకాలంలో పడని విషయం మేకు తెలుసు. జూన్, జూలై మాసాలలో వర్షంపడితే మనం నాల్గువేసి పంటపొందే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ

విధంగా కాకుండా సెప్టెంబరు, అక్టోబరు మాసాలలో వర్షాలుపడి మనం పంటలు వేసుకుంటే అవి దెబ్బతినేవోవడం జరిగింది. సెప్టెంబరు, అక్టోబరులలో వర్షంపడి వాటరు గేజ్లో వర్షపాతం ఉన్నట్లు చూపించినప్పటికీ అది రెండవ పంటకు కానీ మొదటి పంటకు కానీ ఉపయోగకరంగా ఉండదు. అందుచేత ఈ వర్షపాతాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకోకుండా కరేన్సగర్ జిల్లాను తప్పకుండా మీరు డౌబ్ జిల్లాగా డిక్లర్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. గోదావరిఖని ఇండస్ట్రియల్ బెల్టు, మీకు కూడా తెలుసు. అధ్యక్షులు కూడా అదే ప్రాంతం నుండి వచ్చినటువంటివారు. ఇండస్ట్రియల్ బెల్టు పక్కనే ఒక కిలో మీటరు దూరంలో గోదావరి నది ప్రవహిస్తున్నా కూడా గోదావరిఖనిలో నివసించే లక్షలాది జనానికి మంచినీరులేక అల్లాడిపోవడం జరుగుతున్నది. ప్రత్యేకించి ఇటువంటి పారిశ్రామిక ప్రాంతంలో మంచినీటి సమస్య తీర్చడానికి మీరు ఒక మంచినీటి పథకం చేయండి. గామం యూనిట్గా కాకుండా కొన్ని గామాలను యూనిట్గా తీసుకొని దానికి దరిదాపులో ఉన్నటువంటి ఒక పెద్ద చెరువు నుండి కానీ కుంతనుంచి కానీ కెనాల్ నుంచి కానీ వాటర్ బాప్మెన్ మంచినీటి సమస్య తీర్చడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుంది. కానీ ఈ గోదావరి ఖనిలాంటి ప్రాంతాన్ని చూడండి. దీనికి కిలో మీటరు దూరంలో గోదావరి నదివుండి కనుక నీటికోసం ఇబ్బందిలేదు. కానీ నీధులు అవసరం ఉంది. మీరు ప్లాందరాబాదీలాంటి నగరాలలో మంచినీటి సమస్య తీర్చడానికి ప్రత్యేకించి నీధులు కేటాయించడం జరుగుతున్నట్టి. అలాగే పారిశ్రామిక ప్రాంతమైన గోదావరి ఖనిలాంటి ప్రాంతంలో మంచినీటి సమస్యను తీర్చడానికి మీరు ప్రత్యేకించి నీధులు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. ఇదివరకు కరేన్సగర్ జిల్లాకు ఒకటిన్నర కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. ఇది హర్షించదగ్గ విషయం. నేను ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలియ జేస్తున్నాను. ఈ ఒకటిన్నర కోట్ల రూపాయలతో అక్కడున్నటువంటి సమస్య పరిష్కారం 1.10 కాలేదు. మీరు ఎక్కడైతే యడ్వర్సీ నేజనల్ కండిషన్లు ఉండి, ఎక్కడైతే నీటి సమస్య ఉండి పరిస్థితులకు వ్యతిరేకంగా ఉందో అక్కడ ఖర్చుచేయడానికి 10 కోట్ల రూపాయలు అని అంటున్నారు. మొత్తం 10 కోట్ల రూపాయలు కూడా కరేన్సగర్ జిల్లాకే కేటాయించ వలసినటువంటి దుర్భిక్ష పరిస్థితులు కరేన్సగర్ జిల్లాలో నెలకొని ఉన్నాయి. చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు మారుమూల ప్రాంతాలకు కూడా పథకాలు తయారుచేసి చేపట్టడం జరిగింది. మహబూబునగరు జిల్లా నుంచి పాలమూరు నుంచి లేదరు వచ్చి పనిచేసి వెళ్లారు. అటువంటిది యిప్పుడు కరేన్సగర్ జిల్లాలో ఉన్నటువంటి వ్యవసాయ కూలీలకు పని దొరకని కారణంగా వారు ఇతర ప్రాంతాలకు వలసపోయే పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నవి. మంచినీటి కొరకు, పశుగృహము కొరకు నీధులు కేటాయించాలని, వ్యవసాయ కూలీలకు పని కల్పించే విషయంలో ప్రత్యేక నీధులు కేటాయించాలని ఆ విధముగా తప్పకుండా రెవెన్యూశాఖ మాత్రులు కేటాయించాలని కోరుతూ తమరు ఈ సమయం యిప్పి నందులకు తమరికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ శేలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రములో కరువు తీవ్రంగా ఉన్నది. గవర్నమెంటు సభకు యిచ్చిన స్టేటుమెంటు ప్రకారం 17 జిల్లాలో భారత వాతావరణ శాఖ నివేదిక ప్రకారం, మామూలుకంటే 20 శాతం మించిన వర్షపాతాన్ని అధిక వర్షపాతంగా చూపించారు. అదే విధంగా ఆరు జిల్లాలను మామూలు కంటే 60 శాతం వర్షపాతాన్ని లోటు వర్షపాతంగా పరిగణిస్తూ చూపించడం జరిగింది వారు యిచ్చిన

స్నేహమెంతుతో. కడప, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలను కూడా సెన్సెడ్ కౌంట్రీగా పేర్కొని కరువు జిల్లాలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. ఈ ఆరు జిల్లాల్లో వర్షపాతం ఈ విధంగా ఉంది. గుంటూరు - 20.7 శాతం, కృష్ణా 22.4 శాతం, కడప 28.9 శాతం, నెల్లూరు 2.9 శాతం, మహబూబ్ నగర్ 25.4 శాతం, నల్లగొండ 28.4 శాతం, పల్నాడు 1.9 శాతం వర్షపాతం ఉంది. ఇదే విత్తూరు జిల్లాలో 18.5 శాతం వర్షపాతం ఉంటే దానిని కరువు జిల్లాగా అతి తక్కువ వర్షపాతముగల జిల్లాగా ప్రకటించడం జరుగలేదు. ఆరు లక్షల ఎకరాలలో వసించువంటి వేరుశనగ ఎండిపోయింది. అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు సెప్టెంబరులో వర్షియప్పనిగారిని విత్తూరు జిల్లాలో డ్రాఫ్ట్ విషయంలో చూసినప్పుడు పంపించడం జరిగింది. వారు జిల్లా ముత్తం తెరిగారు. 90 ఏళ్లను పంటలు పండితే, డ్రాఫ్ట్ ఉందని వారు రిపోర్టు ఇవ్వడం జరిగింది. జనార్ధనరాజుగారు రూపాంతరం - కొత్తగా విజయభాస్కరరాజుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు - వారు విత్తూరు జిల్లా కరువు పరిస్థితి గురించి ఒక కోటి రూపాయల పరిధిలో వాటరు సౌకర్యం ఇస్తున్నట్లుగా ప్రకటించారు. ఆ విధంగా పేర్కొంటే సుసూక్ష్మంగా చెప్పండి. కానీ 20 లక్షల రూపాయలు కూడా రాలేదు. రాష్ట్రము మొత్తం మీద 23 జిల్లాలు కరువు సహించే కార్యకలాపాలు చేపట్టడానికి మొత్తం 36 కోట్ల 17 లక్షల రూపాయలు యిచ్చారు. అందులో 25 కోట్ల రూపాయల వరకు డిగ్గింగు వాటరు గురించి అని చెప్పారు. 10 కోట్ల రూపాయల వరకు పంచాయతీరాజ్ డివర్షమెంట్, ఇరిగేషన్ డివర్షమెంట్కు ఇచ్చినారు. మొత్తం 25 కోట్ల రూపాయల వరకు డిగ్గింగు వాటరు గురించి 25 జిల్లాల సమీక్షం ఇచ్చినారని సభాముఖంగా ఇచ్చిన నోట్సు బుక్ అందరికీ తెలిసినదే. రాయలసీమ ప్రాంతానికి వస్తే ఆంధ్రదేశములోకిలా, అతి తక్కువ వర్షపాతము గల ప్రాంతము రాయలసీమ అని అందరికీ తెలిసిన విషయమే. అంతపురం, కడప, కర్నూలు, విత్తూరు అతి తక్కువ వర్షపాతము గల జిల్లాలు. 84 కోట్ల ప్రజానీకాన్ని పోషించే మన ప్రధాని శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు రాయలసీమ నుంచి వచ్చిన వారే. వీరు రాయలసీమ నుంచే ఎన్నుకోబడినారు. 6.6 కోట్ల జనాభా ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ ను పరిపాలిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి శ్రీ విజయభాస్కరరాజుగారు కూడా రాయలసీమ నుంచి వచ్చిన వారే. కానీ - అన్నీ ఉన్నా అయినా నోట్స్ తనీ అన్నట్లుగా ఉంది. ప్రధానమంత్రి నుంచి, ముఖ్యమంత్రి నుంచి, మినిస్టరు నుంచి, ఆర్. అండ్ డి. మినిస్టరు నుంచి వేరు అంశ రాయలసీమ నుంచి వచ్చినవారే. పదవులు అన్నీ రాయలసీమ నుంచి వచ్చినవే. వీరూ జిల్లాకు మాత్రం పదవులు కరువు పెట్టారు. అక్కడ డిగ్గింగు వాటరు లేదు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరాజు:- ప్రతిపక్ష నాయకులు రాయలసీమ నుంచి వచ్చిన వారే.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ప్రతిపక్ష నాయకులు ఉన్నారు. కేంద్రానికి, రాష్ట్రానికి సంబంధించి అసమ్యక్తి నాయకులు ఉన్నారు. రాజకీయరేడిగారు ఉన్నారు. మే నాయకులకు కరువు లేదు; రాయలసీమ నుంచి వచ్చిన నాయకులకు కరువు లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ప్రాంతము నుంచి వచ్చిన వారు - వారిని ఒక రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. రాయలసీమ పరిస్థితులు ఏమిటో మేకు తెలుసు. విత్తూరు జిల్లాలో ఈస్ట్రీస్ డెల్టాలో ఉన్నటువంటి రెండు మండలాలను ఎక్కువ వర్షపాతంగా చూపించారు. విత్తూరు జిల్లాలో

మొత్తం రెయిన్ ఫాల్ చూసినట్లయితే - 5 పర్సంటు నమోదు అయినది. చిత్తూరు జిల్లాకు శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు ప్యానింగు బోర్డు ఛైర్మనుగా ఉంటూ వారు కరువు గురించి ఒక రిపోర్టు తయారు చేశారు. 1323 గ్రామములలో ద్వింకింగు వాటరు లేదని, ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు పంపడం జరిగింది. 650 గ్రామాలకు ఉన్నటువంటి వాటరు నోర్సు సరిపోదని, 200 బోర్సు కావాలని రిపోర్టు పంపారు. ఆ విధముగా రిపోర్టు పంపితే ప్రభుత్వము 151 లక్షల రూపాయలు యిచ్చింది. 70 మండలాలు ఉన్నాయి; ఒక్కొక్క మండలంలో ఆరు ఏడు బోర్సు కన్నా ఎక్కువ రావు; పి.డబ్ల్యు.డి. స్కీమును, సిగ్నల్ ఓవర్ స్కీమును, ద్వింకింగు వాటరు, మరి యితర పథకాల గురించి ప్రభుత్వము 151 లక్షల రూపాయలు యిచ్చింది. చిత్తూరు జిల్లాలో ఉన్నటువంటి షుగర్ ఫ్యాక్టరీలలో సంవత్సరానికి 7 లక్షల టన్నుల చెరకు క్రాఫ్ అవుతుంది. అటువంటిది మూడు లక్షల టన్నుల చెరకు క్రాఫ్ అయినది. చెరుకు దిగబడి పడిపోయినది. 2.5 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల వరి ఉత్పత్తి అయ్యింది. 75 లక్షల టన్నుల వరి ఉత్పత్తి కాలేదు. 1991 సంవత్సరములో చిత్తూరు జిల్లాలో బాగా వర్షాలు పడినవి. 8 వేల చెరువులు తెగిపోయినవి. బీడ్జెస్ కూలిపోయినవి వేటికి గాను 46 కోట్ల రూపాయలు కావాలని దీని విషయంలో ప్యానింగు బోర్డు దిశంబరులో రిజల్యూషను పాసు చేసి పంపడం జరిగింది. యిక్కడ నుంచి అప్పటి ముఖ్య మంత్రిగారు జనార్ధనరెడ్డిగారు తీరుపతి వచ్చినప్పుడు మేము కలవడం జరిగింది. అప్పటి మంత్రులు వెంగారెడ్డిగారు, కుతూహలమ్మగారు, జిల్లా ఎం.పిలు, చంద్రబాబునాయుడు గారు, తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులను, అనేకమంది వారిని కలవడం జరిగింది వారు 1992 మార్చిలో మాతో అక్కడ 22 కోట్ల రూపాయలు యిస్తామని చెప్పినారు. బీడ్జెస్ కూలిపోయినవి, చెరువులు తెగిపోయినవి. పత్రికాముఖంగా వారు 22 కోట్ల రూపాయలు యిస్తామని చెప్పినారు. కానీ మూడున్నర కోట్ల రూపాయలు యిచ్చినారు. యిప్పుడు కరువు వచ్చి పరిస్థితులు విపరీతంగా ఉంటే పశుగ్రాసము లేకుండా ఉంటే, కరెంట్ లేకుండా లోవోల్టేజీతో బాధపడుతూ ఉంటే, కరెంటు మోటర్సు కారిపోతూ ఉంటే వచ్చి ఏమిటని అడిగే నాడు లేదు. వరదలు వచ్చినా, తుఫానులు వచ్చినా రాష్ట్రాలు నష్ట పోతే - వేస్ అండ్ మేన్స్ ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ కు 75 కోట్లు రావాలి. కేరళ రాష్ట్రానికి 65కోట్ల రూపాయలు రావాలి. అటువంటిది శ్రీ కరుణాకరన్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కేరళ రాష్ట్రములో మొన్న వరదలు వచ్చినప్పుడు ఆయన కాంగ్రెసు పార్టీ పార్లమెంటరీ బోర్డులో మెంబరుగా ఉన్నారు కాబట్టి అది పెద్ద పదవి కాబట్టి ఆయన ఇన్ ఫోర్మయన్సు చేయడం జరిగింది. వెంటనే ప్రధానమంత్రి శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు వ్యవసాయ శాఖామంత్రులు శ్రీ బలరాం జక్కర్ గారిని స్పెషల్ గా ఫ్లయిట్ ఎరెంజ్ చేసి కేరళ పంపించి సర్వే చేయించారు. అక్కడ బలరాం జక్కర్ గారిని ఎయిర్ డ్రోంలో నిలవేసి, అప్పటికప్పుడు థిల్త్ కి ఫోను చేయించుకుని 125 కోట్ల రూపాయలు తెప్పించుకున్నారు. వేస్ అండ్ మేన్స్ ప్రకారం 65 కోట్ల రూపాయల వరకే ఎలిజిబిలిటీ ఉంది కేరళ రాష్ట్రానికి. 125 కోట్ల రూపాయల వరకు శాంక్ష్ను చేయించుకున్నారు కరుణాకరన్ గారు. మన రాష్ట్ర ముఖ్య మంత్రి శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు పార్టీ డిసిప్లినరీ కమిటీ మెంబరుగా ఉండి ఏమి చేశారు రాష్ట్రానికి. కాంగ్రెసు పార్టీలో వేరికి ఎంతో పలుకుబడి ఉంది. ఆవిధముగా రాష్ట్రానికి ఏదైనా చేస్తే - ఆంధ్రులంతా సంతోషపడతారు. వారు ఆంధ్ర దేశానికి ఏమి చేశారు. పార్లమెంటు సభ్యులు ఉన్నారు ఆ పార్టీకి చెందినవారు. మన

రాష్ట్రానికి పెందిన వారు కేంద్ర మంత్రులు 7గురు ఉన్నారు. వరదలు వచ్చినా, అవాంతాలు వచ్చినా, తుఫానులు వచ్చినా వేస్ అండ్ మేన్స్ ప్రకారం అయినా రావలసిన పైకం తేగలుగుతున్నారా? అంతకన్నా ఒక పైస మించి తేగలుగుతున్నారా? ఢిల్లీకి పోతున్నారు, వస్తున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు తరచుగా. కరువు నిధుల గురించి ఎప్పుడైనా అడిగినారా అని ప్రశ్నించుతున్నాను. కానీ, పోనీ కార్యక్రమం 1400 కోట్ల రూపాయల ఖర్చు అయ్యే గ్యాస్ పైపు కార్యక్రమం తీసుకుని వస్తామంటున్నారు. యిది అయ్యే పనేనా? కేంద్ర ప్రభుత్వముతో కానీపనీ కోసము ప్రయత్నాలు చేయడం మంచిది కాదు. అయ్యే పనికోసము ప్రయత్నాలు చేయడం మంచిది. ప్రధానమంత్రిగారు కూడా రాష్ట్రానికి సంబంధించినటువంటి మనిషి కాబట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్రంలో ప్రధానమంత్రిగారిని ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్ చేసి ఢింగింగు వాటరు గురించి, కరువు పనుల గురించి, ఇన్‌వేట్ బోర్డు గురించి ఎక్కువగా నిధులు తెచ్చేందుకు ప్రయత్నం చేయాలని నేను డిమాండు చేస్తున్నాను చిత్తూరు జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటించలేదు. ఎందుకు ప్రకటించలేదు. 75 కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్రానికి రావలసి ఉంటే, వేస్ అండ్ మేన్స్ ప్రకారం వారు 35 కోట్ల రూపాయలే యిచ్చినారు. మిగతా 45 కోట్ల రూపాయలు రావలసి ఉంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అడగడం లేదు. ఎందుకు అడగడం లేదు అంటే, వేస్ అండ్ మేన్స్ ప్రకారం 35 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారా అని కేంద్ర ప్రభుత్వము అడుగుతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నివేదికలు పంపలేదు. యిది మెయిన్ డ్రా బ్యాంక్. ఎక్కువ నిధులు కేంద్ర ప్రభుత్వము నుంచి తెచ్చి - కనీసం 100 కోట్ల రూపాయలైనా తెచ్చి జిల్లాకు 5 కోట్ల రూపాయల చొప్పున యివ్వాలని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య (నిరసిల్ల):- అధ్యక్షా, మాకిచ్చిన నివేదికలో మితులు 1.20 పెంచలయ్యగారు చెప్పినట్లుగా, ఇది సంపూర్ణమైనది కానీ, సమగ్రమైనది కానీ కాదనేది మ. క్లియర్ గా తెలుస్తున్నది. ఎక్కడో హైదరాబాదులోనో, జిల్లా పాడి క్వార్టర్స్ లోనో కూర్చోని వాసిన అంకెలు, అక్కరాలు తప్ప మరొకటి కాదు. ఈ నివేదికనే ఆధారపడి మాట్లాడడంలనుకొన్నా, మనము 1991-92, 1992-93, 1993-94 ఈ సంవత్సరాలు చూస్తే ఈనాడు సాగు విస్తీర్ణము పడిపోయింది, ఉత్పత్తి పడిపోయింది. అది నగ్గుంగా వాళ్ళిచ్చిన సంఖ్య ప్రకారమే వాస్తవంగా దాదాపు అంతా పడిపోయింది. ఎక్కువగా పడి పోయింది. రాయలసీమ, తెలంగాణలో చాలా ఎక్కువగా పడిపోయింది. ఈ విషయంలో కరువు కాటకాలతో వున్న ప్రాంతాలను మారుమూల ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయాలని, మొత్తం ఈనాడు చర్య జరుపుకొంటున్నాము. ఈ సందర్భంగా గౌరవనీయ ఆర్థిక శాఖా మాత్రులు రోశయ్యగారు వారొకటి సెలవిచ్చారు. ఏమంటే, అయ్యా, నన్ను అడిగితే ఏముంది? నా వేలిలో ఏమే లేదు. భగవంతుడిని ప్రార్థించండి, భగవంతుడయితే మీకు ఇస్తాడు అని అంటున్నారు. అంటే నాకు చిన్ననాడు చదువుకొన్న ఒక కథ గుర్తుకు వస్తున్నది. రోశయ్యగారి లాంటి స్వాములు ఒక హరిలోకి వెళ్ళారట. శిష్యులతో వెళ్ళితే, అక్కడి జనము అయ్యా, స్వామీ మీరు ఇక్కడ పర్యటన చేస్తున్నారు, అంతా భగవంతుడే అని అంటున్నారు, అదిగో అక్కడి మదపుజీనుగు జనాన్ని నాశనము చేస్తున్నది. దాన్ని ఆలోచన చేయండని అంటే ఆయన, ఏమే లేదు, అది ఏమే చేయదు, నేను మంత్రం

వేస్తాను అదే వెళ్ళిపోతుంది అని చెప్పారట. అయితే వాస్తవంగా ఏనుగు అక్కడ నుండి వెళ్ళలేదు. జనం మీదకు వచ్చి, గందరగోళం చేసింది. జనము కంటే, ముందు స్వాముల వారు పలాయనం చిత్తగించారు. అయితే మరల అందరూ ఏనుగు వెళ్ళిపోయిన తరువాత మరల అందరూ వచ్చారు. ఏమీటయ్యా 'ఏనుగు వెళ్ళిపోతుందని అంటేవే, మా కంటే ముందు నేవే పరుగెత్తావే అని అంటే, ఏమీ లేదు, 'గజం మిథ్యా, పలాయనం మిథ్యా' అని అన్నాడు. అట్లా, ఈ పృపంచముతో అనేక రకాలుగా పృకృతితో పోరాడి ఈ పృపంచములోని సమాజము దాదాపు మానవుడి కుటుంబమని అనుకొని పృకృతి పోరాడుతుందని, ఈ అన్నింటిని సాధించుకొనేటటువంటి ఈ పరిస్థితిలో ఇంకా ఎక్కడనో కథలు, దేవుడు, దయ్యము అనే కథలు మాట్లాడితే ఈ విజ్ఞాన పృపంచమునకు అది ఎట్లా ఉపయోగపడుతుంది? ఇది నాకు అర్థం కావడం లేదు. మీకు అన్నీ బాగా తెలుసు. ఈ రోజు తెలంగాణా ప్రాంతము చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతమే కాకుండా, సాగు చేయటానికి నీరు లేదు. త్రాగటానికి నీరు లేదు. అనేక ప్రాంతాల నుండి ఒక్కొక్క గ్రామం నుండి 100-400 మంది వలస వెళుతున్నారు. ఈ విషయం మీకు బాగా తెలుసు. ఒక కరీంనగర్ జిల్లాలో పెందుర్తి మండలం క్రిష్ణంపేట గ్రామంలో మొత్తం 2 వేల మంది వలస వెళ్ళారు. ఇటువంటి పరిస్థితి అక్కడుంది. అధికారులు, శాస్త్రజ్ఞులు, మొత్తం ఇక్కడ నీరు లేదని డ్యుప్లే పోన్స్ పిరియాగా డిక్లర్ చేశారు. కరీంనగర్ జిల్లా మొత్తం కంప్లీటుగా అక్కడ పడిన నీరు గోదావరిలోకి వెళ్ళుతుంది. అక్కడి పృజలకు త్రాగు నీరు లేదు. అక్కడ ఇలాంటి కఠోరమైన పరిస్థితులున్నాయి. నక్సలైట్ల నుండి, ఎక్స్‌ప్లొమిట్స్ అనండి, అక్కడి పృజలకు కావలసిన అవసరాలు లేవు; ఆర్థిక వ్యత్యాసాలు చాలా ఎక్కువగా వున్నాయి. అందువల్లనే పృభుత్వము బాగా ఆలోచనచేసి, ఏదో నక్సలైట్లు తుపాకులతో చంపినంత మాత్రాన సమస్యలు పరిష్కారము కావు. డ్యుప్లే దేనివల్ల వస్తుంది? నక్సలైట్లు ఎందుకు పుడుతున్నారు? ఈ విషయాన్ని చాలా తేవ్వంగా ఆలోచన చేయాలని మీద్వారా పృభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరవ్యూస్)

ఏదీ ఏమైనా, ఒకటిన్నర జిల్లాలను కరువు ప్రాంతాలుగా పృకటించారు. ఆ కడష్ట మహబూబ్‌నగర్‌ను పృకటించవలసిందే. దానికి కూడా కేటాయింపులు తక్కువే. దానికంటే ఇంకా వెనుకబడిన ఆదిలాబాదు, కరీంనగర్ కానీ, వరంగల్ కానీ, నల్గొండ కానీ, ఇటు వంటివి ఇంకా అనేక జిల్లాలు తెలంగాణాలో వాటిని పృకటించాలి. ఈ సమస్య పరిష్కారము కావాలని ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలియజేస్తూ ఈ అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ నెలపు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు (నిరీహారు):- అధ్యక్షా, కరువు సందర్భంలో మీ దృష్టికి కొన్ని విషయాలను తెస్తున్నాను. ఆదిలాబాదు జిల్లాలో వర్షపాతం ఈ సంవత్సరం ఎక్కువనే వుంది. అధికారులు కూడా ఎక్కువ వర్షం పడినట్లుగా నమోదు చేసుకొన్నారు. వాస్తవమే. పడిన వర్షపు నీరును నిలువ చేసుకొనే సౌకర్యాలు లేక, గుట్టల మీద పడిన నీరు పడినట్లుగానే గోదావరిలో కలిసిపోతుంది. వర్షపు నీటిని నిలువ చేసుకొనే సౌకర్యము

తేదు కాబట్టి, దీన్ని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకొని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వ్యవహరించాలని కోరుతున్నాను. వర్షాలు ఎక్కువగా పడ్డాయని, కరువు తేదని అంతా సుభిక్షంగా వుందంటే అది మాత్రం వాస్తవం కాదు. కరేంనగర్, ఆదిలాబాదు విషయంలో మీకు బాగా తెలుసు. వర్షము పడుతూ వుంటే గుట్టల మీద పడిన నీరు జారి గోదావరిలో పడుతుంది. దీన్ని అపే ప్రాజెక్టులు కాని, మైనర్ ఇరిగేషన్ కుంటులు కానీ, చెరువులు కానీ తేవు. మనము అంచనాలు తయారు చేసేటప్పుడు, గ్రామం యొక్క పావుతేషన్ వెయ్యి మంది వుంటే నాలుగు బోర్లు 250 మందికి ఒకటి వాపున ఇది సరిపోతుందని అంచనా వేస్తారు. ఒక్కొక్క రెవీన్యూ గ్రామంలో 10-15 హామీలెట్స్ వుంటాయి. ప్రతి హామీలెట్లో 10-20-30-40 కుటుంబాలు గల ప్రాంతాలుంటాయి. శివారు ప్రాంతాలు వుంటే దాన్ని గురించి ఆలోచించరు. రెవీన్యూ విలేజిని ఒకటిగా తీసుకొని, వెయ్యి పావుతేషన్ వుంటే, నాలుగు బోర్స్, నాలుగు బావులుంటే సరిపోతుందని అధికారులు వ్యాసుకొంటున్నారు. అది తప్పు. దీన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు హామీలెట్స్, తాండాలు, గుట్టల మీద వున్న గ్రామాలు రికార్డులోనే లేని గ్రామాలు పది వుంటాయి. వీటి పేర్లు రికార్డులో వుండవు. శివారు గ్రామంలో మంచినీటి సౌకర్యాలు కల్పించడానికి అధిక మొత్తము కేటాయింపులు చేయాలి. ఫ్లడ్ ఎఫెక్టెడ్ - మనము గోదావరిలో పెద్దవాగు కానీ, వాగులు వంకలు 1985 నుండి ఫ్లడ్ ఎఫెక్టెడ్ గ్రామాలున్నాయి. వాళ్లు సురక్షితమైన గుట్టల మీద ఇండ్లు కట్టుకొన్నారు. అక్కడి వారికి ఇప్పటికీ త్రాగు నీరు అందివడం లేదు. సబ్మర్సిడు గ్రామాలు అవి. ఉపరి భాగాలలో ఇండ్లు కట్టుకొన్న వాళ్లకు త్రాగు నీరు కావాలి. తాండాలకు కూడా త్రాగు నీటి సౌకర్యము కల్పించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

شری سید سجاد :- آپیکر صاحب قحط سال پر میں آپ کے سامنے چند تجاویز پیش کرنا چاہتا ہوں۔ تنگناہ، رانگیا، محبوب نگر، ٹنگناہ اور دوسرے اضلاع میں پینے کے پانی کا مسئلہ بنا ہوا ہے۔ وہاں پر ترجیحی بنیاد پر پوریل ڈالنا چاہیے۔ نمبر سید ربابہ کھنڈ میں وہ حالت ہو گئی ہے۔ یہاں پر بھی پانی کی کافی قلت ہو گئی ہے۔ گورنمنٹ کو چاہیے کہ اس کے لئے فنڈز الٹ کرے۔ کسٹومرز نے جرائیٹ کے چارجس نہیں بھرنے کے ہیں گورنمنٹ کو چاہیے کہ ان چارجس کو معاف کر دیں۔ کیونکہ وہ قحط سال میں مبتلا ہیں۔ گورنمنٹ کو چاہیے کہ جو کسان قرض دینا ہے وہ دینے کے موقف میں نہیں ہیں۔ اس لئے انھیں تھوڑے دنوں تک وقت دینا چاہیے۔ تنگناہ اور رانگیا کے اضلاع میں پینے کے پانی نہیں ہے وہاں کے عوام بہت ہی پریشان ہیں۔ انھیں ترجیحی بنیاد پر ان کے مسائل کو حل کرنا چاہیے۔

శ్రీమతి పి. శమంతకమణి (సింగనమల):- అధ్యక్షా, కరువు సమస్య గురించి ఈనాడు మాట్లాడటానికి ప్రత్యేకంగా ఈ సమయాన్ని కేటాయించినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రాయలసీమలో కరువు గురించి మాట్లాడాలంటే చాలా పిచార కరంగా వుంది. ప్రతి సంవత్సరం అసెంబ్లీ సమావేశాల్లో కరువు గురించి మాట్లాడడం, తాత్కాలికంగా ఏవో చర్యలు చేపట్టడం, అప్పటికప్పుడు ప్రజలను బుజ్జగించే చర్యలు తీసుకుంటున్నారే గానీ, శాశ్వతమైన చర్యలు తీసుకోవడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు పదవీ స్వీకారము చేసిన తరువాత, కరువు సమస్య గురించి వారు సమీక్ష చేయడం జరిగింది. కొన్ని కరువు జిల్లాలుగా ఏర్పాటు చేశారు. కానీ పక్కనే వున్న అనంతపురము కరువు జిల్లాగా ప్రకటించకపోవడం చాలా విచారకరం. ఏది ఏమైనా 1.30 నప్పటికి మే యొక్క నోట్ మాస్టే బ్రీటిష్ ప్రభుత్వం నుంచి అన్నారు. ఆనాడు గంజి మ. కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతూ ఉండేది. కానీ ఈనాడు ఉన్న పరిస్థితులను గమనిస్తే ఆ గంజి తయారు చేయడానికి నూకలు పండించలేని స్థితి ఉన్నది. ఆ పరిస్థితిలో ఉన్నామని మనందరికీ తెలిసిన విషయమే. దయచేసి వాటి గురించి శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈనాడు ఇక్కడ ఉన్నవారు, ఇక్కడ ఉన్న మంత్రులందరూ కూడా రైతు కుటుంబాల నుంచి వచ్చినవారే. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా రైతు కుటుంబానికి సంబంధించిన వారే. ఆనాడు ఉదయాన్నే గ్రామాలలో మహిళలు పెరుగు చేతికి మజ్జిగ తయారు చేసి గ్రామములో ఉన్న బీదవారందరికీ మజ్జిగ పంపడం జరుగుతూ ఉండేది. కానీ ఈనాడు గమనిస్తే పశువులను పెంకుకోడానికి మేతలేక, గడ్డి లేక కనేసం ఎండా కాలములో నేరు లేక మేము సాకుతున్న పశువులు మా కళ్ళ ముందే చనిపోవడం, కబళాలకు ఎక్కువ సంఖ్యలో అమ్ముకోవడం జరుగుతూ ఉంది. మరి ప్రభుత్వం ఈ సమస్యకు ఏవిధంగా పరిష్కారం చేయాలని ఆలోచిస్తున్నది. పశుగ్రాసాన్ని కానీ, నీటి ఎద్దడిని కానీ ఈ సమస్యలను తీర్చడానికి ప్రభుత్వం ఏవిధమైన పథకాలను చేపడుతున్నదో వెప్పాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా గ్రామస్థాయిలో మేకు తెలుసు, గ్రామాలలో మహిళలు వేకువ జామున లేచి ఇంటిది చాకిరీ చేసుకొని తిరిగి భర్తతో పాటు కూర్చో వెళ్ళవలసిన పరిస్థితులలో ఈనాడు నీటి ఎద్దడి వల్ల ఆ పని కూడా ఈ బండెడు చాకిరీతోపాటు రెండు మూడు కిలోమీటర్లు దూరం వెళ్ళి నేరు తెచ్చుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మహిళలు ముందే అబలలు. వారికి ఇదొక పనిని మనము ఎక్స్ట్రాగా పని కల్పించడానికి ఈ ఎండా కాలములో మరే ఎక్కువగా ఉంటున్నది. గ్రామ స్థాయిలో మేము వెళ్ళినప్పుడు గ్రామాలలో ఉన్న మహిళలు ఒట్టి నీటి కుండలు పగిలిన ఇవ్వడం జరుగుతూ ఉంది. మరి బోర్స్ వేస్తున్నాము. బోర్స్ లో నీటి మట్టం ఎంత లోతుగా ఉందో ఆ బోర్లకు వేసే పాచ్.పి. - చాలా వరకు మన ప్రభుత్వం వారు 5 పాచ్.పి.కే విద్యుద్దృక్తి రాయితీ కల్పించారు. కానీ ఈనాడు రాయలసీమలో పరిస్థితి గమనిస్తే మూడు వందల అడుగుల లోతుకు పోయినా కూడా నేరు దొరకడం చాలా కష్టంగా ఉంది. ఈనాడు 7 పాచ్.పి. నుంచి 10 పాచ్.పి. మోటార్స్ ఉపయోగిస్తే కానీ నేరు బయటకు రావడానికి వీలులేని పరిస్థితి ఉంది. దయచేసి రెవెన్యూ శాఖ మంత్రిగారు 7 పాచ్.పి. నుంచి 10 పాచ్.పి. వరకు మోటారులకు కూడా విద్యుద్దృక్తి రాయితీలు కల్పించాలని నేను కోరుకుంటున్నాను. మంచి నీటి సమస్య చూస్తే కొత్తగా బోర్స్ వేయాలి అంటారు. ఈనాడు నియోజకవర్గానికి 9 బోర్స్ మాత్రం కేటాయించారు. కానీ ఆ 9 బోర్స్ ఏ గ్రామాలకు కేటాయించాలో మాకే తెలియక మేము తికమక పడుతున్నాము. దయచేసి ఉన్న బోర్లకు - చెడిపోయి చాలా వరకు అధ్వాన్న పరిస్థితులు ఉన్న బోర్లకు రిపేర్స్ చేయించండి. మా జిల్లాలో గమనిస్తే ఇప్పుడు పి.ఎ.బి.ఆర్. డేమ్ 1978లో శంఖుస్థాపన చేసి ఈనాటి వరకు కూడా నిర్మాణం పూర్తి కానీ దశలో ఉన్నది. దయచేసి నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కువ నీధులు కేటాయించి ఆ డేమ్ నిర్మాణం పూర్తి చేస్తే కాస్తయినా నివారణ జరుగుతుంది. మరి ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారు

ప్రక్కనే ఉన్న కర్షాటక ప్రభుత్వముతో మాట్లాడి ఈ కరువు నివారణకు 2 బి.ఎం.సి. వాటర్ మాకు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. కరువు సమస్యాలతో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి (చేపెళ్ల):- రాష్ట్రములో ఉన్న తీవ్ర కరువు పరిస్థితి గురించి ఈనాడు సమావేశములో చర్చకు అవకాశం ఇవ్వడం - గత సంవత్సరంలోనే మొత్తం యావత్తు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 17 జిల్లాలలో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితి ఉందని, అన్ని జిల్లాలలో దుర్భిక్షం ఉన్న పరిస్థితి వలన రూ. 300 కోట్ల పంట నష్టం జరిగిందని 17 జిల్లాలలో తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితి ఉందని పోయిన శాసనసభ సమావేశాలలో చర్చించుకోవడం జరిగింది. మరి ఈ సంవత్సరం కూడా కరువు పరిస్థితి లేదు మళ్ళీ చర్చించుకోవడం జరుగుతూ ఉంది. ఒక్కమాటతో చెప్పాలంటే ఈరోజు రాష్ట్రములో తలెత్తిన కరువును, ఇది ఒక తీవ్రమైన సమస్యగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎదుర్కోవలసిన అవసరం ఉందని చెబుతున్నాను. మూడు సంవత్సరాల నుంచి తలెత్తిన తీవ్రమైన కరువు పరిస్థితిని అంచనాలు వేయడముతో కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి సహాయ కార్యక్రమాలకు రాబట్టడముతో కానీ వేయలేని పరిస్థితిలో సహాయం ఏమీ రానందువల్ల కేవలం వరుసగా మూడు సంవత్సరాల నుంచి కరువును ఎదుర్కోలేని పరిస్థితి రాష్ట్రములో ఉన్నది. మొత్తం ఒక్కమాటతో మే దృష్టికి తీసుకురావాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో శాశ్వత కరువు పరిస్థితిని ఎదుర్కోవడం కోసం 1992 సంవత్సరములో ఎనిమిదవ ప్రజాశికలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించినటువంటి రమారమి రూ. 13 వేల కోట్ల రూపాయల ప్రతిపాదన పంపిస్తే ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు కేవలం రూ. 8,500 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే అమోదించి రమారమి రూ. 4 వేల కోట్ల రూపాయలు తిరస్కరించడం జరిగింది. అదే విధంగా ప్రక్క రాష్ట్రాలైన తమిళనాడు, కర్ణాటక, అలాగే బీహారు, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రాలు సమర్థవంతముగా రాజకీయం లేకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వముతో ఢిల్లీకి తమ రాష్ట్రాలకు కరువు నివారణ చర్యల కోసం వనరులు రాబడుతూ ఉంటే మరి ఎనిమిదవ ప్రజాశికలో రమారమి రూ. 3,800 కోట్ల మనము కోల్పోవడం జరిగింది. మరి అందులో ప్రధానంగా కరువుకి సంబంధించిన అంశాన్ని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోల్పోవడం జరిగిందని ఈ సందర్భముగా మనవిచేస్తున్నాను. గతములో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఎన్.టి. రామారావుగారి నాయకత్వములో ఉన్నప్పుడు కరువు నివారణ కార్యక్రమాల కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి జనవరి మాసములోనే ప్రజాశికా బోర్డులకు రమారమి క్యూషియర్ బేలెస్సెస్ ద్వారా, క్యాంటి పథకం ద్వారా మంచినీటి సమస్య పరిష్కారానికి నిధులు విడుదల చేసే సాంప్రదాయాలు ఉండేవి. మరి ఈరోజు రాష్ట్రములో జిల్లాలలో పర్యటిస్తూ ఉంటే, మంచినీటి కోసం బోర్స్, ఒక్క బోర్సు కూడా వేయించుకోలేని పరిస్థితిలో మనం శాసనసభ్యులుగా ఉన్నామని ఈ సందర్భముగా తెలియజేస్తున్నాను. అయితే ముఖ్యంగా ఈరోజు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసినది శాశ్వత నివారణ కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అంచనాలు పంపడం, సెంట్రల్ టీమిలను పంపాలని చిత్తశుద్ధితో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఏనాడు కోరలేదని ఈ సందర్భముగా తెలియజేస్తున్నాను. దీనిని బట్టి ఈ కరువు పరిస్థితి కోసం, కరువు కాటకాలలో చిక్కుకున్న రాయల సేమ, తెలంగాణాల విషయములో ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో పనిచేస్తున్నదా అన్నది

తెలుస్తోంది. ఈ సందర్భముగా రంగారెడ్డి జిల్లా విషయం ఒక మాట మీకు చెప్పాలి. మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే రంగారెడ్డి జిల్లాలో మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాచారం ప్రకారం 18 శాతం వర్షపాతం అనుకుంటే తక్కువ ఉంది. మరి మిగతా అన్ని జిల్లాలలో తెలంగాణాలో ఉన్న మహబూబ్ నగర్, నిజామాబాదు, రాయలసీమలోని కడప, కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలతోపాటు రంగారెడ్డి జిల్లాను పోల్చినట్లయితే మరి కరువు సహాయ కార్యక్రమాలు చేపట్టలేని పరిస్థితి. ముఖ్యముగా మా జిల్లా నుంచి మంత్రి అయిన రామారెడ్డిగారు ఉన్నారు, వారికి తెలియండి కాదు. రంగారెడ్డి జిల్లాను తక్షణమే కరువు జిల్లాగా ప్రకటించాలి. 18 శాతం వర్షపాతం ఉన్న జిల్లాను తక్షణం ఆదుకోవలసిన అవసరం ఉందనే తెలియజేస్తున్నాను. ఇక్కడ కేవలం ఈ విధంగా అధ్వాన్న పరిస్థితి ఉన్న రంగారెడ్డి జిల్లాకు రూ. 40 లక్షలు పి.ఆర్. శాఖకుగాను, రూ. 25 లక్షలు ఇరిగేషన్ కోసం మొత్తం రూ. 75 లక్షలు మాత్రమే విడుదల చేశారు. మే ద్వారా మనవిచేసి పృథుత్వానికి - రంగారెడ్డి జిల్లా క్యాష్‌మెంట్ ఏరియాకు ఉన్నటువంటి చేపళ్ల నియోజక వర్గం కాని, వికారాబాదు, పరిగి, మన మంత్రిగారు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న నియోజక వర్గం కాని మొత్తం పరివాహక ప్రాంతముగా ఉంది. హిమాయత్ నగర్, గండిపెట మొత్తం 6 టి.ఎమ్.సి.ల నేటిని మరి పౌడరాబాదు నగర ప్రజల దాహం తీర్చడం కోసం మా జిల్లా ప్రజలు అందరూ త్యాగం చేస్తున్న పరిస్థితి ఉంది. ఆ పరిస్థితులను, ఆ ప్రాంతాన్ని ఆదుకోవడం కోసం ప్రత్యేకంగా రూ. 10 కోట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విడుదల చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జిల్లా ప్రజాశిక్షా బోర్డు పంపించినటువంటి ప్రతిపాదన, రమారమి మైసర్ ఇరిగేషన్ కు రూ. 52 కోట్లు కావాలి. రంగారెడ్డి జిల్లాలో శాశ్వతంగా కరువు పరిస్థితిని దూరం చేయడం కోసం మైసర్ ఇరిగేషన్ కోసం కేటాయింపులు ఎక్కువ చేయాలని రూ. 52 కోట్ల ముసాయిదా పంపడం జరిగింది. అదేకాకుండా రూ. 18 కోట్లతో మంచినీటి కోసం ఒక బృహత్తర పథకం కూడా పంపించడం జరిగింది. వాటిని ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

డా. జి. కుతూహలమ్మ (వేపంజేరి):- అధ్యక్షా, ఈరోజు రాష్ట్రస్థాయి కరువు నివారణ చర్యల గురించి చర్చ జరుగుతున్న సందర్భములో కాలానికి కరువు వచ్చి నాకు అవకాశం ఇవ్వరేమోనని అనుకున్నాను. కానీ మీరు నాకు అనుమతి ఇచ్చిన దానికి ప్రథమంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా మీకు జన్మదిన శుభాకాంక్షలు కూడా తెలియజేస్తున్నాను. మరి ఈరోజు ఈ చర్చ మొదలైనప్పుటి నుంచి మరి రాష్ట్ర స్థాయికి సంబంధించిన కరువు పరిస్థితులను చెప్పడం ప్రారంభించిన గౌరవ శాసనసభ్యులు నాగేరెడ్డిగారు చాలా చక్కగా రాష్ట్రస్థాయి పరిస్థితులతోపాటు ప్రతి ఒక్క జిల్లాను గురించి కూడా చాలా విశదంగా వివరించారు. అదేవిధంగా మా చిత్తూరు జిల్లాకు సంబంధించిన కరువు పరిస్థితులను కూడా మా చిత్తూరు జిల్లా గౌరవ శాసనసభ్యులు జి.ముద్దుకృష్ణమ నాయుడుగారు కూడా జిల్లా పరిస్థితులను, పంట పరిస్థితులను, మరి జిల్లా ఎదుర్కొంటున్న దీర్ఘకాల కరువు పరిస్థితులను గురించి కూడా వారు వివరించారు. దానికి నేను సంపూర్ణ ఆమోదము తెలుపుతున్నాను. ఎందుకంటే ఇది ప్రతి ఒకసారి కూడా ఏ ప్రభుత్వాలు అయినా ఉండనివ్వండి, ప్రతిసారి ముఖ్యమంత్రులు వచ్చినప్పుడలాగ కూడా

మేము జిల్లా తరపున ఈ నివేదికలు ఇవ్వడం మరి వారి వారి నియోజకవర్గాలకు సంబంధించిన కరువు పరిస్థితులను కూడా చెప్పడం జరుగుతూ ఉన్న సందర్భములో ఇది చెప్పడం వీధిగా అయిపోయింది. అటువంటిప్పుడు అనధికారులుగా మేము చెబుతున్నదే కాకుండా రాష్ట్ర స్థాయి అధికారులతో కూడా నివేదికలు తెప్పించుకొని రాష్ట్ర పరిమితం ఈ సమీక్ష జరుపుతూనే ఉంది. మా జిల్లా ప్రజాశక్తి బోర్డుకు నూతనంగా అధ్యక్షుడుగా వచ్చిన సమరసింహారెడ్డిగారు జనవరిలో 18వ తేదీన మా జిల్లాకు వచ్చి సమీక్షా సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. అప్పుడు మేము అసెంబ్లీ సమావేశాలు ప్రారంభమయ్యేలోగానే మాకు మ. ఎక్కువ నిధులు మంజూరు చేయించాలి, మా జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటించ చేయాలని మేము ఏకగ్రీవంగా చేసిన ఆమోదం మేరకు వారు ఆవిధంగా చేస్తారని మేము ఆశించాం. కానీ నీన్న ప్రకటించిన దానిని బట్టి చూస్తే వారి జిల్లా అయితే ప్రకటించిన కరువు జిల్లాలో వుంది కానీ మా జిల్లా లేనందుకు మేము బాధపడ్డాం. ఆవిధంగా కాకుండా మా జిల్లా ప్రజాశక్తి బోర్డు నుంచి రిపోర్టు తెప్పించుకొని అక్కడికి ఒక ప్రత్యేక అధికారిని పంపించి రిపోర్టు తెప్పించుకొని, కరువు కమిషనరీ నుంచి రిపోర్టు తెప్పించుకొని, వేటన్నిటి ఆధారంగా, అదేవిధంగా జిల్లా శాసనసభ్యులు ఇచ్చిన రిపోర్టును కూడా ఆధారం చేసుకొని చిత్తూరు జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటించవలసిందిగా, ఎక్కువ నిధులు మంజూరు చేయవలసిందిగా మేధ్వారా రెవెన్యూ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా ఈ సంవత్సరాన్ని "చిన్న నీటి వనరుల సంవత్సరం"గా ప్రకటించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. కానీ మేరు కేటాయించిన వంద కోట్లలో 55 కోట్లు జీతభిక్తులకే పోతుంది. ఆవిధంగా కాకుండా ఈ మొత్తం నిధులను కరువు పనులు చేపట్టడానికే, రైతు కూలీలకు పని కల్పించడానికి వినయోగించే విధంగా అనుమతివ్వాలని కోరుతున్నాను. చిత్తూరు జిల్లాలో పాల ధర పెరిగినందుకూ నిధులు నీటివిషయం చేషయం మీ లాందరికీ తెలుసు. ఇలాంటి పరిస్థితిలో చిత్తూరు జిల్లాకు ఏ జీవనదీ కూడా లేదు. చిత్తూరు జిల్లా అన్నీ చిన్న నీటి వనరులపైనే ఆధారపడి ఉన్న జిల్లా. ఇది "చిన్న నీటి వనరుల సంవత్సరం" అయినా చిన్న నీటి వనరుల నుంచి వచ్చే మంచినీటి సౌకర్యం కూడా అన్ని గ్రామాలలో కల్పించే విధంగా చేసి, చిత్తూరు జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటించి ఎక్కువ నిధులు మంజూరు చేయాలని మేధ్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను పాయింట్స్ వారీగా చెబుతాను. ఈనాడు మన దురదృష్టం ఏమిటంటే, పిల్ల పోయినా పురుటి వాసన పోలేదు అన్నట్లుగా ఉంది మన పరిస్థితి. మన గవర్నమెంట్ కు, బ్రిటీష్ గవర్నమెంట్ పోయినా, నీజాం గవర్నమెంట్ పోయినా ఆ వాసన మాత్రం పోలేదు. నేను ఇది ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, ఇప్పటికీ అలాటి పట్టాలనే అనుసరస్తున్నారు. ఈవేళ దారుణం ఏమిటంటే వాతావరణంలో మార్పులు వచ్చి ఉంటే ఒక ప్రక్క వర్షం పడితే మరో ప్రక్క ఉండడం లేదు. ఒక బజారులో వర్షం పడితే ఇంకా బజారులో వర్షం పడడంలేదు. ఈవేళ ఇలాంటి పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. దురదృష్ట వశాత్తూ మీరు లెక్కకట్టి పద్ధతులు ఎలా ఉన్నాయంటే, ఈవేళ పంటల తరుణంలో కురియిన వర్షాలను పంటల తరుణంలో కురిసిన వర్షాలుగా లెక్కవేసి లెక్కలు చెబుతున్నారు. ఒకచోట 90 పర్సెంట్ వర్షపాతం ఉండి మరోచోట 1 పర్సెంట్ వర్షపాతం ఉంటే రెండూ

కలిపి లెక్కకట్టి వర్షపాతం ఇంత వుందని చెబుతున్నారు తప్ప శాస్త్రీయ పద్ధతిలో లెక్క కట్టడం లేదు. వోలే, కేటాయింపులు చూస్తే, కేవలం కళ్ళనేళ్ళు తుడిచినట్లుగా ఉంది. మా జిల్లాను అసలు పెట్టినలేదు. 15 మండలాలలో, పంటలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. బియ్యబిల్ మండలాలు కూడా కలుపుకొంటే మొత్తం 24 మండలాలలో పంటలు దెబ్బ తిన్నట్లుగా మాకు ఉన్నటువంటి రిపోర్టు. కానీ మీరు ఇచ్చిన దానిలో మా జిల్లా గురించి లేదు. అది దురదృష్టం. అందువల్ల నేను మనవిచేసింది ఒక్కటే. ఇప్పటికే చాలాచోట్ల మంచీ నేళ్ళు లేవు. మీరు కరువు ఏర్పడిన జిల్లాలను కరువు జిల్లాలుగా ప్రకటించే కొన్ని నియమ నిబంధనలు ఉన్నాయి కాబట్టి చిక్కులు వస్తాయని చెబుతూ మీరు చేసిన కేటాయింపులు కేవలం కళ్ళనేళ్ళు తుడిచేసిధంగా ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ వందల కొట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టిచేపట్టిన పంచాయతీ పథకాలు ఉన్నాయి. వాటిని పూర్తి చేయించాలి. ఇప్పటికే అనేక గ్రామాలలో వాటర్ టబుల్ పడిపోయింది, మంచినీళ్ళు లేవు. వాటికి మీరు ఇచ్చే నిధులు చాలవు. అదేవిధంగా ఖమ్మం జిల్లాను గురించి ఇందులో మీరు పేర్కొనలేదు. మొన్న మా దగ్గర రెవ్యూ మీటింగ్ కూడా జరిగింది. కరువు జిల్లాలలో ఖమ్మం జిల్లాను కూడా పేర్కొలిసి మనవిచేస్తున్నాను. మండలాలవారీగా ఇందులో చేర్చి వాటికి కూడా సహాయం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు సగటు వర్షపాతం అని ఏవైతే లెక్కలు ఇచ్చారో అవి కేవలం కాకుల లెక్కలు. నేను ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. మీ దగ్గర వర్షం ఉంటే, మా దగ్గర లేదు. అలాంటి పరిస్థితులలో యావరేజీ లెక్కలు చూపించి వర్షం పడింది, పంట పండిందనే పద్ధతిలో లెక్క కట్టడం న్యాయం కాదు. కరెక్ట్ రిపోర్టు తెప్పించి ఇప్పటికైనా వెంటనే వర్షాలు తీసుకోకుండా తాత్కాలిక చేస్తే నష్టం జరుగుతుంది. మీరు ఇచ్చిన 25 కొట్లు ఏమాలకూ చాలవు. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా మీరు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని సహాయం అడగలేదు. ఇలాంటి కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు కేంద్రాన్ని ఎందుకు అడగలేదు, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి బాధ్యత లేదా అని అడుగుతున్నాను. 14 జిల్లాలలో కరువు పరిస్థితి ఉంది, 5 జిల్లాలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. మొత్తం 14 జిల్లాలకు ఈ పరిస్థితి వ్యాపించినట్లు ప్రభుత్వ లెక్కలే చెబుతున్నాయి. అందువల్ల ఇలాంటి ప్రత్యేక పరిస్థితులలో కేంద్రం సహాయం కూడా తీసుకొని కనీసం 70 కొట్లకు తగ్గకుండా మీరు కేటాయిస్తే తప్ప ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని ప్రభుత్వం, మంత్రిగారు అలోచన చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, నల్గొండ జిల్లాగురించి రాఘవ రెడ్డిగారు ఒక నిమిషం మాట్లాడి వెళ్ళారు తప్ప ఇంకెవరూ మాట్లాడలేదు. కరువును గురించి మాట్లాడటప్పుడు ఈ సభలోని వాళ్ళం ముందు ఒక నిర్ణయం తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది ఎప్పుడో బ్రిటీష్వారి కాలంనాడు తయారుచేసిన మాన్యువల్ను అనుసరించి కరువు ఉందా లేదా అని నిర్ణయించడం వల్ల రైతులకు ఎంతో నష్టం జరుగుతోంది. దానిని మారస్తే తప్ప న్యాయం జరగదని నా అభిప్రాయం. రెండవది మంచినీళ్ళకొరకు ఆన్ గోయింగ్ స్కేమ్నుపై 346 కొట్ల రూపాయలు ఉన్నాయని గత ఆసెంబ్లీ సమావేశాలలో మనం డిస్కస్ చేశాము. కానీ బడ్జెట్లో మనకు ఇచ్చింది 69 కొట్లు. ఇప్పుడు ఇచ్చినవి 39 కొట్లు. మొత్తం కరువు క్రింద ఇచ్చారు. కానీ ఈ డబ్బుతో ఆన్ గోయింగ్ స్కేమ్ను ఎట్లా చేస్తారు? ఇది క్లియర్ గా తెలియచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను ఈ 39 కొట్ల కాకుండా

150 కోట్ల రూపాయలు కేవలం మంచినీళ్ళ కొరకే ఎలాటే చేయాలని మేధావీరా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. నల్లగొండ జిల్లాలో మామూలుకన్నా 28 శాతం మాత్రమే తక్కువ వర్షపాతం వుంది కాబట్టి కరువులేదంటే ఈ సవతి తర్జీ పేమ పశుత్వానికి ఎందుకువచ్చిందో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఇంతకంటే తక్కువ వర్షపాతం కలిగిన ఇతర జిల్లాలను కరువు జిల్లాలుగా ప్రకటించండి, కాదనను. కానీ తక్కువ వర్షపాతం ఉన్న నల్లగొండ జిల్లాను కరువు జిల్లాగా ప్రకటించవోవడంలో ఉన్న దురుద్దేశం ఏమిటో తెలియడంలేదు. అట్లాగే తక్కువ వర్షపాతం గల మిగతా 6, 7 జిల్లాలు ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని కూడా కరువు జిల్లాలుగా ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను. ఇక డింకింగ్ వాటర్కు 150 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఈనాడు రైతు కుటుంబంనుంచి వచ్చిన వ్యక్తి రెవెన్యూ మంత్రిగా ఉంటూ ఇలాంటి నోట్ను సర్కులేట్ చేశారంటే చాలా దురదృష్టకరం బ్యాన్స్పాంటిబేషన్ అన్నది జూన్ ఆగస్టు మాసాలలో జరుగుతుంది. కానీ జూన్, ఆగస్టు మాసాలలోని వర్షపాతాన్ని మానీ ఈ నోట్ను తయారుచేసినట్టు లేదు. అంతేకాకుండా మీ ఎలోకేషన్స్ మాస్ట్రీ అడ్వర్కీగా 35 కోట్లు ఇవ్వమని అంటున్నారు ఇది చాలా శోచనీయమైంది. ఎక్కడా శాసనసభ్యులను సంప్రదించి వేసిన పాపాన వోలేదు. ముఖ్యంగా అందరూ అనుకొనేది ఏమిటంటే పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఈ రాష్ట్రానికి కాదు, దేశానికే అన్నపూర్ణ అని అనుకొంటారు. కానీ అక్కడ 50 శాతం డెల్టా ప్రాంతం ఉంది, 50 శాతం మెట్ట ప్రాంతం ఉంది. అక్కడి మెట్టప్రాంతం మాస్ట్రీ ఒక్క సెంటులో కూడా నాటువేయని గ్రామాలు అనేకం ఉన్నాయి. అలాంటి ప్రాంతంలో మీరు ఇచ్చిన లెక్కల ప్రకారంమాస్ట్రీ 13.8 పర్సెంట్ డెఫిషియన్సీ అఫ్ రెయిన్ ఫాల్ ఉంది. కానీ ఇతర జిల్లాలలో, ఎక్కడైతే డెఫిషియన్సీలేదో అక్కడ లక్షలాది రూపాయలు మంచినీళ్ళకొరకు కేటాయించి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ఉన్న మెట్ట ప్రాంతాలకు కేవలం 30 లక్షల రూపాయలు కేటాయించారంటే ఇది ఏవిధంగా న్యాయం అని అడుగుతున్నాను. దురదృష్టవశాత్తూ మాకు కూడా ఇద్దరు మంత్రులు ఉన్నారు, మేము అనకూడదు కానీ జిల్లా పరిషత్ షెర్మన్ గా కూడా అనుభవం కలిగిన వ్యక్తి కేబినెట్ లో వుండి సభలో కరువు గురించి చర్చ జరుగుతోంటే ఇక్కడ లేరు ఈ ఎలాట్ మెంట్ మాస్ట్రీ యొన కనీసం నోరు విప్పి కూడా మాట్లాడలేదని మేము అనుకోవలసివస్తోంది. మంత్రిగారికి రూరల్ బేకగ్రౌండ్ లో అనుభవం వుంది. పంట తరువాత కాలంలో పడిన వర్షం పంటలకు ఏ రకంగానూ ఉపయోగపడలేదు పె.వెమ్మ దీనివల్ల పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో డామేజ్ జరిగిందని మీ అందరికీ తెలుసు. సెప్టెంబరు, అక్టోబర్, నవంబరు, డిసెంబరు మాసాల్లో 1.50 పడ్డ వర్షాలు పంటను నాశనం చేశాయి అటువంటి దశలో ఈనాడు నష్టం జరిగింది. మీరు మ. వర్షంపడిన దాని నుంచి తీసుకుని చెప్పడం న్యాయం కాదు. అన్ని జిల్లాలలో అవసరం వున్నా పడలేదు. ఆ జిల్లాలలో డౌబ్ట్ ఎఫెక్టెడ్ ఏరియా క్రింద డిక్లరేషన్ కేవలం 35 కోట్లు కేటాయించారు. శ్రీ ముద్దుకృష్ణమనాయుడు చెప్పారు. కేరళకు 75 కోట్లు కేటాయించారు. 75 కోట్లు ఇక్కడ కేవలం 35 కోట్లు కేటాయించారు. ఈనాడు యంత తేవ్రమైన కరువు పరిస్థితి వుంటే, రాష్ట్రానికి మీకు వున్న నిధులు కేటాయించకపోతే, కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాకపోతే మీకు నిధులు ఎక్కడనుంచి వస్తాయి. అవసరాలు ఉన్నాకూడా మీ

ప్రభుత్వం యీ అవసరాలను గుర్తించలేని దుస్థితిలో వున్నది. ఈనాడు ముఖ్యంగా ఎంపలయిమెంటు జనరేషన్ పోగొట్టుకుంది కింద డిగ్రీకింగ్ వాటర్స్కు నిధులు కేటాయించాలి. వనరుల గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పోవచ్చు. ప్రక్కనవున్న కేరళ రాష్ట్రానికి అంతే కేటాయింపు వస్తే, మన రాష్ట్రానికి రాలేదంటే, లోపం ఎక్కడ వుంది? ప్రభుత్వ అధికారులు ఈనాడు కొరత వున్నదని జిల్లా కలెక్టర్లు రిపోర్టు పంపించలేదు. అన్ని ప్యాసింగ్ బోర్డులను సమావేశపరచలేదు. ప్యాసింగ్ బోర్డులలోని ప్రజా ప్రతినిధుల ద్వారా అన్ని అంశాలు మీ దృష్టికి వచ్చే అవకాశం వుండేది. లోకల్ బాడీస్ రాష్ట్రంలో ఫంక్షన్ కావడం లేదు. సమావేశాలు కాలేదు. సమావేశాలలో కలెక్టర్లు రిపోర్టులు తెప్పించుకోలేదు ఆ కారణంగా యీనాడు యీ కొరత ఏర్పడింది. కాబట్టి, యిప్పటికైనా జరిగిన లోపాన్ని సరిదిద్దుకోవాలి కేవలం మీరు కేటాయించిన 39 కోట్లు సరిపోవు. అవసరాలనుబట్టి కేటాయించాలి. కేవలం శాసనసభ ముందు రిపోర్టు పెట్టాలి కాబట్టి, ఆడిషన్ గా మీరు ఎలొకేట్ చేశారు. అవసరాన్ని బట్టి, మండలాలలో ఎక్స్టెన్షన్ ఆఫ్ ఫ్లెక్సెల్టెన్స్, హాండ్ పంప్స్కు కనీసం 25 కోట్లు కేటాయించి ఎంపలయిమెంటు జనరేషన్కు మరొక 25 కోట్లు కేటాయించి, యీ ఎంపలయిమెంటు జనరేషన్లో ప్రభుత్వ వనరులతో పర్మిట్టేషన్ టాంకు ఏర్పాటుచేసుకునే అవకాశం వున్నది. కాబట్టి, తేవ్మెన్ కరువు వున్న ప్రాంతానికి 150 కోట్లు కేటాయించి ఈనాడు అవసరాలు తీర్చకపోతే, ప్రభుత్వం న్యాయం చేసినట్లు కాదు. కనీవరేషన్ ఆఫ్ లోన్స్ కూడా అవసరం వున్నది. ఇండస్ట్రీస్కు టాంకు హాల్డిడ్ యిచ్చినట్లుగా తేవ్మెన్ కరువును 12 జిల్లాలలో ఎక్కడయితే ట్యాన్కీస్ ప్యాంట్లలో పడక, వర్షాలు లేక వున్నాయో అక్కడ మీరు వెంటనే కలెక్టర్ ఆఫ్ రెవెన్యూను నిలుపుదల చేసి కొంత వ్యవధి యివ్వవలసిన అవసరం వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు వారి ఫాంబర్లో వున్నారు కాబట్టి, యిది కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకెళ్లండి. మీరు వెంటనే ఈనాడు రాష్ట్రం కోసం తమ ఇన్ ఫ్యూయెన్స్ ఉపయోగించి 150 కోట్లు రిలీజ్ చేయించవలసిన అవసరం వున్నది. వనరుల కొరకు చేయవలసిన అవసరం వన్నదని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు యిచ్చిన యీ అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. చిన్నారెడ్డి (వనపర్తి):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఈనాడు కరువు వీలయి తొండం చేస్తున్నది. ప్రముఖంగా మెట్ట ప్రాంతాలలో తెలంగాణ, రాయలసీమ, కోస్తా ఆంధ్రలో వున్న మెట్ట ప్రాంతాలలో కరువు వీలయితొండం చేస్తున్నది చాలామంది కరువు వల్ల బాధపడుతున్న సమయంలో శాసనసభ ఈ తేవ్మెన్ సమస్యను చర్చించడానికి తమరు సమయం కేటాయించినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈనాడు మాకు యిచ్చిన సమాధానం మాస్టే నాకు ఒక సేయింగు జ్ఞాపకం వస్తున్నది. It is as if to say: "You put your head in oven and feet in deep freeze, then on an average that person will be normal." లెక్కలు ఆ మాదిరిగా వున్నాయి రెండూకూడా దాన్ని కనుక రెండుతో డిఫైడ్ చేస్తే ఆ బెంపరచర్ సమానంగా వుంటుంది. తలకాయ మాడిపోయి వుంటుంది. కాళ్లు రక్తం ప్రసరించక మొద్దుబారి పోతాయని మనవిచేస్తున్నాను. యీ స్థితిని ఉన్నప్పుడు ఆ మాదిరిగా వున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. మనకు పంటలు సరిపోతాయి; విత్తనాలు విత్తుకోవడానికి సమంగా

పడ్డాయి వర్షాలు అని చూడవలసిన అవసరం వున్నదని తమద్వారా పృథుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు రెవెన్యూ మాన్యుయల్‌ను సవరించవలసిన అవసరం వుందని చాలామంది శాసనసభ్యులు చెప్పారు వారితో నేను సంపూర్ణంగా ఏకీభవిస్తున్నాను. కరువు వచ్చిన పృథి సంవత్సరం కూడా యీ మాదిరిగా శాసనసభలో చర్చిస్తున్నాము; కొద్దోగొప్పో పృథుత్వం సహాయం చేస్తుంది కాని యీ కరువును శాశ్వతంగా నివారించాలని పృథుత్వానికి లేకపోతే యీ ప్రాంతాలన్నీ ఎడారిగా మారే అవకాశం వుంది. పృథానంగా మన ప్రాంతంలో వుండే అడుపుల శాతం తగ్గడం, చెట్లకొట్టడం, వర్షాలు సరిగా పడకపోవడానికి పృథాన కారణాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు యీ వాతావరణం సరిసమానంగా ఉండాలంటే, 33 శాతం అడవులను, చిట్లను కాపాడబడి వుండాలని మనవిచేస్తున్నాను మన రాష్ట్రంలో కేవలం 18 శాతం మాత్రమే ఈనాడు అడవులతో, చెట్లతో వుంది, యిటువంటి అడవుల శాతం పెంచకపోతే ఈ కరువు పరిస్థితులు పృథి సంవత్సరం విషమిస్తూపోతాయి. ఒక చక్కటి ఉదాహరణ - ఈనాడు సౌత్ ఆఫ్రికాలో వుండే ఇథోపియా, నోమాలియా పరిస్థితి చూడండి. ఈనాడు టి.వి లో చూస్తున్నాము కూడా. చర్యం బొక్కలకు అంటుకుని వుంటే, యు.ఎన్.ఓ. వారు ఎరోప్లేన్‌లో తిండి పెట్టే పరిస్థితి చూస్తున్నాము ఒకప్పుడు సుసంపన్నంగా వున్న ఆఫ్రికా ఖండం ఈనాడు మానవుడు యీ పృథుత్వో అడుకుంటూ వుండడం వల్ల ఆదేశ పరిస్థితులు అలా మారాయి అందుకని మనం పృథుత్వని రక్షిస్తే పృథుత్వ మనలను రక్షిస్తుంది. యీ కరువును శాశ్వతంగా ఎదుర్కోవాలంటే అడవుల శాతాన్ని పెంచవలసిన అవసరం ఎంతైనా వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు వోయిన సంవత్సరం. అటువోయిన సంవత్సరం కోస్తా ఆంధ్రలో పెద్ద ఎత్తున తుఫానులు వస్తే, చెన్నారెడ్డిగారు వరల్డ్ బ్యాంకుతో మాట్లాడి సైకోన్ రికన్‌స్ట్రక్షన్‌కు డబ్బుతెచ్చారు. తెలంగాణలో, రాయలసీమ ప్రాంతంలో, కోస్తా ఆంధ్రలో మెట్టి ప్రాంతాలలో వున్న పృథులు కూడా కరువు పరిస్థితులను ఎదుర్కోవడానికి యీ తరుణంలో నేచురల్ కలమిట్‌గా డిక్లెయిర్ చేసి వరల్డ్ బ్యాంకునుంచి, ఏషియన్ డెవలప్‌మెంట్ బ్యాంకుతో మాట్లాడి యీ ప్రాంతానికి - కరువును ఎదుర్కోవాలి. అప్పుడు ఈ ప్రాంతం సుసంపన్నం అవుతుంది. లేకపోతే మాత్రం పృథిసంవత్సరం కరువు పెరుగుతూ పోతుంది. ఏ గ్రామాల్లో అయితే 5 బోర్లు ఫిబ్రవరిలో వున్నాయో, వాటిలోమూడు ఎండిపోయాయి; కేవలం రెండు పని చేస్తున్నాయి. రేపు వచ్చే మార్చి, ఏప్రిల్ మాసాలలో యీ వున్న రెండు బోర్లు కూడా ఎండిపోతాయని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామాల్లోవున్న ముసలీవారు అంటున్నారు - మేము ఇన్ని కరువులు చూసాము కాని, ఈ సంవత్సరం యింత పెద్ద కరువును ఎప్పుడూ చూడలేదు. గ్రామంలో ఎప్పుడు కూడా ఎండిపోని బావి యిప్పుడు ఎండిపోయే పరిస్థితి వింటున్నామని మనవిచేస్తున్నాము. పృథుత్వం చిన్ననాటి వనరులను అభివృద్ధి చేయాలని - 1993-94 సంవత్సరాన్ని చిన్ననాటిపారుదల సంవత్సరంగా డిక్లెయిర్ చేసినట్లుగా మంచినీటి విషయంలో కూడా మంచినీటి అభివృద్ధి సంవత్సరంగా ప్రకటించాలి అందుకు మేరు ప్రత్యేకంగా కార్యక్రమం తీసుకుంటేనే యీ మంచినీటి సమస్యను శాశ్వత ప్రాకిపెడికష్ట ఎదుర్కోనే అవకాశం వుంటుంది. సమయం చాలా తక్కువగావున్నది. కాబట్టి, యీచిన్న నాటి పారుదల సంవత్సరంలోచాటుగా మంచినీటి అభివృద్ధి సంవత్సరంగా ఏర్పాటుచేస్తే, బాగుంటుంది. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 40 సంవత్సరాలు అయినా మంచినీరు లేదంటే,

బాలా సిగ్గుచేటు అనే విషయాన్ని మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత, ఈనాడు మహబూబ్ నగర్ విషయంలో చూస్తే ఈనాడు రాష్ట్రంలో వుండే కరువు ప్రాంతాలకన్నా ఎక్కువగా బాధపడు తున్నది. మహబూబ్ నగర్, కడపజిల్లాలలో కొన్ని ప్రాంతాలు కరువు ప్రాంతంగా ప్రకటించి నందుకు మేద్యారా రెవెన్యూమంత్రిగారికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. ఒక విషయం - జిల్లా మొత్తం కాకుండా కొన్ని మండలాలను మాత్రమే కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటిస్తున్నా మని చెప్పారు. మీరు యిప్పిన స్టాటిస్టిక్సులో మాత్రం జూన్ నుంచి సెప్టెంబరు మాసం వరకూ మైనస్ 35.1 శాతం వర్షపాతం తక్కువగా వుంది.

2.00 అక్కోబర్ నుండి డిసెంబర్ వరకు చూసినట్లయితే ప్లస్ 44.3 వర్షపాతం చూపుతున్నారు. మ. అక్కోబర్ నుండి డిసెంబర్ వరకు పడిన వర్షం కరోఫ్ పంటకు ఏమాత్రం ఉపయోగపడలేదు. ఈ విధంగా సరాసరి చేయడం సరి అయిన పద్ధతి కాదు. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా పరిస్థితులను దృష్టిలో వుంచుకొని, జిల్లాలోని అన్ని మండలాలను కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా లెబర్ దేశవ్యాప్తంగా పేరున్న వారు. ఆ లెబర్ వలన పోకుండా వుండేందుకు గాను ఇంతకుముందే జిల్లా అధికారులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ద్వారా భారత ప్రభుత్వానికి రూ. 27 కోట్లతో ఒక ముసాయిదాను పంపడం జరిగింది. సాధ్యమై నంత త్వరగా అనుమతి లభించే విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా నేషనల్ రిమోట్ సెన్సింగ్ ఏజన్సీ ద్వారా ఈ ప్రాంతాన్ని 'షాడో ఏరియా'గా డిక్లార్ చేయడం జరిగింది. ఇదే విధంగా కొంతకాలం కొనసాగుతే ఏడాదిగా మారే ప్రమాదం వున్నదని చెప్పడం జరిగింది. ఇదే ప్రాతిపదికపైన అనంతపురం జిల్లాకు రూ. 1028 కోట్లతో ముసాయిదాను తయారుచేసి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. అదే ప్రాతిపదికపైన మహబూబ్ నగర్ జిల్లా విషయంలో కూడా ముసాయిదాను తయారుచేయవలసి; అవసరం వుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ జిల్లాలోని జూరాల ప్రాజెక్టును 1980లో మొదల పెట్టినప్పుడు 1985 నాటికి పూర్తిచేస్తామని చెప్పారు. 1993 వచ్చినా యింకా పూర్తి కాలేదు. జూరాల ప్రాజెక్టును త్వరగా పూర్తిచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. నెల్లూరుపాడు, వంశధార లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ స్కీమును త్వరగా పూర్తిచేయవలసిన అవసరం వుందనే మనవిచేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి ధన్యవాదాలను తెలుపుకుంటూ శలవ తీసుకుంటున్నాను.

1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెట్ (ఆదాయవ్యయ పట్టిక)

గాంధీ కౌరకు అభ్యర్థన

(1) అభ్యర్థన నెం.	XXXIII	- మత్సాగారములు
(2) అభ్యర్థన నెం.	XXXI	- వ్యవసాయం
(3) అభ్యర్థన నెం.	XLVIII	- పౌరసరఫరా నిర్వహణ
(4) అభ్యర్థన నెం.	XXXII	- పశు సంవర్ధన, పాడి పరిశ్రమభివృద్ధి
(5) అభ్యర్థన నెం.	XXXV	- సహకారం
(6) అభ్యర్థన నెం.	XXXIV	-

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1993-94.

Mr. Speaker:- Now, the Demand will be moved.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1993-94

Mr. Speaker:- Now, the Demands will be moved.

Sri M. Chandrasekhar (Minister for Backward Classes and Fisheries):- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 94,93,000/- under Demand No. XXXIII - Fisheries."

Sri K. Jana Reddy (Minister for Agriculture):- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 244,54,36,000/- under Demand No. XXXI - Agriculture."

Sri P. Sambasiva Raju (Minister for Civil Supplies):- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 280,92,50,000/- Demand No. XLVIII - Civil Supplies Administration."

Sri P. Jagannaik (Minister for Animal Husbandry and Dairy):- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 70,80,96,000/- under Demand No. XXXII - Animal Husbandry and Dairy Development."

Sri Kanna Laxminarayana (Minister for Co-operation):- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 33,78,12,000/- under Demand No. XXXV - Co-operation."

Sri K.V.C.R. Mohana Rao:- (Minister for Forests):- Sir, I beg to move:

"That the Government be granted a sum not exceeding Rs. 83,00,75,000/- under Demand No. XXXIV - Forests."

Mr. Speaker:- Demands moved.

(Pause)

Mr. Speaker:- All the Cut Motions (Batch I) are deemed to have been moved.

Mr. Speaker:- All the Cut Motions are deemed to have been moved.
J. 181-12

450 2 మార్చి, 1933; 1933-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గాంధీజీగారి
అభ్యర్థన.

DEMAND No. XXXI - AGRICULTURE - Rs. 241,54,36,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో రైతులకు సబ్సిడీ ఎక్కివేసి పిత్తనాలు, ఎరువులు సక్రమమైన ధరలకు
అమ్మనందుకు నిరసనగా.

Sri Pasala Kanaka Sundara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

For not providing the farmers with a proper insurance
scheme for their produce.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

For failing to prevent the black market of fertilisers
within the state of Andhra Pradesh.

Sri D. Siva Rama Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

For failing to provide the farmer with an remunerative
price for his produce.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

For allowing the sale of harmful and spurious pesticide
to be sold in the market within the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

In protest of not providing the farmers with adequate
deep freezing facility to enable him to store his perishables
in the State.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

In protest of not preventing the sale of spurious and substandard fertiliser being sold within Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not purchasing discoloured paddy from the farmer thus ruining him.

Sri A. Sudarshan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not protecting the farming community from the evil of the sale of spurious pesticides.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not putting to proper use the fund available under the Sugar Development Act in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not attaining self sufficiency in the production of fertilisers in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For failing to provide the poor farmers with kattas for the agriculture lands already under their cultivation in Andhra Pradesh.

Sri Pasala Kanaka Sundara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not being able to provide the Jute growing farmers a remunerative price in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not providing the farmer with any type of incentives.

Sri Karra Subba Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

In protest for not providing the agriculturists in the State who grow commercial crops with an crop insurance.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

Unable to prevent harrasment to Girijan farmers in the State of Andhra Pradesh.

Sri K. Subbarayudu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

In protest to the reduction of production of agriculture produce within the State of Andhra Pradesh.

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

In protest of the tardy effort to increase oil production in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

For not properly utilising the fund avaialble under the Sugar Development Fund Act in our State.

Sri P. Narayana Swamy Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

For not being able to afforesate forest land which has been lost due to podu cultivation in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

In protest for causing loss to farmers due to the inability of purchasing discoloured paddy due to natural calamities in the State.

Sri Y. Rama Krishnuadu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

For failing to create an adequate market for Varginia Tobbacco which is produced in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not being able to set up a separate department of Agriculture labour to look into the problems and help agriculture labour in the State of Andhra Pradesh.

Sri M. Pedda Rattaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For not being able to prevent the shrinking of land cultivated under food grain in the State of Andhra Pradesh.

Sri N. Anjaneyulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

For failing to arrest the run away price rise within the State of Andhra Pradesh.

Smt. P. Arunamma:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

In protest for drastically reducing the energisation of agriculture pump sets in the State of Andhra Pradesh.

Sri K. Appala Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

In protest of the inability of the State Government to provide adequate storage for produce of the farmers in the State of Andhra Pradesh.

Sri Gunda Appala Suryanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

In protest of not allowing the farmer in the State of Andhra Pradesh to receive the benefit of the debt relief upto Rs. 10,000/- in the State of Andhra Pradesh.

Sri K. Kalavenkata Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agriculture by Rs. 100/-.

454 2 మార్చి, 1993 1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గొంట్లకొరకు
అభ్యర్థన.

In protest of not reaching small and marginal farmers with fertilisers at an subsidised cost in the State of Andhra Pradesh.

Sri P. Chalapathi Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

For drastically reducing the number of pumpsets energised in the year.

Sri Dadi Veerabhadra Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

For failing to prevent the exhorbitant rise in the price of vegetables consequent to the prolonged curfew in various places in the State of Andhra Pradesh.

Sri V. Chander Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

For not tackling the black market in various fertilisers in the State of Andhra Pradesh.

Sri Md. Rajabali:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

ఈ సంవత్సరము చెరకు మద్దతుధరను నిర్ణయించుటలో వైఫల్యానికి నిరసనగా.

Sri D. Chinna Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

వ్యవసాయాభివృద్ధికి కావలసిన భూగర్భజలాలు పైకి తీసి వ్యవసాయాభివృద్ధి చేయుటకు తేవ్రమైన కృషిచేయుటలో ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందినందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 100/-.

వ్యవసాయాభివృద్ధిలో భాగంగా వ్యవసాయపంటలకు గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించుటలో ప్రభుత్వం వైఫల్యము చెందుచున్నందులకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 241,54,36,000/- for Agri-
culture by Rs. 10/-.

వేపల పెంపకము, పట్టుపురుగుల పెంపకం, తొటల పెంపకం, వృక్కాలతో ఇతర సరుకుల తయారీ ఫ్యాక్టరీ శర్యర ఫ్యాక్టరీలు పేద రైతులకు సబ్సిడీ పద్ధతులద్వారా నిర్మించి ఉపయోగములొనకి తేవడములొ ప్తేఫల్యము చెందుచున్నందులకు నిరసనగా.

**DEMAND No. XXXII - ANIMAL HUSBANDRY AND
DAIRY DEVELOPMENT - Rs. 70,80,96,000/-**

Sri B. Venkateshwara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా దేవ గ్రామము పెనుగొండ మండలములొ సహకార పాల ఉత్పత్తి సొసైటీకి నెలసరి బిల్లులు సక్రమంగా సకాలంలొ చెల్లించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఆచంటలొ ఉన్న పశువుల ఆసుపత్రి చుట్టుపెన్సింగు వేయమని అనేకసార్లు కోరినను యింతవరకు వేయనందుకు నిరసనగా.

Sri Md. Rajab Ali:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-.

రాష్ట్రమంతటా ప్రతి సంవత్సరం కలుగుతున్న అనేక వ్యాధులలొ పశువులు మరణించటం జరుగుతున్నది. దీన్ని అరికట్టుటకై ప్రభుత్వం 'మండలానికి 2, 3 వెటర్నరీ సెంటర్సును శాంక్ష్మనువేసి పశువుల మృతులను నివారించుటలొ శృద్ధ తీసుకొని ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

Sri D. Rajagopal:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 100/-.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా వోడూరు మండలము జిన్నురు గ్రామములొ పశువుల ఆసుపత్రి ఉన్నను డాక్టరు వోస్టింగు యివ్వనందున, డాక్టరును వోస్టింగు వెయ్యమని అనేకసార్లు కోరినను వేయనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal Husbandry and Dairy Development by Rs. 10/-.

రంగారెడ్డి జిల్లా ఇబ్బిపాంపట్నం నీయోజకవర్గములో పశువుల ఆస్పత్రులలో
ప్రభుత్వము, డాక్టర్లు కొరత కంటే ఎక్కువగా కొరత తీర్చినందుకు నిరసనగా.

Sri D. Chinna Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal
Husbandry and Dairy Development by Rs. 10/-.

ఇందుల్ని నీయోజకవర్గములో బసాపురం, 2 నవాబుపేట గ్రామాలలో యానిమల్
హాస్పిటల్ అభివృద్ధి గురించి హాస్పిటల్ ను మంజూరు యివ్వబడనందుకు అదే విధంగా
దొమ్మనపల్లి ఆర్.ఎల్.యు. సబ్ సెంటర్ ను అప్ గ్రేడ్ చేయబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal
Husbandry and Dairy Development by Rs. 10/-.

గొర్రెల పెంపక సొసైటీలకు డి.ఆర్.డి.ఏ., ఐ.ఆర్.డి.ఏ. మరియు బ్యాంకుల
ద్వారా కోరిన మేరకు యివ్వకుండా నామమాత్రంగా యిచ్చి అనేకమందిని ప్లీరవేలలో తీవ్ర
ప్లీ విధానము అరికట్టబడనందుకు నిరసనగా.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal
Husbandry and Dairy Development by Rs. 10/-.

రాష్ట్రంలోని వెనుకడిన ప్రాంతాల, గిరిజన ప్రాంతాల్లో పశువైద్యశాలల మంజూరికి
తగిన అవసరాలు సమకూర్చడానికే ఈ కేటాయింపు ఏమాత్రం సరిపడనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Kala Venkata Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 70,80,96,000/- for Animal
Husbandry and Dairy Development by

For failing to provide adequate milk chilling centres in
Andhra Pradesh and thus promote the activity of Dairy in the
State.

DEMAND No. XXXIII - FISHERIES - Rs. 28,94,93,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fishe-
ries by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలోని మత్స్యకారులకు పెన్షన్స్ మంజూరుచేయటకు తగు వర్యతీసుకోనందుకు
నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fishe-
ries by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో మత్స్యకారులకు గృహనిర్మాణ పథకము సక్రమంగా అమలుజరపనందుకు
నిరసనగా.

Sri p. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

For not being able to protest the small and poor fisherman from exploitation in Andhra Pradesh.

Sri Y. Rama Krishnudu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

In protest of the total neglect of brackish water fishing in Andhra Pradesh.

Sri Makineni Pedda Rattaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

For failing to provide facilities to promote shrimp fishing activities in Visakhapatnam.

Sri Kolla Appala Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

For neglect of fresh water fishing in Andhra Pradesh.

Sri D. Chinnamallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 28,94,93,000/- for Fisheries by Rs. 100/-.

గామీణ మత్స్య పారిశ్రామిక సంఘాలకు మత్స్య చేపపిల్లల ఉత్పత్తి వాటి అభివృద్ధికి, వాటి విక్రయ కేంద్రాల అభివృద్ధికి, అన్ని సంఘాలకు సబ్సిడీ గాంధీ మంజూరు యివ్వ బడనందుకు ఆ కార్మికుల సంక్షేమ కార్యక్రమాల అభివృద్ధికి సరిపడే డబ్బులు కేటాయింప బడనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XXXIV - FORESTS - Rs. 83,00,75,000/-

Sri N. Raghava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests by Rs. 100/-.

458 2 మార్చి, 1993 1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గ్రాంట్లకొరకు
అభ్యర్థన.

చెట్టు పట్టణేని ఫారెస్టు భూములలో ఫలవృక్షాలు పెంచుకునేందుకు వ్యవసాయ కార్మిక
తదితర పేదలకు చెట్టు పట్టణీవ్వనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 10/-.

తునికాకును కోనే కార్మికులకు వంద ఆకుల కట్టకు 1.25 పెన్సల రేటును నిర్ణయించనందుకు అలాగే తునికాకు ప్యాసింగ్ పనుల కూలి రేటును పెంచనందుకు నిరసనగా.

Sri K. Bojji:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 10/-.

ఖమ్మం జిల్లా, భద్రాచలం నీయోజకవర్గములోని, చింతూర్ మండలము, డి. జగ్గారం గ్రామం రిజర్వు ఫారెస్టు ఏరియాలో పోడు వ్యవసాయము సమీక్షము గుర్తింపు (మధ్యప్రదేశ్) వారు చెట్లను నరికివేస్తున్న విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చినా అరికట్టనందుకు నిరసనగా.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

For exhibiting a total neglect and calous attitude towards the protecting of wild life in Andhra Pradesh.

Sri P. Indra Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

For failing to prevent the indiscriminate felling of Bamboo in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

In protest of not bringing to a halt the hunting of wild animals in the State.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

To protest the loss of Forest Cover.

Sri Y. Rama Krishnudu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

For the gross neglect of the Nehru Zoological Park at Hyderabad.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

For failing to set up the Naftha Kraker plant at Visakha-
patnam.

Sri G. Appala Suryanarayana:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

In protest for allowing the clandestine trade of timber
like teak, etc., along with it's smuggling out of the Bhadra-
chalam Forests in the State.

Sri D. Siva Rama Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

In failing to increase substantially the land utilised
under Horticulture in the State of Andhra Pradesh.

Sri Dadi Veerabhadrarao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

For failing to see that the Tribal gets a reasonable
price for the minor forest produce which he gathers in the
forests in the State of Andhra Pradesh.

Sri N. Anjaneyulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

The Government has not taken sufficient steps to prevent
the dwindling forest cover in Andhra Pradesh.

Sri P. Arunamma:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

In protest of the large scale deforestation which has
been allowed to take place in the State.

Sri G. Muddu Krishnama Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

460 2 మార్చి, 1993 1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గాంధీకొరకు
అభ్యర్థన.

For not creating a forest protection force in the State of Andhra Pradesh.

Sri A. Sudarshan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

For not being able to arrest the massive deforestation within the territory of Andhra Pradesh.

Sri D. Chinna Mallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 100/-.

అటవీశాఖ అధికారులు అటవీ పెంపకము పేరుతో అడవి పెంచకుండా అధిక డబ్బులు ఖర్చు చూయించి అవినీతి అక్రమాలకు పాల్పడుతున్న వాటిని అరికట్టబడలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 10/-.

అడవి లేనిచోట ఉకనీమెర్ల పార్వతీపురం గ్రామం లంబాడీలు 300 మంది 200 ఎకరాలలో గత 4 సంవత్సరములుగా పెంచిన మామిడి మొక్కలలో 4,000 మొక్కలను నరికి వేయటము స్త్రీలపై అఘాయత్యము చేసి దాదాపు 5 లక్షల నష్టం గుడిసెలు కాలబెట్టిన అధికారులపై తగు చర్యలు తీసుకోబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 10/-.

పెట్టు పట్టాల్నిస్తారని ప్రకటించిన ప్రభుత్వ నినాదాన్ని పురస్కరించుకొని పెట్టు పెట్టుటకు పొడలు నరికి మెట్టువల్లి, కోరుట్ల పొంత పేద ప్రజలపై అటవీశాఖ అధికారులు పెట్టిన కేసులు ఉపసంహరింపబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,00,75,000/- for Forests
by Rs. 10/-.

వాతావరణ కాలుష్య నిర్మూలనా, నిమిత్తమై అన్ని గ్రామాలలో చేపట్టబడ్డ ముమ్మరంగా పెట్టు పెంపకము చేయుటకు కావలసిన ఆర్థికపరమైన సహాయము అడింపటముతో వైఫల్యము చెందినందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XXXV - CO-OPERATION - Rs. 83,78,12,000/-

Sri B. Gopala Krishna Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

In subverting the independent role which is expected of the Registrar of Co-operative in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

In protest of the practice of encouraging bogus membership in the co-operative of the State.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

For encouraging dishonesty in the co-operatives of the State of the Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

In protest for not providing for a reservation for S.C.s and S.T.s in the Co-operative Urban Banks in the State of Andhra Pradesh.

Sri P. Indra Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

For reducing the working of the co-operatives in the State to a role and instrument of political support to the detriment of Co-operation.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

In protest of the interference in the day to day administration of the co-operatives in the State.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

For tampering with the democratic character of the co-operatives in the State of Andhra Pradesh.

Sri N. Chandra Babu Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

For creating Government nominees in the Co-operative financial institutions of the State thus defeating the very concept of Co-operation.

Sri Ch. Vittal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా మండలము హతినూర్ గ్రామ కోసాల సహకారవ్యవసాయ పరపతిసంఘ అధ్యక్షులు పేద పృజలను మోసగించి సుమారు 3 లక్షలు ఫిక్స్డ్ డిపాజిటు తీసుకొని సర్టిఫికేట్ యిచ్చి తిరిగి చెల్లించమని కోరితే డిపాజిట్ డబ్బులు అపహరించడం జరిగినది. నిరాకరించటం మరియు అన్యకౌతము పరపతుల నిధులు దాచి చేయడం జరిగినను పృభుత్వము చర్యతీసుకొనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 100/-.

మెదక్ జిల్లా మండలం హతినూర్ తారభాపేట్ సహకార సంఘ అధ్యక్షుడు మరియు శ్రీ వాసుదేవరావు సెంట్రల్ బ్యాంక్ అధ్యక్షులు మరియు సభ్యులకు చెందిన రూ. 62 వేల డబ్బులు అపహరించుటను, ఆడిట్ తనిఖీ చేసి రిపోర్టు యివ్వటం జరిగినప్పటికిని యంతవరకు చర్యలు తీసుకోనందులకు నిరసనగా.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

For failing to implement in Andhra Pradesh the subsidised rice scheme properly.

Sri P.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

In protest of the failure of providing the rural parts of the State with even a semblance of an civil supplies administration in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

In protest of moving from a fixed price to a fixed subsidy in the subsidised rice scheme for the poor in the State of Andhra Pradesh.

Sri G. Muddu Krishnama Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

In protest of depriving the poor people of the State with subsidised rice by ruthlessly weeding out those cards under the pretext of bogus cards, thus effectively defeating the aims and objectives of the scheme itself.

Sri M.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

For failing to ensure the participation on an active basis of peoples representatives in the implementation of the subsidised rice scheme at the district level in the State of Andhra Pradesh.

Sri N. Raghuram:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

In protest of the failure to provide an effecient civil supplies system to the benefit of Tribals who live in remote and forest areas in Andhra Pradesh.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డిజిల్లా మంచాల మండలములోను ఆరుట్ల కో-ఆపరేటివ్ నొస్కేటిలో రైతులు చెల్లించిన డబ్బుకు రకీదులు ఇవ్వక డబ్బు దుర్వినియోగమైనా, పెయిడ్ సెక్యూరిటీ చర్య తీసుకొననందుకు నిరసనగా.

Sri D. Chinnamallalaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 10/-.

కరువుకు గురి అయిన ప్రాంతాలలోని కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకులలో వడ్డీ రద్దుచేసి కిస్సీలు ప్రకటించనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 83,78,12,000/- for Co-operation by Rs. 10/-.

బొమ్మనపల్లి సింగల్ వీడ్కోకు ఆఫీసు బిల్డింగ్ నిర్మాణము మంజూరి చేయబడ నందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XLVII - CIVIL SUPPLIES
ADMINISTRATION - Rs. 280,92,50,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil Supplies Administration by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో అర్హులైన పేదవారందరికి రేషన్ కార్డులివ్వనందుకు నిరసనగా.

464 2 మార్చి, 1993. 1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గొంట్లకొరకు
అభ్యర్థన.

Sri M. Raghuma Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil
Supplies Administration by Rs. 100/-.

For failing to ensure an adequate supply of kerosine to
the people of Andhra Pradesh.

Sri M. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil
Supplies Administration by Rs. 100/-.

In protest of not streamlining the Fair Price Shops in
the State of Andhra Pradesh.

Sri K. Ramakanth:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil
Supplies Administration by Rs. 100/-.

For virtuly abandoning the Rs. 2/- per Kg. rice scheme
in the State of Andhra Pradesh.

Sri P. Narayanaswamy Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil
Supplies Administration by Rs. 100/-.

For stopping the Rs. 2/- per Kg. rice scheme in the
State of Andhra Pradesh thus depriving our poor people food
at affordable prices.

Sri D. Chinnamallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil
Supplies Administration by Rs. 100/-.

తూనికలు కొలతల జిల్లా కార్యాలయాలలోని అవినీతికి వాదులు లేకుండా పోతూ
వుంది; ప్రతి సంవత్సరము కొలతల అరుగుదల, తరుగుదల రిపేరర్స్ లైసెన్స్‌లు
యివ్వడంలో 5 శాతం డబ్బుల క్రింద ముడుపులు తీసుకొనే పద్ధతిన లైసెన్స్‌లు ఇస్తున్న
వాటిని తిరస్కరించుటలేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil
Supplies Administration by Rs. 100/-.

ప్రజా పంపిణీ విధానములో సరిగా ధరలు అందుబాటు సరుకులు సక్రమంగా అందుట
లేనందుకు నిరసనగా;

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గాంతుకొరకు
అభ్యర్థన.

2 మార్చి, 1993. 465

To reduce the allotment of Rs. 280,92,50,000/- for Civil
Supplies Administration by Rs. 100/-.

రాష్ట్ర పేద ప్రజలకు సివిల్ సప్లయ్స్ డిపార్ట్మెంట్ ఈ కేటాయింపు ద్వారా వారి
అవసరానికి తీర్చజాలనందుకు నిరసనగా.

DEMAND No. XXXVII - IRRIGATION - Rs. 1048,99,91,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

శ్రీశైలం ఎడమ గట్టుకాలువకు గోబిల్ బెండర్స్ విలీదామని చెప్పి ఇప్పటికి ఏమీ
చేయకుండా, ఉన్న డివిజనుగ్ల ఎత్తివేసి 2000 సంవత్సరం దాటవరకు ఆపు చేయనట్లు జాప్యం
చేస్తున్నదానికి.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

శ్రీరాంసాగర్ రెండవదశ ఎత్తిపోతల పథకములను ప్రారంభించకుండా జాప్యం
చేస్తున్నందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా నిదాంతంనుండి లక్ష్మిపాలెం వరకు ఉన్న విశిష్ట గోదావరి
ఏటి గట్టుపై రోడ్డువేయమని కోరినను వేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలోని పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు ఎటువంటి క్లియరెన్సు కేంద్ర ప్రభుత్వం
నుండి ప్రయత్నించక తగు గాంతు మంజూరు చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

For not completing the protected water supply scheme
which have been started in the State of Andhra Pradesh.

Sri C. Vittal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

ఖమ్మం జిల్లాలో నాగార్జునసాగర్, ఎడమకాలువపై ఎత్తిపోతల పథకాలను మంజూరు చేయబడిన మూటాపురం, కైకొందాయిగూడెం, వెంకటాయపాలెం, ఏమకూరు మొదలైన పథకాలను అమలుజరుపుటలో జాప్యానికి నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

నాగార్జునసాగర్ ఎడమకాలువకు ఏటా గండ్లుపడి, వ్యవసాయానికి అంతరాయం జరుగుతున్నది; తద్వారా కోట్లాది పిలువైన పంటలనష్టం జరుగుతున్నప్పటికీ నిర్లక్ష్యంగా చూస్తున్న ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా.

Sri D. Siva Rama Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

For failing to initiate work in the Tungabhadra high level cannel stage-II which was approved by the Planning Commission in the year 1967.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

For failing to take timely and appropriate steps for grounding the Bhima and Shunkesula Projects in Andhra Pradesh.

Sri D. Siva Rama Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

In protest of the total neglect of work of the Janjavathi Project which has been pending for years.

Sri P.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

For failing to get the approvals for irrigation projects from the Government of India and thus keeping projects pending in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

For not even attempting to implement the Polavaram Project on the river Godavari of the State of Andhra Pradesh.

Sri M. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

In protest of the total neglect of the Polavaram Project
in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

For procrastinating the work on the Janavathi Project.

Sri P. Narayanaswamy Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

In protest of the tardy progress of the Pulichintaala
Reservoir.

Sri P. Narayanaswamy Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99 91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

For failing to irrigate to the optimum land which
could be brought under cultivation by the Vengalriasagaram in
the Vijayanagaram District.

Sri N. Chandrababu Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

In protest of not modernising the Krishna River Delta
irrigation systems.

Sri M.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

For failing to modernise the Godavari River Delta irriga-
tion systems.

Sri N. Yethiraja Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

In protest for not supplying the farmers water from the
Raiwada Project in the Visakhapatnam District.

Sri G. Nagi Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

In protest of the state Governments attempts to gift away the right of Andhra Pradesh in the use of the Krishna Waters as determined by the Bachawat Commission.

Sri K. Ramakant:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

For failing to see that the Nagarjunasagar Project serves to its full optimum level as envisaged.

Sri D. Chinamallalaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

శ్రీరాంసాగర్ వరదకాలువ నిర్మాణంకు గత బడ్జెట్లో 20 లక్షలు ఖర్చుకుపెట్టి ఈ సంవత్సరం ఒక ప్లానాకూడా కేటాయించకపోవడం వలన కరీంనగర్ జిల్లా, వరంగల్ జిల్లా, నల్గొండ జిల్లా, వంటి ప్రాంతాలు ఎడారిగా మారిపోగల ప్రమాదాన్ని గమనించుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

శింగరాయ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం 4 సంవత్సరాలుగా పూర్తి చేయబడనందుకు ప్రాజెక్టులయ్యి కూడా కాలువల నిర్మాణం చేపట్టబడనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

శనిగిరి ప్రాజెక్టు క్రింది కాలువలు ఆ ప్రాజెక్టులోనికి వచ్చే కాలువలను బాగుచేయ బడుట లేనందుకు, ఇంతవరకు చేసిన పనులకు కంట్రాక్టర్లకు డబ్బులు యివ్వబడుట లేనందుకు నిరసనగా.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
Irrigation by Rs. 100/-.

ఈ బడ్జెట్నుండి మీడియమ్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టు డిండి ప్రాజెక్టుపై మూడు అడుగుల షట్టర్స్ కై నిధులు కేటాయించనందుకు నిరసనగా.

Sri G. Muddukrishnama Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
 Irrigation by Rs. 100/-.

For constructing a defective bridge on the River Swarna-
 mukhi on N.H. 5 in the Nellore District.

Sri Dadi Veerabhadra Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
 Irrigation by Rs. 100/-.

For ignoring the Telugu Ganga Project despite its impor-
 tance.

Sri P. Kanaka Sundara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
 Irrigation by Rs. 100/-.

For exhibiting an attitude of neglect in the execution
 of work of the Andhra Project on the river Champavathi thus
 denying development to the traditional drought prone areas.

Sri N. Raghuram:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 1048,99,91,000/- for
 Irrigation by Rs. 100/-.

For failing to ground the stage-II of the Polavaram
 Project effecting the already backward areas of the State.

DEMAND No. XXXVIII - MINOR IRRIGATION - Rs. 126,44,06,000/-

Sri M. Raghuma Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor
 Irrigation by Rs. 100/-.

For the failure to prevent the rampant dishonesty which
 has eaten into the vitals of Minor Irrigation schemes reducing
 the whole Minor Irrigation department to a farce in Andhra
 Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor
 Irrigation by Rs. 100/-.

For failing to effectively take up Minor Irrigation
 schemes in the drought prone district of Anantapur.

Sri P. Narayanaswamy Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor
 Irrigation by Rs. 100/-.

470 2 మార్చి, 1993. 1993-94 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు గాంధీకొరకు
అభ్యర్థన.

For totally neglecting Minor Irrigation in the north costal districts of Srikakulam, Vijayanagaram and Visakhapatnam in Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-.

In protest of not utilising the facilities which nature has endowed for Minor Irrigation in the drought prone district of Vijayanagaram.

Sri P.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-.

In protest of the total neglect exhibited by the Government in the work known as the Vamsadhara Stage-II which was to benefit the farmers in the Backward District of Srikakulam.

Sri L.B. Dukku:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-.

In protest of not releasing funds in time for repair and restoration works on the left canal thus causing irreparable damage to crops standing on lakhs of acres in Andhra Pradesh.

Sri P. Chalapathi Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-.

Despite the scanty rainfall in the State, the State Government has not geared itself up to its responsibility of providing drinking water in our villages.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 126,44,06,000/- for Minor Irrigation by Rs. 100/-.

గౌరవ ముఖ్యమంత్రి విజయభాస్కరరెడ్డిగారు కొండభీమనపల్లి మైనర్ ప్యాజెక్టు కట్టను పెంచుతే నిధులు కేటాయిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. కానీ కేటాయించినందుకు నీరసనగా.

DEMAND No. XXXIX - POWER DEVELOPMENT - Rs. 390,77,56,000/-

Sri B. Venkateswara Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పూలపల్లి గ్రామ ఏరియాను, పాలకల్లు బౌన్స్ విద్యుదీకర
లైనును కలిపి వేయమని అనేకసార్లు కోరినను యంతవరకు పాలకల్లు బౌన్స్ పూలపల్లి
ఏరియాను కలపనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో కరంటుకోత విధింపబోమని ప్రభుత్వం హామీయిచ్చి ప్రస్తుతం కరంటు
కోత విధించడాన్ని నివారించుటకు ఎటువంటి చర్యలేసుకొనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా యలమంచిలి మండలము లక్ష్మీపాలెం గ్రామపంచాయతీ
లక్ష్మీపాలెం అవుట్ ఫాల్స్నుండి గ్రామమువరకు విద్యుదీకరణ చేయనందుకు నిరసనగా.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

In protest of the misuse of the concept of Private
generation to the detriment of the A.P.S.E.B.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

For not using compact fluorescent lamps in our street
lighting and saving considerable energy.

Sri C. Vittal Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కరంటులో మోల్టేని నివారించి, సేద్యపు బావులకు విద్యుచ్ఛక్తిని
అందించుటకై విస్తృతంగా 33.11 కె.వి. సబ్స్టేషన్లు నిర్మించుటలో శ్రద్ధ తీసుకోలేని
గవర్నమెంటు విధానానికి నిరసనగా.

Sri K. Ramulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా వోడూరు మండలము మట్లపర్తి పంచాయతీ పెచ్చెట్టివారి
పాలెంకు విద్యుదీకరణ చేయనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

రంగారెడ్డిజిల్లా ఇబ్బిపేంపట్నీ నియోజకవర్గములో రైతులు వ్యవసాయానికి విద్యుత్ కనెక్షన్ల కొరకు సంవత్సరముల తరబడి పెండింగులో ఉన్న రైతులకు విద్యుత్ కనెక్షన్లు యివ్వనందుకు నిరసనగా.

Sri A. Madhava Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

In protest of the increasing of electrical charges abnormally on the farmers who are forced to use power to energise their pump sets in the State.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

In protest of the failure to utilise Natural Gas as an base for power generating on a substantial level in Andhra Pradesh.

Sri Kolla Appala Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

For failing to generate electrical power at an optimum level in the Thermal Power Units within the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

For failing to ground the 132 K.V.A. sub-station at Kothavalsa in the Vijayanagaram District.

Sri P. Narayanaswamy Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

To protest the abnormal hike in the power tariff for all category of consumers of electricity in the State of Andhra Pradesh.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

For interfearing with the A.P.S.E.Bs. arrear collection resulting in the boards incapability due to financial incapacity of improving its performance.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

For failing to electrify tribal hamlets in the State of Andhra Pradesh.

Sri P.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

For consistantly and constantly hindering the power supply to all categories of consumers in the State of Andhra Pradesh.

Sri N. Anjaneyulu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

In protest of the tardy progress of the Visakhapatnam Super Thermal Project of 1000 M.W. installed capacity.

Sri N. Yethiraja Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

In protest for the steep hike of electrical tariff on the agriculture section in Andhra Pradesh.

Sri M.V. Krishna Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

For failing to prevent the theft of electrical energy in Andhra Pradesh.

Sri G. Muddukrishnama Naidu:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

For not effectively using our Natural Gas wealth for the generation of electrical power.

Sri P. Chalapathi Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power Development by Rs. 100/-.

For failing to supply-uninterrupted power to the cottage and small industry in Andhra Pradesh.

Sri V. Chander Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

For demonstrating an inability of collecting huge arrears from selected consumers thus straining the electricity boards' finances in Andhra Pradesh.

Sri K. Subba Reddy:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

In protest of inefficient handling of power generation in Andhra Pradesh thus aggravating the power shortage in the State.

Sri K. Kala Venkata Rao:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

In protest of not being able to supply quality power to all categories of consumers of electricity in Andhra Pradesh.

Sri D. Chinnamallaiah:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

రాష్ట్రములో విద్యుత్ సరఫరాలో మేజర్ యూనిట్ ఛార్జీలు పెంచినందుకు, అదే విధంగా విద్యుత్ కొరత నివారించలేనందుకు, హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన కులాల చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులకు వ్యవసాయానికి కరంటు సరఫరా, క్రొత్త సర్వీసులు అందించబడుట లేనందుకు నిరసనగా.

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

జలవిద్యుత్ మరియు ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలను అభివృద్ధి చేయటంలో వైఫల్యం చెందినందున రాష్ట్ర ఆదాయం పడిపోవడానికి కారణమైనందున వంటలు ఎండిపోయినాయని అందువలన ప్రభుత్వానికి నిరసనగా.

Sri M.B. Chowhan:- Sir, I beg to move:

To reduce the allotment of Rs. 390,77,56,000/- for Power
Development by Rs. 100/-.

రాష్ట్రంలో విద్యుత్ కోతను నివారించడానికి, వ్యవసాయ బావులకు కనెక్షన్లు యిచ్చుటకు, గ్రామోదయ స్కేములందు యిచ్చిన స్కేములకు కనెక్షన్లు యిచ్చుటకు కేటాయింపు సరిపడనందులకు నిరసనగా.

Mr. Speaker:- Cut Motion moved.

లఘు చర్చ

రాష్ట్రంలో అనావృద్ధి పరిస్థితి పైన

రవినూత శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. రాంరెడ్డి):- అధ్యక్షా, మొట్టమొదటిగా తమకు జన్మదిన శుభాకాంక్షలను అందరి తరపునా తెలుపుతున్నాను. మీ పుట్టినరోజు సందర్భంగా కరువు గురించి మాట్లాడుతూ....

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- రూ. 150 కోట్లు శాంక్షన్ చేయమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ సందర్భంగా డౌట్ మీద మంచి విషయాలు రావచ్చు. లేదా శుభాకాంక్షల తరువాత వాస్ ను ఎడ్యర్స్ చేయమంటారా?

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- రూ. 150 కోట్లు డిక్లర్ చేసి ఎడ్యర్స్ చేయండి. మాకు అభ్యంతరంలేదు.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- ఎట్టి పరిస్థితులలోను మంచి నేటి కొరత లేకుండా పోతే గ్రామంలో వసతి కల్పిస్తామని ఈ సందర్భంగా తెలుపుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, తమరి జన్మదిన శుభాకాంక్షలు. ఇప్పటికి రెండు గంటలు దాటింది. తమ జన్మదినం సందర్భంగా మరో గంటసేపు భోజనం లేకుండా కూర్చుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఓవిక, సహనం అనే భోజనం నేను చేస్తాను. మీకూ అలవాటు చేస్తాను.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- తమరి పుట్టిన రోజు సందర్భంగా ఏ గ్రామంలో అయినా సరే, రాష్ట్రం మొత్తం మీద మంచి నేటి కొరత లేకుండా ఉండే విధంగా తప్పక ప్రయత్నం చేస్తానని హామీ యిస్తున్నాను.

(అధికార పార్టీ నుండి హర్షధ్వనాలు)

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి ఇంటరప్షన్స్)

మేము ఏది చెబుతామో అదే చేస్తాము. మొత్తం మీద మన గౌరవసభ్యులు 25 మంది సలహాలు ఇచ్చారు. తమ ఉద్దేశాలను వ్యక్తంచేశారు. వారి ఆందోళనను మేము అర్థం చేసుకున్నాము. అంతకంటే ఎక్కువ ఆందోళనతో ప్రభుత్వం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం దేశంలోనే అన్నపూర్ణగా ప్రసిద్ధిచెందింది.

మన రైతులు రాత్రునక, పగలనక, ఎండనక, వాననక, పంజాబు, హర్యానా రాష్ట్రాలకు పోటీగా, దీటుగా నిలబడి పంటలు పండించి ఆంధ్ర రాష్ట్రాన్ని ధాన్యాగారం చేసిన విషయం మనందరికీ తెలుసు. నదీజలాల ఆధారంగా మనం పంటలు పండిస్తున్నప్పటికీ వర్షాభావ పరిస్థితులవల్ల అప్పుడప్పుడు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు ప్రభుత్వం గుర్తించి సమర్థ వంతంగా వ్యవహరిస్తున్నదనే విషయం ప్రత్యేకించి తెలియజేయవలసిన అవసరంలేదు. కొందరు సభ్యులు మాట్లాడుతూ ప్రజలను మోసం, ఛేదించి చేయడం జరిగిందని చెప్పారు. అది ఏ ప్రభుత్వానికి అవసరంలేదు. మాకు ఆసలే అవసరంలేదు. ప్రజలను మోసం చేయడం అంటే మనలను మనం మోసం చేసుకున్నట్లు అవుతుంది. సభ్యులు విమర్శించాలి కాబట్టి విమర్శించడం అనేది కాకుండా సద్విమర్శ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇది తీవ్ర సమస్యగా అందరూ వెలిబుచ్చిన అభిప్రాయాలను విన్నాము. విమర్శ కొరకే విమర్శించడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు మాట్లాడుతూ తీవ్ర విమర్శచేశారు. వారు ఏమీ చేశారో నేను అడుగను. నాకు ఆ అలవాటు లేదు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులను ఏ విధంగా ఎదుర్కోవాలో మనమందరం సమగ్రంగా ఆలోచనచేసి మనం ముందుకుపోతే ఎట్టి కఠినతరమైన కార్యమైనా సరే మనం సాధించ గలుగుతాము. మేకు తెలుసు అధ్యక్షా, రాష్ట్రం యొక్క బడ్జెట్ రీసోర్స్స్ విషయం. విమర్శించడంలో ఎటువంటి దురుద్దేశం లేదని వారన్నారు. మాకు ఎటువంటి దురుద్దేశం లేదనేది మేకూ తెలుసు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చారు. నేను రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చినవాడినే. మన శాసనసభ్యులలో 80 శాతం మంది రైతు కుటుంబాల నుండే వచ్చారు. రైతుల మంచిచెడ్డలు, సాధక బాధకాలు మనందరికీ తెలుసు.

2.10 ఆద్యక్షా, మేకు తెలుసు, మన ముఖ్యమంత్రిగారు కరువు ప్రాంతం నుండి వచ్చినవారే. మ. వారు ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన రోజే వర్షంపడింది. ఇది శుభసూచనం. ఆ రోజు వర్షంపడిన తరువాతనే వికారాబాద్, చెవళ్ల, పరిగి మొదలైన ప్రాంతాలలో ఉన్న మంచినీటి కొరత తీరింది. నవంబర్ మాసంలో మంచినీటి విషయంలో ఎంతో తీవ్రమైన కొరతను ఎదుర్కొంటామని ఆలోచన చేస్తున్న తరుణంలో నవంబర్ 14, 15 తేదీల్లో పడ్డ భారీవర్షాలవల్ల కొంత వరకు ఉపశమనం కలిగిన మాట అందరికీ తెలుసు. 25 మంది సభ్యులు దాదాపుగా మాట్లాడింది డ్రికింగ్ వాటర్ గురించి, ఎంప్లాయిమెంట్ జనరేషన్ గురించి, పశుగ్రాసం గురించి, లోస్స్ రిషిడ్యూల్ గురించి, పెర్మనెంట్ మెజర్స్ గురించి, డ్రాట్ మేన్యూవర్స్ను ఎమెండ్ చేయడం గురించి, కేంద్ర సహాయం గురించి, నిధులను పెంచడం గురించి, రెవెన్యూ కలెక్షన్లను పోస్టపోస్ట్ చేయడం గురించి. ఇవన్నీ చాలా సబబైన విషయాలు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చిన వెంటనే, పదవీ బాధ్యతలను స్వీకరించిన వెంటనే, కరువు పరిస్థితులను ఏవిధంగా నివారించాలో, రైతులను, రైతు కూలీలను ఏ విధంగా రక్షించాలో, గామాల్లో ఉన్న ప్రజల యొక్క ఆస్తులను ఏ విధంగా రక్షించాలి అన్న ఉద్దేశ్యంతో, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ, నిజామాబాద్ జిల్లాలను విశిష్ట చేయడం, అక్కడి అఫిషియల్స్తోను, నాన్ అఫిషియల్స్తోను సమావేశాలు ఏర్పాటుచేసి సమగ్రంగా ఆలోచనచేసి నవంబర్ సెలలోనే డ్రికింగ్ వాటర్ గురించి, ఎంప్లాయిమెంట్ జనరేషన్ గురించి కొన్ని ఫండ్స్ను రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. మిత్రులు ఇంద్రారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ వారి ప్రభుత్వం హయాంలో జనవరి సెలలోనే డ్రికింగ్ వాటర్ కొరకు నిధులను రిలీజ్ చేయడం

జరిగిందని, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏమీ చేసిందని అడిగారు. నవంబర్ నెల నుండి ప్రతి నెల ముఖ్యమంత్రిగారు అధిషియల్స్‌తో వేల్డెనంతవరకు మేల్‌టింగ్స్‌పెట్టి సమగ్రంగా ఆలోచనచేసి ఏ ఏ ప్రాంతాల్లో ఏ పరిస్థితులు ఉందో రెహ్మాచేసి, తగిన విధంగా యాక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ మేరకు జనవరి నెలలో సెకండ్ యిన్‌స్టాల్‌మెంట్ రిలేజ్ చేయడం జరిగింది. అయితే మా ప్రభుత్వం అంతా చేసింది అని చెప్పను. ఎంత చేసినా చాలా తక్కువే అవుతుంది. ప్రభుత్వం అంతా చేస్తుందనడం కానీ పనీ. ఎంత చేసినా చాలా తక్కువే అన్న విషయం నేను వర్సనల్‌గా భావిస్తాను. రెండవ విషయం డిడక్షన్ యిన్ క్యాప్ ఏరియా. కలెక్టర్స్ తమ తమ ప్రాంతాలలోని కరువు, మంచినీటి కొరత, రైతు కూలీలు వలసపోయే పరిస్థితి కలుగుతూ ఉందని రిపోర్టులు పంపినదోట ఫండ్స్‌ను వెంటనే రిలేజ్ చేయడం జరిగింది. కొందరు సభ్యులు మాట్లాడుతూ డిస్ట్రిక్ట్‌ను యూనిట్‌గా తీసుకోకుండా మండల్‌వైజ్ యూనిట్‌గా తీసుకోవలసిందిగా కోరారు. మేము అధికారులకు మండల్‌వైజ్ రిపోర్టులు పంపవలసిందిగానే యిన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాము. జిల్లా మొత్తం డౌబ్ట్ ఏరియాగా డిక్లర్ చేయడం మంచిది కాదు అని వెంకటేశ్వరరావుగారు, ఇంకా కొంతమంది పెద్దలు చెప్పారు. వర్షాకాలంలో కూడా వర్షాలు ఒకే మాదిరిగా ఒక ప్రాంతంలో పడలేదు. చాలా ప్రాంతాలలో వర్షాభావ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. చాలాచోట్ల నాటు కూడా పడలేదు. ఈసారి డిడక్షన్ యిన్ క్యాప్ ఏరియా కూడా పరిగణనలోకి తీసుకున్నాము. నాగార్జునసాగర్ లాంటి పెద్ద ప్రాజెక్టుల కింద కూడా లేట్ ట్యాన్స్‌పాంటేషన్ అయింది. ఈ విషయం విద్యాధరరావుగారు చెప్పడమే కాకుండా మనందరికీ కూడా తెలుసు. సరిఅయిన పద్ధతిలో సకాలంలో నాటు పడితేనే సరి అయిన ఈల్డ్ వస్తుంది. లేకపోతే రాదు. లేకుండా ప్రాజెక్టులోకి నీరు రావడం వల్ల నీటిని లేట్‌గా వదలడం జరిగింది. అందువల్ల ఫలసాయం కూడా తగ్గింది. అయినప్పటికీ కోస్టల్ ఏరియాలో మా లెక్కల ప్రకారం డిడక్షన్ ఆఫ్ క్యాప్ ఏరియా 5 శాతం మాత్రమే. మిగతా ఏరియాలో డిడక్షన్ ఆఫ్ క్యాప్ ఏరియా 30 నుండి 35 శాతం రాకా ఉంది. వేటన్సింటిని దృష్టిలో ఉంచుకోవడం జరిగింది. కోస్టల్ ఏరియాలో అప్‌ల్యాండ్స్ ఏవయితే ఉన్నాయో అక్కడి నుండి రిపోర్టులు రాకముందే మేము డ్రింకింగ్ వాటర్‌ను కొంతవరకు వ్రోవ్‌వైడ్ చేయడం జరిగింది. కలెక్టర్ల నుండి ఇప్పుడు మేము రిపోర్టులను తెప్పిస్తున్నాము. కొంతవరకు రిపోర్టులు వచ్చాయి. వచ్చే జూన్ వరకు మనం డ్రింకింగ్ వాటర్ విషయంలో చాలా కేరఫుల్‌గా ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. ఆ దృష్టితోనే రిలేజ్‌చేసిన ఫండ్స్ ఖర్చయిన వెంటనే యిమేడియట్‌గా తరువాత యిన్‌స్టాల్‌మెంట్ వ్రోవ్‌వైడ్ చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. డ్రింకింగ్ వాటర్ విషయంలో మేము తీసుకున్న మెజర్స్ మేకు తెలుసు. డిఫెక్ట్ అయిన బోర్న్స్, డ్రై అయిన బోర్‌వెల్స్, వ్రాబెక్‌వైడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీముస్, వేటన్సింటిని యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద చేసి త్వరగా అందరికీ డ్రింకింగ్ వాటర్ ఇవ్వాలని మేము యిన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇందులో మేకు క్లుప్తంగా కొన్ని విషయాలు చెబుతాను.

శ్రీ జి. సీతారాం (అముదాలవలస):- అధ్యక్షా, యుద్ధ ప్రాతిపదిక అంటే ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది?

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సీతారాంగారికి ఒకటి మనవిచేస్తున్నాను. వారి కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో వాటర్ స్కెర్నిబ్ ఉందనే విషయం మా దృష్టికి తీసుకువస్తే 24 గంటల్లో లేదా రెండు రోజుల్లో పూర్తిచేస్తాము.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, మా కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో లిస్టు మంత్రిగారికి యిస్తాను. వారిని సార్వీ చేయమనండి. సార్వీ చేస్తామని హామీ ఇవ్వమనండి.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- అధ్యక్షా, చంద్రబాబునాయుడుగారిని లిస్ట్ ఇవ్వమనండి. మేము యిమేడియట్గా యాక్షన్ తీసుకుంటాము. అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం డ్రింకింగ్ వాటర్ టు ది పీపుల్, ఈ విషయంలో వెనుకంజ వేసేదిలేదు. వుయ్ ఆర్ కమిటెడ్ ఫర్ దట్. మీరు ఎట్టి పరిస్థితుల్లో ఏమీ చెప్పినప్పటికీ....

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, రామిరెడ్డిగారు మంత్రిగారు. ఇదే సభలో సభకు చాలా హామీలు యిచ్చారు. ఆ హామీలు నెరవేరలేదు.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- ఏదయినా యిస్కూను వారు స్పష్టంగా మా దృష్టికి తీసుకు వస్తే మేము చర్యతీసుకుంటాము. ఎటెమ్ప్ట్ చేయకపోతే మరలా కలుస్తాము. అప్పుడు తిరిగి మా దృష్టికి తీసుకురావచ్చు. అధ్యక్షా, డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాబ్లమ్ గురించి we are committed for that. Digging of new bore wells, flushing and repairing of existing bore wells, deepening of existing open wells, augmentation of protected water supply schemes, transporting of water through tankers or other modes to places where there is no water, filling of water from canals or vagues. కొన్ని గౌడ్లెన్స్ యివ్వడం జరిగింది. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ గ్రామాలలో మంచినీటి కొరత రాకూడదనే కృతనిశ్చయంతో, కమిట్మెంట్తో ఉన్నాము. ప్రయత్నం చేస్తాము, మీరు సహకరించండి. గ్రామాలలో డ్రింకింగ్ వాటర్ ప్రాబ్లం ఉంటే నా దృష్టికి తీసుకునిరండి. నేను రెస్పాన్సిబిలిటీ తీసుకుంటాను.

ఎంపాఠ్యమెంట్ జనరేషన్ విషయంలో, మీకు తెలియండి కాదు. మేము మొట్ట మొదటగా ఐదు జిల్లాలను తీసుకోవడం జరిగింది. ఆ 5 జిల్లాలలోను ఎంపాఠ్యమెంట్ జనరేషన్ కొరకు డబ్బును రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. తరువాత పది జిల్లాలను తీసు కున్నాము. అక్కడ కూడా కొంత డబ్బును రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. కోస్టల్ ఏరియాలో ఇదివరకే కొన్ని పనులు జరుగుతూ ఉన్నాయి. వరల్డ్ బ్యాంక్ ఎయిడ్ ద్వారా, యితరతా కూడా పనులు జరుగుతున్నాయి. ఆ ఉద్దేశంతో కోస్టల్ ఏరియాలో, ఈస్ట్ గోదావరి, వెస్ట్ గోదావరి, కృష్ణా....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- కోస్టల్ ఏరియాలోని డెల్టా ప్రాంతాలలో వరల్డ్ బ్యాంక్ ఎయిడ్ ద్వారా పనులు జరుగుతున్నాయి. మొట్ట ప్రాంతాలలో మైనర్ ఇరిగేషన్ ట్యాంక్స్ విషయంలో ఏమీ పనులు జరగడంలేదు. పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలో

సకాలంలో వర్షాలు లేక నాట్యపడలేదు. ఆ యొక్క మెట్ట పొంకాలలో మైనర్ యిరిగేషన్ ట్యాంక్స్ కొరకు, ఎంప్లాయిమెంట్ జనరేషన్ కొరకు నీధులను విడుదల చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- అదే విషయం ప్రస్తావన చేసేలోపల మేరే ప్రస్తావన చేశారు. అధ్యక్షా, ఎంప్లాయిమెంట్ జనరేషన్ విషయంలో రిపోర్టులు రానిమాట వాస్తవమే. రిపోర్టులను వెంటను తెప్పించి అప్ల్యాండ్ ఏరియాల్లో తప్పక చర్యలు తీసుకుంటామని తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ ఒక్కటి మాత్రం గృహించాలి. గవర్నమెంటు 2020 ఉద్దేశ్యం, ముఖ్యమంత్రిగారి ఉద్దేశ్యం ఏ పరిస్థితిలో అయినా రైతులుకానీ గ్రామాలలోని మ. కూలీలు కానీ కష్టాలకు గురికాకుండా ప్రభుత్వం చేసే సహాయం తప్పకుండా చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. పశువుల విషయంలో చాలామంది ఆవేదన వ్యక్తంచేశారు. వేటి విషయంలో ఇప్పటికే 3 జిల్లాల్లో ఎవరయితే కలక్టర్లు అడిగారో వారికి ఒక్కో జిల్లాకు రూ. 10 లక్షలు రిలేజ్ చేయడం జరిగింది. మేత కొరత ఉందని ఏ కలక్టర్లు దగ్గర నుంచయినా రిపోర్టు వస్తే మేము అక్కడ కూడా రిలేజ్ చేస్తాము. ఆ విధంగా కలక్టర్లందరికీ ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. డిస్ట్రీక్ సేట్ ఆఫ్డానికి ప్రయత్నం చేయమని ఇన్స్ట్రక్షన్లు ఇవ్వడం జరిగింది. దానికి మేరందరూ కూడా సహకరించాలి. ఇది ఒక్కోరి తోనే అయ్యే పనికాదు. కేవలం విమర్శచేయడం, నిందించడంకాదు. మేకు కూడా ఆలోచనచేసి సహకరించినట్లయితే ఆదుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కొన్ని పర్యవేక్షణ మెజర్స్ గురించి నర్సిరెడ్డిగారు కొన్ని సంగతులు మనవిచేశారు. ప్లాన్ తయారుచేయమని సి.ఎం.గారు చెప్పడం జరిగింది. బ్యాక్వర్డ్ ఏరియాలను డెవలప్ చేయాలని ఇంబ్యాలెన్సెస్ తొలగించాలని కమిటీమెంట్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ పర్యవేక్షణ మెజర్స్ కు ఏవయితే సలహాలిచ్చారో అవి తప్పనిసరిగా ఆలోచిస్తాము. మనం ఎప్పుడూ అతివృద్ధి, అనావృద్ధితో బాధపడుతుంటాము. పర్యవేక్షణ మెజర్స్ తీసుకోవడం చాలా అవసరం. ఈ గవర్నమెంటు కూడా అదేవిధంగా ఆలోచన చేస్తున్నది. లోన్స్ రీషెడ్యూల్ విషయం చెప్పారు. తప్పక మండల్వైజ్గా వాటిని గుర్తించాలని ఆలోచన చేస్తాము. ఆ విధంగా ఆదేశాలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ విధంగా కలక్టర్లను రిపోర్టు పంపించమని చెబుతున్నాము. డౌబ్ ఉన్న మండల్స్ ను డిక్లర్ చేయమని చెబుతున్నాము. దానికి మేరంతా కూడా సహకరించాలి. అందరూ నా మండలం, నా మండలం అంటే ఇబ్బంది అవుతుంది కాబట్టి మేరు కూడా అక్కడున్న వాస్తవ పరిస్థితులను దృష్టిలోపెట్టుకొని అది మా దృష్టికి కలక్టర్ల దృష్టికి తీసుకువస్తే అప్పుడు తప్పక వాటిని డిక్లర్ చేస్తాము. కడప, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలను - మేకు తెలుసు అధ్యక్షా, మహబూబ్ నగర్ సి.ఎం.గారు వెళ్లినప్పుడు తరువాత రెండవసారి వెళ్లినప్పుడు ఈ రెండు జిల్లాలను కూడా కరువు జిల్లాలుగా డిక్లర్ చేయడం జరిగింది. అలా కాదు మండల్వైజ్గా డిక్లర్ చేయమని ఆ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని మేరు సలహా ఇచ్చారు. ఏ మండలాలనయితే డిక్లర్ చేశామో వాటికే పరిమితం కాదు. కడప జిల్లా ఇన్ ఛార్జ్ మంత్రి మైసూరా రెడ్డిగారు అందరినీ కలసి మిగతా మండలాలను కూడా డిక్లర్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. అది కూడా రిపోర్టు వస్తే ఆ రిపోర్టులు సమంజసం అనుకుంటే తప్పకుండా డిక్లర్ చేస్తాము. డిస్ట్రిక్ వైజ్ యూనిట్ కాదు మండల్వైజ్ యూనిట్గా తీసుకుని డిక్లర్ చేయమని అన్నారు తప్పక అలాగే చేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. సీతారామ్:- ఎప్పుడవుతాయి?

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- ఎప్పుడవుతాయంటే మీకు తెలుసు. క్యాప్ కటింగ్ కూడా వనాఫ్ ది యాస్పెక్ట్స్. ఖరీఫ్ కటింగ్ అయింది. రబీ ఇంకా కాలేదు. అది మీకు తెలుసు. ఫిబ్రవరిలో రబీ కటింగ్ అవుతుంది. ఏప్రిల్, మే తరువాత తప్పకుండా డిక్లెర్ చేస్తాము. ఎంపాంగ్మెంట్ జనరేషన్ విషయంలో చాలామంది వలసపోతున్నారని చెప్పడం భావ్యంకాదు.

(అంతరాయం)

దేసీక్ ఓ ఫ్యాక్ట్. మా ఆఫీసర్లు, కమీషనర్లు, సెక్రటరీగారు కానీ, ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీగారు కానీ ఇచ్చిన రిపోర్టు ప్రకారం ఎవరూ వలసపోవడంలేదు.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఆఫీసర్లు అలాగే చెబుతారు.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- నన్ను చెప్పనివ్వండి. నవంబరులోనే సి.ఎం.గారు ఆదేశం ఇవ్వడం జరిగింది. రైతు కూలేలు ఎవరయితే బాధపడుతున్నారో వారికి వెంటనే పనులు కల్పించి అదుకోవాలని ఇమేడియేట్గా వర్క్స్ టేకప్ చేయమని చెప్పడం జరిగింది. ఎవరయినా వలసపోతున్నారని మా దృష్టికి వస్తే మాత్రం సి.ఎం.గారు ఖచ్చితంగా చెప్పారు. We are not going to tolerate. వెంటనే మళ్ళీ ఆఫీసర్లను పంపడం జరుగుతుంది. ఆఫీసర్లు డిస్మిస్మెంట్ అంక్వయిరీ చేస్తున్నారు. ఎంక్వయిరీ చేసిన తరువాత రిపోర్టు వస్తే మేము యాక్షన్ తీసుకుంటున్నాము. మీరు వలసపోతున్నారు వలసపోతున్నారంటే ఒక చిన్న ఎక్జాంపుల్ మా రిపోర్టులో వచ్చింది. ఇప్పుడే జానారెడ్డిగారికి మనవిచేశాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కూలివారి గురించి అందరికీ తెలిసిందే. భారతదేశంలోనే ప్రసిద్ధి గాంచారు. మహబూబ్ నగర్ వాషర్లు నల్గొండలో పనిచేస్తున్నారు. నల్గొండలో ఉన్నవాళ్లు మహబూబ్ నగర్ లో పనిచేస్తున్నారు. స్కెకలాజికల్ గా ఇది ఉండి ఉండవచ్చు. అటువంటివి ఏవయినా ఉంటే స్పెసిఫిక్ గా మా దృష్టికి తీసుకువచ్చి ఈ విధంగా వలసపోతున్నారంటే పనులు లేవని వస్తే డెఫినిట్ గా వుయ్ విల్ క్రియేట్ వర్క్స్. తప్పక పని కల్పిస్తాము. అంతేగానీ ఒక్క స్కెర్ మాత్రం క్రియేట్ చేయకుండా చూడండి. ఆకలిచావులని చెప్పారు. అవన్నీ తప్పు. ప్రతిరోజూ, ప్రతినెలా, ప్రతి 15 రోజులకు....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- హాసు కమిటీ వేయమనండి. మేము రుజువు చేస్తాము. ఎస్. మేము పూర్వీ చేస్తాము. వుయ్ ఆర్ డిమాండింగ్ ఫర్ హౌస్ కమిటీ.

శ్రీ టి. సీతారామ్:- ఆకలి చావులున్నాయి. మేము రుజువు చేస్తాము. హౌస్ కమిటీ వేయమనండి.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- మేము ఊల్ గాలో ఉంటాము. ఊళ్ల నుంచి వస్తాము. మాకు పరిస్థితి బాగా తెలుసు. కూలేలకి ఒక్కపూట కూడా కూల్ దొరకని పరిస్థితి లేదు. అందరికీ పనులున్నాయి. స్పెసిఫిక్ గా చెప్పండి. ఫలానా ఊరిలో వలసపోతున్నారని చెప్పమనండి. మేము రూ. 10 లక్షలు రిలేక్ చేస్తాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- అధ్యక్షా నేను పూర్తిచేసిన తరువాత పప్తమనండి అటువంటిది 2.2 లేదు. ఆ విధంగా జరగడానికి వీలులేదు. 15 రోజులకు, నెలకు ఒకసారి రెవ్యూ మ చేస్తున్నాము. వెంటనే చర్య తీసుకుంటున్నాము. కలెక్టర్లకు ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చాము. గమనించమని వారికి చెప్పాము. నిధుల విషయం చెప్పారు. వాస్తవం కాదనను కానే మార్చి ఇప్పుడు స్టార్ట్ అయింది. ఏప్రిల్, మే, జూన్ వరకు చెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. మన క్వెటీరియా కాదు. డ్రింకింగ్ వాటర్ కు సంబంధించి సమస్యలేదు. కొంత తేకుండా డ్రింకింగ్ వాటర్ సప్లయ్ చెయ్యాలి. ఇదే పద్ధత లక్ష్యం. అటువంటిప్పుడు ఎంత డబ్బు అవసరం అయితే అంతా వొచ్చేదే చెయ్యడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని నేను స్పష్టంగా మనవిచేస్తున్నాను. పోయిన నవంబరులో రిలేజ్ చేసిన మొత్తం, జనవరిలో చేసింది అది ఖర్చు అవుతోంది. ఇంకా కాలేదు. ఎక్కడయితే అవసరం ఉందో దాని గురించి మా దృష్టికి తెస్తే తప్పకుండా చర్యతీసుకుంటాము. అనుమానంలేదు. ఫండ్స్ ఇబ్బందిలేదు. నార్మల్ వర్క్స్ కు ఇబ్బందిలేదు. అవి జరుగుతాయి. అవి కాకుండా కరువుకు వేరే సందేహం వొచ్చే వేస్తున్నాము. ఇండివిడ్యువల్ సజెషన్స్ ను దృష్టిలో పెట్టుకోవడం జరుగుతుంది. పబ్లిక్ ప్రాంతాల గురించి చెప్పారో, వాటి గురించి నేను క్లుప్తంగా పరిశీలించి, తర్వాత చర్య తీసుకుంటాను. అందరూ సహకరించాలి. రెండవది, రెవెన్యూ డివిజన్లు, విద్యార్థుల రావుగారు, ఇంకా కొందరు చక్కటి సూచనలు చేశారు. వారి ఫీలింగ్స్ ను నేను అప్రీషియేట్ చేస్తున్నాను. తప్పకుండా పరిశీలిస్తాను. డ్రాట్ మేన్యూవల్ వెనుకటి కాలానిది మార్చాలన్నారు. ఆ మాటతో నేను అంగీకరిస్తున్నాను. కొంత మార్పు చెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. అయితే దానిని నమ్ముకుని, డ్రాట్ ఏరియాస్ ను డిక్లర్ చెయ్యలేదు. డిస్మిక్ట్ యూనిట్ గా కాకుండా మండల్ యూనిట్ గా తీసుకున్నాము. వాస్తవంగా బాధపడుతున్న గ్రామాలంటే అవి కూడా డిక్లర్ చెయ్యాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉన్నాము. డ్రాట్ మేన్యూవల్ ను మార్పు చెయ్యడానికి కమిటీ చెయ్యాలా, ఏ విధంగా మార్చాలి అనే దానిలో అందరి సలహాలు తీసుకుని ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాను. వారు కూడా ఒప్పు కున్నారు. కాబట్టి మనందరం కూర్చుని ఏ విధంగా దానిని మార్చే బాగుంటుందనేది చూద్దాము. మన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మార్చేందుకు ఏ విధంగా అవకాశం ఉందన్నది చూసి, ఆ విధంగా మార్చాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- అధ్యక్షా....

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆన్సర్ వచ్చింది. ఏదయినా కావాలంటే మంత్రిగారికి పంపండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రిలేజ్ ఆఫ్ ఫండ్స్ గురించి చెప్పమనండి.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- వైదరాబాదు గురించి సజ్జాద్ గారు అడిగారు. మంజీవీరు రూ. 145 లక్షలు పేదదల చేశాము. రూ. 30 లక్షలు కూడా ఇవ్వడం జరిగింది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఎంత ఇస్కారో ఫిగర్ ఎప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అందరూ కూర్చోండి. మోహన్రెడ్డిగారు నిలబడ్డారు. మాధవ రెడ్డిగారు లేచారు. ముందు మంత్రిగారిని పూర్తి చెయ్యనివ్వండి. తరువాత ఇస్తాను.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- కంద్ర పశుశాస్త్ర అడిగాము. 1990-91లో రూ. 200 కోట్లు అడ్వాన్స్ రిలేజ్ చేశారు. అది కూడా వినియోగిస్తున్నాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు సభను తప్పుదోవపట్టిస్తున్నారు. యాక్చువల్ కెలామెటీస్కు గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ కింద ప్లాన్ కి అడ్వాన్స్ గా రూ. 200 కోట్లు ఇచ్చారు. మంత్రిగారు దానిని ఒక సంవత్సరానికి ఇచ్చినట్లుగా చెబుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక సెకండు ఓపికపట్టండి. చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- వారికి ఓపికలేదు. తప్పు చెబుతున్నారు అంటారు పూర్తిచేసిన తరువాత తప్పుంటే చెప్పమనండి. డబ్బు ఉపయోగించడం జరుగుతోంది. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ దృష్టికి తప్పక తెస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ సంవత్సరానికి రిలేజ్ ఎంత?

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- 1990-91లో రూ. 200 కోట్లు వోల్వెడ్ చేశారు. అది వాడడం జరుగుతోంది. దీని విషయంలో తప్పుకుండా సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ దృష్టికి తెస్తాము. నిధులు పొందేందుకు ప్రయత్నిస్తాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఏదేమయినా సభ్యులెంత ఆందోళన చెబుతున్నారో, మాకూ అంతే ఆందోళన ఉంది ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ డ్రింకింగ్ వాటర్, ఎంప్లాయిమెంట్ జనరేషన్, డ్రాట్ విషయంలో ప్రభుత్వం చెయ్యవలసిన ధర్మాన్ని తప్పుకుండా నిర్వర్తిస్తుంది. అన్ని విధాలా ఆదుకోడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. గౌరవసభ్యులు సహకరించి సరైన పద్ధతిలో డబ్బును వినియోగించే పద్ధతిలో సహకరించాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, ఒక విషయం.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- క్లారిఫికేషన్స్ కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నో క్లారిఫికేషన్స్....

(ఇంటరప్షన్స్)

రేజన్ వినండి. అందరూ ముందు కూర్చోండి. డ్రాబ్ గురించి మంత్రిగారు ముందే చెప్పారు. కరువు ప్రాంతాలను డిక్లెర్ చేసే దానిలో, అవసరాలు తీర్చడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందన్నారు. ఏదయినా ఉంటే వారి నోటీస్ కు తెస్తే చూస్తామని అన్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

చెప్పేది వినండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మీ పుట్టిన రోజున ఆరవేతిలో చెక్కులను చూపుతున్నారు.

మీస్టర్ స్పీకర్:- అసలు చెక్కులమే చూపుతాను, అరవేతిలో ఎందుకు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం డ్రింకింగ్ వాటర్ సమస్య అన్నిచోట్ల పరిష్కరిస్తామని, కరువు పనులు చేస్తామని అన్నారు. చాలా అంతోషం. ఫండ్స్ గురించి, మేము వారికి పంపితే చేస్తామన్నారు. జిల్లాలో మేము అడిగాము. కలెక్టర్లు క్లియర్ గా చెప్పారు. డబ్బులేదు, మేము ఏమీ చెయ్యలేము అని నిస్సహాయత వ్యక్తంచేశారు. ఎన్నికోట్లు కేటాయిస్తారు? డ్రింకింగ్ వాగర్ కు, ఎంప్లాయ్మెంట్ జనరేషన్ కు, ఇన్వెర్ట్ బోర్స్ కు ఏవి జిల్లాకు ఎంత అన్నది జిల్లావారీగా చెప్పమనుచు సరిపోతుంది.

శ్రీ బి.వి. మోహన్ రెడ్డి (ఎమ్మీనారు):- సార్, కర్నూలు జిల్లా ప్లానింగ్ 2-4 బోర్డులో మంత్రి సంతోషరెడ్డిగారికి గట్టిగా చెప్పాం - అయ్యా మండలాన్ని యూనిట్ గా మ. తీసుకోకండి, గామాన్ని యూనిట్ గా తీసుకోండి అని. ఆ రోజు కలెక్టరుగారు కూడా ఉన్నారు. అటు కాంగ్రెస్ ఎం.ఎల్.ఏ.లు ఇటు మేము అంతా కలిసి తీర్మానం చేసి పంపించాం. దానిని వదిలేపట్టి ఏదో ఒక కోటి నలభైలక్షల రూపాయలను మంచినీటి సదుపాయం కొరకు మంజూరుచేశారు. ప్రధానమంత్రి, ముఖ్యమంత్రి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న జిల్లా కాబట్టి వెంటనే కర్నూలు జిల్లాను కరువు జిల్లాగా డిక్లెర్ చేయండి. రిపోర్టులు తెప్పించుకోండి.

డాక్టర్ టి. రాజేశ్వరరావు:- సార్, వరంగల్ జిల్లా ప్లానింగ్ బోర్డులో మంత్రి చంద్రశేఖర్ గారు ఉన్నప్పుడు మంచినీటి సరఫరా పథకాలకుగాను 10 కోట్ల రూపాయలు కావాలని చెప్పాం. ఆ పది కోట్ల రూపాయలు ఇస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, పరిస్థితి తీవ్రతనుబట్టి, మనం రెండు గంటలలో ముగించాలనుకొన్నటువంటి చర్య దాదాపు నాలుగున్నర గంటల దాకా వర్తించాము. అనేక మంది అనేక సూచనలు చేశారు. ఉన్నటువంటి సమస్యను చెప్పి, ఇంకా పాచ్చు మొత్తాలు రిలేజ్ చేయాలని కోరారు. అధ్యక్షా, నిన్న నేను బడ్జెట్ చర్చకు సమాధానం చెప్పుతూ, డ్రాబ్ మరియు ఫండ్స్ రెండూ కలిపి, ఏయే పద్దు క్రింద ఎంతెంత ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వం రిలేజ్ చేసింది అనేమాట చెప్పాను. అధ్యక్షా, తమరికి తెలుసు, గౌరవ సభ్యులకూ తెలుసు -

బడ్జెట్‌లో మనం కొన్ని కార్యక్రమాల కోసం ప్రోయివైడ్ చేయడం వేరు. డ్రాట్ అలా ప్రోయివైడ్ చేసే కార్యక్రమం కానేకాదు. కరువు వచ్చినప్పుడు దాని తీవ్రతనుబట్టి ప్రభుత్వం తగిన అంచనాలుపెసి నివేదికలు తెప్పించుకొని, వాటిని పరిశీలన చేసిన తరువాత, అవసరం వెంట డబ్బు రిలీజ్ చేస్తూ ఉంటుంది. ఈ సందర్భంగా ఒకమాట మనవిచేస్తున్నాను - మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ అనేక సందర్భాలలో మాట్లాడుతూ చెప్పారు - డ్రాట్ ను టాకిట్ చేయడంతో ఈ ప్రభుత్వం డబ్బు ఉందా లేదా అన్నది కాకుండా, ఎంత కష్టమైన సరే సమస్య పరిష్కారం కోసం ప్రయత్నం చేస్తామని. అధ్యక్షా, డ్రాట్ కార్యక్రమాలకు సంబంధించినంతవరకూ, ట్రిజిస్ట్రీ రూల్స్ 27 క్రింద అవసరమైన మొత్తాన్ని డ్రా చేసే ప్రోవిజన్ ఉంటుంది. అయితే అధ్యక్షా, ఇక్కడ నేను చెప్పగలిగిందంతా చెప్పాను. మంత్రిగారు వారి దగ్గర ఉన్న సమాచారం ప్రకారం ఇప్పటి వరకు చేసింది చెప్పారు. రిలీజ్ చేసిందే కాక, ఇంకా అవసరమైన కార్యక్రమాలకు రిలీజ్ చేసే దానికి ప్రభుత్వం తప్పకుండా పరిశీలనచేసి, తగు నిర్ణయం తీసుకొంటుందనే మాట మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికే నాలుగు గంటల నలభై నిమిషాలు అయింది చర్చ ప్రారంభించి:....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సార్, టైమే కౌంట్ చేస్తున్నారు తప్ప, సమస్య పరిష్కారం కోసం ప్రయత్నం చేయడంలేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నాయుడుగారు కూర్చోండి. ఐ లీవ్ ఇట టుయు. మంత్రిగారు సంపూర్ణంగా ఎంపిటిక్ గా జవాబు చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రజిట్ అలీగారు మాట్లాడండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్, రోశయ్యగార్ని చెప్పినీయండి. మీరు దేనికి అడ్డం వస్తున్నారు?

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు అడిగిన దానికి మంత్రిగారు చెప్పారు కదా! మళ్ళా మీకు కావాలా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నాకు మళ్ళీ అక్కర్లేదు కానీ, ఆయన చెప్పినదాంతో రెవెన్యూ మంత్రిగారికి సంబంధించి ఒకమాట లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చర్చ ప్రారంభించి నాలుగు గంటలయింది. అయినా, రోశయ్యగారు ఏమీ చెప్పడానికే వినండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను ప్రొవిజన్ ను వివరించేందుకు ప్రయత్నం చేశాను అధ్యక్షా. నేను విద్యాధరరావుకి కానీ మిగిలిన స్నేహితులకు కానీ నేను ఒకటే మనవి చేయదలచుకొన్నాను - ఇక్కడ ఒక సమస్యను ప్రస్తావించినప్పుడు, ప్రభుత్వం దానిని పరిశీలనచేసిన, నిర్ణయం తీసుకొనేటటువంటి వాతావరణం ఉండాలే తప్ప, "నేను చెప్పాను, దానికి జవాబు చెప్పు. నేను అడిగిన దానికి ఇక్కడే అలాటే చేయి" అంటే ఇది ఎట్లా అధ్యక్షా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్, ఆయన కయ్యానికి కాలు దువ్వుతున్నాడు. మేము ఆ విధంగా చేయమని అడుగలేదు. సమస్య తీవ్రతను మీ దృష్టికి తీసుకొనివచ్చాము. ఆ తీవ్రత తగ్గించడానికై పరిష్కారం చేయడానికి ప్రభుత్వం దానికి ఏమైనా అలాబ్ చేస్తారా అని అడిగాము. అంతేగానీ, "ఇక్కడే చెప్పండి, ఇక్కడే చేయండి" అని మేము ఏమీ అడగలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇరవై నాలుగు గంటలూ కోపం అయితే ఎట్లా? కొంచెం మెల్లగా మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- సార్, మనమంతా ఇక్కడ ఆనందంగా కూర్చోన్నాం బయట ప్రజలు తాగే దానికి నేరు లేక కప్పులు పడుతున్నారు. మేము ఎక్కడికి వెళ్లిన, ఖాళీ బిందెలతో మాకు స్వాగతం పలుకుతున్నారు. మేము వాటిని ఫేస్ చేస్తున్నాం, మీరు కొంచెం డబ్బులు ఇప్పించండి. మాటలతో సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఈ విషయం ఇప్పుడు చెప్పింది కాదు. బి.ఏ.సి.లోనే రోశయ్యగార్ని అడిగాము :- రాష్ట్రంలో డాబ్బ్ చాలా సీరియస్గా ఉంది, దాని గురించి చర్చించాలని. అందుకే మీరు కూడ 304ను రద్దుచేశారు. అన్నిటిని రద్దుచేసి ఈ విషయం చర్చించడానికి అవకాశం ఇచ్చారు. ఈరోజు రాష్ట్రమంతా ఎదురు చూస్తున్నారు - మనం ఏ డెసిషన్ తీసుకొంటామో అని. మనమందరం ఇక్కడ మాట్లాడి వెళ్లిపోవడం కరెక్టుకాదు. మేము వెళ్లెలోపల కొంచెం డబ్బు ఇప్పించండి. మంచినీటి కోసం, బోర్లకోసం మీరు ఎంత డబ్బు కేటాయిస్తారో చెప్పండి. స్పెసిఫిక్గా అడుగుతున్నాను. ఫండ్స్ రిలీజ్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా ఒకమాట. విద్యాధరరావుగారు, నేను తగాదాకి కాలు దువ్వుతున్నానన్నారు. ఆయన మీదకు వస్తే నేను ఎక్కడకు పారిపోవాలా అని చూచేవాడిని తప్ప, తగాదాల్లో నేను వోతానండీ? అధ్యక్షా, వారు చెబితే మాటలూ? నేను మాటలు చెప్పను, చేతలు చూపిస్తాను అంటే, వినరేమిటి? అధ్యక్షా, డాబ్బ్ గురించి వాళ్లు ఎంత తీవ్రంగా పరిగణిస్తున్నారో ప్రభుత్వం కూడ అంత తీవ్రంగానే గుర్తుపెట్టుకొని బేకిర్ చేస్తుందన్నమాట చెపుతున్నాను. అధ్యక్షా మాటకి మాట అంటే వారికి కష్టం కలుగుతుంది కానీ.....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- కష్టమేమీ లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కష్టం లేదా? అయితే కూర్చోండి. చెప్పతాను. అధ్యక్షా, వేరి కాలంలో, గౌరవనీయులైన పెద్దలు పరిపాలన చేసిన కాలంలో ఆకలివాపు పేరుతో అటు మహబూబ్ నగర్ లోనూ, ఇటు చేరాలలోనూ వచ్చిపోతే, వారు ఒక్కరోజైనా ఒప్పుకొన్నారా? దేశంలో పత్రికలన్నీ కొట్టి కూస్తే, దేశంలో ఉన్న ఇన్వెస్టిగేటింగ్ జర్నలిస్టులు వ్యాస్తే, మీరేమి మాట్లాడారు? కనుక మీ ఒక్కరికే మాట్లాడడానికి చేతవుతుంది అనుకొంటున్నారా? ఇటువంటివి వస్తూపోతుంటాయి. మీలాగా సిర్రెక్కడం చేయడంలేదు. మేము ఈ సమస్య తీవ్రతను దృష్టిలో పెట్టుకొని, పరిష్కారం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాం, చిత్తశుద్ధిలో చేస్తున్నాం. ప్రజల ఈతి బాధలను పరిష్కారం కోసం మీకంటే హెచ్చు బాధ్యతతో గుర్తు పెట్టుకొని పరిష్కారంవేసేదానికి, ఆడుకొనేందుకు, ఈ తీవ్రతను తగ్గించేందుకు చేయవలసిన అన్ని ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. ఇకముందు కూడ చేస్తామనే మాట మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ రజిద్ అలీ:- అధ్యక్షా, ఇన్ని గంటలు మనం చర్చించినా, సమస్యకు న్యాయం చేకూర్చలేదనే అభిప్రాయపడుతున్నాం. మంచినీటి కొరతను తీర్చలేకుండా ఉన్నాం ఎందుకంటే మేరు ఇచ్చిన స్టాటిస్టిక్‌లతోనే... వారు చెప్పవలసింది లేదు మేము వినవలసింది లేదన్నట్లుగా కానీ పనులు గంధర్వులు తీర్చినట్లుగా. వారి ఉపన్యాసంతోనే "మేము అర్థం చేసుకొన్నాం ఇది, మేకు అర్థం అయితే అర్థం చేసుకొండి" అన్నట్లుగా వారు చెప్పారు నేను అంతవరకు అర్థం చేసుకొన్నాను నేను అనేది ఏమిటంటే, మంచినీటి కొరత ఏర్పడింది పశుగానం కొరత ఏర్పడింది. ఎందుకంటే మేరు ఇచ్చిన గణాంకాలతోనే తెలిసింది అది ఏమిటంటే, ఈ సంవత్సరం పృథ్విమైన ఆహారపంటలన్నీ దెబ్బతిన్న తరువాత పశుగానానికి కొరత ఏర్పడిందని. మేరు కలెక్టర్‌ను ఏ యాంగ్‌లీతో అడిగారో మాకు తెలియదు. అదేరకంగా జిల్లాలకు అడిగిన డబ్బును ఆ జిల్లాలో ఉన్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మేరు కేటాయించలేదు. మేము పన్నెండుసార్లు అడిగాము వారు చెప్పి, మేరు చెప్పి, చెప్పినందువల్ల పృథ్విమైనంతే నేను మా కమ్యూనిస్టు పార్టీ తరఫున, పృథ్విమైన ఈ రాష్ట్రంలో ఏర్పడిన కరువును నివారించడంలో కానీవ్వండి, కరువు సహాయక చర్యలు చేపట్టడంలో కానీవ్వండి, మంచినీటి సమస్యను పరిష్కరించడంలో కానీవ్వండి వైఫల్యం చెందినందుకు, మేము వాకొట్ చేస్తున్నాం. మేకు శ్రమలేదు, వారికి శ్రమలేదు

(సి.పి.ఐ. పార్టీ సభ్యులు వాకొట్ చేశారు)

2-50 శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రెండు గంటలనుకున్న చర్చను 4 గంటల మ. వరకు యిచ్చిన మేకు, అదే విధంగా రెవెన్యూ మంత్రిగారికి, ఆర్థిక మంత్రిగారికి ఓపిగా సమాధానం యిచ్చినందుకు... నాకేమీ కష్టంకాలేదు. నా అభిప్రాయాన్ని, రిక్వెస్టును జాగ్రత్తగా అర్థం చేసుకోవాలని మా పార్టీ తరఫున కోరుతున్నాను. ఓపిగా సమాధానం చెప్పారు. మా ఆవేదనను కూడ అర్థం చేసుకొమ్మని మనవిచేస్తున్నాను. మేరు ఇచ్చిన కేటాయింపులుగానీ, లెక్కలుగానీ సంతృప్తికరంగాలేవు. ఎందుకనీ? వర్షపాతం నమోదైన కాలాన్ని చూసినా, సరిగా పంటల తరుణంలో లేనివి పంటల తర్వాత వచ్చిన వాటివల్ల ఉపయోగంలేదు. యావరేణ్ లెక్కలవల్ల ఉపయోగంలేదు. మేరు యిచ్చిన అనుబంధం 3వ భాగం చూస్తే 13 జిల్లాలలో పంచాయతీరాజ్‌కిగానీ, సాగునీటికిగానీ, పశుగానానికిగానీ పైసా కేటాయింపులేదు. తమరే చెప్పండి. 3వ అనుబంధంలో క్లారిఫికేషను. రెవెన్యూ మంత్రిగారు, ఆర్థిక మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. మా ఆవేదనను అర్థం చేసుకొండి. మేరిచ్చిన 13 జిల్లాలలో పశుగానం కోసం, పంచాయతీరాజ్ కోసం, సాగునీటి కోసం పైసాకూడా కేటాయించలేదు. ఏ రకమైన హామీ ఉంటుంది? లెక్కలు చూస్తే, 35 కోట్లు మేరిచ్చినవి చాలవు. కనీసం 100 కోట్లయినా కేంద్రం నుంచో, దేనినుంచో రాబట్టండి. 100 కోట్లయినా కేటాయించుతారా లేదా? మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఇది ముఖ్యమైన సమస్య. ముఖ్యమంత్రిగారు జిల్లాలు తిరిగి వచ్చారు. వారిక్కడ లేరు. రోశయ్యగారున్నారు. రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు చెప్పలేరు. 100 కోట్లు కావాలని మా డిమాండు. పృథ్విమైన కోసం. మా కోసం కాదు. ముఖ్యమంత్రిగారిని పిలిపించండి సార్. 13 జిల్లాలలో కరువుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీరు చెప్పేది ఉంటే చెప్పండి. ఆయన వచ్చేది లేదు నాలుగు గంటల చర్చయినా చాలదా?

(అంతరాయం)

అయిదు గంటలు యిచ్చిన తర్వాత కూడా మీకు దయాదాక్షిణ్యాలు లేవు. ఏమి మాట్లాడతారు? మీకు ఎంత సమయం యిచ్చినా చాలదు. ఒక పౌలసీ లేదు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ముఖ్యమంత్రిగారు జిల్లాలు పర్యటించి వచ్చారు. ఆయన లేకుండా సమాధానం ఎలా? ఆయనవేత సమాధానం చెప్పించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది పొరపాటు. రెవెన్యూ మినిస్టరు చెబుతారు. మీరు తీసుకుంటే తీసుకోండి. లేకపోతేలేదు. మీరు కూర్చోండి. ఆ డిమాండు మంచిది కాదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు సమాధానంలో చెప్పారు మాకు రిపోర్టు రాకుండానే నవంబరు నుంచి అడ్వోకేట్ గా రిలేజు చేశామని. అంటూ, మేము సభలో వారి దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు వారే అంగీకరించారు. ఈ లెక్కలతో పరిమితి కాదు; కొన్ని రిపోర్టులు రాలేదు; రావాలని అన్నారు. వారి దృష్టికి తెచ్చాను, జూన్ నుంచి ఆగస్టు వరకు ఎప్పుడైతే ట్రాన్స్ ఫార్మంట్ షను జరుగుతుందో అప్పుడు సకాలంలో వర్షాలు లేకపోవడంవల్ల నాట్లు జరగలేదు. మెట్టు ప్యాంతాలలో లోటు ఉంది. ఎంపాయిమెంటు జనరేషను కావాలి. చాలా జిల్లాలు తేవ్వమైన మంచినీటి కొరతతో ఉన్నాయంటే వారు దానికి అంగీకరించారు. దీని కొరకు అడ్వోకేట్ గా రిలేజు చేశారు. ఇంకా రిలేజు చేస్తామన్నారు. ఎంత రిలేజు చేస్తారో సమాధానం చెప్పండి. అవసరాన్నిబట్టి రిలేజు చేస్తామంటే అది సమంజసం కాదు. కలెక్టర్లను అడిగితే జిల్లాలో రిలేజు కాలేదని, పృథుత్వం క్లియరెన్సు యివ్వలేదని, క్లియరెన్సు యిస్తే తప్ప మేము చేపట్టమని స్పష్టంగా చెప్పారు. అందువేత తమరు, ఈనాడు రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు, షేనాన్సు మినిస్టరుగారు చెప్పలేకపోతే ముఖ్యమంత్రిగారిని ఛాంబర్సు నుంచి వచ్చి దయచేసి అడ్వోకేట్ గా రిలేజు చేశామని మీరు అంగీకరించారు, బోటల్ గా ఈ కరువు పరిస్థితి పరిశీలించి, మంచినీటి సమస్య పరిష్కరించి, ఎంపాయిమెంటు జనరేషనుకు బోటల్ గా ఎంత రిలేజు చేస్తారో చెప్పండి. దానికి మీరు 1990-91లో అడ్వాన్సుగా 220 కోట్లు పృథుత్వం యిచ్చిందన్నారు. మొత్తం ప్లానుకు సరిపడా గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ గా నాచురల్ కెలామిటీస్ కోసం రిలేజు చేశారు గానీ, 1992-93లో ఏర్పడిన కరువుకి కాదు. అయితే పృథుత్వం ఎంత రిలేజు చేస్తుంది? మొత్తం ఎవ్వాంటు చెప్పండి. 75 కోట్లు మంచినీళ్ళ పెషుల్మెన్సు ఎక్సెన్షను క్షేత్రనేమి, ఇన్ వెర్ట్ బోర్సుకు అయితేనేమి, అడిషనల్ గా బోర్ వెల్సు వేయడానికేతనేమి, పెర్మొలెషన్ ట్యాంకులకు అయితేనేమి, ఎంపాయిమెంటు జనరేషనుకు అయితేనేమి మొత్తం 150 కోట్లు అడిగాము. పృథుత్వం యొక్క విధానం ఏమిటో చెప్పండి. ఎన్నికోట్ల రూపాయలు రిలేజు చేస్తారు? కలెక్టర్లను దయచేసి మంత్రిగారిని డిమాండు చేసింది బోటల్ గా ఎవ్వాంటు ఎంత రిలేజు చేస్తారు చెప్పండి మహానుభావా.

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- నను మొదటే మనవిచేశాను. నాట్ ఇన్ టరమ్స్ ఆఫ్ మనీ.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- వారిని చెప్పనివ్వండి మేరే అందరికీ చెబుతారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మొసలి కన్నీరు కారుస్తున్నారు సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్:- నాలుగు గంటలైనా... ఈ పద్ధతి బాగాలేదు. ఆయనను సమాధానం చెప్పనేయడం లేదు. సమాధానం వద్దంటే ఎలా?

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- విద్యాధరరావుగారికి చెప్పాను. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నుంచి కొన్ని కలెక్టర్లు రిపోర్టులు రాలేదు. వచ్చాక ఎన్ఫోర్స్ చేసి చెప్పడం జరుగుతుంది. అలాగే వెంకటేశ్వరరావుగారు కూడ ఖమ్మం విషయం చెప్పారు. మేము టెంటేటివ్ గా రిపోర్టులైనా పూర్వమే ఎడ్వాన్సుగా కొంత నొమ్ము రిలేజు చేశాం. డ్రింకింగ్ వాటర్ విషయంలో కొందరగా అటెండ్ కావాలని కొంత డబ్బు రిలేజు చేయడం జరిగింది. దానిని బట్టి గవర్నమెంటు ఇన్వెస్ట్మెంట్ క్రియర్గా తెలస్తోంది కదా? పెద్దలు అనుభవజ్ఞులు వారు. ఏదో విమర్శించాలని పెట్టుకుంటే తప్ప.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- (తెలుగుదేశం గౌరవ సభ్యుల నుద్దేశించి) వారిని మాట్లాడ నివ్వండి. బైట నవ్వతారు.

3.00 శ్రీ బి. సీతారాం:- కేవలం విమర్శ క్రింద తీసుకుంటే మేమెందుకు రావాలి సార్ మ. ఇక్కడికి?

శ్రీ కె. రాంరెడ్డి:- తమకు ఇంతవరకు చెప్పాము అధ్యక్షా. మొత్తం రు. 40 కోట్ల వరకు రిలేజ్ చేయడం జరిగింది. అక్కడ నుండి రిపోర్టులు రాక పూర్వమే..... How to face this challenge is the problem. లేకుంటే అది ఎందుకు రిపోర్టు? This is a challenge before us. ఈ డ్రౌట్ ఏ విధంగా ఫేస్ చేయాలి? డ్రింకింగ్ వాటర్ గానీ, ఎంప్లాయ్మెంట్ ఇవన్నీ మేట్ కావాలంటే ఎంత డబ్బు అవసరం? పక్క నుండి డ్రైవర్స్ పేసి మేట్ అవుదామని మొదటినుండి చెబుతూనే వస్తున్నాను. I am not talking in terms of money. I am talking in terms of how to face the drought. ఈ విధంగా చెబుతున్నా కూడా అర్థం కాలేదంటే ఎట్లా? This is not the question. The question is how to face the drought. కావాలంటే దీని గురించి కూర్చుందాము, తక్కువ పడితే మాట్లాడదాము. ఇప్పటికి 40 కోట్ల రూపాయలు రిలేజ్ చేశాము. ఏప్రిల్ మొదటివారంలో Again we are going to release the amount. ఎంతమేరకు అవసరం ఉంది డ్రింకింగ్ వాటర్ గానీ, ఎంప్లాయ్మెంట్ కు రిలేజ్ చేయడానికి నిర్దేశంగా ఉన్నాము.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవసభ్యులు నిరసన తెలియజేయసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది మంచిది కాదు. Every answer has come. You should not take much more than this...(INTERRUPTION CONTINUED)

The House is adjourned to meet again tomorrow morning at 8.30 A.M.

(The House then adjourned at 3.02 P.M. to meet again at 8.30 A.M. on Wednesday, the 3rd March, 1993.)



